

Dokument zasedanja

A9-0033/2023

15.2.2023

*****I**

POROČILO

o predlogu direktive Evropskega parlamenta in Sveta o energijski učinkovitosti stavb
(prenovitev)
(COM(2021)0802 – C9-0469/2021 – 2021/0426(COD))

Odbor za industrijo, raziskave in energetiko

Poročevalec: Ciarán Cuffe

(Prenovitev – člen 110 Poslovnika)

Oznake postopkov

- * Postopek posvetovanja
- *** Postopek odobritve
- ***I Redni zakonodajni postopek (prva obravnava)
- ***II Redni zakonodajni postopek (druga obravnava)
- ***III Redni zakonodajni postopek (tretja obravnava)

(Vrsta postopka je odvisna od pravne podlage, ki je predlagana v osnutku akta.)

Predlogi sprememb k osnutku akta

Spremembe, ki jih predlaga Parlament, v dveh stolpcih

Izbrisano besedilo je označeno s ***kreplem poševnim tiskom*** v levem stolpcu, zamenjano besedilo s ***kreplem poševnim tiskom*** v obeh stolpcih, novo besedilo pa s ***kreplem poševnim tiskom*** v desnem stolpcu.

Prva in druga vrstica glave vsakega predloga spremembe navajata zadevni del besedila v obravnavanem osnutku akta. Če predlog spremembe zadeva obstoječi akt, ki se ga želi spremeniti z osnutkom akta, glava poleg tega vsebuje še tretjo in četrto vrstico, ki navajata obstoječi akt oziroma zadevno določbo tega akta.

Spremembe, ki jih predlaga Parlament, v obliki konsolidiranega besedila

Novo besedilo je označeno s ***kreplem poševnim tiskom***. Izbrisano besedilo je označeno s simbolom ■ ali prečrtano. Zamenjano besedilo je izbrisano ali prečrtano, besedilo, ki ga nadomešča, pa je označeno s ***kreplem poševnim tiskom***.

Izjema so spremembe izključno tehnične narave, ki so jih vnesle službe z namenom priprave končnega besedila in niso označene.

VSEBINA

Stran

OSNUTEK ZAKONODAJNE RESOLUCIJE EVROPSKEGA PARLAMENTA	4
OBRAZLOŽITEV.....	138
PRILOGA: SEZNAM SUBJEKTOV IN OSEB, OD KATERIH JE POROČEVALEC PREJEL PRISPEVEK.....	142
PISMO ODBORA ZA PRAVNE ZADEVE.....	145
MNENJE ODBORA ZA OKOLJE, JAVNO ZDRAVJE IN VARNOST HRANE	149
POSTOPEK V PRISTOJNEM ODBORU.....	2
POIMENSKO GLASOVANJE PRI KONČNEM GLASOVANJU V PRISTOJNEM ODBORU.....	3

OSNUTEK ZAKONODAJNE RESOLUCIJE EVROPSKEGA PARLAMENTA

o predlogu direktive Evropskega parlamenta in Sveta o energijski učinkovitosti stavb (prenovitev)

(COM(2021)0802 – C9-0469/2021 – 2021/0426(COD))

(Redni zakonodajni postopek: prva obravnava)

Evropski parlament,

- ob upoštevanju predloga Komisije Evropskemu parlamentu in Svetu (COM(2021)0802),
 - ob upoštevanju člena 294(2) in člena 194(2) Pogodbe o delovanju Evropske unije, na podlagi katerih je Komisija podala predlog Parlamentu (C9-0469/2021),
 - ob upoštevanju člena 294(3) Pogodbe o delovanju Evropske unije,
 - ob upoštevanju obrazloženega mnenja finskega parlamenta v skladu s Protokolom št. 2 o uporabi načel subsidiarnosti in sorazmernosti, v katerem izjavlja, da osnutek zakonodajnega akta ni v skladu z načelom subsidiarnosti,
 - ob upoštevanju mnenja Evropskega ekonomsko-socialnega odbora z dne 23. marca 2022¹,
 - ob upoštevanju mnenja Odbora regij z dne 30.6.2022²,
 - ob upoštevanju Medinstitucionalnega sporazuma z dne 28. novembra 2001 o bolj sistematičnem ponovnem sprejemu pravnih aktov³,
 - ob upoštevanju pisma Odbora za pravne zadeve z dne 8. novembra 2022 Odboru za industrijo, raziskave in energetiko v skladu s členom 110(3) Poslovnika,
 - ob upoštevanju členov 110 in 59 Poslovnika,
 - ob upoštevanju mnenj Odbora za okolje, javno zdravje in varnost hrane ter Odbora za promet in turizem,
 - ob upoštevanju poročila Odbora za industrijo, raziskave in energetiko (A9-0033/2023),
- A. ker po mnenju posvetovalne skupine pravnih služb Evropskega parlamenta, Sveta in Komisije predlog ne predvideva bistvenih sprememb, razen tistih, ki so v njem opredeljene kot take, in ker je ta predlog, kar zadeva kodifikacijo nespremenjenih določb prejšnjih obstoječih besedil skupaj z njihovimi spremembami, zgolj kodifikacija obstoječih besedil brez vsebinskih sprememb;
1. sprejme stališče v prvi obravnavi, kakor je določeno v nadaljevanju in kakor je bilo prilagojeno v skladu s predlogi posvetovalne skupine pravnih služb Evropskega parlamenta,

¹ UL C 290, 29.7.2022, str. 114.

² UL C 375, 30.9.2022, str. 64.

³ UL L 77, 28.3.2002, str. 1.

Sveta in Komisije;

2. poziva Komisijo, naj mu zadevo ponovno predloži, če svoj predlog nadomesti, ga bistveno spremeni ali ga namerava bistveno spremeniti;
3. naroči svoji predsednici, naj stališče Parlamenta posreduje Svetu, Komisiji in nacionalnim parlamentom.

PREDLOGI SPREMEMB EVROPSKEGA PARLAMENTA*

k predlogu Komisije

2021/0426(COD)

Predlog

DIREKTIVA EVROPSKEGA PARLAMENTA IN SVETA

o energijski učinkovitosti stavb (prenovitev)

(Besedilo velja za EGP)

EVROPSKI PARLAMENT IN SVET EVROPSKE UNIJE STA –

ob upoštevanju Pogodbe o delovanju Evropske unije in zlasti člena 194(2) Pogodbe,

ob upoštevanju predloga Evropske komisije,

po posredovanju osnutka zakonodajnega akta nacionalnim parlamentom,

ob upoštevanju mnenja Evropskega ekonomsko-socialnega odbora⁴,

ob upoštevanju mnenja Odbora regij⁵,

v skladu z rednim zakonodajnim postopkom,

ob upoštevanju naslednjega:

- (1) Direktiva 2010/31/EU Evropskega parlamenta in Sveta⁶ je bila večkrat bistveno spremenjena. Ker so potrebne nadaljnje spremembe, bi bilo treba navedeno direktivo zaradi jasnosti prenoviti.

⁴ UL C [...], [...], str. [...].

⁵ UL C [...], [...], str. [...].

⁶ Direktiva 2010/31/EU Evropskega parlamenta in Sveta z dne 19. maja 2010 o energetski učinkovitosti stavb (UL L 153, 18.6.2010, str. 13).

- (2) V Pariškem sporazumu, sprejetem decembra 2015 na podlagi Okvirne konvencije Združenih narodov o spremembi podnebja (UNFCCC), so se pogodbenice dogovorile, da bodo dvig globalne povprečne temperature omejile precej pod 2 °C v primerjavi s predindustrijsko ravnjo in si prizadevale za omejitev dviga temperature na 1,5 °C nad predindustrijsko ravnjo. ***Pogodbenice glasgowskega podnebnega dogovora so novembra 2021 potrdile, da bi močno zmanjšali tveganja in posledice podnebnih sprememb, če bi dvig globalne povprečne temperature omejili na 1,5 °C glede na predindustrijske ravni, ter se zavezale, da bodo do konca leta 2022 povečale svoje cilje za leto 2030.*** Doseganje ciljev Pariškega sporazuma je v ospredju sporočila Komisije „Evropski zeleni dogovor“ z dne 11. decembra 2019⁷. Unija se je v posodobljenem nacionalno določenem prispevku, ki ga je 17. decembra 2020 predložila sekretariatu UNFCCC, zavezala, da bo do leta 2030 neto emisije toplogrednih plinov v celotnem gospodarstvu Unije zmanjšala za vsaj 55 % v primerjavi z ravnmi iz leta 1990.
- (3) Kot je bilo napovedano v zelenem dogovoru, je Komisija 14. oktobra 2020 predstavila strategijo za val prenove⁸. Strategija vključuje akcijski načrt s konkretnimi regulativnimi, finančnimi in omogočitvenimi ukrepi, njen cilj pa je vsaj podvojitev letne stopnje energijske prenove stavb do leta 2030 in spodbujanje celovitih prenov ***več kot 35 milijonih stavb ter ustvariti do 160 000 delovnih mest v gradbenem sektorju.*** Revizija direktive o energijski učinkovitosti stavb je potrebna kot sredstvo za uresničitev vala prenove. Prispevala bo tudi k uresničevanju pobude novi evropski Bauhaus in evropske misije za podnebno nevtralna in pametna mesta ***ter bi morala slediti poti, ki jo je začrtala pobuda novi evropski Bauhaus kot zgodnjo fazo vala prenove. Pobuda novi evropski Bauhaus lahko spodbuja bolj vključujočo družbo, ki bo spodbujala blaginjo vseh po zgledu zgodovinskega Bauhausa, ki je prispeval k socialni vključenosti in dobrobiti državljanov, predvsem delavskih skupnosti. Z omogočanjem usposabljanja, ustvarjanjem omrežij in oblikovanjem smernic za arhitekta, umetnike, študente, inženirje in oblikovalce po načelih trajnostnosti, estetike in vključevanja lahko pobuda novi evropski Bauhaus lokalnim organom omogoči razvoj inovativnih in kulturnih rešitev pri ustvarjanju bolj trajnostnega grajenega okolja. Države članice bi morale podpirati projekte pobude novi evropski Bauhaus, ki bogatijo kulturno***

⁷ Evropski zeleni dogovor, COM(2019)0640.

⁸ Val prenove za Evropo – ekologizacija stavb, ustvarjanje delovnih mest, izboljšanje življenj, COM(2020)0662.

in grajeno okolje regij po vsej Evropi ter soseskam in skupnostim pomagajo pri doseganju podnebnih ciljev Unije.

- (4) Z Uredbo (EU) 2021/1119 Evropskega parlamenta in Sveta⁹, tj. evropskimi podnebnimi pravili, je bil v zakonodajo **Unije** zapisan cilj podnebne nevtralnosti v celotnem gospodarstvu **najpozneje** do leta 2050 in določena zavezujoča zaveza Unije za domače zmanjšanje neto emisij toplogrednih plinov (emisij, po tem ko se odštejejo odvzemi) do leta 2030 za vsaj 55 % v primerjavi z ravnmi iz leta 1990.
- (5) Namen zakonodajnega svežnja „Pripravljeni na 55“, napovedanega v delovnem programu **Komisije** za leto 2021, je izvajanje navedenih ciljev. Zajema vrsto področij politike, vključno z energijsko učinkovitostjo, energijo iz obnovljivih virov, rabo zemljišč, spremembo rabe zemljišč in gozdarstvom, obdavčitvijo energije, porazdelitvijo prizadevanj, trgovanjem z emisijami in infrastrukturo za alternativna goriva. Revizija Direktive 2010/31/EU je sestavni del navedenega svežnja. *V sporočilu Komisije z dne 18. maja 2022 z naslovom Načrt REPowerEU so bile pregledane ključne določbe zakonodajnega svežnja „Pripravljeni na 55“ ob upoštevanju najnovejših geopolitičnih razmer, zaradi česar je potreben revidiran politični okvir z novimi zakonodajnimi predlogi in usmerjenimi priporočili za posodobitev ciljev, zlasti s povečanjem ambicij glede energijske učinkovitosti in prihrankov ter večje energijske neodvisnosti, pri čemer je treba hkrati opustiti uporabo fosilnih goriv. To sporočilo je države članice tudi spodbudilo, naj razmislijo o davčnih ukrepih za spodbujanje varčevanja z energijo in zmanjšanje porabe fosilnih goriv, vključno z davčnimi olajšavami, povezanimi s prihranki energije.*
- (5a) *Revizija direktive o energetske učinkovitosti stavb bi morala biti skladna z drugimi predlogi, ki so del zakonodajnega svežnja „Pripravljeni na 55“, kot so predlagane revizije*

⁹ Uredba (EU) 2021/1119 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 30. junija 2021 o vzpostavitvi okvira za doseganje podnebne nevtralnosti in spremembi uredb (ES) št. 401/2009 in (EU) 2018/1999 (evropska podnebna pravila) (UL L 243, 9.7.2021, str. 1).

direktiv 2003/87/ES¹⁰, 2012/27/EU¹¹, 2014/94/EU¹² in 2018/2001¹³ Evropskega parlamenta in Sveta.

- (5b) *Prenove spomenikov bi se morale vedno izvajati v skladu z nacionalnimi pravili in mednarodnimi standardi glede ohranjanja, tudi z Beneško listino o ohranjanju in obnovi spomenikov in spomeniških območij iz leta 1964 ter izvorno arhitekturo teh spomenikov.*
- (5c) *Za stavbe z zgodovinskim ali arhitekturnim pomenom, ki pa niso uradno zaščitene, bi morale države članice določiti merila za uporabo najvišjega razreda energijske učinkovitosti, ki je tehnično, funkcionalno in ekonomsko izvedljiv, hkrati pa ohraniti značaj stavbe.*
- (6) Stavbam gre pripisati 40 % končne porabe energije v Uniji in 36 % z energijo povezanih emisij toplogrednih plinov, *medtem ko je 75 % stavb v Uniji še vedno energijsko neučinkovitih. Zemeljski plin ima največjo vlogo pri ogrevanju stavb, saj zajema približno 42 % energije, porabljene za ogrevanje prostorov v stanovanjskem sektorju.* Nafta je drugo najpomembnejše fosilno gorivo za ogrevanje, saj zajema 14 %, premog pa približno 3 %. Zaradi tega sta zmanjšanje porabe energije v skladu z načelom „energijska učinkovitost na prvem mestu“, *ki se izvaja v skladu s Priporočilom Komisije (EU) (EU) 2021/1749¹⁴ in raba energije iz obnovljivih virov v stavbnem sektorju pomembna ukrepa, potrebna za zmanjšanje* ■ *emisij toplogrednih plinov in energijske revščine v Uniji.* Manjša poraba energije in večja raba energije iz obnovljivih virov, *zlasti sončne energije,* imata pomembno vlogo tudi pri zmanjševanju energijske odvisnosti Unije *od fosilnih goriv na splošno in zlasti od njihovega uvoza,* spodbujanju zanesljive oskrbe z energijo *v skladu s cilji iz načrta REPowerEU, povezovanju energetskih sistemov, prispevanju k energetski učinkovitosti,*

¹⁰ *Direktiva 2003/87/ES Evropskega parlamenta in Sveta z dne 13. oktobra 2003 o vzpostavitvi sistema za trgovanje s pravicami do emisije toplogrednih plinov v Skupnosti in o spremembi Direktive Sveta 96/61/ES (UL L 275, 25.10.2003, str. 32).*

¹¹ *Direktiva 2012/27/EU Evropskega parlamenta in Sveta z dne 25. oktobra 2012 o energetski učinkovitosti, spremembi direktiv 2009/125/ES in 2010/30/EU ter razveljavitvi direktiv 2004/8/ES in 2006/32/ES (UL L 315, 14.11.2012, str. 1).*

¹² *Direktiva 2014/94/EU Evropskega parlamenta in Sveta z dne 22. oktobra 2014 o vzpostavitvi infrastrukture za alternativna goriva (UL L 307, 28.10.2014, str. 1).*

¹³ *Direktiva (EU) 2018/2001 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 11. decembra 2018 o spodbujanju uporabe energije iz obnovljivih virov (UL L 328, 21.12.2018, str. 82).*

¹⁴ *Priporočilo Komisije (EU) 2021/1749 z dne 28. septembra 2021 o energijski učinkovitosti na prvem mestu: od načel do prakse – smernice in primeri za njihovo izvajanje pri sprejemanju odločitev v sektorju energije in širše (UL L 350, 4.10.2021, str. 9).*

spodbujanju tehnološkega razvoja ter pri zagotavljanju možnosti za zaposlitev in regionalni razvoj, zlasti na otokih, podeželju *in v skupnostih, ki niso povezane z omrežjem*.

- (6a) *Izboljševanje energijske učinkovitosti stavb s celovito prenovo ima zelo velike družbene, gospodarske in okoljske koristi. Energijska učinkovitost je tudi najvarnejši in stroškovno najučinkovitejši način za zmanjšanje odvisnosti Unije od uvoza energije in ublažitev negativnega vpliva visokih cen energije. Te naložbe v energijsko učinkovitost bi bilo treba obravnavati kot prednostno nalogo tako na zasebni kot na javni ravni.*
- (6b) *Da bi vsi državljani imeli koristi od izboljšane energijske učinkovitosti ter bi zato živeli bolj kakovostno ter občutili okoljske, ekonomske in zdravstvene koristi, bi bilo treba vzpostaviti ustrezen regulativni, finančni in svetovalni okvir, ki bi podpiral prenovo stavb. Posebno pozornost bi bilo treba nameniti ranljivim gospodinjstvom in gospodinjstvom s srednjimi dohodki, saj ta pogosto živijo v najmanj učinkovitih stavbah, tako v mestih kot na podeželju.*
- (6c) *Uvedba minimalnih standardov energijske učinkovitosti, dopolnjena s socialnimi in finančnimi zaščitnimi ukrepi, je namenjena izboljšanju kakovosti življenja najranjlivejših gospodinjstev in najrevnejših državljanov.*
- (6d) *Na podeželskih območjih po vsej Uniji obstaja potencial za proizvodnjo energije iz obnovljivih virov, ki pomaga pri zmanjševanju emisij toplogrednih plinov in je stroškovno učinkovita pri proizvodnji energije in toplote na območjih, ki niso priključena na omrežje, hkrati pa zmanjšuje odvisnost od uvoza in vezanost na infrastrukturo ter prispeva k blažitvi podnebnih sprememb in izboljšanju kakovosti zraka.*
- (7) Stavbe *ter njihovi elementi in materiali* povzročajo emisije toplogrednih plinov pred svojo obratovalno življenjsko dobo, med njo in po njej. ■ Zato bi bilo treba postopoma upoštevati emisije v celotnem življenjskem ciklu stavb *v skladu z metodologijo Unije, ki jo bo določila Komisija, začevši z novimi stavbami, ki bi jim sledile prenovljene stavbe, za katere bi morale države članice določiti cilje za zmanjšanje emisij toplogrednih plinov v celotnem življenjskem ciklu v skladu z navedeno metodologijo Unije*. Stavbe so pomembna banka materialov, saj več desetletij služijo kot odlagališče virov, možnosti projektiranja pa močno vplivajo na emisije v celotnem življenjskem ciklu novih in prenovljenih stavb. Učinkovitost stavb v celotnem življenjskem ciklu bi bilo treba upoštevati ne le pri novih gradnjah, temveč tudi pri prenovah stavb, in sicer z vključitvijo politik in ciljev za zmanjšanje emisij toplogrednih plinov v celotnem življenjskem ciklu v načrte držav članic za prenovo stavb.

- (7a) *Vzpostaviti bi bilo treba povezavo z načeli krožnega gospodarstva in vodilno vlogo pobude novi evropski Bauhaus, katere cilj je spodbujati večjo krožnost v grajenem okolju, tako da se po potrebi spodbuja prenova in prilagojena ponovna uporaba namesto rušenja in novogradnje.*
- (7b) *Uvedba zahtev v zvezi s celotnim življenjskim ciklom bo spodbudila industrijske inovacije in ustvarjanje vrednosti, na primer s povečanjem uporabe krožnih in naravnih materialov.*
- (7c) *Bistveno je spodbujati in vključiti uporabo bolj trajnostnih gradbenih materialov, zlasti biološkega in geološkega izvora, pa tudi enostavnih pasivnih nizkotehnoloških in lokalno preizkušenih gradbenih tehnik, da bi podprli in spodbujali uporabo in raziskovanje tehnologije materialov, ki prispevajo k najboljši možni izolaciji in strukturni podpori stavb. Glede na podnebno krizo in večjo verjetnost poletnih vročinskih valov bi bilo treba posebno pozornost nameniti varstvu stavb pred vročino.*
- (8) Za zmanjšanje emisij toplogrednih plinov v celotnem življenjskem ciklu stavb so potrebni učinkovita raba virov, njihova zadostnost, krožnost in preoblikovanje delov stavbnega fonda v ponor ogljika.
- (8a) *Dejstvo, da so zgradbe odgovorne za emisije toplogrednih plinov še pred začetkom svoje življenjske dobe, je posledica ogljika, ki ga najdemo v vseh gradbenih materialih. Večja uporaba trajnostnih in lokalnih naravnih gradbenih materialov v skladu z načeli pobude novega evropskega Bauhauusa in notranjega trga bi lahko nadomestila ogljično intenzivnejše materiale in pomagala pri shranjevanju ogljika v grajenem okolju z uporabo materialov na osnovi lesa.*
- (8b) *Politike zadostnosti so ukrepi in vsakodnevne prakse, pri katerih gre za izogibanje povpraševanju po energiji, materialih, zemljiščih, vodi in drugih naravnih virih v življenjskem ciklu stavb in blaga, hkrati pa prispevajo k doseganju blaginje za vse brez preseganja zmogljivosti planeta. Načela krožnosti se izogibajo linearni rabi materialov in blaga z uporabo nekaterih načel zadostnosti na ravni proizvodov in gradbenih materialov. Ukrepi za uporabo in podaljšanje življenjske dobe sekundarnih materialov so bistveni za zagotovitev, da stavbni sektor Unije prispeva svoj delež k doseganju cilja podnebne nevtralnosti. Vključevanje zelene infrastrukture, kot so žive strehe in stene, v urbano načrtovanje in zasnovano infrastrukturo velja za zelo učinkovito orodje za prilagajanje podnebnim spremembam in zmanjšanje škodljivih vplivov podnebnih sprememb v mestih. Države članice bi morale spodbujati ustvarjanje zelenih površin, ki lahko prispevajo k*

ohranjanju in zadrževanju deževnice, s čimer zmanjšujejo odtekanje vode v mestih in izboljšujejo upravljanje padavinskih voda. Zelena infrastruktura tudi zmanjšuje učinek urbanega toplotnega otoka, saj poleti in med vročinskimi valovi hladi stavbe in njihovo okolico.⁽⁹⁾ Potencial za globalno segrevanje v celotnem življenjskem ciklu kaže na skupni prispevek stavbe k emisijam, ki povzročajo podnebne spremembe. Združuje emisije toplogrednih plinov, vgrajene v gradbene proizvode, z neposrednimi in posrednimi emisijami iz faze uporabe. Zahteva po izračunu potenciala novih stavb za globalno segrevanje v celotnem življenjskem ciklu je zato prvi korak k večjemu upoštevanju učinkovitosti stavb v celotnem življenjskem ciklu in krožnega gospodarstva. *Ta izračun bi moral temeljiti na usklajenem okviru na ravni Unije. Evropska komisija bi morala jasno opredeliti pristop življenjskega cikla. Države članice bi morale sprejeti časovni načrt za zmanjšanje potenciala globalnega segrevanja stavb v življenjskem ciklu.*

- (9a) Države članice bi morale v skladu z načelom „energijska učinkovitost na prvem mestu“ ter zato, da bi dosegle večjo zadostnost in učinkovitejšo rabo virov, karseda zmanjšati število nezasedenih stavb. Spodbujati bi morale celovito prenovo in izkoriščanje takih stavb s posebnimi upravnimi in finančnimi ukrepi, če so stroškovno učinkoviti, ter gradnjo, obnovo in spremembo balona, kar bi privedlo do nižjega potenciala globalnega segrevanja v življenjskem ciklu stavbe. Poleg tega bi bilo treba znaten delež vseh novih plavžev izvesti na rjavih površinah.*
- (9b) Pravila krožnega gospodarstva za gradbene materiale so določena v Uredbi (EU) št. 305/2011 Evropskega parlamenta in Sveta¹⁵, skupaj z okvirom iz Direktive 2008/98/ES Evropskega parlamenta in Sveta¹⁶. V teh zakonodajnih aktih bi bilo treba zagotoviti in utrditi opredelitve, metodologije in najboljše pristope, da se zagotovi jasen in dosleden regulativni okvir za gradbene materiale.*
- (10) Stavbe proizvedejo približno polovico primarnih emisij drobnih delcev (PM_{2,5}) v EU, ki povzročajo prezgodnjo smrt in bolezni. Z izboljšanjem energijske učinkovitosti *ter uporabo naravnih rešitev in trajnostnih materialov v stavbah* bi se lahko in morale hkrati zmanjšati

¹⁵ Uredba (EU) št. 305/2011 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 9. marca 2011 o določitvi usklajenih pogojev za trženje gradbenih proizvodov in razveljavitvi Direktive Sveta 89/106/EGS (UL L 88, 4.4.2011, str. 5).

¹⁶ Direktiva 2008/98/ES Evropskega parlamenta in Sveta z dne 19. novembra 2008 o odpadkih in razveljavitvi nekaterih direktiv (UL L 312, 22.11.2008, str. 3).

tudi emisije onesnaževal v skladu z Direktivo (EU) 2016/2284 Evropskega parlamenta in Sveta¹⁷.

- (10a) *Uravnavanje povpraševanja po energiji je pomembno orodje, ki Uniji omogoča, da vpliva na svetovni energetski trg in s tem na kratkoročno, srednjeročno in dolgoročno zanesljivost oskrbe z energijo.*
- (11) Ukrepi za nadaljnje izboljšanje energijske učinkovitosti stavb bi morali upoštevati klimatske pogoje, vključno s prilagajanjem podnebnim spremembam z *zeleno infrastrukturo*, lokalne pogoje ter *kakovost okolja v zaprtih prostorih, zadostnost in krožnost ter prihranke energije, da bi spodbujali bolj trajnostne, vključujoče in inovativne načine življenja, s katerimi bi se prilagodili novim potrebam. Takšne ukrepe bi bilo treba izvajati tako, da bi se čim bolj povečale dodatne koristi drugih zahtev in ciljev* glede stavb, kot so dostopnost, požarna in potresna varnost, *varnost ogrevalnih naprav in električne napeljave* ter namen uporabe stavbe. *Takšne dodatne koristi bi bilo treba ovrednotiti v denarju, da se realno določi stroškovna optimalnost nadaljnjih izboljšav energijske učinkovitosti. Poleg tega bilo treba s takimi ukrepi poskrbeti za izboljšanje položaja ranljivih gospodinjstev in ljudi, ki živijo v socialnih stanovanjih.*
- (11a) *Države članice bi morale zagotoviti, da energetske izkaznice natančno odražajo podnebno učinkovitost stavb.*
- (12) Energijsko učinkovitost stavb bi bilo treba izračunati na podlagi metodologije, ki se na nacionalni, regionalni *in lokalni* ravni lahko *dopolni*. To poleg toplotnih značilnosti vključuje druge dejavnike, ki imajo vse pomembnejšo vlogo, kot so ogrevalne in klimatske naprave, uporaba energije iz obnovljivih virov, stavbni avtomatizacijski in krmilni sistemi, *rekuperacija toplote iz odpadnih voda, zračenja in hlajenja, rekuperacija energije, hidravlično uravnoteženje*, pametne rešitve, pasivni ogrevalni in hladilni elementi, osenčenje, kakovost zraka v prostoru, primerna naravna svetloba ter oblika stavbe. Metodologija za izračun energijske učinkovitosti ne bi smela temeljiti le na obdobju, ko je potrebno ogrevanje ali klimatizacija, ampak bi morala zajemati letno energijsko učinkovitost stavbe. V tej metodologiji bi morali biti upoštevani veljavni evropski standardi. Metodologija bi morala zagotoviti prikaz dejanskih pogojev delovanja in omogočiti uporabo

¹⁷ Direktiva (EU) 2016/2284 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 14. decembra 2016 o zmanjšanju nacionalnih emisij za nekatera onesnaževala zraka, spremembi Direktive 2003/35/ES in razveljavitvi Direktive 2001/81/ES (UL L 344, 17.12.2016, str. 1).

odčitane energije za preverjanje pravilnosti in za primerljivost, metodologija pa bi morala temeljiti na urnih korakih ali enotah, manjših od ure. Metodologija bi morala omogočati tudi potrditev predpostavk, na katerih temeljijo izračuni, vključno s toplotno učinkovitostjo, materialnostjo, učinkovitostjo sistema in konfiguracijo kontrol, na kraju samem, na daljavo in na namizju, v zgrajeni stavbi. Za spodbujanje uporabe energije iz obnovljivih virov na kraju samem, **tudi s strešnimi sončnimi paneli v skladu z evropsko pobudo za strešne sončne panele**, bi morale države članice poleg skupnega splošnega okvira sprejeti potrebne ukrepe, da se v metodologiji izračuna priznajo in upoštevajo koristi čim večje uporabe energije iz obnovljivih virov na kraju samem, tudi za druge vrste uporabe (kot so polnilna mesta za električna vozila), **pri čemer se upošteva sedanja in prihodnja zmogljivost omrežja**.

- (13) Države članice bi morale določiti minimalne zahteve glede energijske učinkovitosti stavb in elementov stavb, da se doseže stroškovno optimalno ravnotežje med zadevnimi naložbami in prihranjenimi stroški energije med življenjskim ciklom stavbe, brez poseganja v pravico držav članic, da določijo minimalne zahteve, ki so bolj energijsko učinkovite kot stroškovno optimalne ravni energijske učinkovitosti. Poskrbeti bi bilo treba, da imajo države članice glede na tehnični napredek možnost redno preverjati svoje minimalne zahteve glede energijske učinkovitosti stavb.
- (14) Dve tretjini energije, ki se porabi za ogrevanje in hlajenje stavb, še vedno izvirata iz fosilnih goriv. Za **doseganje ničelnih emisij** je **zlasti nujno** postopno opustiti fosilna goriva pri ogrevanju in hlajenju. Zato bi morale države članice v svojih načrtih prenove stavb navesti svoje nacionalne politike in ukrepe za postopno opuščanje fosilnih goriv pri ogrevanju in hlajenju in ne bi več smele dajati finančnih spodbud za instalacijo kotlov na fosilna goriva **od začetka veljavnosti te direktive. Države članice bi morale uvesti ukrepe, a katerimi bi zagotovile, da uporaba ogrevalnih sistemov na fosilna goriva v novih stavbah in stavbah, v katerih poteka večja prenova, celovita prenova ali prenova ogrevalnega sistema, ni dovoljena od datuma prenosa te direktive, ter najpozneje do leta 2040 postopno opustiti uporabo ogrevalnih sistemov na fosilna goriva iz vseh stavb do leta 2035, če to ni izvedljivo, kot je Komisija dokazala. To bo bistveno prispevalo k manjši odvisnosti Unije od uvoza iz tretjih držav, zmanjšalo stroške državljanov za energijo in njihovo ranljivost za nihanje cen ter odpravilo preseganja mejnih vrednosti onesnaževal zraka.**

- (14a) *Prenova ogrevalnih sistemov vključuje zamenjavo ali prenovo kurilne naprave in lahko vključuje tudi druge elemente ogrevalnega sistema, kot so črpalna oprema, izolacija cevovodov, krmilniki ali terminalske enote, kot so radiatorji ali ventilatorske tuljave. Zamenjava ali prenova posameznih elementov brez vključitve kurilne naprave se kljub njihovem vplivu na splošno učinkovitost sistema ne bi smela šteti za prenovo ogrevalnega sistema, saj so ti elementi neodvisni od uporabljenega vira energije. Prenova ogrevalnega sistema je priložnost za podporo razogljičenju ogrevanja po vsej Uniji.*
- (14b) *Učinkovita izraba toplote iz toplovodnih sistemov za gospodinjstva je velika priložnost za prihranke energije. Ogrevanje vode je glavni vir porabe energije v novih stavbah, odpadna toplota pa se običajno ne uporabi ponovno. Glede na to, da večina porabljene tople vode nastane pri prhanju, bi bilo pridobivanje toplote iz odtokov pri prhah v stavbah enostavna in stroškovno učinkovita rešitev za prihranek pri končni porabi energije ter zmanjšanje povezanih emisij CO₂ in metana, nastalih pri pripravi tople sanitarne vode.*
- (14c) *Da bi dosegli stroškovno učinkovito razogljičenje sektorja ogrevanja, bi morale države članice zagotoviti enake konkurenčne pogoje med razpoložljivimi tehnologijami in podpreti večplastne rešitve, pri tem pa upoštevati zanesljivost oskrbe, stroškovno učinkovitost in prožnost.*
- (15) *Zahteve glede energijske učinkovitosti tehničnih stavbnih sistemov bi se morale uporabljati za celotne sisteme, kot so vgrajeni v stavbe, in ne za učinkovitost samostojnih komponent, ki spadajo na področje uporabe predpisov za posamezne izdelke v skladu z Direktivo 2009/125/ES¹⁸. Države članice bi morale pri določanju zahtev glede energijske učinkovitosti za tehnične stavbne sisteme po potrebi uporabiti usklajene instrumente, če so na voljo, predvsem metode testiranja in izračunavanja ter razrede energijske učinkovitosti, razvite v skladu z ukrepi za izvajanje Direktive 2009/125/ES Evropskega parlamenta in Sveta¹⁹ in Uredbe (EU) 2017/1369 Evropskega parlamenta in Sveta¹⁹, da bi zagotovile skladnost s povezanimi spodbudami in bi se kar najbolj izognile morebitni razdrobljenosti trga.*

¹⁸ *Uredba (EU) 2017/1369 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 4. julija 2017 o vzpostavitvi okvira za označevanje z energijskimi nalepkami in razveljavitvi Direktive 2010/30/EU (UL L 198, 28.7.2017, str. 1).*

¹⁹ *Uredba (EU) 2017/1369 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 4. julija 2017 o vzpostavitvi okvira za označevanje z energijskimi nalepkami in razveljavitvi Direktive 2010/30/EU (UL L 198, 28.7.2017, str. 1).*

- (16) Ta direktiva ne posega v člena 107 in 108 Pogodbe o delovanju Evropske unije (PDEU). Zato si izraza „spodbude“ iz te direktive ne bi smeli razlagati v smislu državne pomoči .
- (17) Komisija bi morala določiti primerjalni metodološki okvir za izračun stroškovno optimalnih ravni za minimalne zahteve glede energijske učinkovitosti. ***Pregled tega okvira bi moral omogočiti izračun energijske učinkovitosti in emisijske vrednosti ter upoštevati okoljske, socialne in zdravstvene eksternalije, ki jim je mogoče pripisati denarno vrednost.*** Države članice bi morale uporabiti ***navedeni*** okvir za primerjavo rezultatov s sprejetimi minimalnimi zahtevami glede energijske učinkovitosti. Če bi bil med izračunanimi stroškovno optimalnimi ravni minimalnih zahtev glede energijske učinkovitosti in veljavnimi minimalnimi zahtevami glede energijske učinkovitosti velik razkorak, to je več kot 15 %, bi morale države članice to razliko upravičiti oziroma določiti ustrezne ukrepe za zmanjšanje tega odstopanja. Države članice bi morale ob upoštevanju trenutnih praks in izkušenj pri opredeljevanju tipičnih ekonomskih življenjskih ciklov pripraviti oceno ekonomskega življenjskega cikla stavbe ali elementa stavbe. O rezultatih ***te*** primerjave in uporabljenih podatkih, na podlagi katerih so bili ***navedeni*** rezultati doseženi, bi bilo treba redno poročati Komisiji. Ta poročila bi morala Komisiji omogočiti, da oceni napredek držav članic pri doseganju stroškovno optimalnih ravni minimalnih zahtev glede energijske učinkovitosti in da o njem poroča. ***Pri uporabi primerjalne metodologije bi morale države članice upoštevati, da ukrepi energetske učinkovitosti na ravni stavb ne vključujejo ukrepov, ki zahtevajo uporabo fosilnih goriv v novih stavbah, ter obravnavati širok nabor možnosti, kot je dobava energije iz obnovljivih virov na kraju samem, kot so zlasti toplotne črpalke in tehnologije sončne energije, in sicer z lastno porabo energije iz obnovljivih virov, skupno lastno porabo, deljenjem energije ali dobavo energije iz obnovljivih virov, ki jo proizvede energetska skupnost, ter energijo iz obnovljivih virov in odvečno energijo iz učinkovitega sistema daljinskega ogrevanja in hlajenja; Diskontna stopnja, uporabljena za izračun stroškovno optimalne energetske učinkovitosti, in sicer z makroekonomskega in finančnega vidika, na letni ravni ne bi smela presežati 3 %. Metoda optimizacije in izračun skupnih makroekonomskih stroškov bi morala vključevati okoljske in zdravstvene eksternalije porabe energije ter njene makroekonomske koristi, na primer za ustvarjanje delovnih mest ali bruto domači proizvod.***
- (18) Večje preнове obstoječih stavb, ne glede na njihovo velikost, nudijo priložnost za izvedbo stroškovno učinkovitih ukrepov za izboljšanje energijske učinkovitosti. Zaradi stroškovne

učinkovitosti bi morale biti mogoče omejiti minimalne zahteve glede energijske učinkovitosti na tiste prenovljene dele, ki so najpomembnejši za energijsko učinkovitost stavbe, ***zajemati pa bi morale ogrevalne in hladilne sisteme***. Države članice bi morale imeti možnost, da se odločijo, ali bodo izraz „večja prenova“ opredelile v odstotkih površine ovoja stavbe ali v vrednosti stavbe. Če se država članica odloči za opredelitev večje prenove v vrednosti stavbe, bi se lahko uporabile vrednosti, kot je aktuarska ali trenutna vrednost na podlagi stroškov prenove, brez vrednosti zemljišča, na katerem ta stoji.

- (18a) ***Da bi zagotovili dostojna stanovanja za vse, bi morali opredeliti ranljiva območja ali soseke, povezane z energijsko revščino, na način, ki bo omogočal boljše zaznavanje manj razvitih mikroobmočij, na podeželju in v mestih) znotraj bolj razvitih območij. Tako bi lažje opredelili in locirali najranljivejše družbene segmente in tiste, ki jih prizadene energijska revščina, ter gospodinjstva, ki plačujejo visoke račune za energijo in nimajo dovolj sredstev za prenovo stavb, v katerih živijo, s tem pa bi pripomogli k boju proti socialnim neenakostim, do katerih utegne priti zaradi uporabe različnih podnebnih ukrepov. Neučinkovite stavbe so tudi sistemski vzrok za energijsko revščino, saj je kar 50 milijonov ljudi v Uniji energijsko revnih in ne more ustrezno osvetljevati, ogrevati ali hladiti svojih domov, več kot 20 % revnih gospodinjstev v Uniji pa živi v stanovanju s plesnijo, vlago ali trohno.***
- (19) Zaradi večjih podnebnih in energetske ambicij Unije je potrebna nova vizija za stavbe: to so brezemisijske stavbe, katerih zelo majhna potreba po energiji je v celoti pokrita z energijo iz obnovljivih virov, kadar je to tehnično izvedljivo. Vse nove stavbe bi morale biti brezemisijske, vse obstoječe stavbe pa bi bilo treba do leta 2050 preoblikovati v brezemisijske stavbe. ***Države članice bi morale pri določanju ciljnih rokov upoštevati časovni okvir energetskega prehoda in socialne stroške.***
- (20) Za pokritje potreb učinkovite stavbe po energiji z energijo iz obnovljivih virov so na voljo različne možnosti: obnovljivi viri energije na kraju samem, kot so sončna toplotna energija, ***geotermalna***, sončna fotovoltaična energija, toplotne črpalke, ***električna energija iz hidroelektrarn*** in biomasa, energija iz obnovljivih virov, ki jo zagotavljajo skupnosti na področju energije iz obnovljivih virov ali energetske skupnosti državljanov, ter daljinsko ogrevanje in hlajenje na podlagi obnovljivih virov energije ali izraba odpadne toplote ***iz odpadnih voda, tople sanitarne vode ali zraka in obnovljiva energija iz energetskih omrežij.***

- (20a) *Zaradi elektrifikacije ogrevanja in večje proizvodnje energije iz obnovljivih virov je energijska učinkovitost stavb potrebna, da se prepreči prevelik pritisk na zmogljivost omrežja in prevelike proizvodne zmogljivosti za obvladovanje konic pri povpraševanju po električni energiji. Energijska učinkovitost stavb bo podprla omrežje in zmanjšala potrebe po proizvodnih zmogljivostih. Sem sodi tudi iskanje rešitev za sezonsko naravo povpraševanja po ogrevanju, ki je v številnih državah članicah glavni razlog za konično obremenitev energetskega sistema.*
- (20b) *Komisija bi morala oceniti zmogljivost omrežja, ki je potrebna za vključevanje rešitev za energijo iz obnovljivih virov in električno ogrevanje ter opredeliti preostale ovire za razvoj lastne porabe energije iz obnovljivih virov, zlasti v ranljivih gospodinjstvih.*
- (21) Za potrebno razogljichenje stavbnega fonda Unije je potrebna obsežna energijska prenova: skoraj 75 % tega stavbnega fonda je po sedanjih gradbenih standardih neučinkovitega, 85–95 % stavb, ki obstajajo danes, pa bo leta 2050 še vedno stalo. Vendar je ponderirana letna stopnja energijske prenove še vedno nizka in znaša približno 1 %. S tem tempom bi za razogljichenje stavbnega sektorja potrebovali stoletja. Spodbujanje in podpiranje prenove stavb, **da se vsaj potroji sedanja stopnja obnov**, vključno s preходом na brezemisijske ogrevalne sisteme, je zato ključni cilj te direktive. **Podpiranje prenov na četrtni ravni, vključno z industrijskimi ali serijskimi prenovami, prinaša koristi, saj spodbuja obsežnost in celovitost prenov stavb, omogočilo pa bo tudi hitrejše in cenejše razogljichenje stavbnega fonda.**
- (22) Minimalni standardi energijske učinkovitosti so bistveno regulativno orodje za obsežno prenavo obstoječih stavb, saj odpravljajo ključne ovire za prenavo, kot so razdeljene spodbude in strukture solastništva, ki jih ni mogoče premagati z gospodarskimi spodbudami. Uvedba minimalnih standardov energijske učinkovitosti bi morala privedi do postopnega opuščanja najmanj učinkovitih stavb in stalnega izboljševanja nacionalnega stavbnega fonda, kar bi prispevalo k dolgoročnemu cilju razogljichenega stavbnega fonda do leta 2050.
- (23) Minimalni standardi energijske učinkovitosti, določeni na ravni Unije, bi se morali osredotočiti na prenavo stavb z največjim potencialom v smislu razogljichenja, zmanjševanje energijske revščine ter razširjene socialne in gospodarske koristi, zlasti na stavbe z daleč najslabšo energijsko učinkovitostjo, ki jih je treba prednostno prenoviti.

- (23a) ***Komisija bi morala objaviti zbirno poročilo o stanju in napredku stavbnega fonda Unije na lokalni, regionalni in nacionalni ravni, zlasti kar zadeva najmanj učinkovite stavbe, da bi ustrezno usmerila prizadevanja in naložbe.***
- (24) Minimalni standardi energijske učinkovitosti bi morali s podporo finančnih mehanizmov ustvariti možnosti za postopno povečanje razredov energijske učinkovitosti stavb, ***predvsem za podeželje in oddaljena območja***. Komisija bi morala pri pregledu te direktive oceniti, ali je treba uvesti dodatne zavezujoče minimalne standarde energijske učinkovitosti, da bi do leta 2050 dosegli razogljičen stavbni fond.
- (24a) ***Ta direktiva bi morala biti usklajena s temeljnimi načeli prava držav članic o lastninskih in najemnih razmerjih.***
- (25) Uvedbo minimalnih standardov energijske učinkovitosti bi moral spremljati omogočitveni okvir, vključno s tehnično pomočjo in finančnimi ukrepi ***ter politikami za usposabljanje delavcev v gradbenem sektorju in sektorju prenove***. Minimalni standardi energijske učinkovitosti, določeni na nacionalni ravni, ne predstavljajo „standardov Unije“ v smislu pravil o državni pomoči, medtem ko bi se minimalni standardi energijske učinkovitosti na ravni Unije lahko šteli za take „standarde Unije“. V skladu z revidiranimi pravili o državni pomoči lahko države članice odobrijo državno pomoč za prenovo stavb zaradi uskladitve s standardi energijske učinkovitosti na ravni Unije, torej za doseganje določenega razreda energijske učinkovitosti, dokler ti standardi na ravni Unije ne postanejo obvezni. Ko bodo standardi obvezni, lahko države članice še naprej dodeljujejo državno pomoč za prenovo stavb in stavbnih enot, za katere veljajo standardi energijske učinkovitosti na ravni Unije, če naj bi se s prenovo stavbe dosegel višji standard od določenega minimalnega razreda energijske učinkovitosti.
- (26) Taksonomija EU razvršča okoljskotrajnostne gospodarske dejavnosti v celotnem gospodarstvu, tudi za stavbni sektor. V skladu z delegiranim aktom o podnebni taksonomiji EU se prenova stavb šteje za trajnostno dejavnost, če dosega vsaj 30-odstotni prihranek energije, izpolnjuje minimalne zahteve glede energijske učinkovitosti za večjo prenovo obstoječih stavb ali vključuje posamezne ukrepe, povezane z energijsko učinkovitostjo stavb, kot so namestitvev, vzdrževanje ali popravilo opreme za energijsko učinkovitost ali instrumentov in naprav za merjenje, uravnavanje in krmiljenje energijske učinkovitosti stavb, če so taki posamezni ukrepi v skladu z določenimi merili. Prenova stavb zaradi

uskladitve z minimalnimi standardi energijske učinkovitosti na ravni Unije je običajno v skladu z merili iz taksonomije EU, povezanimi z dejavnostmi prenove stavb.

- (27) Minimalni standardi energijske učinkovitosti na ravni Unije bi morali temeljiti na usklajenih razredih energijske učinkovitosti. S tem ko se najnižji razred energijske učinkovitosti G opredeli kot 15 % nacionalnega stavbnega fonda z najmanjšo energijsko učinkovitostjo v vsaki državi članici, uskladitev razredov energijske učinkovitosti zagotavlja podobna prizadevanja vseh držav članic, z opredelitvijo najvišjega razreda energijske učinkovitosti A pa se zagotavlja zblíževanje usklajene lestvice razredov energijske učinkovitosti proti skupni viziji brezemisijских stavb.
- (28) Minimalne zahteve glede energijske učinkovitosti za obstoječe stavbe in elemente stavb so že vključene v akte, ki so predhodniki te direktive, in bi se morale še naprej uporabljati. Medtem ko se z novouvedenimi minimalnimi standardi energijske učinkovitosti določijo pragovi za minimalno energijsko učinkovitost obstoječih stavb in zagotovi prenova neučinkovitih stavb, se z minimalnimi zahtevami glede energijske učinkovitosti za obstoječe stavbe in elemente stavb poskrbi za potreben obseg prenove ob njeni izvedbi.
- (28a) Nujno je treba zmanjšati odvisnost od fosilnih goriv v stavbah ter pospešiti prizadevanja za razogljíčenje in elektrifikacijo njihove porabe energije. Da bi omogočili stroškovno učinkovito namestitev tehnologij sončne energije v poznejši fazi, bi morale biti vse nove stavbe „pripravljene na sončno energijo“, tj. zasnovane tako, da se optimizira njihov potencial za proizvodnjo sončne energije na podlagi sončnega obsevanja lokacije, kar omogoča namestitev tehnologij sončne energije brez dragih strukturnih posegov. Poleg tega bi morale države članice zagotoviti postavitve primernih solarnih naprav na novih stanovanjskih in nestanovanjskih stavbah ter obstoječih nestanovanjskih stavbah. Obsežno uvajanje sončne energije v stavbah bi pomembno prispevalo k učinkovitejši zaščiti potrošnikov pred naraščajočimi in nestanovitnimi cenami fosilnih goriv, zmanjšalo bi izpostavljenost ranljivih gospodinjstev visokih cenam energije ter privedlo do širših okoljskih, gospodarskih in družbenih koristi. Da bi učinkovito izkoristili potencial solarnih naprav na stavbah, bi morale države članice opredeliti merila za njihovo postavitve na stavbah in morebitne izjeme od te postavitve v skladu z ocenjenim tehničnim in ekonomskim potencialom naprav za proizvodnjo sončne energije ter značilnostmi stavb, ki jih ta obveznost zajema.***

- (28b) *V tej direktivi bi bilo treba v celoti upoštevati sporočilo Komisije z dne 18. maja 2022 z naslovom Strategija EU za sončno energijo, zlasti pa evropsko pobudo za strešne sončne panele. Sončno fotovoltaiiko in sončne toplotne tehnologije bi bilo treba hitro uvesti, da bi koristile podnebnju in financam državljanov in podjetij. Države članice bi morale vzpostaviti zanesljive podporne okvire za strešne sisteme, tudi v kombinaciji s shranjevanjem energije in toplotnimi črpalkami, na podlagi predvidljivih obdobj odplačevanja, krajših od 10 let. Države članice bi morale ukrepe izvajati prednostno, pri čemer bi uporabljale razpoložljivo financiranje Unije, zlasti v novih poglavjih REPowerEU v njihovih načrtih za okrevanje in odpornost. Komisija bi morala letno spremljati izvajanje evropske pobude za strešne sončne panele skupaj z Evropskim parlamentom, državami članicami in sektorskimi deležniki.*
- (29) Da bi do leta 2050 dosegli visoko energijsko učinkovit in razogljičen stavbni fond ter obstoječe stavbe preoblikovali v brezemisijske stavbe, bi morale države članice pripraviti nacionalne načrte prenove stavb, ki bi nadomestili dolgoročne strategije prenove in postali še močnejše, v celoti operativno načrtovalno orodje za države članice, z večjim poudarkom na financiranju in zagotavljanju, da so za izvedbo prenove stavb na voljo ustrezno usposobljeni delavci, pa tudi na odpravljanju energijske revščine, zagotavljanju električne in požarne varnosti in izboljševanju energijske učinkovitosti najmanj energijsko učinkovitih stavb. Države članice bi morale v svojih načrtih prenove stavb določiti lastne nacionalne cilje za prenovo stavb. V skladu s členom 21(b)(7) Uredbe (EU) 2018/1999 in omogočitvenimi pogoji iz Uredbe (EU) 2021/60 Evropskega parlamenta in Sveta²⁰ bi morale države članice predložiti opis ukrepov financiranja ter opis naložbenih potreb in upravnih virov za izvajanje načrtov prenove stavb. **Države članice bi morale razmisliti o uporabi mehanizmov financiranja in financiranja Unije, zlasti Mehanizma za okrevanje in odpornost, vzpostavljenega z Uredbo (EU) 2021/241 Evropskega parlamenta in Sveta²¹, strukturnih skladov in Kohezijskega sklada ter Socialnega sklada za podnebje, vzpostavljenega z Uredbo (EU).../... Evropskega parlamenta in Sveta [uredba Evropskega**

²⁰ *Uredba (EU) 2021/1060 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 24. junija 2021 o določitvi skupnih določb o Evropskem skladu za regionalni razvoj, Evropskem socialnem skladu plus, Kohezijskem skladu, Skladu za pravični prehod in Evropskem skladu za pomorstvo, ribištvo in akvakulturo ter finančnih pravil zanje in za Sklad za azil, migracije in vključevanje, Sklad za notranjo varnost in Instrument za finančno podporo za upravljanje meja in vizumsko politiko (UL L 231, 30.6.2021, str. 159).*

²¹ *Uredba (EU) 2021/241 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 12. februarja 2021 o vzpostavitvi Mehanizma za okrevanje in odpornost (UL L 57, 18.2.2021, str. 17).*

parlamenta in Sveta o vzpostavitvi Socialnega sklada za podnebje, kot je predlagana s COM(2021)0568]²², za financiranje izvajanja svojih načrtov prenove stavb.

- (29a) *Da bo delovna sila Unije povsem pripravljena na dejavno doseganje podnebnih ciljev Unije, bi si morale države članice prizadevati za zmanjšanje razlik med spoloma v gradbenem in stavbnem sektorju, tudi s svojimi nacionalnimi energetske in podnebnimi načrti.*
- (30) Nacionalni načrti prenove stavb bi morali temeljiti na usklajeni predlogi, da se zagotovi primerljivost načrtov. Da bi se zagotovila zahtevana ambicioznost, bi morala Komisija oceniti osnutke načrtov in izdati priporočila državam članicam.
- (31) Nacionalni načrti prenove stavb bi morali biti tesno povezani s celovitimi nacionalnimi energetske in podnebnimi načrti v skladu z Uredbo (EU) 2018/1999, o napredku pri doseganju nacionalnih ciljev in prispevku načrtov prenove stavb k nacionalnim ciljem in ciljem Unije pa bi bilo treba poročati v sklopu poročanja na vsaki dve leti v skladu z Uredbo (EU) 2018/1999. Glede na nujnost pospešitve prenove na podlagi trdnih nacionalnih načrtov bi bilo treba čim prej določiti datum za predložitev prvega nacionalnega načrta prenove stavb.
- (32) Postopna *celovita* prenova je lahko rešitev, ko gre za visoke vnaprejšnje stroške, in v izogib nevšečnostim za prebivalce, ki se lahko pojavijo pri prenovi v enem koraku, **ukrepi prenove pa so lahko tudi manj moteči in stroškovno učinkovitejši**. Vendar je treba tako postopno *celovito* prenavo skrbno načrtovati, da se prepreči, da bi en korak prenove preprečil potrebne nadaljnje korake. *Celovita prenova v enem koraku je lahko bolj stroškovno učinkovita možnost z najmanjšim ogljičnim proračunom za doseganje popolnoma razogljčenega in brezemisijskega stavbnega fonda Unije. Celovite prenove v enem koraku in postopne celovite prenove so ustrezne možnosti za celovito prenavo, saj je treba pri določanju najustreznejših rešitev za razogljčenje upoštevati različne dejavnike, kot so stroškovna učinkovitost, posledični ogljični proračun, uporaba stavb, čas prenove, obstoječe stanje stavbe, obseg prenove in oskrba stavbe s primarno energijo. V izkazih o prenovi stavb je določen jasen časovni načrt za postopno celovito prenavo, ki lastnikom in vlagateljem pomaga pri načrtovanju najboljšega časovnega okvira in obsega ukrepanja. Zato bi se morali*

²² *Uredba (EU) .../... [uredba Evropskega parlamenta in Sveta o vzpostavitvi Socialnega sklada za podnebje, predlagana v COM(2021)0568].*

izkazi o prenovi stavb spodbujati in biti kot prostovoljno orodje na voljo lastnikom stavb v vseh državah članicah. *Države članice bi morale zagotoviti, da načrti za prenovo ne ustvarjajo nesorazmernih bremen za udeležene strani in da jih spremlja ustrezna finančna podpora za ranljiva gospodinjstva, zlasti kadar je stanovanje njihova edina stanovanjska nepremičnina.*

- (32a) *Dolgoročne pogodbe so pomemben instrument za spodbujanje postopne prenove. Države članice bi morale uvesti mehanizme, ki bi omogočali sklepanje dolgoročnih pogodb v različnih fazah postopne prenove. Ko bodo v različnih fazah prenove na voljo nove in učinkovitejše spodbude, bi bilo treba dostop do njih zagotoviti tako, da se upravičencem omogoči prehod na nove spodbude.*
- (33) Pojem celovite prenove v zakonodaji Unije še ni opredeljen. Da bi dosegli dolgoročno vizijo za stavbe, bi bilo treba celovito prenovo opredeliti kot prenovo, s katero se stavbe preoblikujejo v brezemisijske stavbe; v prvi fazi kot prenovo, s katero se stavbe preoblikujejo v skoraj ničenergijske stavbe. Ta opredelitev je namenjena povečanju energijske učinkovitosti stavb. Celovita prenova za namene energijske učinkovitosti je odlična priložnost za obravnavo drugih vidikov, kot so *kakovost okolja v zaprtih prostorih*, življenjski pogoji ranljivih gospodinjstev, *zadostnost in krožnost*, povečanje odpornosti proti podnebnim spremembam, *izboljšanje okoljskih in zdravstvenih standardov*, odpornosti proti tveganjem nesreč, vključno s potresno odpornostjo, požarna *in električna* varnost, odstranjevanje nevarnih snovi, vključno z azbestom, dostopnost za invalide *in povečanje ponorov ogljika, na primer z ozelenjenimi površinami.*
- (33a) *Standard celovite prenove, če ga spremljajo ustrezna podpora in informacije, vključno s tehnično pomočjo in usposabljanjem, je lahko način za večje zmanjšanje emisij. Lokalni odločevalci imajo podporno vlogo pri oblikovanju trga energetske prenove z lokalnimi predpisi, pri postopnem opuščanju neučinkovitih sistemov ogrevanja in hlajenja, vodenju postopkov javnega naročanja in razvoju javno-zasebnih partnerstev. Prenove je treba izvesti v skladu z visokimi standardi, da se učinkovito zmanjšajo emisije in preprečijo vrzeli v učinkovitosti, ki lahko srednjeročno otežijo doseganje ciljev.*
- (34) Da bi spodbujale celovito *in postopno celovito* prenovo stavb, ki je eden od ciljev strategije za val prenove, bi morale države članice *najvišjo raven finančne in upravne podpore nameniti* za celovito prenovo *energijsko najmanj učinkovitih stavb z enim bivališčem.*

- (35) Države članice bi morale podpirati izboljšave energijske učinkovitosti obstoječih stavb, ki prispevajo k doseganju zdravega okolja v zaprtih prostorih, med drugim tudi z **zdravimi in cenovno dostopnimi bivalnimi prostori**, odstranjevanjem azbesta in drugih škodljivih snovi, preprečevanju nezakonitega odstranjevanja škodljivih snovi ter k olajšanju skladnosti z veljavnimi zakonodajnimi akti, kot sta direktivi 2009/148/ES²³ in (EU) 2016/2284²⁴ Evropskega parlamenta in Sveta.
- (35a) *Celoviti pristopi k lokalnemu načrtovanju na ravni četrti ali sosesk omogočajo splošne koncepte pri prenovi stavb, ki so prostorsko povezane, kot so stanovanjski bloki. Takšni pristopi k prenovi ponujajo več rešitev v večjem obsegu. Pri celostnih načrtih prenove se lahko sprejme celovitejši pristop, s katerim se obravnava širši ekosistem skupnosti, kot so prometne potrebe in ustrezni trajnostni viri energije, vključno z obnovljivimi viri energije na kraju samem in v bližini ali daljinsko ogrevanje in hlajenje. Takšni načrti omogočajo večjo stroškovno učinkovitost potrebnih del, krepijo povezave med načini prevoza in upoštevajo obstoječo infrastrukturo za optimizacijo sistema ter ohranjanje kulturne dediščine. Zato bi morala ta direktiva spodbujati širšo uporabo celovitih in participativnih pristopov na ravni četrti, ki omogočajo sinergije in potencialne prihranke energije, ki bi sicer ostali neizkoriščeni, če bi se osredotočali izključno na posamezne stavbe. Celoviti načrti prenove lahko prinesejo tudi koristi, kot so izboljšanje kakovosti zraka, zmanjšanje emisij iz mestnih četrti in obsežno zmanjšanje energijske revščine. Lokalni organi bi morali v skladu z lokalnimi potrebami vzpostaviti okrožja.*
- (35b) *Da bi države članice v skladu s pobudo novi evropski Bauhaus, zlasti njenim ciljem na področju trajnostnosti, podprle množičnost in ponovljivost uspešnih projektov prenove stavb, bi morale vzpostaviti nacionalne industrijske politike za obsežno proizvodnjo lokalno prilagodljivih montažnih gradbenih elementov za prenavo stavb, ki zagotavljajo različne funkcije, vključno z estetiko, izolacijo in proizvodnjo energije ter zeleno infrastrukturo. Spodbujati bi morale tudi biotsko raznovrstnost, upravljanje voda, dostopnost in mobilnost.*

²³ *Direktiva 2009/148/ES Evropskega parlamenta in Sveta z dne 30. novembra 2009 o varstvu delavcev pred tveganji zaradi izpostavljenosti azbestu pri delu (UL L 330, 16.12.2009, str. 28).*

²⁴ *Direktiva (EU) 2016/2284 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 14. decembra 2016 o zmanjšanju nacionalnih emisij za nekatera onesnaževala zraka, spremembi Direktive 2003/35/ES in razveljavitvi Direktive 2001/81/ES (UL L 344, 17.12.2016, str. 1).*

- (35c) *Države članice bi morale razviti nacionalne ureditve za električne inšpekcijske preglede, da bodo električne napeljave varne in pripravljene na nove načine uporabe za doseganje brezemisijских stavb, saj električna povzroči velik delež požarov v gospodinjstvu in naključnih požarov v gospodinjstvu.*
- (35d) *Upoštevanje povezave med vodo in energijo je zlasti pomembno za obravnavanje medsebojno odvisne porabe energije in vode ter vse večjega pritiska na oba vira. Učinkovito upravljanje in ponovna uporaba vode lahko bistveno prispevata k prihranku energije in zagotovita tako podnebne kot tudi ekonomske in socialne koristi.*
- (36) Pričakuje se, da bodo imela električna vozila ključno vlogo pri razogljčenju in učinkovitosti elektroenergetskega sistema, in sicer z zagotavljanjem storitev prožnosti, izravnave in shranjevanja, zlasti z **razvojem pametnega polnjenja in** združevanjem. Ta potencial električnih vozil za vključitev v elektroenergetski sistem ter prispevanje k učinkovitosti sistema in nadaljnji uporabi električne energije iz obnovljivih virov bi bilo treba v celoti izkoristiti, **tudi z namestitvijo javne infrastrukture za polnjenje na parkirnih mestih.** Zlasti je pomembno polnjenje v stavbah, saj so električna vozila tam redno in dolgo parkirana. Počasno **pametno in in dvosmerno** polnjenje je gospodarno, z namestitvijo polnilnih mest na zasebnih površinah pa se lahko omogoči shranjevanje energije v zadevni stavbi. **V kombinaciji s podatki, ki jih zagotavljajo pametni števcji, in podatki, ki jih generirajo vozila, bi lahko infrastruktura za polnjenje električnih vozil zagotovila tudi prožnostne rešitve** ter v splošnem povezovanje storitev pametnega **in dvosmernega** polnjenja in storitev vključevanja v sistem. **Električna vozila, ki omogočajo dvosmerno polnjenje, povečujejo zmogljivost stavb in elektroenergetskega sistema za uravnoteženje ponudbe električne energije in povpraševanja po njej zlasti ob konicah in z nižjimi stroški ter uporabnikom omogočajo dejavno zagotavljanje takšnih storitev za ustrezno plačilo.**
- (37) Ob upoštevanju tudi vse večjega deleža električne energije iz obnovljivih virov pa električna vozila sproščajo manj emisij toplogrednih plinov. Električna vozila so pomemben element prehoda na čisto energijo, ki temelji na ukrepih za energijsko učinkovitost, alternativnih gorivih, energiji iz obnovljivih virov in inovativnih rešitvah za upravljanje energijske prilagodljivosti. Gradbeni predpisi lahko postanejo učinkovito sredstvo za uvedbo ciljno usmerjenih zahtev v podporo nameščanju infrastrukture za polnjenje električnih vozil na parkiriških stanovanjskih in nestanovanjskih stavb. Države članice bi morale odpraviti ovire, kot so **ozka grla pri priključitvi na omrežje in zmogljivosti omrežja**, razdeljene spodbude in

upravni zapleti, s katerimi se soočajo posamezni lastniki, kadar želijo na svojem parkirnem mestu namestiti polnilno mesto.

- (38) Vnaprejšnje polaganje kablov omogoča prave pogoje za hitro namestitev polnilnih mest, če in kjer so potrebna. Z infrastrukturo, pripravljeno za uporabo, se bodo zmanjšali stroški namestitve polnilnih mest za posamezne lastnike in zagotovilo, da imajo lastniki električnih vozil dostop do polnilnih mest. Z določitvijo zahtev glede elektromobilnosti na ravni Unije za vnaprejšnje opremljanje parkirnih mest in namestitev polnilnih mest je mogoče učinkovito spodbujati uporabo električnih vozil v bližnji prihodnosti, obenem pa se v srednje- in dolgoročnem obdobju omogoča nadaljnji razvoj z nižjimi stroški. ■ Države članice bi morale zagotoviti dostopnost polnilnih mest za invalide.
- (39) Pametno in dvosmerno polnjenje omogoča povezovanje energetskega sistema stavb. Polnilna mesta, kjer električna vozila običajno parkirajo dalj časa, na primer kjer ljudje parkirajo zaradi bivanja ali zaposlitve, so zelo pomembna za povezovanje energetskega sistema, zato je treba zagotoviti funkcionalnost pametnega polnjenja. ***Ker*** dvosmerno polnjenje ***prispeva*** k nadaljnjemu prodoru električne energije iz obnovljivih virov prek voznega parka električnih vozil v promet in elektroenergetski sistem na splošno ***ter je bistveno za zmanjševanje porabe ob konicah, s čimer se zmanjša potreba po oskrbi z električno energijo ob konicah in s tem skupni stroški sistema***, bi morala biti na voljo tudi taka funkcionalnost, ***saj lastnikom električnih vozil omogoča, da dajo te funkcije za ustrezno plačilo na voljo za dejavno vlogo v energetskega sistema v skladu s svojo pravico do proizvodnje, souporabe, shranjevanja ali prodaje energije lastne proizvodnje***.
- (40) Spodbujanje zelene mobilnosti je ključni del evropskega zelenega dogovora, stavbe pa imajo lahko pomembno vlogo pri zagotavljanju potrebne infrastrukture, ne le za polnjenje električnih vozil, temveč tudi za kolesa. Prehod na ***aktivno*** mobilnost, kot je kolesarjenje, lahko znatno zmanjša emisije toplogrednih plinov iz prometa. ***Ker se je povečala prodaja koles s pomožno električno energijo in drugih tipov vozil kategorije L ter da se olajša poznejšo namestitev polnilnih mest, bi bilo treba zahtevati predhodno polaganje kablov za ta vozila v novih stanovanjskih stavbah, če je to tehnično in ekonomsko izvedljivo, pa bi bilo treba predhodno polaganje kablov ali napeljavo vodov zahtevati v stanovanjskih stavbah, ki so v postopku večje prenove***. Kot je določeno v načrtu za uresničitev podnebnih ciljev do leta 2030, bo povečanje modalnega deleža čistega in učinkovitega zasebnega in javnega prevoza, kot je kolesarjenje, znatno zmanjšalo onesnaževanje zaradi prometa ter

prineslo velike koristi posameznim državljanom in skupnostim. Pomanjkanje parkirnih mest za kolesa v stanovanjskih in nestanovanjskih stavbah je velika ovira za uporabo koles. Z **zahtevami Unije in nacionalnimi** gradbenimi predpisi se lahko učinkovito podpira prehod na čistejšo mobilnost, tako da se določijo zahteve za najmanjše število parkirnih mest za kolesa, **izgradnja parkirnih mest za kolesa in povezane infrastrukture na območjih, kjer se kolesa manj uporabljajo, pa lahko prispeva k njihovi večji uporabi. Zahteva po zagotovitvi parkirnih mest za kolesa ne bi smela biti odvisna od razpoložljivosti in ponudbe parkirnih mest za avtomobile, ki v določenih okoliščinah morda ne bodo na voljo, ali nujno povezana z njima. V gradbenih predpisih bi bilo treba tudi nadomestiti zahteve glede najmanjšega števila parkirnih mest za avtomobile z zahtevami glede največjega števila parkirnih mest za avtomobile, zlasti na območjih z dobrim javnim prevozom in možnostmi aktivne mobilnosti. Države članice bi morale podpirati lokalne organe pri oblikovanju in izvajanju načrtov trajnostne mobilnosti v mestih s posebnim poudarkom na povezovanju stanovanjskih politik s trajnostno mobilnostjo in urbanističnim načrtovanjem, da se zagotovi in prednostno obravnava dostopnost vseh novo razvitih večjih mestnih območij z aktivno mobilnostjo in javnim prometom.**

- (40a) **Tehnična podpora bo nujna tudi za krepitev zmogljivosti lokalnih organov, in sicer z usposabljanji in delavnicami, na primer za pripravo javnih naročil, v okviru katerih se upoštevajo podatki iz celotnega življenjskega cikla, in za izvajanje spremljanja ogljika v celotni življenjski dobi.**
- (40b) **Države članice bi morale pri izvajanju zahtev glede elektromobilnosti iz te direktive zlasti upoštevati gospodarski položaj ranljivih gospodinjstev ter ranljivih mikropodjetij in malih podjetij ter imeti možnost, da ustrezno prilagodijo namestitve ustrezne infrastrukture.**
- (41) Načrte enotnega digitalnega trga in energetske unije bi bilo treba uskladiti in bi morali služiti skupnim ciljem. Digitalizacija energetskega sistema hitro spreminja področje energetike, od vključevanja obnovljivih virov energije do pametnih omrežij in stavb, pripravljenih na pametne sisteme. Da bi digitalizirali stavbni sektor, so cilji povezljivosti Unije in njene ambicije za postavitve visokozmogljivih komunikacijskih omrežij pomembni za pametne domove in dobro povezane skupnosti. Da bi se čim bolj povečala uporaba pametnih sistemov in digitalnih rešitev v grajenem okolju bi bilo treba zagotoviti ciljno usmerjene spodbude. To ponuja nove priložnosti za prihranke energije, saj se odjemalcem zagotavljajo točnejše

informacije o njihovih vzorcih porabe, operaterju sistema pa omogoča učinkovitejše upravljanje omrežja.

- (42) Za spodbujanje konkurenčnega in inovativnega trga za storitve pametnih stavb, ki prispeva k učinkoviti rabi energije in vključevanju energije iz obnovljivih virov v stavbe, ter podpiranje naložb v prenovo bi morale države članice zainteresiranim stranem zagotoviti neposreden dostop do podatkov stavbnih sistemov. Države članice v izogib pretiranim upravnim stroškom za tretje osebe olajšajo popolno interoperabilnost storitev in izmenjave podatkov v Uniji.
- (43) Indikator pripravljenosti na pametne sisteme bi bilo treba uporabljati za merjenje zmogljivosti stavb za uporabo informacijskih in komunikacijskih tehnologij ter elektronskih sistemov, s katerimi bi se obratovanje stavb prilagodilo potrebam stanovalcev in omrežju ter izboljšala energijska in celotna učinkovitost stavb. Indikator pripravljenosti na pametne sisteme bi moral povečati ozaveščenost lastnikov stavb in stanovalcev o vrednosti avtomatizacije stavbe in elektronskega spremljanja tehničnih stavbnih sistemov, pri stanovalcih pa vzbuditi zaupanje glede dejanskih prihrankov, ki se dosežejo s temi novimi izboljšanimi funkcionalnostmi. Indikator pripravljenosti na pametne sisteme je zlasti koristen za velike stavbe z velikimi potrebami po energiji. Za druge stavbe bi morala biti shema za razvrščanje stavb glede na pripravljenost na pametne sisteme za države članice neobvezna.
- (44) Dostop do *zadostnih nepovratnih sredstev in financiranja in zmanjšanje števila ljudi, ki živijo v energijski revščini, sta* ključnega pomena za doseganje ciljev glede energijske učinkovitosti za leti 2030 in 2050. Vzpostavljeni oziroma prilagojeni so bili finančni instrumenti Unije in drugi ukrepi, da bi se podprla energijska učinkovitost stavb *in odpravila energijska revščina*. Najnovejše pobude za povečanje razpoložljivosti financiranja na ravni Unije med drugim vključujejo vodilno komponento „Prenoviti“ iz mehanizma za okrevanje in odpornost ■ ter Socialni sklad za podnebje *in načrt REPowerEU*. Več drugih ključnih programov EU lahko podpira energijsko prenovo v sklopu večletnega finančnega okvira 2021–2027, vključno s skladi kohezijske politike in skladom InvestEU, vzpostavljenim z Uredbo (EU) 2021/523 Evropskega parlamenta in Sveta²⁵. Unija prek okvirnih programov za raziskave in inovacije vlaga v nepovratna sredstva ali posojila za spodbujanje najboljše

²⁵ Uredba (EU) 2021/523 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 24. marca 2021 o vzpostavitvi Programa InvestEU in spremembi Uredbe (EU) 2015/1017 (UL L 107, 26.3.2021, str. 30).

tehnologije in izboljšanje energijske učinkovitosti stavb, tudi prek partnerstev z industrijo in državami članicami, kot sta evropsko partnerstvo za prehod na čisto energijo in evropsko partnerstvo za trajnostno grajeno okolje (Built4People). **Komisija bi morala v skladu z Uredbo (EU) 2021/1119 vzpostaviti sektorska partnerstva za energetske prehode v gradbeništvu, in sicer tako, da bi povezala najpomembnejše deležnike.**

- (45) Finančne instrumente Unije bi bilo treba uporabiti za praktično izvajanje ciljev te direktive, ne pa da bi s tem nadomestili nacionalne ukrepe. Zaradi obsega potrebne prenove bi jih bilo treba uporabiti predvsem za zagotovitev ustreznih in inovativnih načinov financiranja, da bi se pospešile naložbe v energijsko učinkovitost stavb. Imeli bi lahko pomembno vlogo pri razvoju nacionalnih, regionalnih in lokalnih skladov, instrumentov ali mehanizmov za energijsko učinkovitost, ki nudijo take možnosti financiranja zasebnim lastnikom nepremičnin, malim in srednjim podjetjem ter podjetjem za storitve v zvezi z energijsko učinkovitostjo.
- (46) Finančni mehanizmi, **nepovratna sredstva in subvencije**, spodbude in mobilizacija finančnih institucij za energetske prenose stavb, **prilagojene potrebam različnih lastnikov in najemnikov**, bi morali biti v središču nacionalnih načrtov prenove stavb, države članice pa bi jih morale dejavno spodbujati. Taki ukrepi bi morali spodbujati hipotekarne kredite socialnimi zaščitnimi ukrepi za energijsko učinkovitost za certificirano energijsko učinkovito prenovo stavb in naložbe javnih organov v energijsko učinkovit stavbni fond, na primer z javno-zasebnimi partnerstvi ali pogodbami za zagotavljanje prihranka energije, ali zmanjšanje zaznanega tveganja naložb. **Finančne sheme bi morale zagotavljati znatno premijo za celovite prenose, zlasti najmanj energijsko učinkovite stavbe, da bi postale finančno privlačne, in biti zasnovane tako, da bi bile dostopne skupinam, ki imajo težave pri pridobivanju rednega financiranja.**
- (46a) **Države članice bi morale finančnim institucijam zagotoviti jamstva, da bi spodbujale ciljno usmerjene finančne produkte, nepovratna sredstva in subvencije za večjo energijsko učinkovitost stavb, v katerih se nahajajo ranljiva gospodinjstva, za lastnike najmanj učinkovite večstanovanjskih stavb in stavb na podeželju ter druge skupine, ki težko pridobijo finančna sredstva ali tradicionalen hipotekarni kredit. Poskrbeti bi morale, da bodo te skupine upravičene do stroškovno nevtralnega shem prenove, na primer v celoti subvencioniranih shem prenove, ali do kombinacij nepovratnih sredstev, pogodbenega zagotavljanja prihranka energije in shem financiranja prek računov. Treba je zagotoviti**

poseben instrument za prenovo („posojilo EU za prenovo“) na ravni Unije, ki bi lastnikom stanovanj omogočil pridobitev dolgoročnih posojil Unije za celovito prenovo.

- (46b) Financiranje ima ključno vlogo pri doseganju energetske in podnebne ciljeve Unije za leto 2030. Za zmanjšanje naložbene vrzeli, izboljšanje financiranja in povečanje energijske učinkovitosti ter uvajanje obnovljivih virov energije v stavbah je potrebna stroškovno učinkovitejša uporaba obstoječih možnosti financiranja ter razvoj in uvedba inovativnih mehanizmov financiranja za podporo naložbam v prenovo stavb in pomoč lastnikom stanovanj v okviru nacionalnih pobud. Finančni mehanizmi, spodbude in mobilizacija zasebnih naložb od finančnih institucij za prenove za izboljšanje energijske učinkovitosti bi morali biti v središču nacionalnih načrtov prenove stavb. Finančne institucije bi morale povečati razširjanje informacij o svojih finančnih produktih, da bi lastnike, najemnike in uporabnike stavb obveščale o finančnih storitvah za izboljšanje energetske učinkovitosti. Finančne institucije, vključno s kreditnimi institucijami in drugimi udeleženci na finančnem trgu, ki vlagajo v nepremičninske produkte, ter regulativni organi bi morali imeti dostop do informacij o energetske učinkovitosti stavb. Za take institucije bi morali veljati standardi hipotekarnega portfelja.*
- (46c) Zeleni hipotekarni krediti in zelena posojila prebivalstvu lahko bistveno prispevajo k preoblikovanju gospodarstva in zmanjšanju emisij ogljikovega dioksida. Države članice bi morale prilagoditi ustrezno zakonodajo ter oblikovati podporne ukrepe, da bi pospešile uvajanje zelenih hipotekarnih kreditov in zelenih posojil prebivalstvu ter sistematično zbiranje podatkov.*
- (46d) Države članice bi morale prednostno dodeliti del sredstev Evropskega socialnega sklada za tehnično usposabljanje delavcev na področju energijske učinkovitosti v gradbenem sektorju in sektorju prenove. Države članice bi morale vzpostaviti register svojih delavcev v vrednostni verigi gradbeništva z natančno navedbo razpoložljivih znanj in usposobljenih delavcev na trgu. Ti registri bi morali biti javno dostopni in se redno posodabljati.*
- (46e) Srednjeročne koristi sheme „plačaj glede na prihranek“ po odplačilu posojila pomenijo neto korist za lastnike gospodinjstev v smislu letnih prihrankov stroškov energije in povečane vrednosti nepremičnine.*
- (47) Financiranje samo ne bo dovolj za pokritje potreb po prenovi. ■ Za zagotovitev pravega omogočitenega okvira in odpravo ovir za prenovo je nepogrešljivo vzpostaviti dostopna in pregledna svetovalna orodja in instrumente pomoči, kot so **neodvisne** točke „vse na enem*

mestu“, ki ponujajo brezplačne celostne storitve energijske preнове ali posrednike *in nasvete*, ter izvajati druge ukrepe in spodbude, denimo tiste iz pobude Komisije o pametnem financiranju pametnih stavb. *Priznati bi bilo treba osrednji pomen lokalnih akterjev, kot so občinski organi, agencije za energijo ter skupnosti na področju energije iz obnovljivih virov in energetske skupnosti državljanov, za izpolnjevanje nacionalnih potreb po prenovi. Drugi ukrepi sodelovanja, kot so javno-zasebna partnerstva, imajo pomembno vlogo, zato bi jih morale države članice dejavno spodbujati in podpirati. Države članice bi morale poleg zagotavljanja finančne in tehnične podpore v nacionalnih načrtih za prenovu stavb sprejeti pristope k prenovi stavb ter k ogrevanju in hlajenju iz obnovljivih virov na ravni sosesk in četrti ter jih dejavno spodbujati. Finančno in tehnično podporo bi bilo treba zagotoviti tudi lokalnim pobudam, kot so programi preнове pod vodstvom državljanov na ravni sosesk ali občin, saj se na podlagi takšnih pobud povečuje vključenost državljanov v energetske prehode, ohranjajo lokalni družbeni vzorci, ustvarja učinek ekonomije obsega ter razvijajo rešitve, ki so prilagojene lokalnim razmeram in potrebam.*

- (47a) *Dostop do zaupanja vrednega svetovanja in informacij povečuje zaupanje in pomaga pri procesu izboljševanja energijske učinkovitosti v že obstoječih stavbah, zlasti med državljani. V zvezi s tem bi lahko imele točke „vse na enem mestu“ pomembno vlogo pri povezovanju potencialnih projektov z akterji na trgu, vključno z državljani, javnimi organi in razvijalci projektov, zlasti pri projektih manjšega obsega in smernicah o postopkih za izdajo dovoljenja, spodbujanju dostopa do financiranja za prenovu stavb ter pri razširjanju informacij o pogojih. Tudi lokalne točke „vse na enem mestu“ bi lahko pomagale pri usklajevanju ponudbe in povpraševanja. Lastnikom in upraviteljem stavb so lahko v pomoč pri projektih preнове, v pomoč pa so lahko tudi pri vključevanju posameznih projektov v širšo strategijo mest. Prispevajo lahko tudi k temu, da se prednostno obravnavajo energijsko najmanj učinkovite stavbe, saj določajo časovne okvire in zagotavljajo ciljno usmerjeno podporo za različne dele stavbnega fonda glede na leta gradnje. Točke „vse na enem mestu“ so pomembne tudi za spodbujanje državljanov k temu, da začnejo projekte preнове, in sicer tako da jim zagotavljajo storitve svetovanja in preučevanja možnosti, pomagajo pri iskanju izvajalcev in pri krmarjenju po javnih razpisih in ponudbah ter jim nudijo podporo med prenovi. Za vzpostavitev in razvoj točk „vse na enem mestu“ ter mobilizacijo pravega strokovnega znanja je potrebna večja tehnična pomoč.*

- (48) Energijsko neučinkovite stavbe so pogosto povezane z energijsko revščino in socialnimi težavami. Ranljiva gospodinjstva so še posebej izpostavljena naraščajočim cenam energije, saj večji delež svojega proračuna porabijo za energente. Z zniževanjem previsokih računov za energijo lahko prenova stavb pomaga ljudem iz energijske revščine in jo tudi prepreči. Hkrati prenova stavb ni brezplačna in bistveno je poskrbeti za to, da so socialni učinki stroškov prenove stavb, zlasti na ranljiva gospodinjstva, **omejeni**. V valu prenove ne bi smel biti nihče prezrt in bi ga bilo treba izkoristiti kot priložnost za izboljšanje položaja ranljivih gospodinjstev **in ljudi, ki živijo v socialnih stanovanjih**, zagotoviti pa bi bilo treba tudi pravičen prehod na podnebno nevtralnost. Zato bi morale biti finančne spodbude in drugi ukrepi politike prednostno usmerjeni v ranljiva gospodinjstva **in ljudi, ki živijo v socialnih stanovanjih**, države članice pa bi morale **v svojih nacionalnih načrtih prenove stavb določiti** ukrepe za preprečevanje izselitev zaradi prenove, **kot so ukrepi regulacije najemnin in najvišje dovoljene najemnine**. Predlog Komisije za priporočilo Sveta o zagotavljanju pravičnega prehoda na podnebno nevtralnost določa skupni okvir in skupno razumevanje celovitih politik in naložb, potrebnih za zagotovitev pravičnega prehoda.
- (48a) ***Energijska revščina po vsej Uniji nesorazmerno prizadene ženske, zato bi morale države članice nameniti potrebno podporo za zmanjšanje energijske revščine med ženskami. Države članice bi si morale bolj prizadevati, da bi v svojih nacionalnih načrtih za prenavo stavb zbirale podatke, razčlenjene po spolu, da bi lahko sprejemale bolj ciljno usmerjene politike in ukrepe.***
- (49) Da bi morebitnim kupcem ali najemnikom omogočili, da že v zgodnji fazi upoštevajo energijsko učinkovitost stavb, bi morale imeti stavbe ali stavbne enote, ki so naprodaj ali se oddajajo v najem, energijsko izkaznico, razred energijske učinkovitosti in indikator pa bi morala biti navedena v vseh oglasih. Morebitni kupec **ali** najemnik stavbe ali stavbne enote bi moral v energijski izkaznici stavbe dobiti pravilne informacije o energijski učinkovitosti stavbe ter praktične nasvete za izboljšanje te učinkovitosti. Energijska izkaznica bi morala poleg tega vsebovati informacije o porabi primarne **in končne** energije stavbe, o njenih **potrebah po energiji, o njeni proizvodnji energije iz obnovljivih virov** in njenih emisijah **toplogrednih plinov ter o kakovosti okolja v njenih zaprtih prostorih, pa tudi priporočila za izboljšanje energijske učinkovitosti in potenciala za globalno segrevanje v življenjskem ciklu.**

- (49a) *Pri preučevanju podpornih politik za minimalne zahteve glede energijske učinkovitosti bi bilo treba posebno pozornost nameniti ranljivim gospodinjstvom, zlasti tistim, katerih varnost posesti bi lahko bila ogrožena, oziroma tistim, ki se soočajo z visokimi stroški energije in ki nimajo sredstev za prenavo stavbe, ki jo uporabljajo. Države članice bi morale zagotoviti zaščitne ukrepe na nacionalni ravni, kot so mehanizmi socialne podpore.*
- (49b) *Energetski prehod je priložnost za izboljšanje dostopa do stanovanj boljše kakovosti, pod pogojem, da so stroški prenove čim bolj uravnoteženi s prihranki energije in je zagotovljena varnost najema. Prav tako lahko pomaga pri reševanju gospodinjstev iz energijske in mobilnostne revščine, če se subvencije in javna sredstva dajo na voljo osebam z omejenim dostopom do posojil po tržnih cenah. Poleg tega so za javna stanovanja in najemniške stavbe nujno potrebni participativni modeli, da se najemnikom omogoči sodelovanje s stanovanjskimi podjetji, najemodajalci in združenji lastnikov glede obsega in stroškov prenove. To lahko pomaga uravnotežiti stroške in povečati varnost najema. Da bi participativne modele v večji meri uporabljali in da bi bili medsektorski pristop na nacionalni, regionalni in lokalni ravni bolj usklajen, bi bilo treba ustvariti priložnosti za krepitev zmogljivosti lokalnih ponudnikov stanovanj.*
- (50) Spremljanje stavbnega fonda olajšujejo razpoložljivi podatki, zbrani z digitalnimi orodji, s čimer se zmanjšajo upravni stroški. Zato bi bilo treba vzpostaviti nacionalne podatkovne zbirke o energijski učinkovitosti stavb, informacije v njih pa bi bilo treba posredovati opazovalnici EU za stavbni fond.
- (51) Stavbe, ki jih uporabljajo javni organi, in stavbe, v katerih se pogosto zadržuje javnost, bi morale biti vzgled s tem, da kažejo upoštevanje okoljskega in energetskega vidika, zato bi bilo treba za te stavbe zahtevati redno energijsko certificiranje. Razširjanje informacij o energijski učinkovitosti v javnosti bi bilo treba izboljšati z jasno vidnim prikazom teh energijskih izkaznic, zlasti za stavbe določene velikosti, ki uporabljajo javni organi ali v katerih se pogosto zadržuje javnost, kot so mestne hiše, šole, trgovine, nakupovalni centri, supermarketi, restavracije, gledališča, banke in hoteli.
- (51a) *Komisija bi morala določiti tehnične smernice za prenavo stavb, ki so del zgodovinske dediščine, in zgodovinskih jeder ter s tem poskrbeti, da bodo ekološki cilji izpolnjeni ob hkratnem varstvu kulturne dediščine. Pri pripravi nacionalnih načrtov prenove je treba*

zagotoviti strukturirano in stalno posvetovanje s predstavniškimi organizacijami subjektov, ki delujejo v gradbenem sektorju, tudi v zvezi z zgodovinskimi stavbami.

- (51b) *Obstoječe izjeme za stavbe, ki so del dediščine, inčasne stavbe bi bilo treba ohraniti za spomeniško zaščitene stavbe in stavbe, ki so del dediščine, hkrati pa bi bilo treba razvijati in preizkušati nove inovativne rešitve. Izjemo bi bilo treba določiti tudi za stavbe, ki so del dediščine in so v postopku za pridobitev naziva uradno zaščitene stavbe, in druge stavbe, ki zahtevajo ustrezno varstvo kot del določenega okolja ali zaradi njihovega posebnega arhitekturnega in zgodovinskega pomena, če se je ta postopek začel pred začetkom veljavnosti te direktive. Tehnična pomoč je bistvenega pomena za spodbujanje prenove javnih stavb, vključno s finančno podporo za reprodukcijo in nadgradnjo pilotnih in predstavitvenih projektov, na podlagi izkušenj, pridobljenih v okviru programa Obzorje 2020 za financiranje pametnih mest. Države članice bi morale pregledati svoje sedanje nacionalne postopke za uvrstitev stavb med stavbe, ki so del dediščine, in zgodovinske stavbe, da jim bodo lahko ta status pravočasno podelile pred datumom prenosa te direktive.*
- (52) V zadnjih letih smo v evropskih državah priča porastu števila klimatskih sistemov. To povzroča znatne težave v času največje obremenitve, kar povečuje stroške za električno energijo in moti energijsko bilanco. Prednost bi morale imeti strategije, s katerimi se izboljšuje toplotna učinkovitost stavb v poletnem obdobju. Zato bi se bilo treba osredotočiti na ukrepe za preprečevanje pregrevanja, kot so senčenje in zadostna toplotna zmogljivost v konstrukciji stavbe, ter nadaljnji razvoj in uporabo pasivnih tehnik hlajenja, predvsem takih, ki izboljšujejo pogoje *okolja v zaprtih prostorih* in mikroklimo okoli stavb.
- (53) Redno vzdrževanje in pregledovanje ogrevalnih sistemov, *električnih napeljav, požarnih, prezračevalnih* in klimatskih *sistemov* s strani usposobljenega osebja skladno s tehničnimi specifikacijami prispeva k ohranjanju njihove pravilne nastavitve in na ta način zagotavlja optimalno delovanje z okoljskega, varnostnega in energijskega vidika. Celotni ogrevalni sistem, *električne napeljave, prezračevalni* in klimatski *sistem* bi bilo treba med njihovim celotnim življenjskim ciklom in zlasti pred zamenjavo ali nadgradnjo neodvisno ocenjevati v rednih časovnih presledkih. Da bi lastnikom in najemnikom stavb zmanjšale upravno breme, bi si morale države članice prizadevati za čim boljšo povezavo med pregledi in certificiranjem.
- (54) Skupen pristop k pripravi energijskih izkaznic stavb, izkazom o prenovi stavb, indikatorjem pripravljenosti na pametne sisteme in pregledovanju ogrevalnih, *prezračevalnih* in

klimatskih sistemov **ter električnih napeljav**, ki jih izvajajo usposobljeni ali potrjeni strokovnjaki, katerih neodvisnost je treba zagotoviti na podlagi objektivnih kriterijev, prispeva k enakim pogojem v zvezi s prizadevanji držav članic glede varčevanja z energijo v stavbah in bo morebitnim lastnikom ali uporabnikom omogočil preglednost glede energijske učinkovitosti na nepremičninskem trgu Unije. Da bi zagotovili kakovost energijskih izkaznic, izkazov o prenovi stavb, indikatorjev pripravljenosti na pametne sisteme ter pregleda **toplotnih značilnosti** ogrevalnih in klimatskih **ter krmilnih** sistemov stavb po vsej Uniji, bi moral biti v vsaki državi članici vzpostavljen neodvisen nadzorni mehanizem.

- (55) Ker so lokalne in regionalne oblasti ključne za uspešno izvajanje te direktive, bi se bilo treba z njimi, če in kadar je to potrebno v skladu z veljavno nacionalno zakonodajo, posvetovati glede vprašanj načrtovanja, razvoja programov za informiranje in usposabljanje ter programov ozaveščanja ter glede izvajanja te direktive na nacionalni ali regionalni ravni, ter jih v to vključiti. S takimi posvetovanji se lahko tudi spodbudi priprava ustreznih navodil, v skladu s katerimi izvajajo lokalni načrtovalci in gradbeni inšpektorji potrebne naloge. Države članice bi morale arhitektom in načrtovalcem tudi omogočiti, da lahko pri načrtovanju, zasnovi, gradnji in prenovi industrijskih ali stanovanjih površin, **tudi z uporabo tehnologij za tridimenzionalno modeliranje in simulacije**, ustrezno preučijo najboljšo kombinacijo med izboljšavami na področju energijske učinkovitosti, uporabo energije iz obnovljivih virov in uporabo daljinskega ogrevanja in hlajenja, ter jih k temu spodbujati. **Poleg tega bi morali biti drugi socialno-ekonomski partnerji, vključno s sindikati in stanovanjskimi zadrugami, lastniki stavb in zemljišč ter predstavniki gradbenega sektorja, subjekti, ki delajo z ranljivimi gospodinjstvi in brezdomci, ter drugi partnerji civilne družbe, kot so organizacije najemnikov in potrošnikov, vključeni v javno posvetovanje o nacionalnih načrtih prenove stavb, pri čemer bi moral dialog potekati na več ravneh.**
- (56) Inštalaterji in gradbeniki so ključni za uspešno izvajanje te direktive. Zato bi morale zadostno število inštalaterjev in gradbenikov z usposabljanjem in prek drugih ukrepov pridobiti ustrezno strokovno znanje za nameščanje in vgradnjo energijsko učinkovite tehnologije in tehnologije za energijo iz obnovljivih virov.

- (57) Da bi se uresničil cilj izboljšanja energijske učinkovitosti stavb, bi bilo treba na Komisijo v skladu s členom 290 PDEU prenesti pooblastilo za sprejemanje aktov, **da bi določene dele** splošnega okvira iz Priloge I **do 31. decembra 2026 prilagodili** tehničnemu napredku, **kar zadeva podrobnosti, povezane z** določitvijo metodološkega okvira za izračunavanje stroškovno optimalnih ravni za minimalne zahteve glede energijske učinkovitosti, **prilagoditev** pragov za brezemisijske stavbe in izračun metodologije za potencial za globalno segrevanje v življenjskem ciklu, **minimalne standarde kakovosti okolja v zaprtih prostorih, ustanovitev** skupnega evropskega okvira za izkaze o prenovi stavb in shemo Unije za razvrščanje stavb glede na pripravljenost na pametne sisteme. Zlasti je pomembno, da se Komisija pri svojem pripravljalnem delu ustrezno posvetuje, vključno na ravni strokovnjakov, in da se to posvetovanje izvede v skladu z načeli, določenimi v Medinstitucionalnem sporazumu z dne 13. aprila 2016 o boljši pripravi zakonodaje²⁶. Za zagotovitev enakopravnega sodelovanja pri pripravi delegiranih aktov Evropski parlament in Svet zlasti prejmeta vse dokumente sočasno s strokovnjaki iz držav članic, njuni strokovnjaki pa se sistematično lahko udeležujejo sestankov strokovnih skupin Komisije, ki zadevajo pripravo delegiranih aktov.
- (58) Da bi zagotovila učinkovito izvajanje določb iz te direktive, Komisija podpira države članice z različnimi orodji, kot je instrument za tehnično podporo²⁷, ki zagotavlja prilagojeno tehnično strokovno znanje za pripravo in izvajanje reform, vključno s tistimi za povečanje letne stopnje energijske prenove stanovanjskih in nestanovanjskih stavb do leta 2030 ter spodbujanje celovite energijske prenove. Tehnična podpora se na primer nanaša na krepitev upravne zmogljivosti, podporo razvoju in izvajanju politik ter izmenjavo ustreznih dobrih praks.
- (59) Ker države članice ciljev te direktive, to je večje energijske učinkovitosti stavb in zmanjšanja emisij toplogrednih plinov iz stavb, zaradi zapletenosti stavbnega sektorja in nezmožnosti nacionalnih stanovanjskih trgov, da se ustrezno spopadejo z izzivi energijske učinkovitosti, same ne morejo zadovoljivo doseči, temveč se zaradi obsega in učinkov ukrepa lažje dosežejo na ravni Unije, lahko Unija sprejme ukrepe v skladu z načelom subsidiarnosti iz člena 5 Pogodbe o Evropski uniji. Skladno z načelom sorazmernosti iz

²⁶ UL L 123, 12.5.2016, str. 1.

²⁷ Uredba (EU) 2021/240 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 10. februarja 2021 o vzpostavitvi Instrumenta za tehnično podporo (UL L 57, 18.2.2021, str. 1).

navedenega člena ta direktiva ne presega okvirov, ki so potrebni za doseganje navedenih ciljev.

- (60) Pravna podlaga te pobude je člen 194(2) PDEU, ki Unijo pooblašča, da določi ukrepe, potrebne za doseganje ciljev Unije v zvezi z energetske politiko. Predlog prispeva k ciljem energetske politike Unije iz člena 194(1) PDEU, zlasti k izboljšanju energijske učinkovitosti stavb in zmanjšanju njihovih emisij toplogrednih plinov, kar prispeva k ohranjanju in izboljšanju okolja.
- (61) V skladu s točko 44 Medinstitucionalnega sporazuma o boljši pripravi zakonodaje, bi morale države članice za lastne potrebe in v interesu Unije pripraviti tabele, ki kar najbolj nazorno prikazujejo korelacijo med to direktivo in ukrepi za prenos, ter te tabele objaviti. V skladu s Skupno politično izjavo držav članic in Komisije z dne 28. septembra 2011 o obrazložitenih dokumentih se države članice zavezujejo, da bodo v upravičenih primerih obvestilu o ukrepih za prenos priložile enega ali več dokumentov, v katerih se pojasni razmerje med elementi direktive in ustreznimi deli nacionalnih instrumentov za prenos. V zvezi s to direktivo zakonodajalec meni, da je predložitev takih dokumentov upravičena, zlasti po sodbi Sodišča Evropske unije v zadevi Komisija proti Belgiji (zadeva C-543/17).
- (62) Obveznost prenosa te direktive v nacionalno zakonodajo bi morala biti omejena na tiste določbe, ki so bile v primerjavi s prejšnjo direktivo spremenjene. Obveznost prenosa nespremenjenih določb izhaja iz prejšnje direktive.
- (63) Ta direktiva ne bi smela posegati v obveznosti držav članic v zvezi z roki za prenos v nacionalno pravo in datumi začetka uporabe direktiv iz Priloge VIII, del B,

SPREJELA NASLEDNJO DIREKTIVO:

Člen 1

Vsebina

1. Ta direktiva spodbuja energijsko učinkovitost stavb in zmanjšanje emisij toplogrednih plinov iz stavb v Uniji, da bi do leta 2050 dosegli brezemisijski stavbni fond, pri čemer se upoštevajo zunanje podnebne in lokalne razmere ***ter zahteve glede kakovosti okolja v zaprtih prostorih ter prispevek stavbnega fonda k prožnosti na strani povpraševanja, da se izboljšata učinkovitost energetskega sistema in stroškovna učinkovitost.***
2. Ta direktiva določa zahteve v zvezi s:
 - (a) skupnim splošnim okvirom metodologije za izračunavanje celovite energijske učinkovitosti stavb in stavbnih enot;
 - (b) uporabo minimalnih zahtev glede energijske učinkovitosti novih stavb in novih stavbnih enot;
 - (c) uporabo minimalnih zahtev glede energijske učinkovitosti:
 - (i) obstoječih stavb in stavbnih enot, na katerih poteka večja prenova;
 - (ii) elementov stavbe, ki so del ovoja stavbe in imajo znaten vpliv na energijsko učinkovitost ovoja stavbe, kadar se ti nadgradijo ali zamenjajo;
 - (iii) tehničnih stavbnih sistemov, kadar so ti vgrajeni, zamenjani ali nadgrajeni;
 - (d) uporabo minimalnih standardov energijske učinkovitosti za obstoječe stavbe in stavbne enote ***v skladu s členoma 3 in 9;***
 - (da) usklajenim okvirom za ocenjevanje potenciala za globalno segrevanje v življenjskem ciklu;***
 - (db) sončno energijo v stavbah;***
 - (dc) postopno odpravo uporabe fosilnih goriv v stavbah;***
 - (e) izkazi o prenovi stavb;
 - (f) nacionalnimi načrti prenove stavb;
 - (g) infrastrukturo za trajnostno mobilnost v stavbah in ob njih ter
 - (h) pametnimi stavbami;

(ha) sonaravnimi rešitvami, ki spodbujajo, da se javni prostor okoli stavb dobro izkoristi in prilagodi z elementi, kot so leseni materiali, zelene strehe in fasade, ter rešitvami, ki se zgledujejo po naravi in so podprte z naravo ter lahko hkrati prinesejo okoljske, družbene in gospodarske koristi ter pomagajo krepiti odpornost;

- (i) certificiranjem energijske učinkovitosti stavb ali stavbnih enot;
- (j) rednimi pregledi ogrevalnih, prezračevalnih in klimatskih sistemov v stavbah;
- (k) neodvisnimi nadzornimi sistemi za energijske izkaznice, izkaze o prenovi stavb, indikatorje pripravljenosti na pametne sisteme in poročila o pregledu;

(ka) učinkovitostjo stavb v zvezi s kakovostjo okolja v zaprtih prostorih.

3. Zahteve, določene v tej direktivi, so minimalne zahteve in nobeni od držav članic ne preprečujejo ohranjanja ali uvedbe strožjih ukrepov. Takšni ukrepi so skladni s PDEU. Ukrepi se uradno sporočijo Komisiji.

Člen 2

Opredelitev pojmov

V tej direktivi se uporabljajo naslednje opredelitve pojmov:

1. „stavba“ pomeni krito konstrukcijo s stenami, v kateri se uporablja energija za uravnavanje **okolja v zaprtih prostorih**;
2. „brezemisijska stavba“ pomeni stavbo z zelo visoko energijsko učinkovitostjo, kot je določena v skladu s **prilogama I in III, ki prispeva k optimizaciji energetskega sistema s prožnostjo na strani povpraševanja**, pri kateri se zelo nizka količina, **ki je morebiti še vedno potrebna, v celoti pokrita z energijo iz:**
 - (a) obnovljivih virov, proizvedeno ali skladiščeno na kraju samem;**
 - (b) obnovljivih virov, proizvedeno v bližini in dobavljeno prek omrežja v skladu z Direktivo (EU) 2018/2001 [spremenjena direktiva o spodbujanju uporabe energije iz obnovljivih virov];**
 - (c) skupnosti na področju energije iz obnovljivih virov v smislu Direktive (EU) 2018/2001 [spremenjena direktiva o spodbujanju uporabe energije iz obnovljivih virov] ali**

- (d) *energije* iz obnovljivih virov *in odpadne toplote* iz *učinkovitega* sistema daljinskega ogrevanja in hlajenja *v smislu Direktive (EU) .../... [prenovljena direktiva o energijski učinkovitosti]* v skladu z zahtevami iz Priloge III;
3. „skorajničenergjska stavba“ pomeni stavbo z zelo visoko energijsko učinkovitostjo, kot je določena v skladu s Prilogo I, ki ne sme biti nižja od stroškovno optimalne ravni za leto 2023, ki jo sporočijo države članice v skladu s členom 6(2), in pri kateri za skoraj nič potrebne energije oziroma zelo majhno količino potrebne energije v zelo veliki meri zadostuje energija iz obnovljivih virov, vključno z energijo iz obnovljivih virov, proizvedeno na kraju samem ali v bližini;
- 3a. „*energijsko najmanj učinkovita stavba*“ pomeni stavbo, uvrščeno v razred *energijske učinkovitosti E, F ali G*;
- 3b. „*pasivni sistem*“ pomeni načelo zasnove ali element stavbe, ki brez podpore vira energije ohranja ali izboljšuje *energijsko učinkovitost ali enega ali več parametrov okolja v zaprtih prostorih*;
4. „minimalni standardi energijske učinkovitosti“ pomenijo pravila, po katerih morajo obstoječe stavbe v določenem obdobju ali do določenega datuma *ter v skladu z načelom „energijska učinkovitost na prvem mestu“* izpolniti zahtevo glede energijske učinkovitosti kot del obsežnega načrta prenove stavbnega fonda ali na sprožilni točki na trgu (prodaja ali najem), kar sproži prenavo obstoječih stavb;
- 4a. „*energijska učinkovitost na prvem mestu*“ pomeni *energijsko učinkovitost na prvem mestu, kot je opredeljena v členu 2, točka 18, Uredbe (EU) 2018/1999*;
5. „javni organi“ pomenijo *javne organe*, kot so opredeljeni v členu 2, *točka 10*, Direktive (EU) .../... *[prenovljena direktiva o energijski učinkovitosti]*; 6. „tehnični stavbni sistem“ pomeni tehnično opremo stavbe ali stavbne enote, ki omogoča ogrevanje in hlajenje prostorov, prezračevanje, sanitarno toplo vodo, vgrajeno razsvetljavo, avtomatizacijo in krmiljenje stavbe, *električna senčila, električno napeljavo, postaje za polnjenje električnih vozil*, proizvodnjo in shranjevanje energije iz obnovljivih virov na kraju samem ali kombinacijo navedenega, vključno s tistimi sistemi, ki uporabljajo energijo iz obnovljivih virov;
- 6a. „*prožnost na strani povpraševanja*“ pomeni, da se lahko aktivni odjemalci posamično ali z združevanjem odzovejo na zunanje signale ter prilagodijo svojo proizvodnjo in porabo

energije na dinamičen in časovno omejen način, kar se lahko zagotovi s pametnimi, decentraliziranimi viri energije, vključno z upravljanjem povpraševanja, shranjevanjem energije in porazdeljeno proizvodnjo energije iz obnovljivih virov, da se podpre zanesljivejši, bolj trajnosten in učinkovit energetska sistem;

- 6b.** *„sistem hlajenja“ pomeni kombinacijo pasivnih in aktivnih komponent, potrebnih za določeno izvedbo obdelave zraka v zaprtih prostorih, s katero se temperatura zniža;*
- 6c.** *„električna napeljava“ pomeni sistem, sestavljen iz fiksnih komponent, vključno s stikalnimi ploščami, električnimi kabli, ozemljitvenimi sistemi, vtičnicami, stikali in napeljavo za razsvetljavo, katerih namen je distribucija električne energije znotraj stavbe do vseh krajev uporabe ali prenos električne energije, proizvedene na kraju samem;*
- 6d.** *„učinkovitost sistema“ pomeni zbir energijsko učinkovitih rešitev, ki omogočajo stroškovno učinkovito razogljčenje, dodatno prožnost in učinkovito rabo virov;*
- 6e.** *„prezračevalni sistem“ pomeni kombinacijo komponent, potrebnih za obnavljanje zraka v zaprtih prostorih prek njegove zamenjave z zrakom iz zunanjega okolja;*
- 7.** *„stavbni avtomatizacijski in krmilni sistem“ pomeni sistem, ki vključuje vse proizvode, programsko opremo in inženirske storitve, ki lahko s samodejnim krmiljenjem in omogočanjem ročnega upravljanja tehničnih stavbnih sistemov podpirajo energijsko učinkovito, gospodarno in varno delovanje teh tehničnih stavbnih sistemov;*
- 8.** *„energijska učinkovitost stavbe“ pomeni izračunano ali odčitano količino energije, potrebno za zadostitev potrebam po energiji, povezanim z običajno uporabo stavbe, ki med drugim vključuje energijo za ogrevanje, hlajenje, prezračevanje, toplo vodo, ■ razsvetljavo ter tehnične stavbne sisteme;*
- 9.** *„primarna energija“ pomeni energijo iz obnovljivih in neobnovljivih virov, ki ni bila pretvorjena ali spremenjena;*
- 9a.** *„končna energija“ pomeni energijo iz obnovljivih ali neobnovljivih virov, ki je bila pretvorjena ali spremenjena in tako pripravljena za porabo in dobavo končnim odjemalcem;*
- 9b.** *„odčitani“ pomeni izmerjen z ustrežno napravo, kot je merilnik energije, merilnik moči, naprava za merjenje in spremljanje moči ali električni števec;*

10. „faktor primarne energije iz neobnovljivih virov“ pomeni primarno energijo iz neobnovljivih virov za dani nosilec energije (vključno z dobavljeno energijo in izračunanimi splošnimi stroški dobave energije do krajev uporabe), deljeno z dobavljeno energijo;
11. „faktor primarne energije iz obnovljivih virov“ pomeni primarno energijo iz obnovljivih virov na kraju samem, iz bližnjih ali oddaljenih virov, ki se dobavi prek danega nosilca energije (vključno z dobavljeno energijo in izračunanimi splošnimi stroški dobave energije do krajev uporabe), deljeno z dobavljeno energijo;
12. „faktor primarne energije skupaj“ pomeni ponderirano vsoto faktorjev primarne energije iz obnovljivih in neobnovljivih virov za dani nosilec energije;
13. „energija iz obnovljivih virov“ *ali „obnovljiva energija“* pomeni energijo iz obnovljivih nefosilnih virov, *kot je opredeljena v členu 2, točka 1, Direktive (EU) 2018/2001*;
14. „ovoj stavbe“ pomeni vgrajene elemente stavbe, ki ločujejo njeno notranjost od zunanjega okolja;
15. „stavbna enota“ pomeni del, nadstropje ali stanovanje znotraj stavbe, ki je namenjen ali spremenjen za ločeno uporabo;
16. „element stavbe“ pomeni tehnični stavbni sistem ali element ovoja stavbe;
17. „stanovanje“ pomeni *fizični prostor, sestavljen iz sobe* ali več sob v trajni stavbi ali njenem gradbeno ločenem delu, ki je namenjeno za bivanje enega zasebnega gospodinjstva, *katerega člani v njem* skozi vse leto *opravljajo svoje osnovne življenjske funkcije*;
18. „izkaz o prenovi stavbe“ pomeni dokument, v katerem je določen prilagojen časovni načrt, *sestavljen iz največjega števila korakov, za celovito* prenavo določene stavbe, s katero bo *stavba najpozneje do leta 2050 preoblikovana v brezemisijsko stavbo*;
19. „celovita prenova“ pomeni prenavo *v skladu z načelom ,energijska učinkovitost na prvem mestu‘ in prizadevanji za zmanjšanje emisij toplogrednih plinov v celotnem življenjskem ciklu, ki nastanejo med prenavo, pri kateri je poudarek na bistvenih elementih stavbe, kot so izolacija sten, strehe in temeljne plošče, zamenjava zunanjega stavbnega pohištva, prezračevalni sistemi in sistemi ogrevanja/hlajenja in sanacija toplotnih mostov, da se zagotovi potrebno udobje stanovalcev poleti in pozimi, ali prenavo, ki privede do tega, da*

se potrebe energijsko najmanj učinkovitih stavb, za katere iz tehničnih in finančnih razlogov ni mogoče doseči standarda brezemisijske stavbe, po primarni energiji zmanjšajo za najmanj 60 %, in s katero se stavba ali stavbna enota:

(a) pred 1. januarjem **2027**: spremeni v skorajničenergijsko stavbo;

(b) *od 1. januarja 2027 dalje*: spremeni v brezemisijsko stavbo;

20. „postopna celovita prenova“ pomeni celovito prenovo, **ki se izvede do določenega števila korakov**, v skladu s koraki, določenimi v izkazu o prenovi stavbe v skladu s členom 10, **ki lahko vključuje pogodbeno zagotavljanje prihranka energije**;

21. „večja prenova“ pomeni prenovo stavbe, **pri kateri po izbiri države članice**:

(a) skupni stroški prenove ovoja stavbe ali tehničnih stavbnih sistemov presegajo 25 % vrednosti stavbe brez vrednosti zemljišča, na katerem ta stoji; ali

(b) se prenavlja več kot 25 % površine ovoja stavbe;

■

22. „obratovalne emisije toplogrednih plinov“ pomenijo emisije toplogrednih plinov, povezane s porabo energije tehničnih stavbnih sistemov med uporabo in obratovanjem stavbe;

23. „emisije toplogrednih plinov v celotnem življenjskem ciklu“ pomenijo skupne emisije toplogrednih plinov, povezane s stavbo v vseh fazah njenega življenjskega cikla, **pri čemer se upoštevajo koristi ponovne uporabe in recikliranja ob koncu življenjske dobe**, od zasnove stavbe (pridobivanje materialov, ki se uporabljajo pri gradnji stavbe) do proizvodnje in predelave materialov in faze obratovanja stavbe ter do konca **njene življenjske dobe** (razgradnja stavbe in ponovna uporaba, recikliranje, druga predelava in odstranjevanje njenih materialov);

24. „potencial za globalno segrevanje v življenjskem ciklu“ pomeni indikator, ki količinsko opredeljuje potencial stavbe za globalno segrevanje v njenem celotnem življenjskem ciklu;

25. „razdeljene spodbude“ pomenijo razdeljene spodbude, kot so opredeljene v členu 2(52) [prenovljene direktive o energijski učinkovitosti];

26. „energijska revščina“ pomeni energijsko revščino, kot je opredeljena v členu 2(49) [prenovljene direktive o energijski učinkovitosti];

27. „ranljiva gospodinjstva“ pomenijo energijsko revna gospodinjstva, ***gospodinjstva, ki jim grozi energijska revščina***, ali gospodinjstva, vključno z gospodinjstvi z nižjimi srednjimi dohodki, ki so še posebej izpostavljena visokim stroškom energije in nimajo sredstev za prenovu stavbe, ki jo uporabljajo;
28. „evropski standard“ ***ali „standard EN“*** pomeni standard, ki ga sprejme Evropski odbor za standardizacijo, Evropski odbor za elektrotehnično standardizacijo ali Evropski inštitut za telekomunikacijske standarde in je dostopen javnosti;
29. „energijska izkaznica“ pomeni potrdilo, ki ga priznava država članica ali pravna oseba, ki jo ta določi, in v katerem sta navedeni energijska učinkovitost ***in podnebna uspešnost*** stavbe ali stavbne enote, izračunani po metodologiji, sprejeti v skladu s členom 4;
30. „soproizvodnja“ pomeni postopek sočasne proizvodnje toplote in električne ali mehanske energije;
31. „stroškovno optimalna raven“ pomeni raven energijske učinkovitosti, ki je med ocenjenim ekonomskim življenjskim ciklom povezana z najnižjimi stroški, ***kar se ugotovi z uporabo stroškovno optimalne metodologije***, pri čemer:
- (a) se najnižji stroški določijo ob upoštevanju:
 - (i) kategorije in uporabe zadevne stavbe;
 - (ii) stroškov naložb, povezanih z energijo, na podlagi uradnih napovedi;
 - (iii) stroškov vzdrževanja in operativnih stroškov, vključno s stroški energije, ob upoštevanju stroškov pravic do emisije toplogrednih plinov;
 - (iv) okoljskih in zdravstvenih eksternalij rabe energije;
 - (v) zaslužkov od proizvedene energije na kraju samem, kjer je to primerno;
 - (vi) stroškov ravnanja z odpadki, kjer je to primerno; ■
 - (***via***) ***socialnih eksternalij prenove, gradnje in rušenja stavb, vključno s spremembami na stanovanjskih območjih***;
 - (b) vse države članice določijo ocenjeni ekonomski življenjski cikel, ki se nanaša na preostali ocenjeni ekonomski življenjski cikel stavbe, če so zahteve glede energijske učinkovitosti določene za stavbo kot celoto, ali na ocenjeni ekonomski življenjski cikel elementa stavbe, če so zahteve glede energijske učinkovitosti določene za elemente stavbe.

Stroškovno optimalna raven se nahaja v območju ravni učinkovitosti, kjer je analiza stroškov in koristi, izračunana med ocenjenim ekonomskim življenjskim ciklom, pozitivna;

32. „polnilno mesto“ pomeni polnilno mesto, kot je opredeljeno v členu 2(41) [uredbe o infrastrukturi za alternativna goriva];
- 32a. „vnaprejšnje polaganje kablov“ pomeni vse ukrepe, potrebne za namestitev polnilnih mest, vključno s prenosom podatkov, kablovodi, prostorom za transformatorje in števec električne energije ter morebitno nadgradnjo razdelilne omarice;**
33. „izolirani mikrosistem“ pomeni vsak sistem s porabo, ki je v letu 2022 manjša od 500 GWh, kjer ni povezav z drugimi sistemi;
34. „pametno polnjenje“ pomeni pametno polnjenje, kot je opredeljeno v členu 2(14l) Direktive (EU) 2018/2001 [spremenjena direktiva o spodbujanju uporabe energije iz obnovljivih virov];
35. „dvosmerno polnjenje“ pomeni dvosmerno polnjenje, kot je opredeljeno v členu 2(14n) Direktive (EU) 2018/2001 [spremenjena direktiva o spodbujanju uporabe energije iz obnovljivih virov];
- 35a. „digitalno povezano polnilno mesto“ pomeni polnilno mesto, ki lahko v realnem času pošilja in sprejema informacije, ki lahko komunicira dvosmerno z električnim omrežjem in električnim vozilom ter ga je mogoče daljinsko spremljati in nadzorovati, vključno z zagonom in ustavitvijo operacije polnjenja ter merjenjem toka električne energije;**
36. „standardi hipotekarnega portfelja“ pomenijo mehanizme, v skladu s katerimi morajo **hipotekarni posojilodajalci, vključno z bankami, vlagatelji in drugimi ustreznimi finančnimi institucijami, kot so končni imetniki hipotek v subjektih za posebne namene, podjetja za listinjenje in drugi posredniški organi, razviti načrt, kako bodo do leta 2030 in 2050 povečali mediano** energijske učinkovitosti portfelja stavb, zavarovanih s hipotekami, **da bi svojim strankam zagotovili zanesljive, z dokazi podprte in cenovno dostopne rešitve** v skladu z ambicijami Unije glede razogljičenja in **nacionalnimi načrti prenove stavb ter** ustreznimi energetske cilji na področju porabe energije v stavbah, pri čemer se opirajo na opredelitev trajnostnih gospodarskih dejavnosti v taksonomiji EU **ter energijske izkaznice in potencial za globalno segrevanje v življenjskem ciklu v skladu s to direktivo;**

- 36a. *„finančna shema ,plačaj glede na prihranek““ pomeni shemo posojil, ki je namenjena izključno izboljšanju energijske učinkovitosti in pri kateri znesek odplačila posojila na letni ravni ne presega denarne vrednosti letnega prihranka energije, pri čemer se upoštevata indeksacija stroškov energije in refinanciranje posojila;*
- 36b. *„primerjava energijske učinkovitosti stavb“ pomeni informacijsko platformo za javno objavo informacij o energijski učinkovitosti in letni porabi posameznih in večstanovanjskih stavb skozi čas v primerjavi s podobnimi stavbami ali modeliranimi simulacijami referenčne stavbe, zgrajene v skladu s specifičnim standardom, na primer z minimalnimi standardi energijske učinkovitosti, in z uporabo nabora razredov energijske učinkovitosti;*
37. *„digitalni dnevnik stavb“ pomeni skupno odložišče vseh zadevnih podatkov o stavbah, vključno s podatki o energijski učinkovitosti, kot so energijske izkaznice, izkazi o prenovi stavb in indikatorji pripravljenosti na pametne sisteme, **pa tudi potencial za globalno segrevanje v življenjskem ciklu in kakovost okolja v zaprtih prostorih**, ki olajšuje informirano odločanje in izmenjavo informacij v gradbenem sektorju med lastniki in stanovalci stavb, finančnimi institucijami in javnimi organi;*
38. *„klimatski sistem“ pomeni kombinacijo komponent, potrebnih za določeno vrsto obdelave zraka v zaprtih prostorih, s katero je temperaturo mogoče nadzorovati oziroma znižati;*
39. *„ogrevalni sistem“ pomeni kombinacijo komponent, potrebnih za določeno izvedbo obdelave zraka v zaprtih prostorih, s katero se dvigne temperatura;*
40. *„generator toplote“ pomeni del ogrevalnega sistema, ki z enim ali več naslednjih procesov ustvarja koristno toploto za vrste uporabe, opredeljene v Prilogi I:*
- (a) *zgorevanje goriv, na primer v kotlu;*
 - (b) *učinek na podlagi Joulovega zakona, do katerega pride v grelnih elementih ogrevalnega sistema z električno upornostjo;*
 - (c) *zajemanje toplote iz okoliškega zraka, iz izpušnega zraka od prezračevanja ali vodnih ali talnih virov toplote z uporabo toplotne črpalke;*
- 40a. *„toplotna črpalka“ pomeni stroj, napravo ali obrat, ki prenaša toploto iz virov, kot so zrak, voda ali tla, k ponorom, kot so stavbe, ali za rabo v industriji, da se lahko ta toplota uporablja za ogrevanje, hlajenje ali ogrevanje vode v gospodinjstvu;*

41. „pogodbeno zagotavljanje prihranka energije“ pomeni pogodbeno zagotavljanje prihranka energije, kot je opredeljeno v členu 2, točka 29, Direktive (EU) .../... [prenovljena direktiva o energijski učinkovitosti];
42. „kotel“ pomeni sklop telesa kotla in gorilca, ki je namenjen prenosu pri zgorevanju sproščene toplote na tekočino;
43. „efektivna nazivna izhodna moč“ pomeni maksimalno toplotno moč, izraženo v kW, za katero proizvajalec navede in zagotavlja, da jo je mogoče ob doseganju izkoristka, ki ga navede, doseči med neprekinjenim delovanjem;
44. „daljinsko ogrevanje“ ali „daljinsko hlajenje“ pomeni distribucijo toplote v obliki pare, vroče vode ali ohlajenih tekočin iz centralnega proizvodnega vira prek omrežja do več zgradb ali lokacij za namene ogrevanja ali hlajenja prostorov ali za procesno ogrevanje ali hlajenje;
- 44a. „integrirana četrt“ pomeni četrt, izbrano na podlagi analize stavbnega fonda, pri kateri se upoštevajo možnosti, da se z jasnimi in merljivimi cilji izvedejo ukrepi za energijsko učinkovitost, specifični za posamezno lokacijo, in oblikujejo predloge za časovni načrt prenove podobnih vrst stavb na podlagi ustrezne analize lokalnih razmer, da se zagotovi hitra, z viri gospodarna in usklajena preobrazba stavb, pa tudi na podlagi drugih vidikov, kot so družbena struktura, gospodarske in okoljske razmere ter infrastruktura za oskrbo stavb z energijo;**
45. „uporabna tlorisna površina“ pomeni površino tal stavbe, ki je potrebna kot parameter za količinsko opredelitev posebnih pogojev uporabe, izraženih na enoto tlorisne površine, in za uporabo poenostavitev ter pravil za določanje območij in (pre)razporeditev, **pri čemer se upoštevajo nacionalni, evropski in mednarodni standardi;**
- 45a. „odpadna toplota“ pomeni neizogibno toploto, ki nastane kot stranski proizvod v industrijskih obratih ali elektrarnah ali v terciarnem sektorju in ki bi se brez dostopa do sistema daljinskega ogrevanja ali hlajenja neuporabljena odvedla v zrak ali vodo, kadar je ali bo uporabljen proces soproizvodnje ali kadar soproizvodnja ni izvedljiva;**
46. „referenčna tlorisna površina“ pomeni tlorisno površino, ki se uporablja kot referenčna velikost za oceno energijske učinkovitosti stavbe in je izračunana kot vsota uporabnih tlorisnih površin prostorov znotraj ovoja stavbe, določenega za oceno energijske učinkovitosti;

47. „meja ocenjevanja“ pomeni mejo, na kateri se meri ali izračuna dobavljena in oddana energija;
48. „na kraju samem“ pomeni prostore in zemljišče, na katerem stoji stavba, in stavbo samo;
49. „v bližini proizvedena energija iz obnovljivih virov“ pomeni energijo iz obnovljivih virov, proizvedeno na lokalni ali četrtni ravni območja ocenjene stavbe, ki izpolnjuje vse naslednje pogoje:
- (a) distribuirana in uporablja se lahko le na tem območju na lokalni in četrtni ravni prek namenskega distribucijskega omrežja;
 - (b) omogoča izračun specifičnega faktorja primarne energije, ki velja samo za energijo iz obnovljivih virov, proizvedeno na tem območju na lokalni ali četrtni ravni; ter
 - (c) uporablja se lahko na kraju samem ocenjene stavbe prek namenske povezave z virom proizvodnje energije, pri čemer je za to namensko povezavo potrebna posebna oprema za varno oskrbo z energijo in njeno odčitavanje za lastno rabo v ocenjeni stavbi;
50. „storitve energijske učinkovitosti stavb“ pomenijo storitve, kot so ogrevanje, hlajenje, prezračevanje, topla sanitarna voda in razsvetljava ter druge storitve, katerih raba energije se upošteva pri energijski učinkovitosti stavb;
51. „potrebe po energiji“ pomenijo energijo, s katero je treba oskrbeti klimatiziran prostor ali ki jo je treba iz njega odvesti, da bi v določenem časovnem obdobju vzdrževali želene prostorske pogoje, pri čemer se upoštevajo **izgube pri prenosu in prezračevanju ter sončni dobitki in dobitki notranjih virov v skladu s standardi EN, ne upoštevajo pa se** morebitne neučinkovitosti tehničnega stavbnega sistema;
52. „raba energije“ pomeni vložek energije v tehnični stavbni sistem, ki zagotavlja storitve energijske učinkovitosti stavb, namenjen zadovoljevanju potrebe po energiji;
53. „lastna raba“ pomeni del energije iz obnovljivih virov, proizvedene na kraju samem ali v bližini, ki se **sočasno** uporablja v tehničnih sistemih na kraju samem za storitve energijske učinkovitosti stavb;
54. „druge rabe na kraju samem“ pomenijo energijo, ki se rabi na kraju samem za druge namene kot za storitve energijske učinkovitosti stavb in lahko vključuje naprave, razna in

pomožna bremena, *gospodinjski baterijski sistem za shranjevanje energije* ali polnilna mesta za elektromobilnost;

55. „interval za izračun“ pomeni diskretni časovni interval, ki se uporablja za izračun energijske učinkovitosti;
56. „dobavljena energija“ pomeni energijo, izraženo na nosilec energije, ki se dovaja v tehnični stavbni sistem prek meje ocenjevanja, da se pokrijejo upoštevane uporabe ali proizvede oddana energija;
57. „oddana energija“ pomeni delež energije iz obnovljivih virov, izražen na nosilec energije in na faktor primarne energije, ki se odda v energetska omrežje, namesto da bi se porabila na kraju samem za lastno rabo ali drugo uporabo na kraju samem.
- 57a. *„sekundarni material“ pomeni material, pridobljen iz rabljenih materialov ali odpadkov, ki nadomeščajo primarne materiale, kot je opredeljeno v okvirnem gradbenem standardu EN 15643;*
- 57b. *„parkirno mesto za kolesa“ pomeni namenski prostor za najmanj eno kolo, ki omogoča varno in enostavno hrambo različnih vrst koles ter je lahko osvetljen in zaščiten pred vremenskimi vplivi;*
- 57c. *„parkirišče neposredno ob stavbi“ pomeni parkirišče, namenjeno stanovalcem, obiskovalcem ali delavcem v stavbi, ki je umeščeno na zemljišče, ki pripada stavbi, ali v neposredno bližino stavbe;*
- 57d. *„krožnost“ pomeni zmanjšanje potrebe po neobdelanih materialih in njihovega pridobivanja z zmanjšanjem povpraševanja po novih materialih, s popravilom, ponovno uporabo, spremembo namena in recikliranjem rabljenih materialov ter s podaljšanjem življenjske dobe proizvodov in stavb;*
- 57e. *„zadostnost“ pomeni, da se povpraševanje po energiji, materialih, zemljiščih, vodi in drugih naravnih virih v življenjskem ciklu stavb in blaga čim bolj zmanjša;*
- 57f. *„kosovnica“ pomeni evidenco vrste, vira in količine gradbenih proizvodov in materialov, ki se uporabljajo pri gradnji ali prenovi stavbe ter vplivajo na njene toplotne lastnosti in učinkovitost njenega tehničnega sistema v skladu s Prilogo I, pa tudi na njeno požarno odpornost in kakovost okolja v zaprtih prostorih;*

- 57g. *„kakovost okolja v zaprtih prostorih“ pomeni niz parametrov, povezanih z zadevno stavbo, vključno s kakovostjo zraka v notranjih prostorih, toplotnim udobjem, osvetlitvijo in akustiko, ki vplivajo na zdravje in dobro počutje njenih stanovalcev;*
- 57h. *„zdravi notranji klimatski pogoji“ pomenijo notranje okolje stavbe, v katerem so zdravje, udobje in dobro počutje stanovalcev optimizirani v skladu s specifično določenimi ravnmi učinkovitosti, vključno s tistimi, ki so povezane z dnevno svetlobo, kakovostjo zraka v zaprtih prostorih in toplotnim udobjem, na primer z zmanjševanjem pregrevanja in izboljševanjem akustične kakovosti.*

Člen 3

Nacionalni načrt prenove stavb

1. Vse države članice oblikujejo nacionalni načrt prenove stavb, da zagotovijo prenovo nacionalnega fonda javnih in zasebnih stanovanjskih in nestanovanjskih stavb v visoko energijsko učinkovit in razogljičen stavbni fond do leta 2050, z namenom preobrazbe obstoječih stavb v brezemisijske stavbe.

Vsi načrti prenove stavb *so skladni z načelom „energijska učinkovitost na prvem mestu“ in* obsegajo:

- (a) pregled nacionalnega stavbnega fonda za različne vrste stavb, *vključno z njihovim deležem v stavbnem fondu, zlasti za stavbe, ki se uvrščajo med uradno zaščitene kot del zaščitenega območja ali zaradi svojega posebnega arhitekturnega ali zgodovinskega pomena, pa tudi za* obdobja gradnje in tipe podnebja *vsake posamezne države članice*, ki – kakor je primerno – temelji na statističnem vzorčenju, energijskem primerjanju in primerjanju potenciala za globalno segrevanje v življenjskem ciklu in *nacionalni podatkovni zbirki* energijskih izkaznic v skladu s členom 19, pregled tržnih ovir in nedelovanja trga, *deleža ranljivih gospodinjstev* ter pregled zmogljivosti v sektorjih gradbeništva, energijske učinkovitosti ter energije iz obnovljivih virov, *pa tudi razpoložljivosti točk „vse na enem mestu“, vzpostavljenih v skladu s členom 21(2a) Direktive (EU) .../... [prenovljena direktiva o energijski učinkovitosti];*
- (aa) *pregled izvedenih in načrtovanih politik, vključno s tistimi v sklopu pakta za znanja in spretnosti, določenimi v sporočilu Komisije z dne 1. julija 2020 z naslovom Program znanj in spretnosti za Evropo za trajnostno konkurenčnost,*

socialno pravičnost in odpornost, da bi povečali razpoložljivost kvalificiranih strokovnjakov v sektorjih gradbeništva, energijske učinkovitosti ter energije iz obnovljivih virov, naložbe v razvoj potrebnih znanj in spretnosti, vključno z izpopolnjevanjem in preusposabljanjem, ter ciljno usmerjene programe usposabljanja in izobraževanja za javne in zasebne deležnike, in sicer na podlagi kvantitativne in kvalitativne ocene z uporabo ključnih kazalnikov uspešnosti iz Priloge II za izpolnitev ciljev v skladu s to direktivo in zadostitev posledičnim potrebam trga po kvalificiranih strokovnjakih v sektorjih gradbeništva in prenove;

- (b) časovni načrt z nacionalno določenimi cilji in merljivimi kazalniki napredka *ter konkretnimi časovnicami, v skladu s katerimi bi morale vse obstoječe stavbe do let 2030, 2040 in 2050 doseči višje razrede energijske učinkovitosti*, za doseg cilja podnebne nevtralnosti do leta 2050, da bi zagotovili visoko energijsko učinkovit in razogljičen nacionalni stavbni fond ter preoblikovanje obstoječih stavb v brezemisijske stavbe do leta 2050;
- (c) pregled izvedenih in načrtovanih politik in ukrepov, *vključno z njihovim trajanjem v skladu z izvajanjem časovnega načrta v skladu s točko (b) tega pododstavka, vključno s tistimi, ki so določeni v celovitih nacionalnih energetskih in podnebnih načrtih, priglašeni Komisiji v skladu s členom 3 Uredbe (EU) 2018/1999, s posebnim poudarkom na ranljivih gospodinjstvih in ljudeh, ki živijo v socialnih stanovanjih;*
- (d) *podroben časovni načrt do leta 2050 glede naložbenih potreb za izvajanje načrta prenove stavb, javnih in zasebnih virov in ukrepov financiranja ter upravnih virov za prenovo stavb, vključno s tistimi, ki so določeni v celovitih nacionalnih energetskih in podnebnih načrtih, priglašeni Komisiji v skladu s členom 3 Uredbe (EU) 2018/1999;*
- (da) *časovni načrt za zmanjšanje energijske revščine in za doseganje prihrankov energije v ranljivih gospodinjstvih in pri ljudeh, ki živijo v socialnih stanovanjih, pri čemer je ta načrt sestavljen iz nacionalno določenih ciljev ter pregleda izvedenih in načrtovanih politik in ukrepov financiranja v podporo izkoreninjenju energijske revščine.*

1a. Časovni načrt iz odstavka 1, drugi pododstavek, točka (b), vključuje:

- (a)** nacionalne cilje *in emisije v celotnem življenjskem ciklu za različne tipologije stavb, ki se določijo na podlagi globalnega pregleda stanja, za leta 2025, 2030, 2035 in 2040 v skladu z zaskočnim mehanizmom iz Pariškega sporazuma in načrtom učinkovitosti v celotnem življenjskem ciklu do leta 2050, skladnim s ciljem glede 1,5 stopinje, ter okvirne nacionalne cilje za dosego celovite prenove vsaj 35 milijonov stavbnih enot do leta 2030, da bi prispevali k doseganju letne stopnje energijske prenove v višini 3 % ali več za obdobje do leta 2050;*
- (b)** *ocenjeno razpoložljivost gradbenih materialov in materialov za prenovo, vključno z montažnimi gradbenimi elementi, kot so izolacija, v stavbo vgrajena sončna fotovoltaika, materiali iz recikliranih sestavin in sekundarni materiali ter, če obstajajo, lokalni trajnostni materiali, pa tudi nacionalne cilje za krožno uporabo materialov, recikliranih sestavin in sekundarnih materialov v skladu z Uredbo (EU) št. 305/2011²⁸ ter zadostnost za vsako petletno obdobje;*
- (c)** porabo primarne in končne energije nacionalnega stavbnega fonda ter zmanjšanjem operativnih emisij toplogrednih plinov v nacionalnem stavbnem fondu;
- (d)** konkretne časovnice, v skladu s katerimi morajo stavbe do **leta 2030 in nato vsakih pet let doseči** višje razrede energijske učinkovitosti od tistih iz člena 9(1), kar je v skladu s potjo preoblikovanja nacionalnega stavbnega fonda v brezemisijske stavbe;
- (e)** *pregled potencialne stroškovne učinkovitosti, razpoložljivosti ter pričakovane proizvodnje in porabe energije iz obnovljivih virov za ogrevanje in hlajenje stavb, razčlenjenih po tehnologiji in gorivu;*
- (f)** *nacionalne cilje za gradnjo in prenovo sistemov daljinskega ogrevanja in hlajenja v skladu s celovito oceno ogrevanja in hlajenja iz člena 23 Direktive (EU) .../... [prenovljena direktiva o energijski učinkovitosti];*
- (g)** *pot s številčnimi cilji za uvedbo sončne energije in toplotnih črpalk v stavbah v skladu s členom 9a;*

²⁸ Uredba (EU) št. 305/2011 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 9. marca 2011 o določitvi usklajenih pogojev za trženje gradbenih proizvodov in razveljavitvi Direktive Sveta 89/106/EGS (UL L 88, 4.4.2011, str. 5).

- (h) *nacionalne načrte za postopno opuščanje uporabe fosilnih goriv v stavbah, da bi se v skladu z načrti do leta 2035 postopno opustila, če pa se Komisiji dokaže, da to ni izvedljivo, pa najpozneje do leta 2040;*
- (i) *z dokazi podprto oceno pričakovanih prihrankov energije, zmanjšanja emisij toplogrednih plinov in širših koristi, vključno s kakovostjo okolja v zaprtih prostorih, ki lahko temelji na pristopu integrirane četrti;*
- (j) *ocene prispevka načrta prenove stavb k doseganju zavezujočega nacionalnega cilja posamezne države članice glede emisij toplogrednih plinov v skladu z Uredbo (EU) .../... [revidirana uredba o porazdelitvi prizadevanj], ciljev Unije glede energijske učinkovitosti v skladu z Direktivo (EU) .../... [prenovljena direktiva o energijski učinkovitosti], ciljev Unije glede energije iz obnovljivih virov, vključno s ciljem glede deleža energije iz obnovljivih virov v stavbnem sektorju v skladu z Direktivo (EU) 2018/2001 [spremenjena direktiva o spodbujanju uporabe energije iz obnovljivih virov], ter podnebne cilja Unije za leto 2030 in cilja podnebne nevtralnosti do leta 2050 v skladu z Uredbo (EU) 2021/1119.*

2. Vse države članice vsakih pet let pripravijo in Komisiji predložijo osnutek svojega načrta prenove stavb, pri čemer uporabijo predlogo iz Priloge II. Svoj osnutek načrta prenove stavb predložijo **skupaj z osnutkom** svojega celovitega nacionalnega energetskega in podnebne načrta iz člena 9 Uredbe (EU) 2018/1999 in **svojo celovito oceno ogrevanja in hlajenja iz člena 23 Direktive (EU) .../... [prenovljena direktiva o energijski učinkovitosti] in**, kadar država članica predloži osnutek posodobljenega načrta, predloži tudi osnutek posodobljenega načrta iz člena 14 Uredbe (EU) 2018/1999. Z odstopanjem od člena 9(1) in člena 14(1) navedene uredbe države članice Komisiji prvi osnutek načrta prenove stavb predložijo do 30. junija 2024 **po opravljenem ločenem posvetovanju iz odstavka 3 tega člena.**
3. Preden posamezna država članica Komisiji predloži načrt prenove stavb, **v njegovo pripravo vključi regionalne in lokalne organe, da bi olajšala vključitev lokalnih akcijskih načrtov ali naložb**, ter o njem opravi javno posvetovanje, ki služi kot prispevek k oblikovanju tega načrta. V javno posvetovanje so vključene zlasti lokalne in regionalne oblasti ter drugi socialno-ekonomski partnerji, vključno s civilno družbo in organi, ki delajo z ranljivimi gospodinjstvi. **Na javnem posvetovanju se obravnavajo predhodne in naknadne ocene načrta prenove stavb, vključijo se tudi možnosti za oblikovanje javnih**

politik, programov, spodbud in socialnih zaščitnih ukrepov, med katerimi so lahko socialni zaščitni ukrepi iz člena 15, da bodo rešitve za prenovo dostopne, praktične in cenovno ugodne. Vse države članice svojemu osnutku načrta prenove stavb priložijo povzetek rezultatov svojega javnega posvetovanja. Poleg tega ustrezno upoštevajo stališča deležnikov, izražena v predhodnih in naknadnih ocenah, in pojasnijo, kako so vplivala na njihov končni načrt prenove stavb.

4. Komisija oceni nacionalne osnutke načrtov prenove stavb, zlasti, ali:
- (a) so nacionalno določeni cilji dovolj ambiciozni in v skladu z nacionalnimi zavezami glede podnebja in energije, določenimi v celovitih nacionalnih energetskih in podnebnih načrtih;
 - (b) politike in ukrepi zadostujejo za doseganje nacionalno določenih ciljev;
 - (c) je bilo dodeljenih dovolj proračunskih in upravnih virov, da bo lahko načrt izveden;
 - (ca) so pogoji v okviru delujočih shem financiranja prenove ustrezni za doseg nacionalnega cilja glede zmanjšanja energijske revščine in za uspešno vključevanje energijsko revnih odjemalcev in ranljivih gospodinjstev;*
 - (cb) načrt ustrezno upošteva cilje iz Direktive 2008/50/ES²⁹ in zagotavlja skladnost z veljavno zakonodajo ter varstvo okolja in zdravja ljudi;*
 - (cc) so v načrtu prednostno obravnavane energijsko najmanj učinkovite stanovanjske stavbe;*
 - (d) je bilo javno posvetovanje v skladu z odstavkom 3 dovolj vključujoče; ■
 - (e) *načrt izpolnjuje* zahteve iz odstavka 1 in *ustreza* predlogi iz Priloge II;
 - (ea) nacionalni in lokalni organi potrebujejo tehnično pomoč za lažje izvajanje teh načrtov;*
 - (eb) načrt vključuje dovolj usposobljenih delavcev ter učinkovite pobude za znanja in spretnosti ter usposabljanje.*

Komisija lahko po posvetovanju z odborom, ustanovljenim s členom 30, izda priporočila za posamezne države članice v skladu s členom 9(2) in členom 34 Uredbe (EU)

²⁹ Direktiva 2008/50/ES Evropskega parlamenta in Sveta z dne 21. maja 2008 o kakovosti zunanjega zraka in čistejšem zraku za Evropo (UL L 152, 11.6.2008, str. 1).

2018/1999.

Komisija lahko v zvezi s prvim osnutkom načrta prenove stavb državam članicam izda zanje pripravljena priporočila najpozneje šest mesecev po tem, ko je država članica predložila navedeni načrt.

5. Država članica **ob vsaki spremembi svojega končnega načrta** prenove stavb ustrezno upošteva morebitna priporočila Komisije. Če zadevna država članica določenega priporočila ali znatnega dela priporočila ne upošteva, za to Komisiji poda svojo obrazložitev in jo objavi.
6. Vse države članice Komisiji vsakih pet let predložijo osnutek svojega načrta prenove stavb, pri čemer uporabijo predlogo iz Priloge II. Svoj načrt prenove stavb predložijo skupaj s **svojim celovitim nacionalnim energetske in podnebnim načrtom** iz člena 3 Uredbe (EU) 2018/1999 in, kadar predložijo posodobljen načrt, predložijo tudi posodobljen načrt iz člena 14 navedene uredbe. Z odstopanjem od člena 3(1) in člena 14(2) navedene uredbe države članice Komisiji prvi **osnutek** načrta prenove stavb predložijo do 30. junija **2024, končni načrt prenove stavb pa do 30. junija 2025**.
7. Vse države članice svojemu **končnemu načrtu** prenove stavb priložijo podrobnosti o izvajanju svoje najnovejše dolgoročne strategije prenove ali načrta prenove stavb. Navedejo tudi, ali so bili njihovi nacionalni cilji doseženi.
8. Vse države članice v svoja celovita nacionalna energetska in podnebna poročila o napredku v skladu s členoma 17 in 21 Uredbe (EU) 2018/1999 vključijo informacije o izvajanju nacionalnih ciljev iz odstavka 1, točka (b), tega člena in o prispevku načrta prenove stavb k doseganju zavezujočega nacionalnega cilja države članice glede emisij toplogrednih plinov v skladu z Uredbo (EU) .../... [revidirana uredba o porazdelitvi prizadevanj], ciljev Unije glede energijske učinkovitosti v skladu z Direktivo (EU) .../... [prenovljena direktiva o energijski učinkovitosti], ciljev Unije glede energije iz obnovljivih virov, vključno z okvirnim ciljem glede deleža energije iz obnovljivih virov v stavbnem sektorju v skladu z Direktivo (EU) 2018/2001 [spremenjena direktiva o spodbujanju uporabe energije iz obnovljivih virov], ter podnebnega cilja Unije za leto 2030 in cilja podnebne nevtralnosti do leta 2050 v skladu z Uredbo (EU) 2021/1119.

Člen 3a

Pristop k prenovi stavb na podlagi integriranih četrti

- 1. Države članice lahko pooblastijo regionalne in lokalne organe, da opredelijo integrirane četrti za izvajanje programov celovite prenove na ravni četrti. S temi programi se obravnavajo družbeni vzorci, pa tudi področja energetike, mobilnosti, zelene infrastrukture, ravnanja z odpadki in odpadnimi vodami in njihovega upravljanja ter drugi vidiki urbanističnega načrtovanja, ki jih je treba upoštevati na ravni četrti, pri čemer se upoštevajo tudi lokalni in regionalni viri, krožnost in zadostnost.*
- 2. V sklopu programov celovite prenove se nadalje upoštevajo celovite ocene ogrevanja in hlajenja iz člena 14(1) Direktive 2012/27/EU, prenova ali gradnja učinkovitih sistemov ogrevanja in hlajenja v skladu s členom 24 Direktive (EU) .../... [prenovljena direktiva o energijski učinkovitosti] in potrebna infrastruktura, pa tudi naprave in infrastruktura skupnosti na področju energije iz obnovljivih virov. Države članice razmislijo o optimizaciji energetskega sistema na ravni četrti v skladu z načelom „energijska učinkovitost na prvem mestu“, hkrati pa spodbujajo prožnost na strani povpraševanja.*
- 3. Države članice izvajajo lokalne celostne načrte mobilnosti in načrte trajnostne mobilnosti v mestih, usklajene s programi celovite prenove, ter vključijo načrtovanje in uvajanje javnega prevoza z drugimi načini aktivne in skupne mobilnosti, pa tudi povezane infrastrukture za obratovanje, polnjenje, hrambo in parkiranje.*
- 4. Točke „vse na enem mestu“, vzpostavljene v skladu s členom 15a, lahko prispevajo k odločitvam v zvezi z oblikovanjem programov celovite prenove, namenjenih oživitvi in podpori skupnosti in ciljnemu usmerjanju vanje.*

Člen 4

Sprejetje metodologije za izračunavanje energijske učinkovitosti stavb

Države članice uporabljajo metodologijo za izračunavanje energijske učinkovitosti stavb v skladu s skupnim splošnim okvirom, določenim v Prilogi I. Navedena metodologija se sprejme na nacionalni ali regionalni ravni.

Člen 5

Določitev minimalnih zahtev glede energijske učinkovitosti

1. Države članice sprejmejo potrebne ukrepe, s katerimi zagotovijo, da so minimalne zahteve glede energijske učinkovitosti stavb ali stavbnih enot določene tako, da se dosežejo vsaj stroškovno optimalne ravni **in višje referenčne vrednosti, na primer tiste v skladu z zahtevami za skoraj ničenergijske stavbe in brezemisijske stavbe**. Energijska učinkovitost se izračuna v skladu z metodologijo iz člena 4. Stroškovno optimalne ravni se izračunajo v skladu s primerjalnim metodološkim okvirom iz člena 6.

Države članice sprejmejo potrebne ukrepe, s katerimi zagotovijo, da so pri zamenjavi ali nadgradnji elementov stavbe **■**, da bi se dosegle vsaj stroškovno optimalna raven **in višje referenčne vrednosti, na primer tiste v skladu z zahtevami za skoraj ničenergijske stavbe in brezemisijske stavbe**, določene minimalne zahteve **in obveznosti v zvezi s prenovo** glede energijske učinkovitosti **vseh** elementov stavbe, ki precej vplivajo na energijsko učinkovitost **■**. **Energijska učinkovitost elementov stavbe se izračuna v skladu z metodologijo iz člena 4.**

Pri določanju zahtev lahko države članice razlikujejo med novimi in obstoječimi stavbami ter med različnimi kategorijami stavb.

Navedene zahteve upoštevajo **zdrave** notranje klimatske pogoje **na podlagi optimalnih ravni kakovosti okolja v zaprtih prostorih** in lokalne pogoje ter namembnost in starost stavbe.

Države članice pregledujejo svoje minimalne zahteve glede energijske učinkovitosti v rednih časovnih presledkih, ki niso daljši od petih let, in jih z namenom upoštevanja tehničnega napredka v stavben sektorju, rezultatov izračuna stroškovno optimalnih ravni iz člena 6 ter posodobljenih nacionalnih energetske in podnebne ciljev in politik po potrebi posodobijo.

- 1a. **Države članice lahko sprejmejo vmesno zahtevo glede minimalnega standarda energijske učinkovitosti, vključno z doseganjem minimalne ravni energijske učinkovitosti ovoja stavbe, maksimalno porabo energije na kWh/m²/leto, pripravljenost na uporabo nizkotemperaturnega ogrevanja, toplotnih črpalk ali prilagodljivega električnega ogrevanja in minimalno zmogljivost prilagajanja odjema.**

2. Države članice se lahko odločijo, da prilagodijo zahteve iz odstavka 1 za stavbe, ki so uradno zaščitene kot del zaščitene okolja ali zaradi njihovega posebnega arhitektonskega ali zgodovinskega pomena, če bi izpolnjevanje določenih minimalnih zahtev glede energijske učinkovitosti nesprejemljivo spremenilo njihovo značilnost ali videz. **Države članice poskrbijo, da se obnova spomenikov izvede v skladu z nacionalnimi pravili ohranjanja, mednarodnimi standardi ohranjanja in prvotno arhitekturo zadevnih spomenikov.**
3. Države članice se lahko odločijo, da ne bodo določile ali uporabljale zahtev iz odstavka 1 za naslednje kategorije stavb:
- (a) stavbe, ki se uporabljajo za obredne namene ali verske dejavnosti;
 - (b) začasne objekte s časom uporabe dveh let ali manj, industrijske komplekse, delavnice, **skladišča** in nestanovanjske stavbe služb z **zelo** majhno porabo energije **in majhno porabo za ogrevanje in hlajenje, infrastrukturne oskrbovalne postaje, kot so transformatorske postaje, podpostaje, naprave za regulacijo tlaka, železniške konstrukcije, ter** nestanovanjske kmetijske stavbe, ki se uporabljajo v sektorju, zajetem v nacionalnem sektorskem sporazumu o energijski učinkovitosti;
 - (c) stanovanjske stavbe, ki so uporabljene ali namenjene za uporabo, krajšo od štirih mesecev na leto, ali pa za omejeno letno uporabo s pričakovano porabo energije manj kot 25 % celoletne porabe;
 - (d) samostojne stavbe s celotno uporabno tlorisno površino manj kot 50 m²;

Člen 6

Izračunavanje stroškovno optimalnih ravni minimalnih zahtev glede energijske učinkovitosti

1. Na Komisijo se prenese pooblastilo za sprejemanje delegiranih aktov v skladu s členom 29, **s katerim se ta direktiva dopolni z vzpostavitvijo** primerjalnega metodološkega okvira za izračunavanje stroškovno optimalnih ravni minimalnih zahtev glede energijske učinkovitosti za stavbe in elemente stavb. Komisija do 30. junija **2024** pregleda primerjalni metodološki okvir za izračunavanje stroškovno optimalnih ravni minimalnih zahtev glede energijske učinkovitosti v obstoječih stavbah, na katerih poteka večja prenova, in za posamezne elemente stavb, **ki so skladne z nacionalnimi potmi, določenimi v nacionalnih energetske in podnebne načrtih, posredovanih Komisiji v skladu s členom 14 Uredbe (EU) 2018/1999.**

Primerjalni metodološki okvir se določi v skladu s Prilogo VII, pri tem pa se razlikuje med novimi in obstoječimi stavbami ter različnimi kategorijami stavb.

2. Države članice izračunajo stroškovno optimalne ravni minimalnih zahtev glede energijske učinkovitosti z uporabo primerjalnega metodološkega okvira, določenega v skladu z odstavkom 1, **ob upoštevanju potenciala globalnega segrevanja v življenjskem ciklu** in ustreznih parametrov, kot so klimatske razmere in dejanska dostopnost energetske infrastrukture, ter primerjajo rezultate tega izračuna z veljavnimi minimalnimi zahtevami glede energijske učinkovitosti.

■

- 2a. **Države članice v vsakem poročilu ustrezno upoštevajo zlasti vpliv sprememb cen energije, gradbenih materialov in stroškov dela v primerjavi s predhodnim poročilom, da bi po potrebi prilagodile stroškovno optimalne ravni. Države članice popravijo svoje izračune ob upoštevanju morebitnih razlik med dejanskimi tržnimi cenami in začasnimi regulacijami cen, pa tudi ukrepov neposredne dohodkovne podpore, ter zagotovijo, da pri svojih izračunih uporabijo triletno povprečje tako prejšnjih kot pričakovanih prihodnjih cen.**
3. Če rezultat primerjave, izvedene v skladu z odstavkom 2, pokaže, da so veljavne minimalne zahteve glede energijske učinkovitosti energijsko več kot 15 % manj učinkovite od stroškovno optimalnih ravni minimalnih zahtev glede energijske učinkovitosti, zadevna država članica **v 12 mesecih od razpoložljivosti rezultatov te primerjave prilagodi minimalne** zahteve glede energijske učinkovitosti.
4. Komisija objavi poročilo o napredku držav članic pri doseganju stroškovno optimalnih ravni minimalnih zahtev glede energijske učinkovitosti. **Države članice poročajo Komisiji in uporabijo predlogo iz Priloge III k Izvedbeni uredbi Komisije (EU) št. 244/2012³⁰.**

³⁰ **Delegirana uredba Komisije (EU) št. 244/2012 z dne 16. januarja 2012 o dopolnitvi Direktive 2010/31/EU Evropskega parlamenta in Sveta o energetske učinkovitosti stavb z določitvijo primerjalnega metodološkega okvira za izračunavanje stroškovno optimalnih ravni za minimalne zahteve glede energetske učinkovitosti stavb in elementov stavb (UL L 81, 21.3.2012, str. 18).**

Člen 7

Nove stavbe

1. Države članice zagotovijo, da so od naslednjih datumov nove stavbe brezemisijske stavbe v skladu s Prilogo III:
 - (a) **od 1. januarja 2026**: nove stavbe, ki jih uporabljajo **ali upravljajo** javni organi ali so v njihovi lasti, ter
 - (b) **od 1. januarja 2028**: vse nove stavbe.

Do uporabe zahtev iz prvega pododstavka, države članice zagotovijo, da so vse nove stavbe skoraj ničenergijske in izpolnjujejo minimalne zahteve glede energijske učinkovitosti, določene v skladu s členom 5.

2. Države članice zagotovijo, da se **potencial globalnega segrevanja v življenjskem ciklu** izračuna v skladu s Prilogo III in navede v energijski izkaznici stavbe od 1. januarja 2027 za vse nove stavbe.

2a. Komisija do 31. decembra 2025 sprejme delegirani akt v skladu s členom 29 za dopolnitev te direktive, v katerem določi usklajen okvir EU za izračun potenciala globalnega segrevanja v življenjskem ciklu ter ki ga oblikuje v procesu, ki vključuje deležnike, in ki temelji na okviru LEVELs in standardu EN 15978.

2b. Da bi zagotovile zmanjšanje emisij toplogrednih plinov, države članice do 1. januarja 2027 objavijo časovni načrt, v katerem podrobno opredelijo uvedbo mejnih vrednosti skupnega kumulativnega potenciala globalnega segrevanja v življenjskem ciklu vseh novih stavb in cilje za nove stavbe po letu 2030, pri čemer upoštevajo trend postopnega zniževanja, ter najvišje zahteve, podrobno opredeljene za različna podnebna območja in tipologije stavb.

Države članice pri določanju najvišjih mejnih vrednosti skupnega kumulativnega potenciala globalnega segrevanja določijo ustrezna referenčna merila na podlagi sporočenih podatkov za ustrezne vrste stavb v skladu z zahtevami iz odstavka 2.

Komisija izda smernice, izmenjuje dokaze o obstoječih nacionalnih politikah in nudi tehnično podporo državam članicam, kadar zanje zaprosijo, za določitev ustreznih nacionalnih referenčnih vrednosti.

Te najvišje mejne vrednosti so v skladu s cilji Unije za doseganje podnebne nevtralnosti.

3. Na Komisijo se prenese pooblastilo za sprejemanje delegiranih aktov v skladu s členom 29 za dopolnitev te direktive, da se Priloga III prilagodi tehnološkemu napredku in inovacijam, **da se doseže podnebna nevtralnost**, da se določijo najvišji pragovi energijske učinkovitosti v Prilogi III za prenovljene stavbe in da se posledično znižajo najvišji pragovi energijske učinkovitosti za novo zgrajene brezemisijske stavbe, **pri čemer se upošteva stroškovna optimalnost**.
4. Države članice *do ... [24 mesecev po datumu začetka veljavnosti]* poskrbijo, da imajo nove stavbe **optimalne ravni kakovosti okolja v zaprtih prostorih, vključno s kakovostjo zraka, toplotno udobje, veliko sposobnost blažitve podnebnih sprememb in prilagajanja nanje, med drugim z zeleno infrastrukturo, upoštevajo standarde** požarne varnosti **in varnostne razsvetljave, blažijo** tveganja, povezana z močno potresno dejavnostjo, in **prednostno obravnavajo** dostopnost za invalide. Države članice obravnavajo tudi odvzeme ogljika, povezane s shranjevanjem ogljika v stavbah ali na njih.
- 4a. **Države članice uvedejo ukrepe za zagotovitev, da uporaba sistemov ogrevanja na fosilna goriva v novih stavbah ni dovoljena od... [datum prenosa te direktive]. Hibridni ogrevalni sistemi, kotli z dovoljenjem za pogon na goriva iz obnovljivih virov, in drugi tehnični stavbni sistemi, ki ne uporabljajo izključno fosilnih goriv, ki izpolnjujejo zahteve iz člena 11(1), se za namene tega odstavka ne štejejo za sisteme ogrevanja na fosilna goriva.**
- 4b. **Komisija do 1. januarja 2025 sprejme delegirani akt za dopolnitev te direktive z določitvijo pragov za novozgrajene brezemisijske stavbe za namene Priloge III k tej direktivi, vključno z opisom metodologije izračuna glede na vrsto stavbe in ustrezno podnebje na podlagi Priloge A k ključnim evropskim standardom o energetski učinkovitosti stavb v skladu s Prilogo I k tej direktivi. Države članice obvestijo Komisijo o svojih ustreznih nacionalnih vrednostih, vključno z opisom metodologije izračuna glede na vrsto stavbe in ustrezno podnebje, na podlagi Priloge A k ključnim evropskim standardom o učinkovitosti stavb v skladu s Prilogo I k tej direktivi.**

Člen 7a

Novi evropski Bauhaus

1. **Države članice zagotovijo, da razvijalci projektov prenove stavb pri posvetovanju ter predložitvi vlog za finančna sredstva in gradbena dovoljenja prejmejo informacije o**

ciljih in priložnostih za vključevanje v pobudo novi evropski Bauhaus.

2. *Države članice pooblastijo lokalne organe, da razvijejo namenske podporne ukrepe za referenčne stavbe iz Priloge VII k tej direktivi, pri čemer naj instrumenti omogočajo kulturno obogatitev ter naj bodo trajnostni in vključujoči v skladu s pobudo o novem evropskem Bauhausu. Tovrstni instrumenti lahko zajemajo finančne sheme za obnove, ki kažejo, kako je mogoče posamezne zgradbe ali cele soseske preoblikovati v brezemisijske stavbe oziroma četrti na cenovno dostopen, trajnosten in socialno vključujoč način, pri tem pa s participativnim pristopom in pristopom od spodaj navzgor čim bolj povečati širše koristi.*
3. *Države članice vzpostavijo nacionalne industrijske časovne načrte za povečanje razpoložljivosti lokalno prilagodljivih montažnih elementov za prenovo stavb, ki zagotavljajo različne funkcije, vključno z estetiko, izolacijo, proizvodnjo energije in zeleno infrastrukturo, ter spodbujajo biotsko raznovrstnost, upravljanje voda, dostopnost in mobilnost.*

Člen 8

Obstoječe stavbe

1. Države članice sprejmejo potrebne ukrepe, s katerimi zagotovijo, da se pri večji prenovi stavb energijska učinkovitost stavbe ali njenih prenovljenih delov z namenom izpolnitve minimalnih zahtev glede energijske učinkovitosti, določenih v skladu s členom 5, če je to tehnično, funkcionalno in ekonomsko izvedljivo, izboljša.

Navedene zahteve veljajo za prenovljeno stavbo ali stavbno enoto kot celoto. Poleg tega oziroma namesto tega lahko zahteve veljajo za prenovljene elemente stavb.
2. Države članice poleg tega sprejmejo potrebne ukrepe, s katerimi zagotovijo, da so pri nadgradnji ali zamenjavi elementa stavbe, ki je del ovoja stavbe in precej vpliva na energijsko učinkovitost ovoja stavbe, izpolnjene minimalne zahteve glede energijske učinkovitosti elementa stavbe, če je to tehnično, funkcionalno in ekonomsko izvedljivo.
 - 2a. *Države članice sprejmejo potrebne ukrepe za zagotovitev, da se pri nadgradnji ali zamenjavi tehničnega stavbnega sistema optimizira energijska učinkovitost sistema v skladu s členom 11.*
 - 2b. *Države članice zagotovijo, da se potencial globalnega segrevanja v življenjskem ciklu*

delov stavb in enot, ki so v postopku večje prenove, izračuna na podlagi že razpoložljivih informacij o dobavljenih materialih ali, če to tehnično ali ekonomsko ni izvedljivo, na podlagi referenčnih vrednosti.

3. Države članice **zagotovijo**, da se pri večjih prenovah stavb **spodbuja uvedba** visoko učinkovitih alternativnih sistemov, če je to tehnično, funkcionalno in ekonomsko izvedljivo. Države članice **zagotovijo**, da se pri večjih prenovah stavb **izvedejo pasivni ogrevalni in hladilni elementi, standardi zdrave kakovosti okolja** v zaprtih prostorih, **visoke zmogljivosti za blažitev** podnebnih sprememb **in prilagajanje nanje, med drugim z zeleno infrastrukturo, odvzemi ogljika in shranjevanjem ogljika, upoštevajo standardi požarne varnosti ter zmanjšajo** tveganja, povezana z močno potresno dejavnostjo in odstranjevanjem nevarnih snovi, vključno z azbestom. **Države članice pri večjih prenovah stavb in prenovah stavb, ki imajo prostore, ki se uporabljajo skupno, kot so vhodi, stopnišča, dvigala in parkirna mesta ter sanitarije,** zagotovijo dostopnost za invalide.
- 3a. **Države članice spodbujajo uporabo digitalnih tehnologij za analizo, simulacije in upravljanje stavb, tudi v zvezi s celovitimi prenovami.**
- 3b. **Države članice uvedejo ukrepe za zagotovitev, da uporaba sistemov ogrevanja na fosilna goriva v pri večjih prenovah stavb, celovitih prenovah ali prenovah sistemov ogrevanja ni dovoljena od... [datum prenosa te direktive]. Hibridni ogrevalni sistemi, kotli z dovoljenjem za pogon na goriva iz obnovljivih virov, in drugi tehnični stavbni sistemi, ki ne uporabljajo izključno fosilnih goriv, ki izpolnjujejo zahteve iz člena 11(1), se za namene tega odstavka ne štejejo za sisteme ogrevanja na fosilna goriva.**
Države članice zagotovijo, da imajo pri prenovah, ki vključujejo menjavo tehničnih stavbnih sistemov, ki temeljijo na fosilnih gorivih, prednost ranljiva gospodinjstva in ljudje, k živijo v socialnih stanovanjih.
- 3c. **Do 1. januarja 2027 države članice sprejmejo posebne upravne in finančne ukrepe, s katerimi spodbujajo celovito prenovo najmanj učinkovitih večstanovanjskih stavb. Člen 9**

Minimalni standardi energijske učinkovitosti

1. Države članice zagotovijo, da **vse stavbe izpolnjujejo minimalne standarde energijske učinkovitosti, začevši z najmanj učinkovitimi stavbami.**
- 1a. **Države članice zagotovijo, da:**

- (a) stavbe in stavbne enote, ki so v lasti javnih organov, ***vključno z institucijami, uradi, organi in agencijami Unije, ter stavbe ali stavbne enote, ki jih takšni organi najamejo po ... [datum začetka veljavnosti te direktive],*** dosežejo najpozneje
- (i) ***od 1. januarja 2027 vsaj razred energijske učinkovitosti E*** in
 - (ii) ***od 1. januarja 2030 vsaj razred energijske učinkovitosti D;***
- (b) nestanovanjske stavbe in stavbne enote, ki niso ***navedene v točki (a),*** dosežejo najpozneje
- (i) ***od 1. januarja 2027 vsaj razred energijske učinkovitosti E*** in
 - (ii) ***od 1. januarja 2030 vsaj razred energijske učinkovitosti D;***
- (c) stanovanjske stavbe in stavbne enote dosežejo najpozneje
- (i) ***od 1. januarja 2030 vsaj razred energijske učinkovitosti E*** in
 - (ii) ***od 1. januarja 2033 vsaj razred energijske učinkovitosti D;***

Države članice v svojem časovnem načrtu iz člena 3(1)(b) določijo ***linearne trajektorije za postopno doseganje višjih razredov energijske učinkovitosti*** za stavbe iz tega odstavka do let 2040 in 2050 **■** v skladu s potjo preoblikovanja nacionalnega stavbnega fonda v brezemisijске stavbe ***in doseganja cilja podnebne nevtralnosti.***

1b. Države članice lahko socialna stanovanja v javni lasti izvzamejo iz obveznosti iz odstavka 1a, točka (a), če tovrstne prenove niso stroškovno nevtralne ali bi lahko privedle do povečanje najemnin za ljudi, ki živijo v socialnih stanovanjih, razen ekonomskih prihrankov pri računu za energijo.

1c. Komisija se lahko na podlagi utemeljene zahteve države članice, vključene v nacionalni načrt prenove stavb ali njegovo poznejšo spremembo, odloči, da lahko država članica zaradi ekonomske in tehnične izvedljivosti ter razpoložljivosti usposobljene delovne sile prilagodi minimalne standarde energijske učinkovitosti za stanovanjske stavbe in stavbne enote iz odstavka 1a, točka (c), za določene dele ali posamezne podsegmente svojega stavbnega fonda. Države članice, ki nameravajo prilagoditi svoje minimalne standarde energijske učinkovitosti, Komisijo obvestijo o načrtovanih ukrepih in linearnih izboljšavah energijske učinkovitosti ter poročajo o napredku pri doseganju enakovrednih izboljšav učinkovitosti stanovanjskih stavb v okviru poročanja o celovitih nacionalnih energetskih in podnebnih poročilih o napredku iz člena 3(8). Države članice

najemniških stanovanj ne izvzamejo nesorazmerno v primerjavi z drugimi stavbnimi segmenti, kadar uporabljajo kakršne koli prilagoditve minimalnih standardov energijske učinkovitosti.

- 1d. Prilagoditev minimalnih standardov energijske učinkovitosti iz odstavkov 1a in 1b se uporablja za največ 22 % vseh stanovanjskih stavb iz odstavka 1a, točka (c), in se ne uporablja po 1. januarju 2037.*
2. Poleg minimalnih standardov energijske učinkovitosti, določenih v skladu z odstavkom 1, **█** vsaka država članica določi minimalne standarde energijske učinkovitosti za prenovo vseh drugih obstoječih stavb.
- █** Minimalni standardi energijske učinkovitosti se pripravijo ob upoštevanju nacionalnega časovnega načrta in **█** ciljev za leti 2040 in 2050 iz načrta posamezne države članice za prenovo stavb ter preoblikovanja nacionalnega stavbnega fonda v brezemisijske stavbe do leta 2050.
3. Države članice v skladu s členom 15 podpirajo skladnost z minimalnimi standardi energijske učinkovitosti z vsemi naslednjimi ukrepi:
- (a) zagotavljanje ustreznih finančnih ukrepov, ***vključno z nepovratnimi sredstvi***, zlasti tistih, ki so namenjeni ranljivim gospodinjstvom, ***gospodinjstvom z nižjimi srednjimi dohodki, in*** ljudem, ki jih **█** živijo v socialnih stanovanjih, v skladu s členom 22 Direktive (EU).../... [prenovljena direktiva o energijski učinkovitosti];
 - (b) zagotavljanje tehnične pomoči, tudi ***informacijskih storitev, upravne podpore in storitev celovite prenove*** prek točk „vse na enem mestu“, ***s posebnim poudarkom na ranljivih gospodinjstvih in ljudeh, ki živijo v socialnih stanovanjih, v skladu s členom 22 Direktive (EU).../... [prenovljena direktiva o energijski učinkovitosti]***;
 - (c) oblikovanje integriranih ***javnih in zasebnih*** shem financiranja, ***ki zagotavljajo spodbude za celovite in postopne celovite prenove v skladu s členom 15;***
 - (d) odprava negospodarskih ovir, vključno z razdeljenimi spodbudami, **█**
 - (e) spremljanje socialnih učinkov, zlasti na najranljivejša ***gospodinjstva;***
 - (ea) določitev okvira za zagotovitev zadostne in kvalificirane delovne sile za pravočasno izvajanje minimalnih standardov energijske učinkovitosti v skladu z nacionalnimi načrti za prenovo stavb, vključno s strategijo za olajšanje strokovnega***

izobraževanja mladih in prekvalifikacije delavcev ter ustvarjanje privlačnejših zaposlitvenih možnosti.

4. Kadar se stavba prenovi, da bi bila skladna z minimalnim standardom energijske učinkovitosti, države članice zagotovijo skladnost z minimalnimi zahtevami glede energijske učinkovitosti za elemente stavbe v skladu s členom 5, v primeru večje prenove pa z minimalnimi zahtevami glede energijske učinkovitosti za obstoječe stavbe v skladu s členom 8.
 - 4a. ***Države članice spodbujajo shranjevanje energije iz obnovljivih virov, da se omogoči samooskrba z energijo iz obnovljivih virov in zmanjša nestanovitnost, ter spodbujajo in zagotavljajo spodbude za stroškovno učinkovito in zgodnjo zamenjavo grelnikov ter po potrebi iz tega izhajajočo optimizacijo povezanih tehničnih stavbnih sistemov.***
5. Države članice se lahko odločijo, da ne bodo uporabljale minimalnih standardov energijske učinkovitosti iz odstavkov 1 in 2 za naslednje kategorije stavb:
 - (a) stavbe, ki so uradno zaščitene kot del zaščitenega okolja ali zaradi njihovega posebnega arhitektonskega ali zgodovinskega pomena, ***ki zahtevajo ustrezno varstvo***, če bi izpolnjevanje standardov nesprejemljivo spremenilo njihovo značilnost ali izgled;
 - (b) stavbe, ki se uporabljajo za obredne namene ali verske dejavnosti;
 - (c) začasne objekte s časom uporabe dveh let ali manj, industrijske komplekse, delavnice, ***skladišča*** in nestanovanjske ***infrastrukturne napajalne postaje, kot so transformatorske postaje, podpostaje, naprave za regulacijo tlaka, železniške konstrukcije, pa tudi storitvene*** stavbe z ***zelo*** majhno porabo energije in majhno porabo ***za ogrevanje in hlajenje***, ter nestanovanjske kmetijske stavbe, ki se uporabljajo v sektorju, zajetem v nacionalnem sektorskem sporazumu o energijski učinkovitosti;
 - (d) stanovanjske stavbe, ki so uporabljene ali namenjene za uporabo, krajšo od štirih mesecev na leto, ali pa za omejeno letno uporabo s pričakovano porabo energije manj kot 25 % celoletne porabe;
 - (e) samostojne stavbe s celotno uporabno tlorisno površino manj kot 50 m²;
6. Države članice sprejmejo potrebne ukrepe za zagotovitev izvajanja minimalnih standardov

energijske učinkovitosti iz odstavkov 1 in 2, vključno z ustreznimi mehanizmi spremljanja. *Države članice zagotovijo ustrezne okvire finančne podpore in socialne zaščitne ukrepe v skladu s členom 15 za izpolnjevanje minimalnih standardov energijske učinkovitosti.*

Ukrepi iz okvira finančne podpore so zadostni, učinkoviti, pregledni in nediskriminatorni, podpirajo izvajanje bistvenih izboljšav energijske učinkovitosti stavb, kadar izboljšanje sicer ekonomsko ni izvedljivo, in vključujejo ciljno usmerjene ukrepe za podporo ranljivim gospodinjstvom. Ukrepi lahko vključujejo ustanovitev sklada za prenovo energijske učinkovitosti, ki bi deloval kot vzvod za povečanje zasebnih in javnih naložb v projekte za izboljšanje energijske učinkovitosti stavb, vključno z energijsko učinkovitostjo in energijo iz obnovljivih virov v stavbah ali njihovih komponentah.

Komisija po potrebi v okviru večletnega finančnega okvira za obdobje 2028–2034 predloži zakonodajne predloge za okrepitev obstoječih finančnih instrumentov Unije in predlaga dodatne tovrstne instrumente v podporo izvajanju te direktive.

Člen 9a

Sončna energija v stavbah

1. *Države članice do ... [24 mesecev po datumu začetka veljavnosti] zagotovijo, da so vse nove stavbe zasnovane tako, da je na podlagi osončenosti lokacije optimiziran njihov potencial za proizvodnjo sončne energije, tako da je omogočena naknadna stroškovno učinkovita namestitev sončne tehnologije.*
2. *Države članice z ukrepi za obveščanje in racionaliziranimi shemami izdajanja dovoljenj spodbujajo uvedbo ustreznih naprav za sončno energijo v vseh večjih prenovah stavb ali celovitih prenovah v kombinaciji s prenovo ovoja stavbe, z zamenjavo tehničnih stavbnih sistemov in namestitvijo in namestitvijo opreme za shranjevanje električne energije, infrastrukturo za polnjenje električnih vozil, tehnologijo toplotnih črpalk ter sistemi za avtomatizacijo in nadzor stavb.*
3. *Države članice zagotovijo namestitev ustreznih naprav za sončno energijo, če so tehnično primerne ter ekonomsko in funkcionalno izvedljive, in sicer:*
 - (a) *do ... [24 mesecev po datumu začetka veljavnosti] na vse nove javne in nove nestanovanjske stavbe,*

(b) do 31. decembra 2026 na vse obstoječe javne in nestanovanjske stavbe, (c) do 31. decembra 2028 na vse nove stanovanjske stavbe in pokrita parkirišča,

(d) od 13. decembra 2031 na vse stavbe v postopku večje prenove.

- 4. Države članice opredelijo in objavijo merila na nacionalni ravni za izvajanje rokov, določenih v odstavku 3, v praksi in za morebitne izjeme za določene vrste stavb v skladu z ocenjenim tehničnim in ekonomskim potencialom naprav za sončno energijo ter značilnostmi stavb, ki jih zajemajo te obveznosti.*
- 5. Namestitev ustreznih naprav za sončno energijo na vseh novih stanovanjskih stavbah in pokritih parkiriščih ter na vseh stavbah, ki so v postopku večje prenove, kot je določeno v odstavku 3, točki (c) in (d), se po potrebi kombinira z izolacijo na podzemni in strešni strani, pri čemer se upošteva delovanje stavbe. Namestitev ustreznih naprav za sončno energijo iz odstavka 3 se kombinira s postopkom izdaje dovoljenj za namestitev opreme za sončno energijo v umetne strukture iz člena 16c Direktive (EU) 2018/2001 (spremenjena direktiva o spodbujanju uporabe energije iz obnovljivih virov, kot je predlagana s COM(2022)0222). Za solarne naprave z močjo pod 50 kW države članice dovolijo preprost postopek prigravitve, kot je določen v členu 17 Direktive (EU) 2018/2001. 6. Države članice v svojih nacionalnih načrtih za prenovo stavb določijo pot s številčnimi cilji za svoj nacionalni prispevek k uvedbi sončne energije in namestitvi toplotnih črpalk v stavbah.*
- 7. Države članice v svojih regulativnih okvirih zagotovijo potrebne upravne, tehnične in finančne zmogljivosti in spodbude za uvedbo sončne energije v stavbah, tudi v kombinaciji s tehničnimi stavbnimi sistemi, kot so gospodinjske baterije, toplotne črpalke za lastno porabo ali toplotne črpalke velikega obsega za distribucijo toplote prek sistemov daljinskega ogrevanja. Države članice zagotovijo enake regulativne konkurenčne pogoje za vse solarne tehnologije in tehnologije ogrevanja.*
- 8. Države članice zagotovijo, da predstavniki nacionalnih regulativnih organov, operaterji distribucijskih sistemov, skupnosti na področju energije iz obnovljivih virov, potrošniške organizacije, ponudniki storitev shranjevanja in drugi deležniki ocenijo potrebo po dodatnih ukrepih v zvezi z distribucijskim sistemom, da bi dosegli cilje tega člena. Ta ocena vključuje potrebno povezovanje in javno naročanje prožne porazdeljene proizvodnje energije v skladu z določbami Uredbe (EU) 2019/943 Evropskega*

*parlamenta in Sveta*³¹ in *Direktive (EU) 2019/944 Evropskega parlamenta in Sveta*³², pri čemer je treba upoštevati zlasti potrebne enake konkurenčne pogoje in pravično plačilo za aktivne odjemalce in energetske skupnosti.

9. *Države članice spodbujajo ukrepe za zagotavljanje požarne varnosti naprav za sončno energijo v stavbah, tudi v kombinaciji s tehničnimi stavbnimi sistemi, kot so gospodinjske baterije ali toplotne črpalke za lastno porabo.*

Člen 10

Izkaz o prenovi stavbe

1. Komisija do 31. decembra 2023 sprejme delegirane akte v skladu s členom 29 za dopolnitev te direktive z vzpostavitvijo skupnega evropskega okvira za izkaze o prenovi stavb na podlagi meril iz odstavka **3 tega člena**.
2. Države članice do 31. decembra 2024 uvedejo shemo izkazov o prenovi stavb, s katero se **izvaja** skupni okvir, vzpostavljen v skladu z odstavkom 1.
- 2a. *Države članice zagotovijo, da se izkazi o prenovi stavb financirajo kot del nacionalnih načrtov za prenove stavb, da ne bi pomenili ovire, zlasti za lastnike stanovanj, ki imajo v lasti samo stanovanje, v katerem živijo. Države članice zagotovijo, da se izkazi o prenovi stavb z ustrezno finančno podporo dajo na voljo ranljivim gospodinjstvom, ki želijo v celoti ali delno prenoviti svoje stavbe.*
3. Izkaz o prenovi stavbe mora biti v skladu z **vsemi** naslednjimi zahtevami:
 - (a) **v digitalni obliki in obliki, primerni za tiskanje, ga** izda usposobljeni in potrjeni strokovnjak po obisku na kraju samem;
 - (b) vključuje **celovit** časovni načrt prenove, v katerem je navedeno **največje število** korakov prenove, ki se medsebojno nadgrajujejo **v skladu z načelom „energijska učinkovitost na prvem mestu“**, da se doseže celovita prenova **v skladu s ciljem**, da se stavba najpozneje do leta 2050 preoblikuje v brezemisijsko stavbo, **pri čemer je opisano, kako doseči minimalne standarde energijske učinkovitosti, in so opisani**

³¹ *Uredba (EU) 2019/943 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 5. junija 2019 o notranjem trgu električne energije (UL L 158, 14.6.2019, str. 54).*

³² *Direktiva (EU) 2019/944 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 5. junija 2019 o skupnih pravilih notranjega trga električne energije in spremembi Direktive 2012/27/EU (UL L 158, 14.6.2019, str. 125).*

ukrepi za zmanjšanje emisij toplogrednih plinov v celotnem življenjskem ciklu v postopku prenove;

- (c) *v njem so navedene pričakovane koristi v smislu prihrankov energije, prihrankov pri računih za energijo in zmanjšanja emisij toplogrednih plinov v celotnem življenjskem ciklu, ter koraki prenove, ki naj bi privedli do ustreznih izboljšav;*
- (ca) *vsebuje informacije o morebitni priključitvi na učinkovito omrežje za daljinsko ogrevanje, deležu individualne ali skupne proizvodnje in lastni porabi energije iz obnovljivih virov;*
- (cb) *vsebuje informacije o razponu ocenjenih stroškov za vsak priporočeni korak prenove ter ocenjene stroške celovite prenove v enem koraku kot referenčni scenarij;*
- (cc) *vkjučuje kosovnico, informacije o krožnosti gradbenih proizvodov ter širše koristi, povezane z zdravjem, udobjem, kakovostjo okolja v zaprtih prostorih, varnostjo, kot so požarna, električna in potresna varnost, ter izboljšano prilagoditveno sposobnostjo stavb na podnebne spremembe;*
- (d) *vsebuje informacije o morebitni finančni in tehnični podpori ter posodobljene kontaktne podatke najbližje točke „vse na enem mestu“, vzpostavljene v skladu s členom 15a.*
- (da) *vsebuje informacije o vseh večjih prenovah stavbe, kot je navedeno v členu 8(1), in o morebitni prenovi ali zamenjavi elementa stavbe, ki je del ovoja stavbe in pomembno vpliva na energijsko učinkovitost ovoja stavbe, kot je navedeno v členu 8(2).*

Izkaz o prenovi stavbe lahko vsebuje dodatne informacije *ob upoštevanju sestave gospodinjstva in vseh načrtovanih prenov, vključno s tistimi, ki niso povezane z energijo, v skladu z nacionalnim pravom in prakso.*

- 3a. *Države članice olajšajo vključitev izkazov o prenovi v digitalne dnevnikne stavb, v katerih so zbrane tehnične in pravne informacije z bistvenimi podatki, ki jih lastniki nepremičnin potrebujejo za načrtovanje in izvedbo celovitih in postopnih celovitih prenov.*

Člen 11

Tehnični stavbni sistemi

1. Države članice z namenom čim bolj učinkovite rabe energije v tehničnih stavbnih sistemih ***z uporabo tehnologij za varčevanje z energijo*** določijo zahteve za sisteme glede celotne energijske učinkovitosti, pravilne namestitve, ustrezne velikosti, prilagoditve in krmiljenja tehničnih stavbnih sistemov ***ter, kjer je ustrezno, hidravličnega uravnoteženja***, ki se namestijo v nove ali obstoječe stavbe. Države članice pri določanju zahtev upoštevajo pogoje projektiranja in tipične ali povprečne pogoje obratovanja ***ter zagotovijo uporabo opreme, ki izpolnjuje merila za najvišje razpoložljive razrede energijske učinkovitosti v skladu z ustreznimi pravnimi akti Unije o označevanju z energijskimi nalepkami, ob upoštevanju učinkovitosti sistema in načela „energajska učinkovitost na prvem mestu“***.

Zahteve za sisteme se določijo za nove tehnične stavbne sisteme, njihovo zamenjavo in nadgradnjo, uporabljajo pa se, če so tehnično, ekonomsko in funkcionalno izvedljive.

Države članice **█** določijo zahteve glede emisij toplogrednih plinov generatorjev toplote ali glede določene vrste goriva, ki ga uporabljajo generatorji toplote, če so take zahteve ***tehnološko nevtralne in v skladu s ciljem postopne odprave uporabe fosilnih goriv pri ogrevanju in hlajenju***. Države članice zagotovijo, da zahteve, ki so jih določile za tehnične stavbne sisteme, dosežejo vsaj najnovejše stroškovno optimalne ravni, ***in upoštevajo ustrezne ekonomske in okoljske standarde optimizacije za določanje velikosti***.

Države članice zagotovijo, da je zamenjava zastarelih in neučinkovitih tehničnih stavbnih sistemov, če je tehnično in ekonomsko izvedljiva, del korakov, določenih v izkazu o prenovi, v skladu z načelom „energajska učinkovitost na prvem mestu“.
2. Države članice zahtevajo, da so nove stavbe **█** opremljene z napravami za samoregulacijo za ločeno uravnavanje temperature v vsakem prostoru ali, kjer je utemeljeno, v določeni ogrevani ***ali hlajeni*** coni stavbne enote ***ter, kjer je ustrezno, s hidravličnim uravnoteženjem***. Kar zadeva obstoječe stavbe, se namestitev takih naprav za samoregulacijo ***in, kjer je ustrezno, hidravlično uravnoteženje***, zahteva ob zamenjavi generatorjev toplote ***ali hlajenja***, kadar je to tehnično in ekonomsko izvedljivo. 3.

Države članice zahtevajo ***namestitev merilnih in kontrolnih naprav za spremljanje in urejanje kakovosti okolja na ustrezni ravni enote in, kadar je to tehnično in ekonomsko izvedljivo, v naslednjih stavbah: (a) brezemisijske stavbe;***

- (b) nove stavbe;*
- (c) obstoječe stavbe v postopku večje prenove;*
- (d) nestanovanjske stavbe z efektivno nazivno izhodno močjo za ogrevalne sisteme, hladilne sisteme ali sisteme za kombinirano ogrevanje in hlajenje prostorov nad 70 kW;*
- (e) javne stavbe in stavbe, ki nudijo socialne storitve v splošnem interesu, na primer izobraževanje, zdravstvo in socialna pomoč.*

Države članice pri obravnavi ekonomske izvedljivosti namestitve iz prvega pododstavka tudi upoštevajo njene merljive zdravstvene koristi.

Države članice zagotovijo, da so podatki o kakovosti notranjega okolja in drugi ustrezni podatki, zbrani z merilnimi in kontrolnimi napravami, interoperabilni z digitalnimi dnevniki stavb na podlagi člena 19(6) ter v skladu s pravili Unije in nacionalnimi pravili o varstvu podatkov.

4. Države članice zagotovijo, da se ob namestitvi *ali spremembi* tehničnega stavbnega sistema **■** celotna **■** učinkovitost sistema *in, kjer je primerno, učinkovitost potenciala globalnega segrevanja v celotnem življenjskem ciklu izboljšata in podpreta s podatki o učinkovitosti med uporabo*. Rezultati se dokumentirajo v *digitalnem dnevniku stavbe* ter posredujejo lastniku *in najemniku* stavbe, tako da ostanejo na voljo in se lahko uporabijo za preverjanje skladnosti z minimalnimi zahtevami, določenimi v skladu z odstavkom 1, in izdajo energijskih izkaznic.

Države članice lahko sprejmejo nove spodbude in financiranje za spodbujanje prehoda s sistemov ogrevanja in hlajenja na fosilna goriva na sisteme, ki ne temeljijo na fosilnih gorivih, skupaj z naložbami v stanovanja, ki izboljšujejo energijsko učinkovitost.

- 4a. Države članice določijo zahteve, da se, kadar je to tehnično in ekonomsko izvedljivo, nestanovanjske stavbe opremijo s sistemom za avtomatizacijo in nadzor stavb, *in sicer*.
- (a) do 31. decembra 2024 nestanovanjske stavbe z efektivno nazivno izhodno močjo za ogrevalne sisteme, hladilne sisteme ali sisteme za kombinirano ogrevanje in hlajenje prostorov nad 290 kW;*
 - (b) do 31. decembra 2029 nestanovanjske stavbe z efektivno nazivno izhodno močjo za ogrevalne sisteme, hladilne sisteme ali sisteme za kombinirano ogrevanje in*

hlajenje prostorov nad 70 kW.

Države članice določijo jasne parametre za ugotavljanje ekonomske izvedljivosti opremljanja nestanovanjskih stavb s sistemi za avtomatizacijo in nadzor stavb.

- 4b.** Stavbni avtomatizacijski in krmilni sistemi *iz odstavka 4a* morajo biti sposobni:
- (a) stalno spremljati, beležiti in analizirati rabo energije ter omogočati prilagajanje rabe energije;
 - (b) primerjati energijsko učinkovitost stavbe glede na referenčne vrednosti, odkrivati izgube učinkovitosti tehničnih stavbnih sistemov in obveščati osebe, ki so odgovorne za stavbo ali tehnično upravljanje stavbe, o možnostih za izboljšanje energijske učinkovitosti;
 - (c) omogočati komunikacijo s povezanimi tehničnimi stavbnimi sistemi in drugimi napravami v stavbi ter biti interoperabilni s tehničnimi stavbnimi sistemi med različnimi vrstami lastniških tehnologij, naprav in proizvajalcev;
 - (d) učinkovito spremljati kakovost zraka v zaprtih prostorih, da se zagotovita zdravje in varnost prebivalcev.**
- 4c.** Države članice določijo zahteve za zagotovitev, da se, *če je to tehnično in ekonomsko izvedljivo*, od 1. januarja 2025 nove stanovanjske stavbe in stanovanjske stavbe, ki so v postopku večje prenove, z *efektivno nazivno izhodno močjo za sisteme ogrevanja, sisteme hlajenja ali sisteme za kombinirano ogrevanje, hlajenje in prezračevanje prostorov pod 70 kW* opremijo z *naslednjim*:
- (a) s funkcijo stalnega elektronskega nadzora sistemov **v stavbi na ustrezni ravni stavbe in enote, ki meri** učinkovitost in obvešča lastnike ali upravnike stavb **v primeru večjih sprememb** in ko je potrebno servisiranje sistema;
 - (b) z učinkovitimi nadzornimi funkcijami **in funkcijami uravnavanja**, ki zagotavljajo optimalno proizvodnjo, distribucijo, shranjevanje in porabo energije;
 - (c) **s prožnostjo na strani povpraševanja;**
 - (d) z učinkovitim sistemom za spremljanje kakovosti zraka v zaprtih prostorih, da se zagotovita zdravje in varnost prebivalcev.**
- 4d.** **Poleg zahtev iz odstavka 4c so stanovanjske stavbe z uporabno tlorisno površino, večjo od**

1 000 m², opremljene tudi s funkcionalnostjo, ki omogoča oboje od naslednjega:

- (a) primerjati energijsko učinkovitost stavbe glede na referenčne vrednosti, odkrivati izgube učinkovitosti tehničnih stavbnih sistemov in obveščati osebe, ki so odgovorne za stavbo ali tehnično upravljanje stavbe, o možnostih za izboljšanje energijske učinkovitosti;*
- (b) omogočati komunikacijo s povezanimi tehničnimi stavbnimi sistemi in drugimi napravami v stavbi ter biti interoperabilni s tehničnimi stavbnimi sistemi med različnimi vrstami lastniških tehnologij, naprav in proizvajalcev.*

4e. Države članice zahtevajo, da se, kadar je to tehnično in ekonomsko izvedljivo, nestanovanjske stavbe opremijo s krmilnim sistemom za samodejno upravljanje razsvetljave. Krmilni sistem za samodejno upravljanje razsvetljave mora biti sposoben izvesti vse od naslednjega:

- (a) izvajati območni nadzor za notranjo razsvetljavo s samodejnim zaznavanjem prisotnosti;*
- (b) izvajati območno samodejno zatemnjevanje razsvetljave, ki temelji na stopnjah dnevne svetlobe, ob dnevni svetlobi;*
- (c) omogočati stalno spremljanje, beleženje in odkrivanje napak;*
- (d) omogočati nadzor s strani končnih uporabnikov*
- (e) omogočati komunikacijo z ustreznimi povezanimi tehničnimi stavbnimi sistemi v stavbi.*

Člen 11a

Kakovost okolja v zaprtih prostorih

- 1. Države članice določijo zahteve za izvajanje ustreznih standardov kakovosti okolja v zaprtih prostorih v stavbah, da bi se ohranili zdravi notranji klimatski pogoji.*
- 2. Države članice do ... [24 mesecev po datumu začetka veljavnosti] določijo zahteve v skladu z merljivimi kazalniki na podlagi kazalnikov okvira LEVELs.*

Kazalniki kakovosti okolja v zaprtih prostorih se merijo znotraj stavbe in vključujejo vsaj:

- (a) *raven ogljikovega dioksida;*
- (b) *temperaturo in toplotno udobje;*
- (c) *relativno vlažnost;*
- (d) *stopnjo osvetlitve z dnevno svetlobo ali ustrezne stopnje dnevne svetlobe;*
- (e) *stopnja prezračevanja zraka se spremeni vsako uro;*
- (f) *akustično udobje v zaprtih prostorih, kot so nadzor časa odmevnosti in ravni hrupa iz ozadja ter razumljivost govora.*

Emisije drobnih delcev iz notranjih virov in ciljne mejne vrednosti onesnaževal iz notranjih virov, hlapnih organskih spojin, razvrščenih kot rakotvorne, mutagene ali strupene za razmnoževanje v skladu z Uredbo (ES) št. 1272/2008³³, vključno s formaldehidom, se sporočijo na podlagi razpoložljivih podatkov na ravni izdelka ali neposrednih meritev ustreznih virov v zvezi z notranjim okoljem stavbe, če so na voljo.

- 3. *Na Komisijo se prenese pooblastilo za sprejemanje delegiranih aktov v skladu s členom 29 za dopolnitev te direktive z vzpostavitvijo metodološkega okvira za izračun standardov kakovosti okolja v zaprtih prostorih.*
- 4. *Države članice zagotovijo, da nove stavbe in stavbe, ki so v postopku večje prenove, izpolnjujejo ustrezne standarde za kakovost okolja v zaprtih prostorih.*

Člen 12

Infrastruktura za trajnostno mobilnost

- 1. Kar zadeva nove nestanovanjske stavbe in nestanovanjske stavbe v postopku večje prenove, *pri katerih prenova vključuje parkirišče ali električne inštalacije stavbe*, ki imajo več kot pet parkirnih mest, *če je parkirišče v stavbi ali neposredno ob njej ali če je s stavbo jasno povezano*, države članice zagotovijo *namestitev*:
 - (a) **█** vsaj enega polnilnega mesta *na vsakih pet parkirnih mest*;
 - (b) **█** vnaprejšnje polaganje kablov za vsako parkirno mesto, da se omogoči kasnejša namestitev polnilnih mest za električna vozila, *kolesa na električni pogon in druge*

³³ *Uredba (ES) št. 1272/2008 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 16. decembra 2008 o razvrščanju, označevanju in pakiranju snovi ter zmesi, o spremembi in razveljavitvi direktiv 67/548/EGS in 1999/45/ES ter spremembi Uredbe (ES) št. 1907/2006 (UL L 353, 31.12.2008, str. 1).*

tipe vozil kategorije L; ter

- (c) **█** parkirna mesta za kolesa, *ki predstavljajo vsaj 15 % skupne uporabniške zmogljivosti nestanovanjskih stavb, ob upoštevanju potrebnega prostora tudi za kolesa večjih dimenzij kot standardna kolesa.*

Države članice zagotovijo, da imajo vnaprej položeni kabli take kapacitete, da se omogoči sočasna *in učinkovita* uporaba pričakovanega števila polnilnih mest, *ter po potrebi podpirajo namestitev sistema za uravnavanje obremenitev ali polnjenja, v kolikor je to tehnično in ekonomsko izvedljivo in upravičeno.*

Z odstopanjem od prvega pododstavka, točka (a), države članice za nove poslovne stavbe in poslovne stavbe v postopku večje prenove z več kot petimi parkirnimi mesti zagotovijo namestitev vsaj enega polnilnega mesta na vsaki dve parkirni mesti.

2. Kar zadeva vse nestanovanjske stavbe z več kot *dvajsetimi in, če je tehnično in ekonomsko izvedljivo, desetimi* parkirnimi mesti, države članice do *1. januarja 2027* zagotovijo namestitev vsaj enega polnilnega mesta na vsakih deset parkirnih mest in **█** parkirnega mesta za kolesa, *kar zajema vsaj 15 % celotne uporabniške zmogljivosti stavbe, in s potrebnim prostorom za kolesa večjih dimenzij kot standardna kolesa.* V primeru stavb, ki so v lasti javnih organov ali jih ti uporabljajo, države članice do 1. januarja 2033 zagotovijo vnaprejšnje polaganje kablov za vsaj eno od dveh parkirnih mest.
3. Države članice lahko na podlagi ocene lokalnih organov in ob upoštevanju lokalnih značilnosti, vključno z demografskimi, geografskimi in podnebnimi razmerami, zahteve glede števila parkirnih mest za kolesa v skladu z odstavkoma 1 in 2 prilagodijo za posebne kategorije nestanovanjskih stavb **█** .
4. Kar zadeva nove stanovanjske stavbe in stanovanjske stavbe v postopku večje prenove, *pri katerih prenova vključuje parkirišče ali električne inštalacije stavbe*, ki imajo več kot tri parkirna mesta, *če je parkirišče v stavbi ali je parkirišče neposredno ob njej ali če je s stavbo jasno povezano*, države članice zagotovijo *namestitev*:
- (a) *v novih stanovanjskih stavbah* vnaprejšnje polaganje kablov za vsako parkirno mesto *in, v stanovanjskih stavbah, ki so v postopku večje prenove*, vnaprejšnje polaganje kablov ali, *kjer je tehnično in ekonomsko neizvedljivo, napeljava vodov* za vsako parkirno mesto, da tako omogočijo kasnejšo namestitev polnilnih mest za električna

vozila, *kolesa na električni pogon in druge tipe vozil kategorije L*; Države članice zagotovijo, da imajo vnaprej položeni kabli take kapacitete, da se omogoči sočasna uporaba polnilnih mest na vseh parkirnih mestih;

(aa) najmanj enega polnilnega mesta;

(b) vsaj dve parkirni mesti za kolesa na vsako stanovanje v novih stanovanjskih stavbah;

(ba) vsaj dve parkirni mesti za kolesa na vsako stanovanje v stanovanjskih stavbah, ki so v postopku večje prenove, kjer je tehnološko in ekonomsko izvedljivo;

(bb) v novih stanovanjskih stavbah z najmanj tremi stanovanji in brez parkirnih prostorov, vsaj dve parkirni mesti za kolesa na vsako stanovanje, kjer je tehnološko in ekonomsko izvedljivo.

Z odstopanjem od prvega pododstavka lahko države na podlagi ocene lokalnih organov in ob upoštevanju lokalnih značilnosti, vključno z demografskimi, geografskimi in podnebnimi razmerami, prilagodijo zahteve glede števila parkirnih mest.

5. Države članice se lahko odločijo, da se odstavki 1, 2 in 4 ne uporabljajo za posebne kategorije stavb, kadar bi bilo potrebno vnaprejšnje polaganje kablov odvisno od izoliranih mikrosistemov ali se stavbe nahajajo v najbolj oddaljenih regijah v smislu člena 349 PDEU, če bi to znatno otežilo delovanje lokalnega energetskega sistema in ogrozilo stabilnost lokalnega omrežja;

5a. Komisija se lahko na podlagi utemeljene zahteve države članice odloči, da tej državi članici dovoli prilagoditev zahtev iz odstavkov 1 in 2 za posebne kategorije stavb, kadar:

(a) je stavba v lasti in uporabi mikropodjetja ali malega ali srednjega podjetja, kot je opredeljeno v členu 2 Priloge k Priporočilu Komisije 2003/31/ES³⁴; ali

(b) se stavba uporablja samo začasno v skladu s členom 9.

6. Države članice zagotovijo, da so polnilna mesta iz odstavkov 1, 2 in 4 tega člena sposobna pametnega in po potrebi dvosmernega polnjenja ter da delujejo na podlagi nelastniških in nediskriminatornih komunikacijskih protokolov in standardov na interoperabilen način ter v skladu z vsemi pravnimi standardi in protokoli iz delegiranih aktov, sprejetih v skladu s

³⁴ *Priporočilo Komisije z dne 6. maja 2003 o opredelitvi mikro, malih in srednjih podjetij (UL L 124, 20.5.2003, str. 36).*

členom 19(6) in členom 19(7) Uredbe (EU).../... [uredba o infrastrukturi za alternativna goriva].

7. Države članice **zagotovijo**, da upravljavci polnilnih mest, ki niso javno dostopna, ta polnilna mesta upravljajo v skladu s členom 5(4) Uredbe (EU).../... [uredba o infrastrukturi za alternativna goriva], kjer je ustrezno.
8. Države članice določijo ukrepe za **spodbujanje**, poenostavitev, **uskladitev in pospešitev postopka nameščanja** polnilnih mest s strani pooblaščenih inštalaterjev v novih in obstoječih stanovanjskih in **nestanovanjskih** stavbah, **zlasti pri zvezah solastnikov**, ter odpravijo regulativne ovire, vključno s postopki za izdajo dovoljenj in odobritev, **ki jih izdajo javni organi ali upravljavci omrežij**, brez poseganja v pravo držav članic o lastninskih in najemnih razmerjih, **ter omogočijo pravico do priključka za vse v Uniji**. Države članice odpravijo ovire za namestitev polnilnih mest v stanovanjskih stavbah s parkirnimi mesti, zlasti potrebo po pridobitvi soglasja najemodajalca ali solastnikov za zasebno polnilno mesto za lastno uporabo. **Zahteva najemnikov ali solastnikov za namestitev opreme za polnjenje na parkirnem mestu se lahko zavrne, če za tako zavrnitev obstajajo resni in upravičeni razlogi.**

Države članice zagotovijo, da med vlogo najemnika ali lastnika za polnilno mesto v stavbi in njeno namestitvijo, če je razumna, v nobenem primeru ne mine več kot šest mesecev.

Komisija do 1. januarja 2025 objavi smernice, ki določajo standarde in protokol, ki bodo priporočeni nacionalnim in lokalnim javnim organom za požarno varnost v pokritih parkiriščih.

Države članice zagotovijo razpoložljivost tehnične pomoči lastnikom stavb in najemnikom, ki želijo namestiti polnilna mesta **in parkirna mesta za kolesa**.

Kar zadeva vse obstoječe stanovanjske stavbe z več kot tremi parkirnimi mesti, države članice uvedejo ukrepe, da zagotovijo vnaprejšnje polaganje kablov za parkirna mesta, sorazmerno s številom akumulatorskih električnih lahkih vozil, registriranih na njihovem ozemlju.

- 8a. **Za lastnike in najemnike stavb, ki ob svojem stanovanju ne morejo namestiti polnilnega mesta, države članice uvedejo ukrepe, ki jim omogočajo, da zahtevajo namestitev javno dostopnega polnilnega mesta blizu svojega stanovanja, v skladu s cilji Uredbe (EU).../...**

[uredba o infrastrukturi za alternativna goriva]. Države članice uvedejo ukrepe, s katerimi zagotovijo, da število nameščenih javno dostopnih polnilnih mest ustreza številu zahtevkov, ki so jih prejele na teh območjih.

9. Države članice zagotovijo medsebojno povezanost politik na področju stavb, ***aktivne*** in zelene mobilnosti, ***podnebja, energije, biotske raznovrstnosti*** ter urbanističnega načrtovanja.

Države članice za zagotovitev učinkovite kombinacije zasebne e-mobilnosti, aktivne mobilnosti in javnega prevoza podpirajo lokalne organe pri razvoju in izvajanju načrtov trajnostne mobilnosti v mestih s posebnim poudarkom na povezovanju stanovanjskih politik s trajnostno mobilnostjo in urbanističnim načrtovanjem.

Člen 13

Pripravljenost stavb na pametne sisteme

1. Komisija sprejme delegirane akte v skladu s členom 29 glede neobvezne skupne sheme Unije za razvrščanje stavb glede na pripravljenost na pametne sisteme. Razvrščanje temelji na oceni zmogljivosti stavbe ali stavbne enote, da prilagodi svoje delovanje potrebam stanovalca, ***zlasti v zvezi s kakovostjo okolja v zaprtih prostorih***, in omrežju ter izboljša svojo energijsko in celotno učinkovitost.

V skladu s Prilogo IV se v neobvezni skupni shemi Unije za razvrščanje stavb glede na pripravljenost na pametne sisteme določita:

- (a) opredelitev indikatorja pripravljenosti na pametne sisteme
- (b) metodologija za izračun tega indikatorja.

2. Komisija ***do 31. decembra 2024*** sprejme delegirani akt v skladu s členom 29 za ***spremembo te direktive***, s katerim ***do istega datuma*** zahteva ***obvezno*** uporabo skupne sheme Unije za razvrščanje stavb glede na pripravljenost na pametne sisteme v skladu s Prilogo IV za nestanovanjske stavbe z efektivno nazivno izhodno močjo ogrevalnih sistemov, ***klimatskih sistemov in*** sistemov za kombinirano ogrevanje, ***klimatizacijo*** in prezračevanje prostorov nad 290 kW. ***Skupna shema Unije se od 1. januarja 2030 uporablja za nestanovanjske stavbe z nazivno izhodno močjo 70 kW.***
3. Komisija po posvetovanju z ustreznimi deležniki sprejme izvedbeni akt, v katerem podrobno opredeli tehnične podrobnosti za učinkovito izvajanje sheme iz odstavka 1, pa

tudi časovni načrt za nezavezujočo testno fazo na nacionalni ravni, in pojasni, kako ta shema dopolnjuje energijske izkaznice iz člena 16.

Ta izvedbeni akt se sprejme v skladu s postopkom pregleda iz člena 30(3).

4. Komisija **do 31. decembra 2024 in** po posvetovanju z ustreznimi deležniki sprejme izvedbeni akt, v katerem določi tehnične podrobnosti za učinkovito uporabo sheme iz odstavka 2 za nestanovanjske stavbe z efektivno nazivno izhodno močjo ogrevalnih sistemov, **klimatskih sistemov** ali sistemov za kombinirano ogrevanje, **klimatizacijo** in prezračevanje nad 290 kW.

Ta izvedbeni akt se sprejme v skladu s postopkom pregleda iz člena 30(3).

Člen 14

Izmenjava podatkov

1. Države članice zagotovijo, da imajo lastniki, najemniki in upravljavci stavb neposreden dostop do **sistemskih** podatkov svojih stavb, **vključno s tehnični podatki stavbnih sistemov**. **Dostop do podatkov ali** podatki se z njihovim **soglasjem** dajo na voljo tretji osebi, **za katero velja obstoječi pogodbeni dogovor**. Države članice **predpišejo uporabo mednarodnih standardov in oblik upravljanja pri izmenjavi podatkov ter** spodbujajo popolno interoperabilnost storitev in izmenjave podatkov v Uniji v skladu z odstavkom 5. **Zbirni in anonimizirani podatki stavbnih sistemov so javno dostopni.**

Za namene te direktive podatki stavbnih sistemov vključujejo **ustrezne neobdelane** podatke o energijski učinkoviti elementov stavb, storitvah energijske učinkovitosti stavb, **predvideni življenjski dobi ogrevalnega sistema oziroma ogrevalnih sistemov, senzorjih, stavbnih avtomatizacijskih in krmilnih sistemih, števcih in polnilnih mestih za e-mobilnost, ter so povezani z digitalnim dnevnikom stavbe. Obdelani in neobdelani podatki se štejejo za sprejemljive za namene tega člena, če izpolnjujejo zahteve iz prvega pododstavka.**

- 1a. **Države članice zagotovijo, da imajo lokalni organi dostop do podatkov o energijski učinkovitosti stavb na njihovem ozemlju v skladu z zahtevami za lažjo pripravo načrtov za ogrevanje in hlajenje ter vključijo operativne geografske informacijske sisteme in povezane podatkovne zbirke v skladu z Uredbo (EU) 2016/679 Evropskega parlamenta in**

*Sveta*³⁵. **Države članice zagotovijo, da imajo lokalni organi potrebne vire za upravljanje podatkov in informacij.**

2. Pri določitvi pravil o upravljanju in izmenjavi podatkov države članice ali pristojni nacionalni organi, kadar je tako določila država članica, **spoštujejo harmonizirana pravila Unije iz izvedbenih aktov iz odstavka 5**, in veljavni pravni okvir Unije. **Pravila o dostopu in morebitni stroški niso ovira niti ne povzročajo diskriminacije za tretje strani pri dostopu do podatkov stavbnih sistemov.**
3. Lastniku, najemniku ali upravljavcu stavbe se ne zaračunajo nobeni dodatni stroški za dostop do njihovih podatkov ali za zahtevo, da se njihovi podatki dajo na voljo tretji osebi **v skladu z obstoječim pogodbenim dogovorom**. Države članice so odgovorne za določanje ustreznih pristojbin za dostop drugih upravičenih strani, kot so finančne institucije, agregatorji, dobavitelji energije, ponudniki energetskih storitev in nacionalni statistični uradi ali drugi nacionalni organi, odgovorni za razvoj, pripravo in izkazovanje evropske statistike, do podatkov. Države članice ali, kadar je ustrezno, pristojni nacionalni organi zagotovijo, da so vsi stroški, ki jih zaračunavajo urejani subjekti, ki zagotavljajo podatkovne storitve, razumni in upravičeni. **Države članice spodbujajo izmenjavo podatkov stavbnih sistemov.**
4. Pravila o dostopu do podatkov in shranjevanju podatkov za namene te direktive so v skladu z ustreznim pravom Unije. Osebni podatki se v okviru te direktive obdelujejo v skladu z Uredbo (EU) 2016/679 Evropskega parlamenta in Sveta.
- 4a. **Komisija do 31. decembra 2023 sprejme delegirani akt v skladu s členom 29 za dopolnitev te direktive z določitvijo zahtev glede interoperabilnosti ter nediskriminatornih in preglednih postopkov za dostop do podatkov iz tega člena.**
5. Komisija **do 31. decembra 2023** sprejme izvedbene akte, v katerih podrobno opredeli zahteve glede interoperabilnosti ter nediskriminatorne in pregledne postopke za dostop do podatkov **iz tega člena**.

Ti izvedbeni akti se sprejmejo v skladu s svetovalnim postopkom iz člena 30(2).

³⁵ **Uredba (EU) 2016/679 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 27. aprila 2016 o varstvu posameznikov pri obdelavi osebnih podatkov in o prostem pretoku takih podatkov ter o razveljavitvi Direktive 95/46/ES (Splošna uredba o varstvu podatkov) (UL L 119, 4.5.2016, str. 1).**

Komisija izda strategijo posvetovanja, v kateri določi cilje posvetovanja, ciljne deležniki in dejavnosti posvetovanja za pripravo izvedbenih aktov.

Člen 15

Finančne spodbude, *znanja in spretnosti* ter tržne ovire

1. Države članice zagotovijo ustrezno financiranje *in* podpirne ukrepe *v kombinaciji z drugimi instrumenti Unije, kot so Mehanizem za okrevanje in odpornost, Socialni sklad za podnebje in skladi kohezijske politike. Namenijo ustrezne zneske v okviru izvajanja programov Unije in v nacionalnih shemah financiranja za prenovo ter določijo ustrezno financiranje, da bi* odpravile tržne ovire in spodbudile potrebne naložbe v energijsko prenovo v skladu s svojim nacionalnim načrtom prenove stavb in da bi do leta 2050 preoblikovale svoj stavbni fond v brezemisijske stavbe, *tudi s spodbujanjem in poenostavitvijo uporabe javno-zasebnih partnerstev.*

Države članice zagotovijo, da so vloga in postopki za financiranje preprosti in racionalizirani, da se gospodinjstvom olajša dostop do financiranja.

- 1a. *Javno financiranje obravnava začetne stroške, povezane s prenovo, ki jih imajo gospodinjstva. Države članice olajšajo dostop do cenovno dostopnih bančnih posojil, namenskih kreditnih linij ali v celoti javno financiranih prenov.*

Pri finančnih spodbudah v obliki nepovratnih sredstev ali jamstev se pri dodeljevanju finančne podpore upoštevajo parametri, ki temeljijo na prihodkih, da se zagotovi, da so prednostno namenjene ranljivim gospodinjstvom in ljudem, ki živijo v socialnih stanovanjih, v skladu s členom 22 Direktive (EU).../... [prenovljena direktiva o energijski učinkovitosti]. Države članice razvijejo namenske sheme za prenovo za izboljšanje energetske učinkovitosti, zlasti finančne ukrepe, in zagotovijo, da vsak nacionalni program finančne podpore vsebuje namenske zneske, namenjene ranljivim gospodinjstvom, ki ustrezajo njihovim potrebam. Države članice lahko uporabijo nacionalne sklade za energijsko učinkovitost za financiranje namenskih shem in programov v skladu s členom 28 Direktive (EU) .../... [prenovljena direktiva o energijski učinkovitosti].

2. Države članice sprejmejo ustrezne regulativne ukrepe za odpravo negospodarskih ovir za prenovo stavb. Kar zadeva stavbe z več kot eno stavbno enoto, lahko taki ukrepi vključujejo odpravo zahtev glede soglasja v strukturah solastništva , *pri čemer se*

prilagodijo pooblastila in odgovornosti upravnikov stavb pri vodenju projektov energijske prenove, ali omogočijo, da so strukture solastništva neposredni prejemniki finančne podpore. Države članice kar najbolj stroškovno učinkovito uporabijo nacionalno financiranje in financiranje, ki je na voljo na ravni Unije, zlasti mehanizem za okrevanje in odpornost, Socialni sklad za podnebje, sklade kohezijske politike, program InvestEU, prihodke iz dražbe pri trgovanju z emisijami v skladu z Direktivo 2003/87/ES [spremenjeni sistem trgovanja z emisijami] in druge javne vire financiranja. ***Ti viri financiranja se uporabljajo skladno z načrtom doseganja brezemisijskega stavbnega fonda do leta 2050.***

4. Da bi povečale naložbe, države članice ***zagotovijo, da se učinkovito vzpostavijo omogočitvena orodja za financiranje in finančna orodja, in sicer*** posojila za energijsko učinkovitost in hipotekarni krediti za prenovo stavb, pogodbeno zagotavljanje prihranka energije, ***finančne sheme po načelu „plačaj glede na prihranek“***, davčne spodbude, ***vključno z znižanimi davčnimi stopnjami za obnovitvena dela in materiale***, sheme financiranja prek davkov in prek računov, jamstveni skladi, standardi hipotekarnih portfeljev, ***ekonomski instrumenti za zagotavljanje spodbud za uporabo ukrepov za krožnost in zadostnost***, skladi, namenjeni celovitim prenovam ***in*** skladi, namenjeni prenovam z minimalnim pragom znatnih ciljnih prihrankov energije ***in ciljnim zmanjšanjem emisij toplogrednih plinov v celotnem življenjskem ciklu.***

Države članice zagotovijo, da so informacije o razpoložljivih finančnih sredstvih in finančnih instrumentih na voljo javnosti na lahko dostopen in pregleden način ter tudi digitalno.

Države članice in ustrezni finančni organi pregledajo veljavno zakonodajo in pripravijo podporne ukrepe, da bi pospešili uvajanje posojil za prenovo in hipotekarnih kreditov za energijsko učinkovitost in razvoj inovativnih posojilnih produktov, namenjenih financiranju celovite prenove in postopne celovite prenove v skladu s koraki v izkazih o prenovi. Komisija in Evropska investicijska banka zagotovita dostop do financiranja pod ugodnimi pogoji, s čimer olajšata uvedbo finančnih instrumentov in inovativnih shem, kot je posojilo EU za prenovo ali evropski jamstveni sklad za prenovo stavb.

Omogočitvena orodja za financiranje in finančna orodja tudi usmerjajo naložbe v energijsko učinkovit javni stavbni fond v skladu z Eurostatovimi smernicami o evidentiranju pogodb o zagotavljanju prihranka energije v računih države.

- 4a. *Do ... [12 mesecev po datumu začetka veljavnosti te direktive] Komisija sprejme delegirani akt v skladu s členom 29 za dopolnitev te direktive, da se zagotovi, da standardi hipotekarnih portfeljev učinkovito spodbujajo finančne institucije k povečanju sredstev, namenjenih za prenove, da se določijo podporni ukrepi za finančne institucije in potrebni zaščitni ukrepi pred morebitnimi kontraproduktivnimi posojilnimi dejavnostmi, kot je zmanjšanje ali zavračanje dostopa do kredita gospodinjstvom v stanovanjih z nizko energijsko učinkovitostjo ali omejitev hipotekarnih kreditov na potrošnike, ki kupujejo stanovanja višjega razreda energijske učinkovitosti.*
5. Države članice olajšajo združevanje projektov, da se vlagateljem omogoči dostop, potencialnim strankam pa ponudijo rešitve v svežnju. Države članice sprejmejo ukrepe, s katerimi zagotovijo, da finančne institucije široko in nediskriminatorno ponujajo posojilne produkte na področju energijske učinkovitosti za prenovo stavb **in njihovo dostopnost** ter da so ti produkti razpoznavni in dostopni vsem potrošnikom. Države članice zagotovijo, da banke in druge finančne institucije ter vlagatelji prejmejo informacije o priložnostih za sodelovanje pri financiranju izboljšanja energijske učinkovitosti stavb.█
6. Države članice *spremljajo razpoložljivost znanj in spretnosti ter usposobljenih strokovnjakov v skladu s členom 3 ter razvijejo ukrepe in financiranje za spodbujanje programov izobraževanja in usposabljanja, tudi na področju digitalnih tehnologij, da se spodbudita poklicna prekvalifikacija delavcev in ustvarjanje zaposlitvenih možnosti*, da se zagotovi zadostna delovna sila z ustrežno ravno znanj in spretnosti, ki ustreza potrebam v stavbnem sektorju. *Države članice sprejmejo ukrepe za spodbujanje sodelovanja v teh programih, zlasti mikropodjetij ter malih in srednjih podjetij, ob upoštevanju razsežnosti spola. Točke „vse na enem mestu“, vzpostavljene v skladu s členom 15a, lahko olajšajo dostop do takih programov in strokovno prekvalifikacijo delavcev.*
7. *Komisija razvije skupni standard Unije za inovativne finančne sheme, zlasti shemo „plačaj glede na prihranek“, ki določajo obvezne minimalne zahteve za javne in zasebne akterje.*
8. █ Komisija █ pomaga državam članicam pri pripravi nacionalnih ali regionalnih programov finančne podpore za povečanje energijske učinkovitosti **in zmanjšanje emisij toplogrednih plinov** – predvsem obstoječih – *stavb, vključno s tem*, da podpira izmenjavo dobrih praks med pristojnimi nacionalnimi ali regionalnimi oblastmi ali organi. *Da bi zagotovile enake konkurenčne pogoje in čim bolj izkoristile razpoložljivi naložbeni potencial, države*

članice zagotovijo, da so ti programi razviti na način, ki je dostopen organizacijam z nižjimi upravnimi, finančnimi in organizacijskimi zmogljivostmi, kot so mikropodjetja in MSP, energetske skupnosti, pobudam, ki jih vodijo državljani, lokalnim organom in agencijam za energijo. Države članice podprejo lokalne pobude, kot so programi prenove, ki jih vodijo državljani, ter programi za ogrevanje in hlajenje iz obnovljivih virov energije na ravni soseske ali občine.

- 8a. *Države članice zagotovijo ustrezno financiranje, podporne ukrepe in druge instrumente za izvajanje rezultatov raziskav in razvoja glede energijsko učinkovitih gradbenih sistemov in materialov, vključno s proizvodnjo, zlasti s strani mikropodjetij in MSP.*
9. Države članice svoje finančne ukrepe za izboljšavo energijske učinkovitosti **in zmanjšanje emisij toplogrednih plinov** pri prenovi stavb povežejo z zelenimi **in** doseženimi prihranki energije **in izboljšavami**, ki se ugotovijo na podlagi enega ali več naslednjih meril:
- (a) energijska učinkovitost **in zmanjšanje emisij toplogrednih plinov** opreme ali materiala za prenavo; v tem primeru opremo ali material za prenavo namesti ustrezno certificiran ali usposobljen inštalater in izpolnjuje **vsaj** minimalne **vrednosti** glede energijske učinkovitosti **ali višje referenčne vrednosti za izboljšanje učinkovitosti porabe energije v stavbah**;
 - (b) standardne vrednosti za izračun prihrankov energije **in zmanjšanje emisij toplogrednih plinov** v stavbah;
 - (c) izboljšanje, ki ga prinese takšna prenova in se ugotavlja s primerjavo energijskih izkaznic, izdanih pred prenavo in po njej;
 - (d) rezultati energetskega pregleda;
 - (e) rezultati druge ustrezne, pregledne in sorazmerne metode, ki pokaže izboljšanje energijske učinkovitosti, **vključno s primerjavo porabe energije pred prenavo in po njej s pametnimi merilnimi sistemi**.

Zahteve iz tega odstavka se ne uporabljajo za financiranje, namenjeno ranljivim gospodinjstvom.

10. Države članice najpozneje od 1. januarja **2024** ne zagotavljajo nobenih finančnih spodbud za namestitev kotlov na trdna fosilna goriva **■**.
11. Države članice z **vse** večjo finančno, davčno, upravno in tehnično podporo spodbujajo

celovito prenavo in obsežne programe, v katere je vključeno veliko število stavb, **zlasti najmanj učinkovitih, tudi s celovitimi programi prenave na ravni četrti**, in katerih rezultat je splošno zmanjšanje potreb po primarni energiji za vsaj **60 %**, **glede na doseženo raven učinkovitosti, pri čemer je večja finančna udeležba rezervirana za celovito prenavo ali za skupine iz odstavka 1a.**

11a. Države članice spodbujanje finančnih spodbud dopolnijo s politikami in ukrepi za preprečevanje izselitve zaradi prenave.

13. Kadar države članice lastnikom stavb ali stavbnih enot omogočijo finančne spodbude za prenavo najetih stavb ali stavbnih enot, poskrbijo, da finančne spodbude koristijo tako lastnikom kot najemnikom. **Države članice uvedejo učinkovite socialne zaščitne ukrepe, da bi zaščitile zlasti ranljiva gospodinjstva, vključno z zagotovitvijo pomoči pri plačevanju najemne ali z določitvijo zgornjih mej za zvišanje najemnine ali z uvedbo finančne sheme za zvišanje najemnine „plačaj glede na prihranek“, pri čemer zagotovijo, da najemnina ne bo zvišana za višji znesek, kot je bil privarčevan, ker so bili s prenavo doseženi prihranki energije.**

13a. Države članice sprejmejo ustrezne ukrepe za odpravo regulativnih, zakonskih in upravnih ovir za povečanje stanovanjskih zadrug, vključno z neprofitnimi zadrugami. Zagotovijo, da so te stanovanjske zadruge in vključena okrožja upravičena do finančnih spodbud. Komisija olajša izmenjavo najboljše prakse med državami članicami pri vzpostavitvi operativnega statusa neprofitnih stanovanjskih zadrug in zagotovi smernice o ukrepih za poenostavitev njihove uvedbe.

Člen 15a

Točke „vse na enem mestu“ za energijsko učinkovitost stavb

1. Države članice zagotovijo vzpostavitev zmogljivosti za tehnično pomoč, tudi prek **vključujočih** točk „vse na enem mestu“ **za energijsko učinkovitost stavb**, ki so namenjene vsem akterjem, vključenim v prenavo stavb, vključno z lastniki stanovanj ter upravnimi, finančnimi in gospodarskimi subjekti, med **drugim tudi mikropodjetji in MSP. Države članice zagotovijo, da so zmogljivosti za tehnično pomoč enako dostopne na vsem njihovem ozemlju glede na porazdelitev prebivalstva, tako da vzpostavijo vsaj eno točko „vse na enem mestu“ na regijo in v vsakem primeru na 45.000 prebivalcev.**

Komisija sodeluje z Evropsko investicijsko banko, državami članicami in regijami, da se

olajša delovanje in kontinuiteta financiranja točk „vse na enem mestu“ za energetska učinkovitost stavb vsaj do 31. decembra 2029.

2. *Države članice sodelujejo z ustreznimi regionalnimi in lokalnimi organi ter zasebnimi deležniki, da bi se vzpostavile točke „vse na enem mestu“ za energijsko učinkovitost stavb na nacionalni, regionalni in lokalni ravni. Države članice lahko določijo točke „vse na enem mestu“, vzpostavljene v skladu s členom 21(2a) Direktive (EU) .../... [prenovljena direktiva o energetska učinkovitosti] kot točke „vse na enem mestu“ za namene tega člena.*

Točke „vse na enem mestu“ za energijsko učinkovitost stavb so neodvisni javni subjekti, so medsektorske in interdisciplinarne ter svoje storitve uporabnikom nudijo brezplačno. Različnim ciljnim skupinam zagotavljajo prilagojeno svetovanje o energijski učinkovitosti stavb in lahko spremljajo celovite programe prenove na ravni četrti. Točke „vse na enem mestu“ lahko sodelujejo z zasebnimi akterji, ki zagotavljajo in spodbujajo storitve, pomembne za energijsko prenovo, kot so rešitve financiranja in izvedba energetske prenove, ter po potrebi povezujejo potencialne projekte, zlasti manjše, s tržnimi akterji.

Države članice za olajšanje vzpostavitve in storitev teh točk za energijsko učinkovitost stavb pregledajo pravila o javnem naročanju za javne razpise za prenove za izboljšanje energetske učinkovitosti.

Točke „vse na enem mestu“ podpirajo lokalno razvite projekte, tako da zagotavljajo tehnično, upravno in finančno svetovanje in pomoč, na primer:

- (a) zagotavljajo pravno pomoč, okrepljeno zaščito za premagovanje razdeljenih spodbud v zasebnih stanovanjih, racionalizirane informacije o tehnični podpori, prilagojeno finančna pomoč in razpoložljive možnosti financiranja, zlasti sheme nepovratnih sredstev in subvencij, ter rešitve za gospodarstva, mikropodjetja in MSP ter javne organe;*
- (b) povezujejo potencialne projekte, zlasti manjše, z udeleženci na trgu;*
- (c) svetujejo glede vedenja v zvezi s porabo energije, da bi se zagotovilo dejavno sodelovanje potrošnikov, tako da omogočijo dostop do cenovno ugodnih ponudb energije;*
- (d) zagotavljajo informacije o programih usposabljanja in izobraževanja, tudi za*

lokalne oblasti in socialne službe, in dostop do njih, da bi se zagotovilo več strokovnjakov za energijsko učinkovitost ter preusposabljanje in izpopolnjevanje strokovnjakov, da bi zadostili potrebam trga;

- (e) zbirajo in Komisiji posredujejo glede na tipologijo razčlenjene podatke projektov energijske učinkovitosti, ki jih omogočajo točke „vse na enem mestu“, Komisija pa te objavi v poročilu do ... [datum prenosa te direktive] in nato vsaki dve leti, da bi izmenjali znanje in bi se okrepilo čezmejno sodelovanje med državami članicami za namen spodbujanja primerov dobre prakse iz različnih tipologij stavb, stanovanj in podjetij;*
- (f) podpirajo dejavnosti ozaveščanja, vključno z informacijami o spodbudah za uravnavanje kakovosti okolja v zaprtih prostorih in nameščanje potrebnih naprav pri večjih prenovah;*
- (g) zagotavljajo in razvijajo celovito podporo vsem gospodinjstvom s posebnim poudarkom na ranljivih gospodinjstvih, ljudeh, ki živijo v socialnih stanovanjih, ter tistih z zdravstvenimi težavami, povezanimi s stavbami z najslabšimi rezultati, pa tudi pooblaščenim podjetjem in inštalaterjem, ki zagotavljajo storitve prenove, prilagojene različnim tipologijam stanovanj in geografskemu obsegu, ter zagotavljajo podporo, ki zajema različne faze projekta prenove, zlasti za lažje izvajanje minimalnih standardov energijske učinkovitosti iz člena 9;*
- (h) zagotavljajo informacije o dostopnosti in razpoložljivosti samoporabe energije iz obnovljivih virov, skupnostih na področju energije iz obnovljivih virov in drugih alternativah fosilnemu ogrevanju in hlajenju v stavbah ter informacije o materialih in rešitvah na področju energijske učinkovitosti, shranjevanju energije in tehnologijah za energijo iz obnovljivih virov v stavbah;*
- (i) podpirajo sodelovanje z zadevnimi lokalnimi deležniki in državljani pri ocenjevanju vpliva minimalnih standardov energijske učinkovitosti na cenovno dostopnost in kakovost stanovanj.*

Države članice sodelujejo z lokalnimi in regionalnimi organi, da spodbujajo sodelovanje med javnimi organi, agencijami za energijo in pobudami, ki jih vodi skupnost, in da s celostnim postopkom spodbujajo in razvijajo točke „vse na enem mestu“ ter povečajo njihov obseg. Komisija državam članicam zagotovi smernice za razvoj teh točk „vse na

enem mestu“, da bi vzpostavili harmoniziran dostop po vsej Uniji.

Člen 16

Energijske izkaznice

- 1.** Energijska izkaznica vključuje energijsko učinkovitost stavbe, izraženo z numeričnim indikatorjem porabe primarne *in končne* energije v kWh/(m² na leto), *in potencial za globalno segrevanje v celotnem življenjskem ciklu s številčnim indikatorjem emisij toplogrednih plinov v celotnem življenjskem ciklu v kg ekvivalenta CO₂/m²* ter referenčne vrednosti, kot so minimalne zahteve glede energijske učinkovitosti, minimalni standardi energijske učinkovitosti, zahteve za stavbe s skoraj ničelno porabo energije in zahteve za brezemisijске stavbe, da bi lastnikom ali najemnikom stavbe ali stavbne enote omogočili primerjavo in oceno njene energijske učinkovitosti. *Energijska izkaznica vključuje dodatne številčne indikatorje, zlasti skupno letno porabo energije (kWh/leto), letne potrebe po energiji za ogrevanje, hlajenje, prezračevanje in toplo vodo, porabo energije na kvadratni meter na leto (kWh/m² na leto), letno porabo primarne energije iz neobnovljivih virov v kWh/(m² na leto) in končne energije za ogrevanje, hlajenje, sanitarno toplo vodo, prezračevanje, vgrajeno razsvetljavo in druge storitve v stavbi, ter lahko vključuje dodatne zahteve glede učinkovitosti in varnosti za naprave.*
- 2.** Energijska izkaznica je do 31. decembra 2025 skladna s predlogo iz Priloge V.

Z odstopanjem od prvega pododstavka lahko države članice, ki so revidirale svoj sistem certificiranja energijske učinkovitosti stavb med 1. januarjem 2019 in ... [datum začetka veljavnosti te direktive], še naprej uporabljajo ta sistem zaradi skladnosti s členom 9(1) in lahko določijo svoje energijsko najmanj učinkovite stavbe glede na podatke iz njihovega stavbnega fonda med 1. januarjem 2019 in ... [datum začetka veljavnosti te direktive] kot izhodiščne vrednosti, pri čemer se prenovi vsaj enakovredno število ali enakovredna uporabna tlorisna površina energijsko najmanj učinkovitih stavb iz člena 9(1a) ali je raven izboljšanja energijske učinkovitosti enakovredna. Kadar država članica uporabi odstopanje iz drugega pododstavka, do 1. januarja 2030 posodobi svoje razrede učinkovitosti v skladu s prvim pododstavkom na podlagi učinkovitosti svojega nacionalnega stavbnega fonda med 1. januarjem 2019 in ... [datum začetka veljavnosti te direktive].

*Države članice v skladu s prvim pododstavkom tega odstavka določijo razred energijske učinkovitosti stavbe na zaključeni lestvici, v kateri so uporabljene samo črke ■ A do G. Črka A predstavlja brezemisijske stavbe, kot so opredeljene v členu 2(2). **Države članice lahko določijo razred energijske učinkovitosti A+ za stavbe, ki izpolnjujejo vse naslednje pogoje:***

- (a) visoke standarde učinkovitosti s potrebami po energiji za ogrevanje, hlajenje in toplo vodo, ki ne presegajo 15 kWh/m² na leto;*
- (b) proizvodnjo več kWh energije iz obnovljivih virov na kraju samem na podlagi mesečnega povprečja;*
- (c) ugodno ogljično bilanco v zvezi s potencialom za globalno segrevanje v celotnem življenjskem ciklu stavbe, vključno z gradbenimi materiali in energetskimi napravami med proizvodnjo, nameščanjem, uporabo, vzdrževanjem in rušenjem.*

Črka G predstavlja 15 % najmanj energijsko učinkovitih stavb v nacionalnem stavbnem fondu ob uvedbi lestvice. Države članice zagotovijo, da so indikatorji energijske učinkovitosti enakomerno porazdeljeni v preostale razrede energijske učinkovitosti (A do F). Države članice poskrbijo za skupno vizualno podobo energijskih izkaznic na svojem ozemlju.

- 2a. Države članice lahko financirajo uvedbo energetskih izkaznic kot ukrep v skladu s členom 8 Direktive (EU) .../... [prenovljena direktiva o energijski učinkovitosti].*
- 2b. Države članice pripravijo register energijskih izkaznic v skladu s členom 19, tudi da se olajšajo sheme celovitih prenov na ravni četrti v skladu s podnebnimi cilji EU.*
- 3. Države članice zagotovijo kakovost, zanesljivost in cenovno dostopnost energijskih izkaznic. Zagotovijo, da so energijske izkaznice **cenovno ugodne in ne predstavljajo stroškov za ranljiva gospodinjstva ter jih** po obisku na kraju samem izdajo neodvisni strokovnjaki. **Energetske izkaznice so jasne in lahko berljive ter so na voljo v strojno berljivi obliki in v skladu s Prilogo V.***
- 4. Energijska izkaznica vključuje priporočila za stroškovno učinkovite izboljšave energijske učinkovitosti **na stroškovno optimalno raven** in zmanjšanje ■ emisij toplogrednih plinov v **celotnem življenjskem ciklu in izboljšanje kakovosti okolja v zaprtih prostorih** stavbe ali stavbne enote , **ter priporočila za izboljšanje ravni indikatorjev pripravljenosti na pametne sisteme v skladu s členom 13**, razen če stavba ali stavbna enota že izpolnjuje*

zadevni standard za brezemisijske stavbe.

Priporočila iz energijske izkaznice zajemajo:

- (a) ukrepe, ki se izvedejo v zvezi z večjo prenovo ovoja stavbe ali **tehničnih stavbnih sistemov**, in
- (b) ukrepe za posamezne elemente stavbe, ki se izvajajo neodvisno od večje prenove ovoja stavbe ali **tehničnih stavbnih sistemov**.

- 5. Priporočila, vključena v energijsko izkaznico, so za posamezno stavbo tehnično izvedljiva in so v njih ocenjeni prihranki energije in zmanjšanje obratovalnih emisij toplogrednih plinov **v pričakovani življenjski dobi stavbe ter izboljšanje kazalnikov kakovosti okolja v zaprtih prostorih**. V njih je lahko tudi navedena ocena dolžine obdobja odplačevanja ali stroškov in koristi med ekonomskim življenjskim ciklom te stavbe **ter informacije o razpoložljivih finančnih spodbudah, upravnih in tehničnih pomočih ter finančnih koristih, ki so na splošno povezane z doseganjem referenčnih vrednosti. Ko veljajo ustrezni mehanizmi poročanja in cilji iz členov 7, 8 in 11a, energetska izkaznica vključuje ustrezna priporočila**.
- 6. Priporočila vključujejo oceno **preostale življenjske dobe sistemov za ogrevanje prostorov in klimatskih sistemov ter oceno**, ali je mogoče **sistem za ogrevanje prostorov in vode** ali klimatski sistem prilagoditi za delovanje pri učinkovitejših temperaturnih nastavitvah, kot so nizkotemperaturni toplotni oddajniki za vodne ogrevalne sisteme, vključno s potrebnim oblikovanjem zahtev glede izhodne toplotne moči in temperature/pretoka.
 - 6a. **V priporočilih so navedene možne alternative za zamenjavo tehničnih stavbnih sistemov za ogrevanje in hlajenje, kadar je to ustrezno, v skladu s podnebnimi cilji za leti 2030 in 2050, primerne za to vrsto stavbe ter ob upoštevanju lokalnih razmer in razmer, povezanih s sistemom.**
- 7. V energijski izkaznici je navedeno, kje lahko lastnik ali najemnik prejme podrobnejše informacije tudi o stroškovni **optimalnosti** priporočil iz energijske izkaznice, **ter so navedeni kontaktni podatki in naslov najbližje točke „vse na enem mestu“**, vzpostavljene **v skladu s členom 15a**. Ocena stroškovne **optimalnosti** temelji na standardnih pogojih **v skladu s členom 6**, kot so ocena prihrankov energije, osnovne cene energije in predhodna ocena stroškov. Poleg tega vsebuje informacije o ukrepih, ki jih je treba sprejeti za izvajanje priporočil, **in o finančni podpori, ki je na voljo**. Lastniku ali najemniku se lahko

zagotovijo tudi dodatne informacije o sorodnih temah, kot so energetske preglede ali finančne in druge spodbude ter možnosti financiranja ali nasveti za povečanje odpornosti stavb proti podnebnim spremembam *in varnosti nameščenih naprav*.

8. Certificiranje stavbnih enot lahko temelji na:
 - (a) skupnem certificiranju celotne stavbe; or
 - (b) oceni druge primerljive stavbne enote z enakimi energijskimi značilnostmi v isti stavbi.
9. Certificiranje enodružinskih hiš lahko temelji na oceni druge primerljive stavbe podobne oblike in velikosti s podobno dejansko kakovostjo energijske učinkovitosti, če za takšno ujemanje lahko jamči strokovnjak, ki izda energijsko izkaznico.
- 9a. ***Komisija po posvetovanju z ustreznimi deležniki ter pregledu obstoječih metodologij in orodij razvije evropsko shemo certificiranja merilnikov energijske učinkovitosti. To shemo certificiranja lahko uporabljajo države članice za spodbujanje uporabe certificiranih tehnologij za merjenje energijske učinkovitosti in za dopolnitev energijskih izkaznic z meritvami v realnem času.***
10. Veljavnost energijske izkaznice ne sme biti daljša od pet let. Vendar za stavbe z razredom energijske učinkovitosti A+, A, B ali C, določenim v skladu z odstavkom 2, energijska izkaznica ne velja več kot 10 let.
11. Države članice zagotovijo, da so na voljo poenostavljeni postopki za posodabljanje energijske izkaznice, kadar se nadgradijo samo posamezni elementi (enotni ali samostojni ukrepi), ***da se zmanjšajo stroški za izdajo posodobljene izkaznice.***

Države članice zagotovijo, da so na voljo poenostavljeni postopki za posodabljanje energijske izkaznice, kadar se izvajajo ukrepi, opredeljeni v izkazu o prenovi stavbe, ***da se zmanjšajo stroški za izdajo posodobljene izkaznice, ali v primeru uporabe digitalnega dvojčka stavbe, ko se lahko podatki o učinkovitosti stavbe posodobijo.***

Člen 17

Izdajanje energijskih izkaznic

1. Države članice zagotovijo, da se digitalna energijska izkaznica izda za:

- (a) stavbe ali stavbne enote, ki se zgradijo, so prestale večjo prenavo, se prodajo ali oddajo novim najemnikom ali za katere se najemna pogodba podaljša **ali katerih hipoteka se refinancira**,
- (b) stavbe, ki so v lasti javnih organov ali jih ti uporabljajo.

Zahteva za izdajo energijske izkaznice ne velja, če je na voljo veljavna izkaznica za zadevno stavbo ali stavbno enoto, izdana v skladu z Direktivo 2010/31/EU ali to direktivo. **Države članice zagotovijo, da ranljiva gospodinjstva prejmejo finančno podporo za izdajo energijskih izkaznic.**

2. Države članice zahtevajo, da se ob izgradnji, **večji prenavi**, prodaji ali oddaji stavbe ali stavbne enote ali ob podaljšanju najemnih pogodb **ali refinanciranju hipoteke** morebitnemu najemniku ali kupcu pokaže oziroma ob dejanskem nakupu in najemu izroči energijska izkaznica.
3. Če se stavba proda ali odda še pred njeno izgradnjo ali večjo prenavo, lahko države članice z odstopanjem od odstavkov 1 in 2 zahtevajo, da prodajalec zagotovi oceno bodoče energijske učinkovitosti stavbe; v tem primeru se energijska izkaznica izda najkasneje takrat, ko je stavba zgrajena ali prenovljena, in odraža stanje že zgrajene stavbe.
4. Države članice zahtevajo, da imajo stavbe ali stavbne enote pri prodaji ali oddaji v najem **veljavno** energijsko izkaznico in da sta v spletnih in drugih oglasih, tudi na spletnih mestih portalov za iskanje nepremičnin, navedena indikator in razred energijske učinkovitosti iz energijske izkaznice stavbe ali stavbne enote, kot je ustrezno.

Države članice izvajajo vzorčne preglede ali druga preverjanja, da zagotovijo skladnost s temi zahtevami.
5. Določbe tega člena se izvajajo v skladu z veljavnimi nacionalnimi predpisi o solastnini ali skupni lastnini.
6. O morebitnih učinkih energijskih izkaznic pri morebitnih sodnih postopkih se odloča v skladu z nacionalnimi pravili.
7. Države članice zagotovijo, da se vse izdane energijske izkaznice naložijo v podatkovno zbirko energijske učinkovitosti stavb iz člena 19. Naložena je celotna energijska izkaznica, vključno z vsemi potrebnimi podatki za izračun energijske učinkovitosti stavbe.

Člen 18

Prikaz energijskih izkaznic

1. Države članice zagotovijo, da je v *nestanovanjski stavbi ali* stavbi, za katero je bila v skladu s členom 17(1) izdana energijska izkaznica in ki jo uporabljajo javni organi in se v njej pogosto zadržuje javnost, energijska izkaznica prikazana na vidnem mestu in jasno opazna javnosti.
2. Države članice zahtevajo, da je v stavbi, za katero je bila v skladu s členom 17(1) izdana energijska izkaznica in v kateri se na skupni uporabni tlorisni površini nad 500 m² pogosto zadržuje javnost, energijska izkaznica prikazana na vidnem mestu in jasno opazna javnosti.
3. Določbe odstavkov 1 in 2 ne vključujejo obveznosti prikaza priporočil, vključenih v energijsko izkaznico.

Člen 19

Podatkovne zbirke o energijski učinkovitosti stavb

1. Vsaka država članica vzpostavi nacionalno podatkovno zbirko o energijski učinkovitosti stavb, ki omogoča zbiranje podatkov o energijski učinkovitosti *posameznih* stavb in splošni energijski učinkovitosti nacionalnega stavbnega fonda.

Podatkovna zbirka *je interoperabilna z drugimi ustreznimi spletnimi platformami in javnimi storitvami ter* omogoča zbiranje podatkov *iz vseh ustreznih virov* v zvezi z energijskim izkaznicami, pregledi, izkazom o prenovi stavbe, indikatorjem pripravljenosti na pametne sisteme, *primerjavami energijske učinkovitosti stavb* in izračunano ali odčitano porabo energije vključenih stavb. *Da bi napolnili podatkovno zbirko, se lahko zbirajo tudi tipologije stavb in primerjava energijske učinkovitosti stavb. Podatki se lahko zbirajo in shranjujejo tudi o obratovalnih in vgrajenih emisijah ter celotnem potencialu za globalno segrevanje v življenjskem ciklu, pri čemer se uporabi metriko na podlagi okvira LEVELS.*
2. *Zbirni in anonimizirani podatki o stavbnem fondu so javno dostopni* v skladu s pravili Unije in nacionalnimi pravili o varstvu podatkov. *Shranjeni podatki so strojno berljivi in dostopni prek ustreznega digitalnega vmesnika.* Države članice lastnikom, najemnikom in upraviteljem stavb, *pooblaščenim strokovnjakom* ter finančnim institucijam zagotovijo *enostaven in brezplačen* dostop do celotne energijske izkaznice *v zvezi z izpostavljenostjo*

stavb stanovanjskim ali poslovnim nepremičninam, ki so bile razporejene v njihovo netrgovalno knjigo. Pri stavbah, ki so naprodaj ali se oddajo v najem, države članice morebitnim najemnikom ali kupcem, *ki jih je lastnik stavbe pooblastil*, zagotovijo dostop do celotne energijske izkaznice.

3. Države članice javno objavijo informacije o deležu stavb v nacionalnem stavbnem fondu, za katerega so bile izdane energijske izkaznice, in zbirne ali anonimizirane podatke o energijski učinkovitosti, *porabi energije in potencialu za globalno segrevanje v življenjskem ciklu* vključenih stavb. Informacije javnega značaja se posodobijo vsaj dvakrat letno. Države članice javnosti in raziskovalnim ustanovam, kot so nacionalni statistični uradi, na zahtevo dajo na voljo anonimizirane ali zbirne informacije.
4. Države članice vsaj enkrat letno zagotovijo prenos informacij iz nacionalne podatkovne zbirke v opazovalnico za stavbni fond.
5. Komisija do 30. junija 2024 sprejme izvedbeni akt *za* skupno predlogo za prenos informacij v opazovalnico za stavbni fond, *pri čemer obstaja možnost za njegovo stalno posodabljanje v realnem času.*

Ta izvedbeni akt se sprejme v skladu s postopkom pregleda iz člena 30(3).

6. Da se zagotovi skladnost in doslednost informacij, države članice poskrbijo, da je nacionalna podatkovna zbirka o energijski učinkovitosti stavb interoperabilna in povezana z drugimi upravnimi podatkovnimi zbirkami, ki vsebujejo informacije o stavbah, kot so nacionalni kataster stavb in digitalni dnevniki stavb.

6a. Komisija do 31. decembra 2024 sprejme izvedbene akte za podporo učinkovitemu delovanju digitalnih dnevnikov stavb z določitvijo skupne predloge za:

- (a) *standardiziran pristop k zbiranju podatkov, upravljanju podatkov in interoperabilnosti ter pravni okvir;*
- (b) *povezovanje obstoječih podatkovnih zbirk.*

Ti izvedbeni akti se sprejmejo v skladu s svetovalnim postopkom iz člena 30(2).

6b Komisija do [24 mesecev po datumu začetka veljavnosti te direktive] in nato vsaki dve leti objavi zbirno poročilo o stanju in napredku stavbnega fonda Unije na lokalni, regionalni in nacionalni ravni. Države članice zbirno poročilo uporabijo, da usmerijo prenovo v grozde neučinkovitih stavb, da bi se zmanjšala energijska revščina.

Člen 20

Pregledi

1. Države članice določijo potrebne ukrepe za uvedbo rednih pregledov ogrevalnih, prezračevalnih in klimatskih sistemov z nazivno izhodno močjo nad 70 kW. Določanje učinkovite nazivne moči sistema temelji na vsoti nazivne izhodne moči generatorjev toplote in hladu.
2. Države članice **lahko** vzpostavijo ločene sisteme pregledov za preglede stanovanjskih in nestanovanjskih sistemov.
3. Države članice lahko določijo različno pogostnost pregledov glede na vrsto in učinkovito nazivno izhodno moč sistema, pri čemer upoštevajo stroške pregleda sistema in ocenjene prihranke stroškov energije, ki lahko nastanejo na podlagi pregleda. Sistemi se pregledajo vsaj vsakih pet let. Sistemi z generatorji z učinkovito nazivno izhodno močjo nad 290 kW **in sistemi, ki oddajajo ogljikov monoksid, se iz varnostnih razlogov** pregledajo vsaj vsaki dve leti.
4. Pregled vključuje oceno generatorja ali generatorjev **toplote in hladu**, obtočnih črpalk, **sestavnih delov prezračevalnih sistemov, vseh sistemov za distribucijo zraka in vode, sistemov hidravličnega uravnoveženja, kot je ustrezno**, in krmilnega sistema. Države članice se lahko odločijo, da v sheme pregledov vključijo vse dodatne stavbne sisteme, opredeljene v Prilogi I.

Pregled vključuje oceno učinkovitosti in velikosti generatorja ali generatorjev **toplote in hladu** in njegovih glavnih komponent v primerjavi z zahtevami stavbe in upošteva, ali lahko zmogljivosti sistema optimizirajo njegovo učinkovitost pri tipičnih ali povprečnih pogojih obratovanja z **uporabo razpoložljivih tehnologij za varčevanje z energijo in v spreminjajočih se pogojih zaradi spreminjanja uporabe**. Po potrebi se s pregledom oceni izvedljivost delovanja sistema pri različnih in učinkovitejših temperaturnih nastavitvah, **kot so nizkotemperaturni vodni ogrevalni sistemi, vključno s potrebnim oblikovanjem zahtev glede izhodne toplotne moči in temperature in pretoka**, pri čemer se zagotovi varno delovanje sistema. **S pregledom se oceni tudi pripravljenost tehničnih stavbnih sistemov za obratovanje z obnovljivimi viri energije in, po potrebi, pri nizkih temperaturah.**

Shema pregledov vključuje oceno velikosti prezračevalnega sistema v primerjavi z

zahtevami stavbe in upošteva, ali lahko zmogljivosti prezračevalnega sistema optimizirajo njegovo učinkovitost pri tipičnih ali povprečnih pogojih obratovanja.

Kadar se sistem ali zahteve stavbe po pregledu, opravljenem na podlagi tega člena, niso spremenile, se lahko države članice odločijo, da ne bodo zahtevale ponovne ocene velikosti glavne komponente ali ocene delovanja pri različnih temperaturah.

Države članice zagotovijo, da se kot del obstoječih sistemov pregledov električne varnosti opravi ocena energijske učinkovitosti električnih inštalacij nestanovanjskih stavb, in sicer ob upoštevanju razpoložljivega standarda za njihovo optimalno zasnovano, dimenzioniranje, upravljanje in spremljanje.

5. Tehnični stavbni sistemi, ki so izrecno zajeti v dogovorjenem merilu energijske učinkovitosti ali pogodbeni ureditvi, ki določa dogovorjeno raven izboljšanja energijske učinkovitosti, kot je pogodbeno zagotavljanje prihranka energije, ali ki jih upravljajo operaterji komunalnih storitev ali omrežja in so zato predmet ukrepov za spremljanje učinkovitosti na strani sistema, so izvzeti iz zahtev iz odstavka 1, če je celotni učinek takšnega pristopa enakovreden učinku ukrepov iz odstavka 1.
6. **█ Države članice lahko sprejmejo ukrepe** za zagotovitev svetovanja uporabnikom glede zamenjave generatorjev, drugih sprememb **█ sistema █** ter alternativnih rešitev, da se oceni učinkovitost **█** in ustreza velikost teh sistemov.
- █**
9. Stavbe, ki so skladne s **členom 11(4b)** ali **(4c)** so izvzete iz zahtev iz odstavka 1 **tega člena**.
10. Države članice vzpostavijo sheme pregledov **█**, vključno z digitalnimi orodji **za industrijske naprave, ter kontrolne sezname, da bi preverjale skladnost z zahtevami iz člena 11(4b) in (4c) in** da bi potrdile, da izvedena gradbena in prenovitvena dela izpolnjujejo načrtovano energijsko učinkovitost in minimalne zahteve glede energijske učinkovitosti, **obratovalnih emisij toplogrednih plinov, kakovosti okolja v zaprtih prostorih in požarne varnosti**, kot so določene v gradbenih **ali enakovrednih** predpisih.
11. Države članice vključijo povzetek analize shem pregledov in njihovih rezultatov kot prilogo k načrtu prenove stavbe iz člena 3. **Člen 21**

Poročila o pregledu ogrevalnih, prezračevalnih in klimatskih sistemov

1. Poročilo o pregledu se izda po vsakem pregledu ogrevalnega, prezračevalnega ali klimatskega sistema **ali stavbnega avtomatizacijskega in krmilnega sistema**. Poročilo o pregledu vsebuje rezultat pregleda, opravljenega v skladu s členom 20, in vključuje priporočila za stroškovno **optimalno** izboljšanje energijske učinkovitosti **in varnosti** pregledanega sistema.

Priporočila lahko temeljijo na primerjavi energijske učinkovitosti pregledanega sistema z najboljšim razpoložljivim sistemom, ki je izvedljiv in pri katerem se uporabljajo tehnologije za varčevanje z energijo, in sistemom podobne vrste, za katerega vse ustrezne komponente dosegajo raven energijske učinkovitosti, ki jo zahteva veljavna zakonodaja.

2. Poročilo o pregledu se izroči lastniku ali najemniku stavbe.
 - 2a. ***V primeru tehničnih stavbnih sistemov na fosilna goriva priporočila določajo alternativne sisteme, ki temeljijo na obnovljivih virih energije, ali, za morebitno preostalo povpraševanje, povezave z učinkovitimi sistemi daljinskega ogrevanja in hlajenja. V priporočilih se upošteva ekonomska življenjska doba sedanje naprave.***
3. Poročilo o pregledu se naloži v nacionalno podatkovno zbirko o energijski učinkovitosti stavb v skladu s členom 19.

Člen 22

Neodvisni strokovnjaki

1. Države članice zagotovijo, da pripravo energijskih izkaznic stavb, izkazov o prenovi stavb, oceno pripravljenosti na pametne sisteme ter preglede ogrevalnih in klimatskih sistemov na neodvisen način **s preskusno opremo, certificirano v skladu s standardom EN**, opravljajo usposobljeni ali potrjeni **podjetja in** strokovnjaki, ki poslujejo kot samozaposleni ali so zaposleni v javnih organih ali zasebnih podjetjih.

Strokovnjaki so potrjeni v skladu s členom 26 Direktive (EU) .../... [prenovljena direktiva o energijski učinkovitosti] ob upoštevanju njihove usposobljenosti.
2. Države članice objavijo informacije o usposabljanju in potrjevanju. Države članice zagotovijo objavo redno posodobljenih seznamov usposobljenih ali potrjenih strokovnjakov oziroma potrjenih podjetij, ki nudijo storitve takih strokovnjakov.

Člen 23

Potrjevanje gradbenih strokovnjakov

1. Države članice *do...* [datum iz člena 26(4) [prenovljena direktiva o energetske učinkovitosti]] pripravijo nacionalni akcijski načrt za zagotovitev zadostne in ustrezno usposobljene delovne sile ter zagotovijo ustrezno raven usposobljenosti za gradbene strokovnjake *in gradbena podjetja*, ki izvajajo celovita prenovitvena dela v skladu z *zastavljenimi cilji in merljivimi kazalniki napredka v skladu s členom 3(1) te direktive in členom 26* [prenovljene direktive o energetske učinkovitosti].
 - 1a. *Da bi dosegle zadostno število strokovnjakov v skladu z odstavkom 1, države članice zagotovijo, da je na voljo dovolj programov usposabljanja za pridobitev kvalifikacije ali certifikata za celovita obnovitvena dela in njihove najnovejše inovativne rešitve. Države članice sprejmejo ukrepe za spodbujanje sodelovanja v teh programih, zlasti mikropodjetij, malih in srednjih podjetij ter samozaposlenih.*
2. Kadar je ustrezno in izvedljivo, države članice zagotovijo, da so ponudnikom celovitih prenovitvenih del, *kot so gradbena podjetja*, na voljo sistemi potrjevanja ali enakovredni sistemi kvalifikacij, kadar to ni zajeto s členom 18(3) Direktive (EU) 2018/2001 [spremenjena direktiva o spodbujanju uporabe energije iz obnovljivih virov] ali členom 26 Direktive (EU).../... [prenovljena direktiva o energijski učinkovitosti].

Člen 24

Neodvisni nadzorni sistem

1. Države članice zagotovijo, da se vzpostavijo neodvisni nadzorni sistemi za energijske izkaznice v skladu s Prilogo VI ter neodvisni nadzorni sistemi za izkaze o prenovi stavb, indikatorje pripravljenosti na pametne sisteme in poročila o pregledu ogrevalnih in klimatskih sistemov. Države članice lahko vzpostavijo ločene sisteme za nadzor energijskih izkaznic, izkazov o prenovi stavb, indikatorjev pripravljenosti na pametne sisteme in poročil pregledov ogrevalnih in klimatskih sistemov.
2. Države članice lahko prenesejo odgovornosti za izvajanje neodvisnih nadzornih sistemov.

Če se države članice tako odločijo, zagotovijo, da se neodvisni nadzorni sistemi izvajajo v skladu s Prilogo VI.
3. Države članice zahtevajo, da se energijske izkaznice, izkazi o prenovi stavb, indikatorji

pripravljenosti na pametne sisteme in poročila o pregledu iz odstavka 1 na zahtevo dajo na voljo pristojnim organom ali telesom.

Člen 25

Pregled

Komisija ob pomoči odbora iz člena 30 najpozneje do konca leta 2027 pregleda to direktivo glede na izkušnje, pridobljene med njeno uporabo, ter napredek, dosežen med njeno uporabo, in po potrebi poda predloge.

Komisija v okviru tega pregleda:

- (a) oceni, ali se z uporabo te direktive v kombinaciji z drugimi zakonodajnimi instrumenti, ki obravnavajo energijsko učinkovitost in emisije toplogrednih plinov iz stavb, **predvsem** z oblikovanjem cen ogljika, zagotavlja zadosten napredek pri doseganju popolnoma razogljičenega, brezemisijskega stavbnega fonda do leta 2050 ali pa je treba uvesti nadaljnje zavezujoče ukrepe na ravni Unije, zlasti obvezne minimalne standarde energijske učinkovitosti za cel stavbni fond;
- (b) **oceni ustrezen pravni instrument, raven in časovnico ciljev za zmanjšanje za potencial globalnega segrevanja v življenjskem ciklu stavbnega fonda Unije na podlagi harmoniziranega okvira iz člena 1(2), točka (da);**
- (c) **določi, kako pri vseh ukrepih na ravni Unije upoštevati celosten pristop na vseh prostorskih ravneh, vključno s krajinsko arhitekturo, urbanističnim načrtovanjem, infrastrukturo in zasnovi, ter tako spodbujati trajnostno grajeno okolje.**

Komisija ■ preuči, kako *so* države članice v okviru stavbne politike Unije in politike Unije glede energijske učinkovitosti uporabljale celovite pristope na ravni četrti ali soseske, pri tem pa zagotovile, da bi vsaka stavba izpolnjevala minimalne zahteve glede energijske učinkovitosti, **in vključno s tem, kako se lahko ti pristopi uporabijo za izpolnjevanje standardov Unije** s programi celovite preнове, ki se namesto za eno samo stavbo uporabljajo za več stavb v določenem prostorskem okviru.

Člen 26

Informacije

1. Države članice **redno pripravljajo in izvajajo kampanje obveščanja in ozaveščanja, da bi spodbudile javni interes in podporo za izboljšanje energijske učinkovitosti stavb ter**

doseganje ciljev te direktive. Sprejmejo potrebne ukrepe za obveščanje lastnikov *in* najemnikov stavb ali stavbnih enot ter vseh zadevnih akterjev na trgu, ***vključno z lokalnimi in regionalnimi organi ter energetske skupnosti***, o različnih metodah in praksah, ki povečujejo energijsko učinkovitost, ***kot so storitve upravljanja energije, pogodbeno zagotavljanje prihranka energije in točke „vse na enem mestu“, vzpostavljene v skladu s členom 15a***. Države članice zlasti sprejmejo potrebne ukrepe za zagotavljanje prilagojenih informacij ranljivim gospodinjstvom. ***Te informacije posredujejo tudi lokalni organi in organizacije civilne družbe***.

Države članice lastnike, najemnike in upravljavce stavb obvestijo o različnih metodah in praksah za izboljšanje energijske učinkovitosti, emisijskih vrednosti ter požarne, električne in potresne varnosti stavbe.

2. Države članice lastnikom ali najemnikom stavb zlasti zagotovijo informacije o energijskih izkaznicah, tudi o njihovem namenu in ciljih, o stroškovno ***optimalnih*** ukrepih ter po potrebi o finančnih instrumentih, da bi se izboljšala energijska učinkovitost stavbe, ter o zamenjavi kotlov na fosilna goriva z bolj trajnostnimi alternativami. Države članice zagotovijo informacije prek dostopnih in preglednih svetovalnih orodij, kot so svetovanje v zvezi s prenovo in točke „vse na enem mestu“, ***vzpostavljene v skladu s členom 15a, pri tem pa posebno pozornost namenijo ranljivim gospodinjstvom***.

Na zahtevo držav članic Komisija državam članicam pomaga pri pripravi zadevnih informacijskih kampanj za namene iz odstavka 1 in prvega pododstavka tega odstavka, ki so lahko vključene v programe Unije.

3. Države članice zagotovijo, da so tistim, ki so pristojni za izvajanje te direktive, na voljo smernice in usposabljanje, ***pri čemer je upoštevana razsežnost spola***. Smernice in usposabljanje izpostavljajo pomen izboljšanja energijske učinkovitosti in omogočajo, da se pri načrtovanju, zasnovi, gradnji in prenovi industrijskih ali stanovanjskih območij preuči najboljša kombinacija izboljšav energijske učinkovitosti, zmanjšanja emisij toplogrednih plinov, [uporabe energije iz obnovljivih virov in uporabe daljinskega ogrevanja in hlajenja]. S takim usmerjanjem in usposabljanjem se ■ obravnavajo tudi strukturne izboljšave, prilagajanje podnebnim spremembam, požarna varnost, tveganja, povezana z močno potresno dejavnostjo, odstranjevanje nevarnih snovi, vključno z azbestom, izpusti onesnaževal (vključno z drobnimi delci), ***kakovost okolja v zaprtih prostorih*** in dostopnost za invalide. ***Države članice si prizadevajo za dodelitev finančnih sredstev za lokalne in***

regionalne oblasti, skupnosti obnovljivih virov energije in energetske skupnosti državljanov, ki spodbujajo izboljšanje energetske učinkovitosti, energetske učinkovitost, obnovljive vire energije in zmanjšanje emisij toplogrednih plinov na ravni soseske in zlasti za ranljiva gospodinjstva.

4. **Komisija** ■ stalno izboljšuje storitve obveščanja, predvsem spletno mesto, vzpostavljeno kot evropski portal za energijsko učinkovitost stavb, namenjeno državljanom, strokovnjakom in organom, da bi državam članicam pomagala pri obveščanju in dviganju ozaveščenosti. Informacije, objavljene na tem spletnem mestu, lahko vključujejo povezave do *ustreznega prava Unije ter nacionalnih, regionalnih in lokalnih predpisov*, povezave do spletnih mest Europa, na katerih so objavljeni nacionalni akcijski načrti o energijski učinkovitosti, povezave do dostopnih finančnih instrumentov ter primeri dobrih praks na nacionalni, regionalni in lokalni ravni, *vključno s točkami „vse na enem mestu“, vzpostavljenimi v skladu s členom 15a*. Komisija v okviru Evropskega sklada za regionalni razvoj, Kohezijskega sklada in Sklada za pravični prehod, *Socialnega sklada za podnebje ter mehanizma za okrevanje in odpornost* še naprej opravlja storitve obveščanja in te nadgrajuje, *tudi prek evropske pomoči, namenjene področju energije na lokalni ravni v sodelovanju z Evropsko investicijsko banko*, da bi zainteresiranim deležnikom, med drugim tudi nacionalnim, regionalnim in lokalnim organom, z zagotavljanjem pomoči in informacij v zvezi z možnostmi financiranja olajšala uporabo razpoložljivih sredstev, pri čemer upošteva zadnje spremembe zakonodajnega okvira.

Člen 27

Posvetovanje

Da bi olajšale učinkovito izvajanje te direktive, se države članice v skladu z veljavno nacionalno zakonodajo in po potrebi posvetujejo z vpletenimi deležniki, vključno z lokalnimi in regionalnimi organi. Takšno posvetovanje je posebej pomembno za izvajanje člena 26.

Člen 28

Prilagoditev Priloge I tehničnemu napredku

Komisija sprejme delegirane akte v skladu s členom 29:

(a) spremembo te direktive s prilagoditvijo točk 4 in 5 Priloge I tehničnemu napredku;
ter

(b) dopolnitev te direktive z vključitvijo smernic za države članice o oceni energijske učinkovitosti prozornih stavbnih elementov, ki so del ovoja stavbe.

Člen 29

Izvajanje prenosa pooblastila

1. Pooblastilo za sprejemanje delegiranih aktov je preneseno na Komisijo pod pogoji, določenimi v tem členu.
2. Pooblastilo za sprejemanje delegiranih aktov iz členov **6, 7, 10, 11a, 13, 14(4a), 15** in 28 se prenese na Komisijo za nedoločen čas od ... [datum začetka veljavnosti te direktive].
3. Prenos pooblastila iz členov **6, 7, 10, 11a, ~~13~~, 14(4a), 15** in 28 lahko kadar koli prekliče Evropski parlament ali Svet. S sklepom o preklicu preneha veljati prenos pooblastila iz navedenega sklepa. Sklep začne učinkovati dan po njegovi objavi v *Uradnem listu Evropske unije* ali na poznejši datum, ki je določen v navedenem sklepu. Sklep ne vpliva na veljavnost že veljavnih delegiranih aktov.
4. Komisija se pred sprejetjem delegiranega akta posvetuje s strokovnjaki, ki jih imenujejo države članice, v skladu z načeli, določenimi v Medinstitucionalnem sporazumu z dne 13. aprila 2016 o boljši pripravi zakonodaje.
5. Komisija takoj po sprejetju delegiranega akta o njem sočasno uradno obvesti Evropski parlament in Svet.
6. Delegirani akt, sprejet na podlagi členov **6, 7, 10, 11a, ~~13~~, 14(4a), 15**, ali 28, začne veljati le, če mu niti Evropski parlament niti Svet ne nasprotuje v roku dveh mesecev od uradnega obvestila Evropskemu parlamentu in Svetu o tem aktu ali če pred iztekom tega roka tako Evropski parlament kot Svet obvestita Komisijo, da mu ne bosta nasprotovala. Ta rok se na pobudo Evropskega parlamenta ali Sveta podaljša za dva meseca.

Člen 30

Postopek v odboru

1. Komisiji pomaga odbor. Ta odbor je odbor v smislu Uredbe (EU) št. 182/2011.
2. Pri sklicevanju na ta odstavek se uporablja člen 4 Uredbe (EU) št. 182/2011.
3. Pri sklicevanju na ta odstavek se uporablja člen 5 Uredbe (EU) št. 182/2011.

Člen 32

Prenos

1. Države članice ³ uveljavijo zakone in druge predpise, potrebne za uskladitev s členi 1 do 3, 5 do 26, 29 in 32 ter prilogami I do III in V do IX do ... [**24 mesecev od dneva začetka veljavnosti te direktive**]. Komisiji takoj sporočijo besedilo teh ukrepov in korelacijsko tabelo.

Države članice se pri sprejemanju teh ukrepov sklicujejo na to direktivo ali pa sklicevanje nanjo navedejo ob njihovi uradni objavi. Vključijo tudi izjavo, da se sklicevanja na direktivo razveljavljeno s to direktivo, v obstoječih zakonih in drugih predpisih štejejo za sklicevanja na to direktivo. Države članice določijo način sklicevanja in obliko izjave.

2. Države članice Komisiji sporočijo besedilo temeljnih predpisov nacionalne zakonodaje, ki jih sprejmejo na področju, ki ga ureja ta direktiva.

Člen 33

Razveljavitev

Direktiva 2010/31/EU, kakor je spremenjena z akti, navedenimi v Prilogi VIII, del A, se razveljavi z učinkom od [...] brez poseganja v obveznosti držav članic v zvezi z roki za prenos v nacionalno pravo in datumi začetka uporabe direktiv, navedenih v Prilogi VIII, del B.

Sklicevanja na razveljavljeno direktivo se štejejo za sklicevanja na to direktivo in se berejo v skladu s korelacijsko tabelo iz Priloge IX.

Člen 34

Začetek veljavnosti

Ta direktiva začne veljati dvajseti dan po objavi v *Uradnem listu Evropske unije*.

Členi 4, 27, 28, 30, 31 in 33 do 35 ter Priloga IV se uporabljajo od [dan po datumu prenosa/prvi dan meseca, ki sledi 24 mesecev po datumu začetka veljavnosti].

Člen 35

Naslovniki

Ta direktiva je naslovljena na države članice.

V

Za Evropski parlament
predsednica

Za Svet
predsednik

PRILOGA I

SKUPNI SPLOŠNI OKVIR ZA IZRAČUNAVANJE ENERGIJSKE UČINKOVITOSTI STAVB

(iz člena 4)

1. Energijska učinkovitost stavbe se določi na podlagi izračunane ali odčitane porabe energije ter odraža njeno običajno porabo energije za ogrevanje prostorov, hlajenje prostorov, sanitarno toplo vodo, prezračevanje, vgrajeno razsvetljava in druge tehnične stavbne sisteme. Države članice zagotovijo, da je običajna poraba energije reprezentativna v dejanskih obratovalnih pogojih za vsako ustrezno tipologijo in odraža običajno vedenje uporabnika. ■ Običajna poraba energije in običajno vedenje uporabnikov temeljita na razpoložljivih nacionalnih statističnih podatkih, gradbenih predpisih in odčitanih podatkih.

Kadar je odčitana energija osnova za izračun energijske učinkovitosti stavb, mora biti z metodologijo izračuna mogoče opredeliti vpliv obnašanja uporabnikov in lokalnega podnebja, ki se ne odraža v rezultatu izračuna. Odčitano energijo, ki se uporablja za izračun energijske učinkovitosti stavb, je treba odčitavati v najmanj urnih intervalih, pri čemer mora biti razvidna razlika med nosilci energije.

Države članice lahko uporabijo odčitano porabo energije v običajnih obratovalnih pogojih, da preverijo pravilnost izračunane porabe energije in omogočijo primerjavo med izračunano in dejansko učinkovitostjo. Odčitana poraba energije za namene preverjanja in primerjave lahko temelji na mesečnih odčitavanjih.

Energijska učinkovitost stavbe se izrazi z numeričnim indikatorjem porabe primarne energije na enoto referenčne tlorisne površine na leto, v kWh/m² na leto za namene energijskih izkaznic in skladnosti z minimalnimi zahtevami glede energijske učinkovitosti. ***Uporabijo se numerični indikatorji porabe končne energije na enoto referenčne tlorisne površine na leto v kWh/m² na leto in potreb po energiji v skladu s standardom ISO 52000 v kWh/m² na leto.*** Metodologija za določitev energijske učinkovitosti stavbe mora biti pregledna in odprta za inovacije ***ter odražati najboljšo prakso, zlasti na podlagi dodatnih indikatorjev.***

Države članice opišejo svojo nacionalno metodologijo izračuna na podlagi Priloge A k poglavitnim evropskim standardom o energijski učinkovitosti stavb, in sicer EN ISO 52000-1, EN ISO 52003-1, EN ISO 52010-1, EN ISO 52016-1, EN ISO 52018-1, EN 16798-1, ***EN 52120-1*** in EN 17423 ali dokumentom, ki jih nadomeščajo. Ta določba ne pomeni pravne kodifikacije navedenih standardov.

Države članice sprejmejo potrebne ukrepe, s katerimi zagotovijo, da se v primeru, ko se stavbe oskrbujejo iz sistemov daljinskega ogrevanja ali hlajenja, koristi take oskrbe priznajo in upoštevajo v metodologiji izračuna, ***zlasti delež obnovljivih virov energije***, s posamično potrjenimi ali priznanimi faktorji primarne energije.

2. Potrebe po energiji in poraba energije za ogrevanje prostorov, hlajenje prostorov, sanitarno toplo vodo, prezračevanje, razsvetljava in druge tehnične stavbne sisteme se izračunajo z uporabo urnih ali manjših intervalov izračuna, da se upoštevajo spremenljivi pogoji, ki znatno vplivajo na obratovanje in učinkovitost sistema in notranje pogoje, ter da se zagotovijo optimalne ravni ***stroškov***, zdravja, kakovosti ***okolja*** v zaprtih prostorih in udobja, ki jih opredelijo države članice na nacionalni ali regionalni ravni. ***Izračun vključuje oceno toplotne odzivnosti stavbe in njene zmogljivosti za zagotavljanje prožnosti energetskega omrežju.***

Kadar predpisi za izdelke, povezane z energijo, sprejeti v skladu z Uredbo 2009/125/ES, vključujejo posebne zahteve v zvezi z informacijami o izdelku za namene izračuna energijske učinkovitosti **in potenciala za globalno segrevanje v celotnem življenjskem ciklu** v skladu s to direktivo, nacionalne metode izračunavanja ne zahtevajo dodatnih informacij.

Izračun primarne energije temelji na **dinamičnih in v prihodnost usmerjenih** faktorjih primarne energije (pri čemer se razlikuje med tistimi iz neobnovljivih in obnovljivih virov ter faktorji primarne energije skupaj) na nosilec energije, ki jih morajo priznati nacionalni organi **in pri tem upoštevati mešanico virov energije, predvideno v njihovih nacionalnih energetske in podnebne načrtih**. Ti faktorji primarne energije lahko temeljijo na nacionalnih, regionalnih ali lokalnih informacijah. Določeni so lahko na letni, sezonski, mesečni, dnevni ali urni podlagi ali na podlagi podrobnejših informacij, ki so na voljo za posamezne sisteme daljinskega ogrevanja.

■ Sprejete odločitve in viri podatkov se sporočijo v skladu s standardom EN 17423 ali katerim koli dokumentom, ki ta standard nadomešča. Države članice **uporabijo** faktor primarne energije ■, ki odraža mešanico električne energije v državi. **Pri opredeljevanju teh faktorjev zagotovijo, da so prizadevanja usmerjena k optimalni energijski učinkovitosti ovoja stavbe.**

3. Za namen prikaza energijske učinkovitosti stavbe ■ države članice opredelijo dodatne numerične indikatorje za skupno porabo primarne energije, rabo energije iz neobnovljivih in obnovljivih virov ter za obratovalne **in vgrajene** emisije toplogrednih plinov v kg ekvivalenta CO₂/m² na leto **v pričakovani življenjski dobi stavbe.**

3a. Države članice lahko pri izračunu faktorjev primarne energije za namene izračunavanja energijske učinkovitosti stavb upoštevajo dobavljene obnovljive vire energije in obnovljive vire energije, ki se proizvedejo in uporabijo na kraju samem.

4. Metodologija se določi ob upoštevanju vsaj naslednjih vidikov:

(a) naslednjih dejanskih toplotnih značilnosti stavbe, vključno z njenimi notranjimi predelnimi stenami:

- (i) toplotna zmogljivost;
- (ii) izolacija;
- (iii) pasivno gretje;
- (iv) hladilni elementi;
- (v) toplotni mostovi;

(b) ogrevalnega sistema in oskrbe s toplo vodo, vključno z značilnostmi glede njune izolacije;

(ba) zmogljivosti nameščenih obnovljivih virov energije na kraju samem, dvosmerne infrastrukture za polnjenje električnih vozil, odziva na povpraševanje in shranjevanja;

- (c) klimatskih naprav;
- (d) naravnega in mehanskega prezračevanja, ki lahko vključuje ■ zračno tesnost **in rekuperacijo toplote;**
- (e) vgrajene razsvetljave (v glavnem v nestanovanjskem sektorju);
- (f) oblike, položaja in orientacije stavbe, vključno z zunanjo klimo;
- (g) pasivnih solarnih sistemov in zaščite pred soncem;
- (h) notranjih klimatskih pogojev, vključno s projektirano notranjo klimo;

(i) notranjih obremenitev;

(ia) avtomatizacije in nadzornih sistemov stavb in njihovih zmogljivosti za spremljanje, nadzor in optimizacijo energijske učinkovitosti;

(ib) učinkovitosti električni naprav (IEC EN 60364-8-1).

5. Upošteva se pozitiven vpliv naslednjih vidikov:

(a) pogoji lokalne izpostavljenosti soncu, aktivni solarni sistemi ter drugi ogrevalni sistemi in sistemi za proizvodnjo električne energije na podlagi energije iz obnovljivih virov;

(b) električna energija, proizvedena v soproizvodnji;

(c) sistemi daljinskega ogrevanja in hlajenja ter sistemi ogrevanja in hlajenja v stavbi ;

(d) naravna osvetlitev;

(da) zmožnost prožnosti na strani povpraševanja (EN 50491-12-1).

6. Za ta izračun bi morale biti stavbe ustrezno razvrščene v naslednje kategorije:

(a) enodružinske hiše raznih vrst;

(b) stanovanjski bloki;

(c) pisarne;

(d) stavbe, namenjene izobraževanju;

(e) bolnišnice;

(f) hoteli in restavracije;

(g) športni objekti;

(h) stavbe za veleprodajo in maloprodajo;

(i) druge vrste stavb, ki so porabniki energije.

PRILOGA II

PREDLOGA ZA NACIONALNE NAČRTE PRENOVE STAVB

(iz člena 3)

Člen 3 direktive o energijski učinkovitosti stavb	Obvezni indikatorji	Neobvezni indikatorji/pripombe
(a) Pregled nacionalnega stavbnega fonda	<p>Število stavb in skupna tlorisna površina (m²):</p> <ul style="list-style-type: none">— po vrsti stavbe (vključno z javnimi stavbami in socialnimi stanovanji)— po razredu energijske učinkovitosti— stavba s skoraj ničelno porabo energije— najmanj učinkovite (vključno z opredelitvijo razredov E, F, G) <p><i>Pregled vrst virov energije za ogrevanje in hlajenje prostorov in vode ter predvidenih datumov zastarelosti sistemov ogrevanja in hlajenja</i></p> <ul style="list-style-type: none">— <i>Letna stopnja zamenjav ogrevalnih in hladilnih naprav za ogrevanje in hlajenje prostorov</i>— <i>število in vrsta naprav, zamenjanih vsako leto (v preteklih petih letih, zajetih v načrtu);</i>— <i>vrsta novonameščenih naprav.</i> <p><i>Pregled skupnega deleža, števila in lokacije nezasedenih stavb in praznih nepremičnin v stavbah v skupnem lastništvu</i></p>	<p>Število stavb in skupna tlorisna površina (m²):</p> <ul style="list-style-type: none">— po starosti stavbe— po velikosti stavbe— po tipu podnebja— rušenje (število in skupna tlorisna površina)

<p>Število stavb, opredeljenih kot uradno zaščitenih kot del zaščitenega okolja ali zaradi njihovega posebnega arhitektonskega ali zgodovinskega pomena v primerjavi z letom 2020</p>	
<p>Število energijskih izkaznic: — po vrsti stavbe (vključno z javnimi stavbami) — po razredu energetske učinkovitosti</p>	<p>Število energijskih izkaznic: - po obdobju gradnje</p>
<p>Letne stopnje prenove: število in skupna tlorisna površina (m²): — po vrsti stavbe — v skorajničenergijske in ničenergijske stavbe — po obsegu prenove (ponderirana povprečna prenova) — celovite prenove — javne stavbe,</p>	
<p>Letna poraba primarne in končne energije (ktoe)(letne potrebe v ktoe in sezonske konične potrebe v GWh/dan): — po vrsti stavbe — po končni porabi Prihranki energije (Ktoe): — po vrsti stavbe</p>	<p>Zmanjšanje stroškov energije (v EUR) na gospodinjstvo (povprečje) Potreba po primarni energiji stavbe, ki se uvršča med najučinkovitejših 15 % (prag znatnega prispevka) in najučinkovitejših 30 % (prag po načelu, da se ne škoduje bistveno) nacionalnega stavbnega fonda, kot je določeno v delegiranem</p>

	<ul style="list-style-type: none"> – javne stavbe, <p>Delež energije iz obnovljivih virov v stavbnem sektorju (proizvedeni MW):</p> <ul style="list-style-type: none"> – za različne uporabe – na kraju samem – drugje 	<p>aktu o podnebni taksonomiji EU.</p> <p>Delež ogrevalnega sistema v stavbnem sektorju po vrsti kotla/ogrevalnega sistema</p>
	<p>Letne obratovalne emisije toplogrednih plinov (v kg ekvivalenta CO₂/(m² na leto)):</p> <ul style="list-style-type: none"> – po vrsti stavbe (vključno z javnimi stavbami) <p>Letno zmanjšanje obratovalnih emisij toplogrednih plinov (v kg ekvivalenta CO₂/(m² na leto)):</p> <ul style="list-style-type: none"> – po vrsti stavbe (vključno z javnimi stavbami) <p>Letni potencial globalnega segrevanja v življenjskem ciklu (v kg ekvivalenta CO₂/(m² na leto)):</p> <ul style="list-style-type: none"> – – <i>po vrsti stavbe</i> <p>Zmanjšanje letnega potenciala globalnega segrevanja v življenjskem ciklu (v kg ekvivalenta CO₂/(m² na leto)):</p> <ul style="list-style-type: none"> – – <i>po vrsti stavbe</i> 	

	<p>Tržne ovire in pomanjkljivosti (opis):</p> <ul style="list-style-type: none"> — razdeljene spodbude — zmogljivost gradbenega in energetskega sektorja <p>Pregled zmogljivosti v sektorjih gradbeništva, energijske učinkovitosti in energije iz obnovljivih virov</p> <p>Število:</p> <ul style="list-style-type: none"> — <i>podjetja za energetske storitve</i> — <i>gradbena podjetja</i> — <i>arhitekti in inženirji</i> — <i>kvalificirani delavci</i> — <i>mikropodjetja ter MSP v gradbenem sektorju/sektorju prenove</i> — <i>programi usposabljanja in objekti, osredotočeni na energijsko prenovo</i> — <i>točke „vse na enem mestu“ na 45.000 prebivalcev</i> — <i>skupnosti na področju energije iz obnovljivih virov in energetske skupnosti državljanov</i> 	<p>Tržne ovire in pomanjkljivosti (opis):</p> <ul style="list-style-type: none"> — upravne — finančne — tehnične — ozaveščenost — drugo <p>Projekcije delovne sile v gradbeništvu:</p> <ul style="list-style-type: none"> - upokojeni arhitekti/inženirji/kvalificirani delavci - arhitekti/inženirji/kvalificirani delavci, ki vstopajo na trg - <i>inštalaterji in/ali podjetja za namestitve ogrevalnih sistemov</i> - <i>osebje za vzdrževanje ogrevalnih sistemov</i> - mladi v sektorju - ženske v sektorju <p>Pregled in napoved gibanja cen gradbenih materialov in razvoja nacionalnih trgov</p>
	<p>Energijska revščina (<i>razčlenjena po spolu</i>):</p> <ul style="list-style-type: none"> — % ljudi, ki živijo v energijski revščini — delež razpoložljivega dohodka na gospodinjstvo, ki je bil porabljen za energijo — prebivalstvo, ki živi v neustreznih stanovanjskih razmerah (npr. streha, ki pušča) ali v neustreznih pogojih toplotnega udobja 	

	<p>Faktorji primarne energije:</p> <ul style="list-style-type: none"> – na nosilec energije – faktor primarne energije iz neobnovljivih virov – faktor primarne energije iz obnovljivih virov – faktor primarne energije skupaj 	
	<p>Opredelitev skorajničenergijske stavbe za nove in obstoječe stavbe</p> <p><i>Opis regij, ki spadajo pod posamezni tip podnebja v skladu s Prilogo III, in število brezemisijskih stavb na podnebni tip</i></p>	Pregled pravnega in upravnega okvira
	<p>Stroškovno optimalne minimalne zahteve za nove in obstoječe stavbe</p>	
(b) Časovni načrt za 2030, 2040, 2050	<p>Cilji za letne stopnje preнове: število in skupna tlorisna površina (m²):</p> <ul style="list-style-type: none"> – po vrsti stavbe – najmanj učinkovite stavbe, – <i>celovite preнове</i> <p><i>Cilji za pričakovani delež (%) prenovljenih stavb:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> – <i>po vrsti stavbe</i> – <i>po obsegu preнове</i> – <i>po ukrepih za elemente stavb, ki so del ovoja stavbe in tehničnih stavbnih sistemov ter znatno vplivajo na</i> 	

	<i>energijsko učinkovitost stavbe</i>	
	<p>Cilj za pričakovano letno porabo primarne in končne energije (ktoe) <i>ter letne potrebe v ktoe in sezonske konične potrebe v GWh/dan:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> — po vrsti stavbe — po končni porabi <p>Pričakovani prihranki energije:</p> <ul style="list-style-type: none"> — po vrsti stavbe — <i>Delež energije iz obnovljivih virov v stavbnem sektorju (proizvedeni MW)</i> — <i>številčni cilji za uvedbo sončne energije in toplotnih črpalk v stavbah</i> <p><i>Cilji za zamenjavo starih in neučinkovitih grelnikov;</i></p> <p><i>Cilji za postopno opustitev fosilnih goriv v sistemih ogrevanja in hlajenja</i></p> <p style="padding-left: 40px;"><i>po vrsti stavbe</i></p> <p style="padding-left: 40px;"><i>kot delež celotne prenove</i></p> <p style="padding-left: 40px;"><i>za stavbo, katerih razred energijske učinkovitosti je višji kot D</i></p>	

	<p><i>Mejniki in usmeritve, da bodo stavbe dosegale razrede energijske učinkovitosti v skladu s členom 9(1) in višje razrede energijske učinkovitosti v skladu s ciljem podnebne nevtralnosti</i></p> <p><i>Cilji za povečanje deleža energije iz obnovljivih virov v skladu s ciljem za delež energije iz obnovljivih virov v stavbnem sektorju, določen v Direktivi (EU) .../...</i> <i>[spremenjena direktiva o spodbujanju uporabe energije iz obnovljivih virov]</i></p> <p><i>Cilji za razogljichenje ogrevanja in hlajenja, tudi z omrežji za daljinsko ogrevanje in hlajenje, v katerih se uporabljata energija iz obnovljivih virov in odpadna toplota v skladu z zahtevami iz členov 23 in 24 [prenovljena direktiva o energijski učinkovitosti] in zahtevami iz členov 15, 15a, 20, 23 in 24 navedene direktive.</i></p>	
	<p>Cilji za pričakovane obratovalne emisije toplogrednih plinov (v kg ekvivalenta CO₂/(m² na leto):</p> <ul style="list-style-type: none"> – po vrsti stavbe <p><i>Cilji za pričakovane emisije toplogrednih plinov v življenjskem ciklu (v kg ekvivalenta CO₂/(m² na leto) s petletnimi mejniki</i></p> <ul style="list-style-type: none"> – po vrsti stavbe <p><i>Cilji za zmanjšanje pričakovanih emisij toplogrednih plinov v življenjskem ciklu (%) s petletnimi mejniki:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> – po vrsti stavbe 	<p>Razdelitev na emisije iz poglavja III [nepremične naprave], poglavja IVa [nov sistem trgovanja z emisijami za stavbe in cestni promet] Direktive 2003/87/ES in na emisije iz drugega fonda</p>

	<p><i>Cilji, povezani z Uredbo (EU) št. 305/2011, za krožno rabo materialov, recikliranih in sekundarnih materialov, ter zadostnost z petletnimi mejniki, če je ustrezno</i></p> <p><i>Cilji za povečanje odvzemov ogljika, povezanih z začasnim shranjevanjem ogljika v stavbah ali na njih.</i></p>	
	<p>Pričakovane širše koristi</p> <ul style="list-style-type: none"> — ustvarjanje novih delovnih mest — zmanjšanje % ljudi, ki živijo v energijski revščini — zmanjšanje % ljudi, ki živijo v neustreznem okolju v zaprtih prostorih ter zmanjšanje stroškov za zdravstvene sisteme zaradi boljšega zdravja, ki je posledica boljše kakovosti okolja v zaprtih prostorih — učinkovita raba virov, vključno z učinkovito porabo vode 	<p>— povečanje BDP (v deležu in milijardah EUR)</p>
	<p>Prispevek k zavezujočemu nacionalnemu cilju posamezne države članice glede emisij toplogrednih plinov v skladu z [revidirana uredba o porazdelitvi prizadevanj]</p>	
	<p><i>Prispevek k ciljem Unije glede energijske učinkovitosti v skladu z Direktivo (EU) .../... [prenovljena direktiva o energijski učinkovitosti] (delež in številka v ktoe, primarna in končna poraba):</i></p> <ul style="list-style-type: none"> — <i>glede na splošni cilj povečanja energijske učinkovitosti</i> 	

	<p>Prispevek k ciljem Unije glede energije iz obnovljivih virov v skladu z Direktivo (EU) 2018/2001 [spremenjena direktiva o spodbujanju uporabe energije iz obnovljivih virov] (delež, proizvedeni MW):</p> <ul style="list-style-type: none"> — glede na splošni cilj glede energije iz obnovljivih virov — glede na ■ cilj deleža energije iz obnovljivih virov v stavbnem sektorju 	
	<p>Prispevek k podnebnemu cilju Unije za leto 2030 in cilju podnebne nevtralnosti do leta 2050 v skladu z Uredbo (EU) 2021/1119 (delež in številka v (kg ekvivalenta CO₂/(m² na leto))):</p> <ul style="list-style-type: none"> — glede na splošni cilj razogljičenja 	
<p>(c) Pregled izvedenih in načrtovanih politik in ukrepov</p>	<p>Politike in ukrepi v zvezi z naslednjimi elementi:</p> <p>(a) opredelitev stroškovno <i>optimalnih</i> pristopov k prenovi za različne vrste stavb in tipe podnebja, ob upoštevanju morebitnih relevantnih sprožilnih točk v življenjskem ciklu stavbe;</p> <p>(b) nacionalni minimalni standardi energijske učinkovitosti v skladu s členom 9 ter druge politike in ukrepi, usmerjeni v segmente nacionalnega stavbnega fonda z najslabšo energijsko učinkovitostjo;</p> <p>(c) spodbujanje celovite prenove stavb, vključno s postopno celovito prenovo;</p> <p>(ca) višja kakovost okolja v zaprtih prostorih v novih in prenovljenih stavbah;</p>	<p>Politike in ukrepi v zvezi z naslednjimi elementi:</p> <p>(a) povečanje odpornosti stavb proti podnebnim spremembam;</p> <p>(b) spodbujanje trga energetske storitve;</p> <p>(c) povečanje požarne varnosti;</p> <p>(d) povečanje odpornosti proti tveganjem nesreč, vključno s tveganji, povezanimi z močno potresno dejavnostjo;</p> <p>(e) odstranitev nevarnih snovi, vključno z azbestom; in</p> <p>(f) dostopnost za invalide.</p>

	<p>(d) krepitev moči in zaščita ranljivih odjemalcev ter zmanjšanje energijske revščine, vključno s politikami in ukrepi v skladu s členom 22 Direktive (EU).../... [prenovljena direktiva o energijski učinkovitosti], ter cenovna dostopnost stanovanj;</p> <p>(e) vzpostavitev točk „vse na enem mestu“ ali podobnih mehanizmov za zagotavljanje tehničnega, upravnega in finančnega svetovanja in podpore;</p> <p>(f) razogljičenje ogrevanja in hlajenja, med drugim tudi prek omrežij učinkovitega daljinskega ogrevanja in hlajenja v skladu z [prenovljeno direktivo o energijski učinkovitosti], ter postopno opuščanje fosilnih goriv pri ogrevanju in hlajenju stavb z namenom, da se najpozneje do leta 2035 načrtovano popolnoma opustijo, in najkasneje do leta 2040, če Komisija dokaže, da to ni uresničljivo, (fa) časovni načrt za opuščanje uporabe fosilnih goriv v stavbah do leta 2035, če pa Komisija dokaže, da to ni uresničljivo, najkasneje do leta 2040;</p> <p>(g) spodbujanje obnovljivih virov energije v stavbah v skladu s ■ ciljem glede deleža energije iz obnovljivih virov v stavbnem sektorju iz člena 15a(1) Direktive (EU) 2018/2001 [spremenjena direktiva o spodbujanju uporabe energije iz obnovljivih virov];</p> <p>(ga) namestitev naprav za proizvodnjo sončne energije na stavbah;</p> <p>(h) zmanjšanje emisij toplogrednih plinov v celotnem življenjskem ciklu pri gradnji, prenovi, obratovanju in koncu življenjske dobe stavb ter uporaba odvzemov ogljika;</p>	<p>Za vse politike in ukrepe:</p> <ul style="list-style-type: none"> – upravni viri in zmogljivosti, – pokrito(-a) področje(-a): <ul style="list-style-type: none"> – najmanj učinkovite stavbe, – minimalni standardi energijske učinkovitosti, – energijska revščina, socialna stanovanja, – javne stavbe, – stanovanjske stavbe (enodružinske, večdružinske), – nestanovanjske stavbe, – industrija, – obnovljivi viri energije, – postopna opustitev fosilnih goriv pri ogrevanju in hlajenju, – emisije toplogrednih plinov v celotnem življenjskem ciklu, – krožno gospodarstvo in ravnanje z odpadki, – točke „vse na enem mestu“, – izkazi o prenovi stavb, – pametne tehnologije, – trajnostna mobilnost v stavbah, – pristopi na četrtni in sosedski ravni,
--	--	--

	<p><i>(ha) zmanjšanje skupnega okoljskega odtisa vseh delov in elementov stavb, tudi z uporabo trajnostnih, sekundarnih, po možnosti lokalno proizvedenih gradbenih proizvodov in proizvodov za prenovo;</i></p> <p>(i) preprečevanje in visokokakovostno ravnanje z gradbenimi odpadki in odpadki iz rušenja objektov v skladu z Direktivo 2008/98/ES, <i>predvsem</i> kar zadeva hierarhijo ravnanja z odpadki, in cilji krožnega gospodarstva;</p> <p><i>(ia) boljša pokritost stavbnega fonda z energijskimi izkaznicami, tudi v gospodinjstvih z nizkimi dohodki;</i></p> <p>(j) pristopi na ravni mestnih četrti in sosesk, vključno z vlogo skupnosti na področju energije iz obnovljivih virov in energetske skupnosti državljanov;</p> <p>(k) izboljšanje stavb v lasti javnih organov, vključno s politikami in ukrepi v skladu s členi 5, 6 in 7 [prenovljena direktiva o energijski učinkovitosti];</p> <p>(l) spodbujanje pametnih tehnologij in infrastrukture za trajnostno mobilnost v stavbah;</p> <p>(m) odpravljanje tržnih ovir in nedelovanja trga;</p> <p>(n) odpravljanje vrzeli in neskladij v znanjih in spretnostih človeških virov ter spodbujanje izobraževanja, usposabljanja, izpopolnjevanja in preusposabljanja v gradbenem sektorju ter v sektorjih energijske učinkovitosti in energije iz obnovljivih virov, <i>tudi z upoštevanjem razsežnosti spola</i>; ter</p> <p><i>(na) ključni kazalniki uspešnosti za ukrepe izpopolnjevanja in/ali preusposabljanja, ter ustvarjena</i></p>	<ul style="list-style-type: none"> – znanja in spretnosti, usposabljanje, – kampanje ozaveščanja in svetovalna orodja, <ul style="list-style-type: none"> – <i>število ljudi, ki se v svoji državi članici usposabljujejo na področju gradbeništva,</i> – <i>geografska pokritost poklicnega izobraževanja in usposabljanja,</i> – <i>število podjetij, ki nudijo usposabljanje in vajeništvo,</i> – <i>vključenost žensk in mladih v programe</i>
--	--	---

	<p>delovna mesta</p> <p>(o) kampanje ozaveščanja in druga svetovalna orodja.</p> <p>(oa) spodbujanje pametnih tehnologij za spremljanje, analizo in simulacijo energijske učinkovitosti stavb v življenjskem ciklu, tudi tehnologij za tridimenzionalno modeliranje;</p> <p>(ob) novi programi za preglede, vključno z digitalnimi orodji in sezname, za preverjanje skladnosti s stavbnimi avtomatizacijskimi in krmilnimi zmogljivostmi;</p> <p>(oc) spodbujanje rešitev za upravljanje z energijo, kot je pogodbeno zagotavljanje prihranka energije;</p> <p>(od) ukrepi za večjo pokritost stavbnega fonda z energijskimi izkaznicami ali alternativni sistemi za merjenje v realnem času;</p> <p>(oe) razvoj in podpiranje pobud za energijsko učinkovitost in prenovo, ki jih vodijo državljani, zlasti vloge skupnosti na področju energije iz obnovljivih virov in energetske skupnosti državljanov;</p> <p>Za vse politike in ukrepe:</p> <ul style="list-style-type: none"> — ime politike ali ukrepa, — kratek opis (natančen obseg, cilj in načini izvajanja), — količinsko opredeljen cilj, — vrsta politike ali ukrepa (kot so zakonodajni, ekonomski, davčni, usposabljanje, ozaveščanje), — načrtovani proračun in viri financiranja, — subjekti, odgovorni za izvajanje politike, 	<p>poklicnega izobraževanja in usposabljanja ter vajeništva,</p> <ul style="list-style-type: none"> — število začelih in zaključenih programov vajeništva in poklicnega izobraževanja in usposabljanja, — število zaključenih kampanj za ozaveščanje o možnostih poklicnega izobraževanja in usposabljanja.
--	--	--

	<ul style="list-style-type: none"> – pričakovani učinek, – stanje izvajanja, – datum začetka veljavnosti, – obdobje izvajanja. 	
<p>(d) Podroben časovni načrt naložbenih potreb, proračunskih sredstev in upravnih virov</p>	<ul style="list-style-type: none"> – Skupne naložbene potrebe za leta 2030, 2040, 2050 (v milijonih EUR) – Javne naložbe (v milijonih EUR) – Zasebne naložbe (v milijonih EUR), tudi posojila za energijsko učinkovitost, hipotekarni krediti za prenovo stavb, izdaja obveznic ali drugi mehanizmi financiranja – Proračunska sredstva – Zagotovljen proračun 	
<p>(da) Časovni načrt za energijsko revščino</p>	<ul style="list-style-type: none"> – Cilji za zmanjšanje energijske revščine – Število gospodinjstev, ki jih je prizadela energijska revščina – Seznam izvedenih in načrtovanih politik za zmanjšanje energijske revščine – Seznam izvedenih in načrtovanih ukrepov financiranja za zmanjšanje energijske revščine 	

PRILOGA III

ZAHTEVE ZA NOVE IN PRENOVLJENE BREZEMISIJSKE STAVBE TER IZRAČUN POTENCIALA GLOBALNEGA SEGREVANJA V ŽIVLJENJSKEM CIKLU

(iz člena 2(2) in člena 7)

I. Zahteve za brezemisijske stavbe

Skupna letna poraba primarne energije nove brezemisijske stavbe je skladna z najvišjimi pragovi, navedenimi v spodnji preglednici.

Države članice lahko vzpostavijo klasifikacijo notranjih regij po tipih podnebja na podlagi podatkov Eurostata o podnebnih pogojih, ki mora biti skladna s spodnjo tabelo.

	zahteve za obstoječe stavbe		
Tip podnebja v EU	Stanovanjska stavba	Poslovna stavba	Druga nestanovanjska stavba*
Sredozemsko	< 60 kWh/(m ² na leto)	< 70 kWh/(m ² na leto)	< skupna poraba primarne energije skorajničenergijske stavbe, opredeljena na nacionalni ravni
Oceansko	< 60 kWh/(m ² na leto)	< 85 kWh/(m ² na leto)	< skupna poraba primarne energije skorajničenergijske stavbe, opredeljena na nacionalni ravni

Celinsko	< 65 kWh/(m ² na leto)	< 85 kWh/(m ² na leto)	< skupna poraba primarne energije skorajničenergijske stavbe, opredeljena na nacionalni ravni
Nordijsko	< 75 kWh/(m ² na leto)	< 90 kWh/(m ² na leto)	< skupna poraba primarne energije skorajničenergijske stavbe, opredeljena na nacionalni ravni

*Opomba: prag bi moral biti nižji od praga za skupno porabo primarne energije, določenega na ravni države članice, za skorajničenergijske nestanovanjske stavbe, ki niso pisarne.

Skupna letna poraba primarne energije nove ali prenovljene brezemisijске stavbe se na letni **ali sezonski** neto osnovi v celoti pokrije z:

- energijo iz obnovljivih virov, proizvedeno **ali skladiščeno** na kraju samem, ki izpolnjuje merila iz člena 7 Direktive (EU) 2018/2001 [spremenjena direktiva o spodbujanju uporabe energije iz obnovljivih virov],
- **energijo za lastno porabo in skupno lastno porabo v smislu Direktive (EU) 2018/2001 [spremenjena direktiva o spodbujanju uporabe energije iz obnovljivih virov] ali lokalno souporabo proizvodnje** energije iz obnovljivih virov, **tudi prek tretjega akterja na trgu, ali** energijo, ki jo zagotavlja skupnost na področju energije iz obnovljivih virov v smislu člena 22 Direktive (EU) 2018/2001 [spremenjena direktiva o spodbujanju uporabe energije iz obnovljivih virov], ali
- energijo iz obnovljivih virov **iz sistema daljinskega ogrevanja in hlajenja ali odpadno toploto.**

Brezemisijška stavba ne sme povzročati nobenih emisij ogljika iz fosilnih goriv na kraju samem.

Kadar zaradi narave stavbe ali onemogočenega dostopa do skupnosti na področju energije iz obnovljivih virov ali upravičenih sistemov daljinskega ogrevanja in hlajenja **ali odpadne toplote** tehnično ni mogoče **v celoti** izpolniti zahtev iz prvega odstavka, se lahko **vsa** skupna letna poraba primarne energije **ali njen preostali delež** krije tudi z energijo **iz obnovljivih virov** iz omrežja, **dokumentirano s pogodbami o nakupu električne energije in pogodbami o nakupu električne energije iz obnovljivih virov za ogrevanje in hlajenje iz Direktive (EU) 2018/2001 [spremenjena direktiva o spodbujanju uporabe energije iz obnovljivih virov], ali energijo iz obnovljivih virov iz učinkovitega sistema daljinskega ogrevanja in hlajenja v skladu s členom 24(1) Direktive (EU) [prenovljena direktiva o energijski učinkovitosti].**

Komisija izda smernice za izvajanje in preverjanje teh meril, pri čemer posebno pozornost nameni tehnični izvedljivosti.

II. Izračun potenciala **■ globalnega segrevanja v ■** življenjskem ciklu novih stavb v skladu s členom 7(2)

Za izračun potenciala **■ globalnega segrevanja v ■** življenjskem ciklu novih stavb v skladu s členom 7(2) se potencial za globalno segrevanje sporoči kot numerični indikator za vsako fazo življenjskega cikla, izražen v kg ekvivalenta CO₂/m² (uporabne tlorisne površine), povprečno za eno leto referenčnega obdobja študije, ki traja 50 let. Izbira podatkov, opredelitev scenarijev in izračuni se izvedejo v skladu s standardom EN 15978 (EN 15978:2011. Trajnostnost gradbenih objektov Vrednotenje učinkov ravnanja z okoljem v stavbah Računska metoda). Obseg elementov stavb in tehnične opreme ustreza opredelitvi v skupnem okviru EU Level(s) za indikator 1.2. Kadar obstaja nacionalno orodje za izračun ali je tako orodje potrebno za razkritje informacij ali pridobitev gradbenih dovoljenj, se to orodje lahko uporabi za razkritje potrebnih informacij. Uporabijo se lahko druga orodja za izračun, če izpolnjujejo minimalna merila, določena v skupnem okviru EU Level(s) **v zvezi s posebnimi gradbenimi proizvodi in tehničnimi stavbnimi sistemi ter okoljskimi deklaracijami proizvodov, in so** izračunana v skladu z [revidirana uredba o gradbenih proizvodih], kadar so na voljo.

PRILOGA IV

SKUPNI SPLOŠNI OKVIR ZA RAZVRŠČANJE STAVB GLEDE NA PRIPRAVLJENOST NA PAMETNE SISTEME

1. Komisija določi opredelitev indikatorja pripravljenosti na pametne sisteme in metodologijo za njegov izračun, da bi se ocenile zmogljivosti stavbe ali stavbne enote za prilagoditev njenega delovanja potrebam stanovalca in omrežja ter za izboljšanje njene energijske in celotne učinkovitosti.

Indikator pripravljenosti na pametne sisteme zajema elemente za večje prihranke energije, uporabo referenčnih vrednosti in prilagodljivost, izboljšane funkcionalnosti in zmogljivosti, ki izhajajo iz več med seboj povezanih in pametnih naprav.

Pri metodologiji se upošteva, da obstaja digitalni dvojček stavbe, ki omogoča boljše stalno poročanje in upravljanje porabe energije v stavbi.

Pri metodologiji se upoštevajo funkcije, kot so pametni števcji, stavbni avtomatizacijski in krmilni sistemi, naprave za samoregulacijo za uravnavanje temperature zraka v zaprtih prostorih, vgrajeni gospodinjski aparati, polnilna mesta za električna vozila, shranjevanje energije ter podrobne funkcionalnosti, in njihova interoperabilnost kot tudi koristi za notranje klimatske pogoje, energijsko učinkovitost, ravni učinkovitosti in omogočeno prilagodljivost.

2. Metodologija se opira na ***naslednje*** ključne funkcionalnosti stavbe in njenih tehničnih stavbnih sistemov:

- (a) sposobnost ohranjanja energijske učinkovitosti in obratovanja stavbe s prilagoditvijo porabe energije, na primer s porabo energije iz obnovljivih virov;
- (b) sposobnost prilagoditve načina obratovanja glede na potrebe stanovalca ob ustreznem upoštevanju razpoložljivosti prijaznosti do uporabnika, ohranjanja zdravih notranjih klimatskih pogojev in sposobnosti poročanja o porabi energije ter
- (c) prilagodljivost skupnih ***energijskih*** potreb stavbe, vključno z njeno sposobnostjo, da omogoči udeležbo pri aktivnem in pasivnem ter implicitnem in eksplicitnem prilagajanju odjema, ***ter s skladiščenjem in sproščanjem energije nazaj*** v omrežje, na primer s prilagodljivostjo in zmožnostjo prenosa obremenitve ***ter skladiščenjem energije***;

(ca) sposobnost stavbe, da izboljša svojo energijsko in celotno učinkovitost z uporabo tehnologij za varčevanje z energijo.

3. Pri metodologiji se lahko upoštevata še:

- (a) interoperabilnost sistemov (pametni števcji, stavbni avtomatizacijski in krmilni sistemi, vgrajeni gospodinjski aparati, naprave za samoregulacijo za uravnavanje temperature zraka v zaprtih prostorih v stavbi ter senzorji za merjenje kakovosti zraka v zaprtih prostorih in prezračevalne naprave) in
- (b) pozitiven vpliv obstoječih komunikacijskih omrežij, predvsem obstoj stavbne fizične infrastrukture, primerne za visoke hitrosti, kot je prostovoljna oznaka „pripravljeno za širokopasovno povezavo“ ter obstoj dostopne točke v večstanovanjskih stavbah v skladu s členom 8 Direktive 2014/61/EU Evropskega parlamenta in Sveta.

4. Metodologija ne sme negativno vplivati na obstoječe nacionalne sheme

certificiranja energijske učinkovitosti in temelji na s tem povezanih pobudah na nacionalni ravni, pri čemer upošteva načelo lastništva stanovalca, varstvo podatkov, zasebnost in varnost v skladu z ustreznim pravom Unije o varstvu podatkov in zasebnosti ter najboljše razpoložljive tehnike za kibernetško varnost.

5. Metodologija določa najustreznejši format parametra indikatorja pripravljenosti na pametne sisteme ter mora biti preprosta, pregledna in enostavno razumljiva za odjemalce, lastnike, vlagatelje ter udeležence na trgu prilagajanja odjema.

PRILOGA V

PREDLOGA ZA ENERGIJSKE IZKAZNICE

(iz člena 16)

1. Energijska izkaznica na sprednji strani vsebuje vsaj naslednje elemente:

- (a) razred energijske učinkovitosti;
- (b) izračunano letno porabo primarne energije v kWh/(m² na leto);
- (c) izračunano letno porabo primarne energije v kWh ali MWh;
- (d) izračunano letno porabo končne energije v kWh/(m² na leto);
- (e) izračunano letno porabo končne energije v kWh ali MWh;
- (f) proizvodnjo energije iz obnovljivih virov v kWh ali MWh;
- (g) energijo iz obnovljivih virov v % porabe energije;
- (h) obratovalne emisije toplogrednih plinov (v kg CO₂/(m² na leto));
- (i) razred emisij toplogrednih plinov (če je ustrezno);
- (ia) izračunane potrebe po energiji v skladu s standardi EN, izražene v kWh/m² na leto in porabo končne energije v kWh ali MWh;**
- (ib) pričakovano preostalo ekonomsko življenjsko dobo sistemov in naprav za ogrevanje in/ali hlajenje prostorov in vode;**
- (ic) jasno navedbo, ali lahko sedanja stavba ali stanovanje prožno porablja energijo.**

2. Poleg tega energijska izkaznica vključuje naslednje indikatorje:

- (a) porabo energije, konično obremenitev, velikost generatorja ali sistema, glavni nosilec energije in glavno vrsto elementa za vsako uporabo: ogrevanje, hlajenje, topla sanitarna voda, prezračevanje in vgrajena razsvetljava;
- (b) energijo iz obnovljivih virov, proizvedeno na kraju samem, glavni nosilec energije in vrsto obnovljivega vira energije;
- (c) navedbo da/ne, ali je bil za stavbo opravljen izračun **potenciala globalnega segrevanja v življenjskem ciklu**;
- (d) vrednost potenciala **globalnega segrevanja v življenjskem ciklu** (če je na voljo);
- (e) informacije o odvzemih ogljika, povezanih z začasnim shranjevanjem ogljika v ali na stavbah;
- (e) navedbo da/ne, ali je za stavbo na voljo izkaz o prenovi;
- (f) povprečno vrednost U za neprozorne elemente ovoja stavbe;
- (g) povprečno vrednost U za prozorne elemente ovoja stavbe;
- (h) vrsto najobičajnejšega prozornega elementa (npr. dvojno zastekljeno okno);
- (i) rezultate analize tveganja pregrevanja (če so na voljo);
- (j) prisotnost fiksnih senzorjev, ki spremljajo ravni kakovosti **okolja** v zaprtih prostorih;
- (k) prisotnost fiksnih upravljalnih elementov, ki se odzivajo na ravni kakovosti **okolja** v zaprtih prostorih;
- (l) število in vrsto polnilnih mest za električna vozila;
- (m) prisotnost, vrsto in velikost sistemov za shranjevanje energije;
- (n) izvedljivost prilagoditve ogrevalnega sistema **in sistema za sanitarno toplo vodo** za delovanje pri učinkovitejših temperaturnih nastavitvah;
- (o) izvedljivost prilagoditve klimatskega sistema za delovanje pri učinkovitejših temperaturnih nastavitvah;
- (p) odčitano porabo energije;
- (pa) navedbo da/ne, ali je sistem za distribucijo toplote v stavbi zasnovan za obratovanje pri nizkih temperaturah;**

- (pb) prisotnost priključka na omrežje za daljinsko ogrevanje in hlajenje, vključno z nadaljnjim razvojem energetskega omrežja v bližini v naslednjih petih letih;*
- (pc) lokalne faktorje primarne energije in z njimi povezane emisijske faktorje ogljika povezanega lokalnega omrežja daljinskega ogrevanja in hlajenja;*
- (q) obratovne emisije drobnih delcev (PM_{2,5}) in indikatorje uspešnosti za glavne kategorije kakovosti okolja v zaprtih prostorih, ko se bodo začele uporabljati ustrezne določbe;*
- (qa) navedbo da/ne, ali ima stavba zmogljivosti za prožnost na strani povpraševanja;*
- (qb) kontaktne podatke najbližje točke „vse na enem mestu“ za svetovanje na področju prenove.*

Energijska izkaznica ■ vključuje naslednje povezave z drugimi pobudami, če se ■ uporabljajo naslednje:

- (a) navedbo da/ne, ali je bila za stavbo opravljena ocena pripravljenosti na pametne sisteme;
- (b) vrednost ocene pripravljenosti na pametne sisteme (če je na voljo), **vključno z vrednostjo podpornih tehnologij za varčevanje z energijo;**
- (c) navedbo da/ne, ali je za stavbo na voljo digitalni dnevnik stavb.

Invalidi imajo enak dostop do informacij v energijskih izkaznicah.

2 a. Energijska izkaznica vsebuje poseben razdelek o financiranju, v katerem se navedejo razpoložljive možnosti financiranja in indikatorji razvrščanja, ki so najpomembnejši za finančne institucije, ponudnike hipotekarnih posojil, nacionalne spodbujevalne banke in druge institucije, ki zagotavljajo dostop do financiranja.

PRILOGA VI

NEODVISNI NADZORNI SISTEMI ZA ENERGIJSKE IZKAZNICE

1. Opredelitev kakovosti energijske izkaznice

Države članice jasno opredelijo, kaj se šteje za veljavno energijsko izkaznico.

Opredelitev veljavne energijske izkaznice zagotavlja:

- (a) preverjanje veljavnosti vhodnih podatkov (tudi preverjanja na kraju samem) o stavbi, ki so uporabljeni za izdajo energijske izkaznice, ter rezultatov, navedenih v izkaznici;
- (b) veljavnost izračunov;
- (c) največje odstopanje za energijsko učinkovitost stavbe, po možnosti izraženo z numeričnim indikatorjem porabe primarne energije (kWh/(m² na leto));
- (d) najmanjše število elementov, ki se razlikujejo od privzetih ali standardnih vrednosti.

Države članice lahko v opredelitev veljavne energijske izkaznice vključijo dodatne elemente, kot je največje odstopanje za specifične vrednosti vhodnih podatkov.

2. Kakovost sistema nadzora energijskih izkaznic

Države članice jasno opredelijo cilje glede kakovosti in raven statističnega zaupanja, ki bi jih morali doseči z okvirom energijskih izkaznic. Neodvisni nadzorni sistem za ocenjeno obdobje, ki ni daljše od enega leta, zagotavlja, da ima vsaj 90 % veljavnih izdanih energijskih izkaznic 95-odstotno statistično zanesljivost.

Raven kakovosti in stopnja zaupanja se določita z naključnim vzorčenjem, pri tem pa se upoštevajo vsi elementi iz opredelitve veljavne energijske izkaznice. Kadar so neodvisni nadzorni sistemi preneseni na nevladne organe, države članice zahtevajo preverjanje, ki ga opravi tretja stran, za oceno vsaj 25 % naključnega vzorca.

Veljavnost vhodnih podatkov se preveri z informacijami, ki jih zagotovi neodvisni strokovnjak. Take informacije lahko vključujejo certifikate proizvodov, specifikacije ali gradbene načrte, ki vključujejo podrobnosti o učinkovitosti različnih elementov, vključenih v energijsko izkaznico.

Veljavnost vhodnih podatkov se preveri z obiski na kraju samem pri vsaj 10 % energijskih izkaznic, ki so del naključnega vzorčenja za oceno splošne kakovosti sheme.

Poleg minimalnega števila naključnih vzorcev za določitev splošne ravni kakovosti lahko države članice uporabijo različne strategij za odkrivanje in odpravljanje slabe kakovosti energijskih izkaznic, da bi izboljšale splošno kakovost sheme. Taka ciljno usmerjena analiza se ne more uporabiti kot podlaga za merjenje splošne kakovosti sheme.

Države članice uvedejo preventivne in reaktivne ukrepe za zagotovitev kakovosti celotnega okvira energijskih izkaznic. Ti ukrepi lahko vključujejo dodatno usposabljanje za neodvisne strokovnjake, ciljno usmerjeno vzorčenje, obveznost ponovne predložitve energijskih izkaznic, sorazmerne kazni in začasne ali trajne prepovedi za strokovnjake.

Kadar se v podatkovno zbirko vnesejo informacije, se nacionalnim organom omogoči, da za

namene spremljanja in preverjanja identificirajo avtorja vnosa.

3. Razpoložljivost energijskih izkaznic

Z neodvisnim nadzornim sistemom se preverja razpoložljivost energijskih izkaznic za morebitne kupce in najemnike, da se zagotovi možnost upoštevanja energijske učinkovitosti stavbe pri njihovi odločitvi o nakupu ali najemu.

Poleg tega neodvisni nadzorni sistem preverja vidnost indikatorja in razreda energijske učinkovitosti v oglaševalskih medijih.

4. Ravnanje s tipologijami stavb

V neodvisnem nadzornem sistemu se upoštevajo različne tipologije stavb, zlasti tiste tipologije, ki so na nepremičninskem trgu najbolj razširjene, kot so enostanovanjske hiše, večstanovanjske hiše, poslovne stavbe ali stavbe za maloprodajo.

5. Javno razkritje

Države članice v nacionalni podatkovni zbirki o energijskih izkaznicah redno objavljajo vsaj naslednje informacije o sistemu kakovosti:

- (a) opredelitev kakovosti energijskih izkaznic;
- (b) cilje glede kakovosti sheme energijskih izkaznic;
- (c) rezultate ocenjevanja kakovosti, vključno s številom ovrednotenih izkaznic in relativno velikostjo glede na skupno število izdanih izkaznic v danem obdobju (na tipologijo);
- (d) ukrepe ob nepredvidljivih dogodkih za izboljšanje splošne kakovosti energijskih izkaznic.

PRILOGA VII

PRIMERJALNI METODOLOŠKI OKVIR ZA OPREDELITEV STROŠKOVNO OPTIMALNIH RAVNI ZA ZAHTEVE GLEDE ENERGIJSKE UČINKOVITOSTI PRI STAVBAH IN ELEMENTIH STAVB

Primerjalni metodološki okvir omogoča državam članicam, da določijo energijsko učinkovitost in emisijske vrednosti stavb in elementov stavb ter gospodarske vidike ukrepov v zvezi z energijsko učinkovitostjo in emisijskimi vrednostmi, ter da jih povežejo, da bi opredelili stroškovno optimalno raven **za uresničitev ciljev za zmanjšanje emisij in podnebno nevtralnost do leta 2030 ter doseganje brezemisijskega stavbnega fonda najpozneje do leta 2050.**

Primerjalni metodološki okvir dopolnjujejo smernice, v katerih je opredeljeno, kako naj se ta okvir uporablja pri izračunu stroškovno optimalnih ravni učinkovitosti.

S primerjalnim metodološkim okvirom je omogočeno, da so upoštevani vzorci uporabe, zunanji klimatski pogoji in njihove spremembe v prihodnosti v skladu z najboljšimi razpoložljivimi znanstvenimi dognanji, stroški naložb, kategorija stavbe, obratovalni stroški in stroški vzdrževanja (vključno s stroški energije in energijskimi prihranki), zaslužki od **izvožene** energije, kjer je ustrezno, okoljske, **ekonomske** in zdravstvene eksternalije rabe energije, **socialne eksternalije prenove stavb, gradnje, rušenja ali sprememb stanovanjskih območij** in stroški ravnanja z odpadki, kjer je ustrezno, **ter tehnološki razvoj**. Temeljiti bi moral na ustreznih evropskih standardih, povezanih s to direktivo.

Širše okoljske, ekonomske in zdravstvene eksternalije večje energijske učinkovitosti stavb vključujejo vsaj:

- **zmanjšanje emisij toplogrednih plinov iz stavb;**
- **zmanjšanje onesnaževanja, ki ga povzročajo stavbe, in njegovih učinkov na stavbo in na lokalni ravni ter boljšo kakovost zraka;**
- **izboljšanje življenjskega standarda in produktivnosti zaradi boljše kakovosti okolja v zaprtih prostorih, ki zagotavlja ugodnejše življenjske in delovne razmere;**
- **znižanje stroškov za zdravstvene sisteme in sisteme socialne varnosti;**
- **povezovanje stavb v energetske omrežje prek prožnosti omrežja, tudi z uporabo pametnih polnilnih mest za električna vozila;**
- **bolj zanesljivo oskrbo z energijo zaradi boljše energijske učinkovitosti in uvajanja tehnologij sončne energije na stavbah;**
- **zmanjšanje negativnih eksternalij, na primer z izogibanjem stroškom emisij ogljika ter učinkov podnebnih sprememb in z njimi povezani škodi (blaženje podnebnih sprememb in prilagajanje nanje);**
- **učinke na oblikovanje cen ogljika, tudi na ravni, nestanovitnost in občutljivost cen;**
- **spodbujanje lokalnih, regionalnih in nacionalnih gospodarstev, med drugim z ustvarjanjem delovnih mest na lokalni ravni in posebnim poudarkom na mikropodjetjih ter malih in srednjih podjetjih v gradbenem sektorju in sektorju prenove.**

Okoljske, energetske, ekonomske in zdravstvene eksternalije se začnejo izračunavati po objavi poročila, napovedanega za leto 2025.

Komisija poleg tega zagotovi:

- smernice, ki bodo priložene primerjalnemu metodološkemu okviru; s temi smernicami bodo lahko države članice izvedle ukrepe, ki so navedeni v nadaljevanju;
- informacije o oceni dolgoročnega razvoja cen energije *in emisij toplogrednih plinov, pa tudi o njihovi nestanovitnosti in občutljivosti*.

Pri preverjanju energijske učinkovitosti in emisijske vrednosti se uporabi metodologija za izračun na podlagi te direktive. Na ravni držav članic se za primerjalni metodološki okvir, ki ga države članice uporabljajo, določijo splošni pogoji, izraženi v parametrih. ***Komisija izda priporočila za države članice glede njihovih ravni stroškovne optimalnosti in skladnosti s podnebnimi cilji.***

Na podlagi primerjalnega metodološkega okvira morajo države članice:

- opredeliti referenčne stavbe, za katere je značilna njihova funkcionalnost in geografska lega, vključno z notranjimi in zunanjimi klimatskimi pogoji. Referenčne stavbe vključujejo tako nove kot obstoječe stanovanjske in nestanovanjske stavbe;
- opredeliti ukrepe za energijsko učinkovitost, ki jih je treba oceniti za referenčne stavbe. To so lahko ukrepi za posamezno stavbo kot celoto, za posamezen element stavbe ali kombinacijo elementov stavbe;
- oceniti potrebo po končni in primarni energiji in nastalih emisijah referenčne stavbe z opredeljenimi ukrepi za energijsko učinkovitost, ki so v uporabi;
- z uporabo načel primerjalnega metodološkega okvira izračunati stroške (to je sedanja neto vrednost) ukrepov za energijsko učinkovitost (kot je navedeno v drugi alineji) med pričakovanim ekonomskim življenjskim ciklom, ki se uporablja za referenčne stavbe (kot so navedene v prvi alineji);
- ***izračunati skupne finančne in makroekonomske stroške.***

Države članice z izračunom stroškov ukrepov za energijsko učinkovitost med pričakovanim ekonomskim življenjskim ciklom ocenijo stroškovno učinkovitost posameznih ravni minimalnih zahtev glede energijske učinkovitosti. S tem se bodo lahko določile stroškovno optimalne ravni zahtev glede energijske učinkovitosti.

PRILOGA VIII

DEL A

Razveljavljena direktiva
s seznamom njenih naknadnih sprememb
(iz člena 33)

Direktiva 2010/31/EU Evropskega parlamenta in Sveta (UL L 153, 18.6.2010, str. 13).	
Direktiva (EU) 2018/844 Evropskega parlamenta in Sveta (UL L 156, 19.6.2018, str. 75).	samo člen 1
Uredba (EU) 2018/1999 Evropskega parlamenta in Sveta (UL L 328, 21.12.2018, str. 1)	samo člen 53

DEL B

Roki za prenos v nacionalno zakonodajo in datumi začetka uporabe
(iz člena 33)

Direktiva	Rok za prenos	Datumi začetka uporabe
2010/31/EU	9. julij 2012	kar zadeva člene 2, 3, 9, 11, 12, 13, 17, 18, 20 in 27, 9. januar 2013; kar zadeva člene 4, 5, 6, 7, 8, 14, 15 in 16, 9. januar 2013 za stavbe, ki jih uporabljajo javni organi, in 9. julij 2013 za druge stavbe
(EU) 2018/844	10. marec 2020	

PRILOGA IX

Korelacijska tabela	
Direktiva 2010/31/EU	Ta direktiva
Člen 1	Člen 1
Člen 2, točka 1	Člen 2, točka 1
—	Člen 2, točka 2
Člen 2, točka 2	Člen 2, točka 3
—	Člen 2, točki 4 in 5
Člen 2, točke 3, 3a, 4 in 5	Člen 2, točke 6, 7, 8 in 9
—	Člen 2, točke 10, 11 in 12
Člen 2, točke 6, 7, 8 in 9	Člen 2, točke 13, 14, 15 in 16
—	Člen 2, točke 17, 18, 19 in 20
Člen 2, točka 10	Člen 2, točka 21
—	Člen 2, točke 22, 23, 24, 25, 26 in 27
Člen 2, točke 11, 12, 13 in 14	Člen 2, točke 28, 29, 30 in 31
—	Člen 2, točke 32, 33, 34, 35, 36 in 37
Člen 2, točka 15	Člen 2, točka 37
Člen 2, točke 15, 15a, 15b, 15c, 16 in 17	Člen 2, točke 38, 39, 40, 41, 42 in 43

Člen 2, točka 18	—
Člen 2, točka 19	Člen 2, točka 44
—	Člen 2, točke 45, 46, 47, 48, 49, 50, 51, 52, 53, 54, 55, 56 in 57
Člen 2, točka 20	—
Člen 2a	Člen 3
Člen 3	Člen 4
Člen 4	Člen 5
Člen 5	Člen 6
Člena 6 in 9	Člen 7
Člen 7	Člen 8
—	Člen 9
—	Člen 10
Člen 8(1), (9)	Člen 11
Člen 8(2) do (8)	Člen 12
Člen 8(10), (11)	Člen 13
—	Člen 14
Člen 10	Člen 15
Člen 11	Člen 16

Člen 12	Člen 17
Člen 13	Člen 18
—	Člen 19
Člena 14 in 15	Člen 20
Člen 16	Člen 21
Člen 17	Člen 22
—	Člen 23
Člen 18	Člen 24
Člen 19	Člen 25
Člen 19a	—
Člen 20	Člen 26
Člen 21	Člen 27
Člen 22	Člen 28
Člen 23	Člen 29
Člen 26	Člen 30
Člen 27	Člen 31
Člen 28	Člen 32
Člen 29	Člen 33

Člen 30	Člen 34
Člen 31	Člen 35
Priloga I	Priloga I
—	Priloga II
==	Priloga III
Priloga IA	Priloga IV
—	Priloga V
Priloga II	Priloga VI
Priloga III	Priloga VII
Priloga IV	Priloga VIII
Priloga V	Priloga IX

Obrazložitev

Predlogi sprememb k delom predloga, ki ostaja nespremenjeni („beli deli“) so bili potrebni iz nujnih razlogov – zaradi notranje skladnosti besedila ali ker so neločljivo povezani z drugimi dopustnimi predlogi sprememb.

OBRAZLOŽITEV

Spomladi leta 2022 je postalo povsem jasno, da mora Evropska unija nujno zmanjšati svojo odvisnost od fosilnih goriv. Medtem ko je EU zaradi groženj, povezanih s podnebnimi spremembami in izgubo biotske raznovrstnosti, svoja prizadevanja osredotočila na evropski zeleni dogovor, je ruski napad na Ukrajino še povečal potrebo Unije po večji energetske varnosti, ki jo je mogoče doseči s povečanjem energijske učinkovitosti in uporabe obnovljivih virov energije. Nedavno zvišanje cen nafte in plina zaradi vojne povzroča težave potrošnikom po vsej EU. Obenem stavbe porabijo 40 % energije EU, skoraj 75 % njenega stavbnega fonda pa je energijsko neučinkovitega. Zavedanje o pomenu kakovosti okolja v zaprtih prostorih se je okrepilo tudi zaradi nedavne pandemije. Ambiciozna in celovita prenova našega stavbnega fonda je zato nujna. Revizija direktive o energijski učinkovitosti stavb je ključno orodje za doseg tega cilja.

Zakonodajni sveženj „Pripravljeni na 55“ stremi k zmanjšanju toplogrednih plinov EU za 55 % do leta 2030 v primerjavi z letom 1990. Stavbe ustvarijo 36 % emisij toplogrednih plinov. Kljub neučinkovitosti evropskega stavbnega fonda se na leto prenove zgolj 0,4–1,2 % domov. Če nizke stopnje prenove stavb EU ne obravnavamo z močnim zakonodajnim okvirom, se lahko zgodi, da ne bomo mogli izpolniti svojih podnebnih obveznosti. Ukrepi za povečanje energijske učinkovitosti, zmanjšanje porabe energije in uporabe fosilnih goriv v stavbah lahko zato močno pripomorejo k doseganju podnebne nevtralnosti ter ponovni vzpostavitvi energetske suverenosti EU. H krepitvi prizadevanj za zmanjšanje odvisnosti od ruskih fosilnih goriv v prihodnjih letih in spoprijemanju z visokimi cenami energije, ki povzročajo inflacijo ter povečujejo energijsko revščino, prispeva tudi nedavno napovedani načrt REPowerEU.

Prenovljena direktiva o energijski učinkovitosti stavb lahko zmanjša energijsko revščino in odvisnost od fosilnih goriv ter pripomore k doseganju podnebnih ciljev. Z njo bi bilo treba spodbujati uporabo energije iz obnovljivih virov v stavbah in celovite prenove. Vsebovati bi morala minimalne zahteve za energijsko učinkovitost, da bi dvignili standarde za nove in obstoječe stavbe. Točke „vse na enem mestu“, namenjene svetovanju na področju prenove, bi morale zagotavljati jasne in nepristranske informacije, ki bi potrošnike opolnomočile za ukrepanje. Za spodbujanje vala prenove bodo ključna tudi ciljno usmerjena posojila in nepovratna sredstva.

Socialni zaščitni ukrepi za minimalne standarde energijske učinkovitosti stavb

Gospodinjstva, ki se soočajo z energijsko revščino, pogosto živijo v najmanj energijsko učinkovitih stavbah. Nesprejemljivo je, da bi bili najranljivejši izpostavljeni finančnim in zdravstvenim tveganjem zaradi puščajočih domov in neučinkovitih naprav, zaradi česar so računi za energijo najvišji. Poročevalec zato predlaga, naj se minimalni standardi energijske učinkovitosti najprej uvedejo za najmanj energijsko učinkovite stavbe. Obvezne prenove morajo spremljati zaščitni ukrepi za gospodinjstva, da se jih zaščiti pred obremenjujočimi dolgovi, izgubo doma ali višjimi najemninami. Stroški in koristi morajo biti pravično porazdeljeni, poleg uvedbe drugih socialnih zaščitnih ukrepov pa je treba mobilizirati finančno podporo. Šele takrat bomo lahko v prenovo vključili celotne skupnosti in zagotovili višjo kakovost življenja.

Celovite prenove in energija iz obnovljivih virov za odpravo odvisnosti od fosilnih goriv na področju stavb

Celovite prenovе imajo ključno vlogo pri odpravi odvisnosti od fosilnih goriv. Postati morajo standardna oblika prenovе, da bodo gospodinjstva imela korist od znatnejših prihrankov energije ter bodo sisteme ogrevanja in hlajenja, ki temeljijo na fosilnih gorivih, zamenjala za takšne, ki temeljijo na obnovljivih virih energije.

Evropska komisija je v pobudi RePowerEU pozvala k večjemu uvajanju sončne energije v stavbah, poudarila vlogo energetske skupnosti državljanov in večje razširjenosti toplotnih črpalk, da bi povečali energetske suverenosti EU. V pobudi RePowerEU je določena obvezna uporaba naprav za proizvodnjo sončne energije v stavbah. Poročevalec predlaga, naj se ta določba razširi tako, da bo v skladu s predlogom Komisije o uvedbi 10 milijonov toplotnih črpalk v naslednjih petih letih vključevala namestitvev toplotnih črpalk. S tem bi izboljšali energetske varnosti gospodinjstev, zmanjšali njihovo odvisnost od vse bolj nepredvidljivih cen fosilnih goriv in jih opolnomočili za dejavno sodelovanje pri energetske prehodu.

Mobilizacija finančnih sredstev za prenovе, zlasti za boj proti energijski revščini

Da bi izkoristili potencial direktive o energijski učinkovitosti stavb za ustvarjanje prihrankov energije, je bistven močan in dosleden okvir financiranja. Države članice lahko naložbe usmerijo v prihranke energije, energijsko učinkovitost stavb in obnovljive vire energije. S tem bodo ustvarile kakovostna delovna mesta in tako prispevale h gospodarskemu okrevanju.

Poročevalec predlaga, naj se poveča tehnična in praktična podpora, in sicer z brezplačnim svetovanjem na področju prenov, ki ga bodo zagotavljale točke „vse na enem mestu“. Sredstva EU, na primer sredstva Socialnega sklada za podnebje ali mehanizma za okrevanje in odpornost, bi bilo treba uporabiti kot zagotovila in obnovljive sklade, da bi dostop do financiranja zagotovili skupinam, ki sicer težko pridobijo tradicionalne hipotekarne kredite in posojila. Boj proti energijski revščini je v središču zadevne direktive. Na ranljive skupine je treba usmeriti ukrepe, kot so pogodbeno zagotavljanje prihranka energije, finančna pomoč prek računov, nepovratna sredstva in subvencionirani programi celovite prenovе stavb na lokalni ravni, ter omogočiti cenovno dostopne ali celo stroškovno nevtralne prenovе.

Celostne prenovе, kakovost okolja v zaprtih prostorih in pristop na ravni soseske

Poročevalec poziva države članice, naj pri prenovah uporabijo pristop na ravni soseske, ki spodbuja energetske skupnosti, uporabo sistemov daljinskega ogrevanja in hlajenja, ki temeljijo na obnovljivih virih energije, in prenovе, ki jih vodijo državljanji. Na ravni četrti je mogoče učinkoviteje obravnavati tudi druge vidike, kot so mobilnost, socialna vključenost, zelene površine in upravljanje voda.

Celostne prenovе, pri katerih se upoštevajo vidiki, kot so podnebni odtis, ozelenjene površine in kakovost okolja v zaprtih prostorih, povečujejo širše koristi energijskih prenov. Izboljšanje kakovosti okolja v zaprtih prostorih na primer prispeva k izboljšanju zdravja in dobrega počutja ljudi. Ljudje v zaprtih prostorih preživijo 90 % svojega časa, Svetovna zdravstvena organizacija pa ocenjuje, da zaradi nizke kakovosti okolja v zaprtih prostorih na leto predčasno umre 120.000 Evropejcev. Poročevalec predlaga, naj se to vprašanje obravnava z ukrepi za spremljanje in izboljšanje kakovosti okolja v zaprtih prostorih, saj bodo domovi zaradi tega varnejši.

Povečanje števila prenov v EU je smiselno tako z gospodarskega kot okoljskega vidika. Da bi zagotovili podnebno nevtralnost EU, zgolj spremljanje ne bo dovolj, temveč bo treba tudi zmanjšati podnebni odtis stavb, med drugim z izbiro gradbenih materialov. Brezemisijske

stavbe morajo postati nov standard. S tem bomo zagotovili, da bodo domovi samozadostni, da bodo obratovali na obnovljive vire energije ali celo ustvarjali presežke energije za druge vrste uporabe.

Če zdaj ne izkoristimo priložnosti, ne bomo zgolj neuspešni pri uresničevanju podnebnih obveznosti, temveč bomo te obveznosti zgolj zapustili prihodnjim generacijam. Poročevalec se zahvaljuje vsem, ki so zagotovili povratne informacije o tem poročilu, in se veseli prihajajočega izziva.

**PRIOLOGA: SEZNAM SUBJEKTOV IN OSEB,
OD KATERIH JE POROČEVALEC PREJEL PRISPEVEK**

Subjekt in/ali oseba
Agora Energiewende
Architect Council Europe
Association of the European cement industry-CEMBUREAU
BEUC- The European Consumer Organisation
BIBM - Federation of the European Precast Concrete Industry
Buildings Performance Institute Europe – BPIE
CEFACD-The European Committee of Manufacturers of Domestic Heating and Cooking Appliances
CEMEP- European Committee of Manufacturers of Electrical Machines and Power Electronics
ChargeUp Europe
CLER - Réseau pour la transition énergétique
Climate Action Network Europe
Climate Strategy & Partners
Coalition for Energy Savings
Council of Gas Detection and Environmental Monitoring- CoGDEM
Danfoss
DENEFF- Deutsche Unternehmensinitiative Energieeffizienz
DigitalEurope
ECOS - Environmental Coalition on Standards
EEB- European Environmental Bureau
EHI- The European heating industry
EHPA- European Heat Pump Association
EjendomDanmark, The Danish Property Federation
EUBAC- European Building Automation and Controls Association
EuroAce- the European Alliance of Companies for Energy Efficiency in Buildings
Eurocities
Euroheat and Power
Europacable
European Alliance to Save Energy- EU-ASE
European Aluminium
European Association for Electromobility- AVERE
European Association for Wastewater Heat Recovery- EuroWWHR
European Association of Real Estate Professions- CEPI
European Climate Foundation
European Commission: DG ENER, DG CLIMA, DG GROW, DG REFORM
European Committee of Electrical Installation Equipment Manufacturers- CECAPI
European Construction Industry Federation- FIEC
European Copper Institute
European Cyclists Federation- ECF
European Disability Forum

European electrical contracting sector – EuropeOn
European Federation of Intelligent Energy Efficiency Services (EFIEES)
European federation of renewable energy cooperatives – Rescoop
European Mortgage Federation - European Covered Bond Council (EMF-ECBC)
European Partnership for Energy and the Environment- EPEE
European Solar Shading Organisation- ESSO
European Union of Electrical Wholesalers- EUEW
European Ventilation Industry Association- EVIA
Fastighetsägarna Sverige, The Swedish Property Federation
FEANTSA- the European Federation of National Organisations Working with the Homeless
Federal Chamber of German Architects- BAK
Fire Safe Europe (FSEU)
Friends of the Earth Europe – FOEE
German Bausparkassen
German Credit Industry Committee (GBIC)
Glass for Europe
Green Transition Denmark
Groupement du Mur Manteau
Habitat for Humanity
Housing Europe
Iberdrola
Ingka Group
International Union of Property Owners- UIPI
International Union of Tenants (IUT)
Knauf Energy Solutions
Knauf Insulations
Lighting Europe
Metals For Buildings
Modern Building Alliance
Norsk Eiendom, The Norwegian Property Federation
PGE Polska Grupa Energetyczna S.A.
Positive Money Europe
RAKLI, The Finnish Association of Property Owners and Construction Clients
Regulatory Assistance Project – RAP
Renovate Europe
RightToEnergy Coalition
Rockwool
Schneider Electric
Smart Energy Europe – SmartEn
SolarPower Europe
SWM – Stadtwerke München
The Association of European Renewable Energy Research Centres- EUREC
The European Association for Storage of Energy - EASE
The international association of the Testing, Inspection and Certification (TIC) sector
Trane Technologies
Transport and Environment

Union Francaise de l'Electricité- UFE
Verbraucherzentrale Bundesverbands (vzbv)
Viessman
World Green Building Council
World Green Infrastructure Network
WWF- World Wildlife Fund

8.11.2022

PISMO ODBORA ZA PRAVNE ZADEVE

Cristian-Silviu Buşoi
Predsednik
Odbor za industrijo, raziskave in energetiko
BRUSELJ

Zadeva: Mnenje o predlogu direktive Evropskega parlamenta in Sveta o energijski učinkovitosti stavb (prenovitev) (COM(2021)0802 – C9-0469/2021 – 2021/0426(COD))

Spoštovani gospod predsednik!

Odbor za pravne zadeve je ta predlog preučil v skladu s členom 110 Poslovnika Parlamenta, ki se nanaša na prenovitev.

Odstavek 3 tega člena se glasi:

„Če odbor, pristojen za pravne zadeve, meni, da predlog ne vsebuje vsebinskih sprememb, razen tistih, ki so bile označene kot take, o tem obvesti vsebinsko pristojni odbor.

V tem primeru so, poleg pogojev iz členov 180 in 181, v vsebinsko pristojnem odboru predlogi sprememb dopustni le, če zadevajo tiste dele predloga, ki vsebujejo spremembe.

Predloge sprememb delov predloga, ki so nespremenjeni, vseeno lahko izjemoma in posamično sprejme predsednik vsebinsko pristojnega odbora, če meni, da je to potrebno zaradi nujne notranje skladnosti besedila ali zaradi povezanosti predlogov sprememb z drugimi dopustnimi predlogi sprememb. Taki razlogi morajo biti navedeni v pisni obrazložitvi predlogov sprememb.“

Odbor za pravne zadeve v skladu s priloženim mnenjem posvetovalne delovne skupine pravnih služb Parlamenta, Sveta in Komisije, ki so preučile predlagano prenovljeno različico, in v skladu s priporočili soprovoščevalcev meni, da zadevni predlog ne vsebuje vsebinskih sprememb, razen tistih, ki so v predlogu opredeljene kot take, in da je predlog, kar zadeva kodifikacijo nespremenjenih določb prejšnjega akta s temi vsebinskimi spremembami, zgolj kodifikacija obstoječega besedila brez vsebinskih sprememb.

Odbor za pravne zadeve je po razpravi na seji 27. oktobra 2022 z 21 glasovi za, brez glasov proti in dvema vzdržanima glasovoma¹ sklenil priporočiti, naj Odbor za ustavne zadeve

¹ Pri končnem glasovanju so bili navzoči: Sergey Lagodinsky (podpredsednik), Marion Walsmann (podpredsednica), Raffaele Stancanelli, Barry Andrews (za Adriána Vázqueza Lázara v skladu s členom 209(7) Poslovnika), Pascal Arimont, Patrick Breyer, Isabel Carvalhais (za Mario-Manuel Leitão-Marques v skladu s členom 209(7) Poslovnika), Ilana Cicurel, Ibán García Del Blanco, Geoffroy Didier, Pascal Durand, Angel

(AFCO) kot pristojni odbor začne preučevanje zgoraj navedenega predloga v skladu s členom 110 Poslovnika.

S spoštovanjem!

Adrián Vázquez Lázara

Džambazki, Virginie Joron, Pierre Larrourou (za Laro Wolters v skladu s členom 209(7) Poslovnika), Gilles Lebreton, Karen Melchior, Theresa Muigg, Ljudmila Novak (za Jiřija Pospíšila v skladu s členom 209(7) Poslovnika), Anne-Sophie Pelletier (za Manon Aubry v skladu s členom 209(7) Poslovnika), Sabrina Pignedoli, Luisa Regimenti, Franco Roberti, Marie Toussaint, Axel Voss, Tiemo Wölken in Javier Zarzalejos.

POSVETOVALNA SKUPINA
PRAVNIH SLUŽB

Bruselj, 29. septembra 2022

MNENJE

V VEDNOST EVROPSKI PARLAMENT SVET KOMISIJO

Predlog direktive Evropskega parlamenta in Sveta o energijski učinkovitosti stavb (prenovitev) COM(2021)802 of 15.12.2021 – 2021/0426(COD)

V skladu z Medinstitucionalnim sporazumom z dne 28. novembra 2001 o bolj sistematičnem ponovnem sprejemu pravnih aktov, še zlasti z odstavkom 9, se je posvetovalna skupina, ki jo sestavljajo pravne službe Evropskega parlamenta, Sveta in Komisije, srečala 11. in 30. marca 2022, da bi med drugim proučila omenjeni predlog, ki ga je predstavila Komisija.

Posvetovalna skupina je na teh srečanjih² po preučitvi predloga direktive Evropskega parlamenta in Sveta, namenjene prenovitvi Direktive 2010/31/EU Evropskega parlamenta in Sveta z dne 19. maja 2010 o energetske učinkovitosti stavb, soglasno ugotovila, da bi bilo treba s sivo barvo, ki se običajno uporablja za označevanje vsebinskih sprememb, označiti naslednje:

- v uvodni izjavi 57 se doda prvi del „*Da bi se uresničil cilj izboljšanja energijske učinkovitosti stavb*“;
- v uvodni izjavi 61 se navedba „*točka 34*“ nadomesti s „*točka 44*“ in besedi „*se poziva*“ z besedama „*bi morale*“;
- v členu 12(1), prvi pododstavek, se črta člen 8(2), prvi pododstavek, točka (a), Direktive 2010/31/EU;
- v členu 12(4), prvi pododstavek, se črta člen 8(5), točka (a), Direktive 2010/31/EU;
- v členu 17(1), prvi pododstavek, točka (b), se nadomesti besedi „*javnih organov*“ z besedama „*javni organi*“;
- členu 20(4), drugi pododstavek, se črta beseda „*kurilna*“ pred besedo „*naprava*“ v členu 14(1), prvi pododstavek Direktive 2010/31/EU;
- v členu 20(4), drugi in četrti pododstavek, se črta besedi „*ogrevalni*“ in „*ogrevalne*“ pred besedama „*sistem*“ in „*zahteve*“ iz člena 14(1), prvi in drugi pododstavek, Direktive 2010/31/EU;
- v členu 20(6), prvi pododstavek, se črta prvotno besedilo „*Kot alternativa odstavku 1*“ in

² Posvetovalna skupina je delala na podlagi angleške različice predloga, ki je izvorni jezik obravnavanega besedila.

beseda „*kurilnih*“ pred besedo „*naprav*“ in beseda „*ogrevalnega*“ pred besedo „*sistema*“ iz člena 14(3), prvi pododstavek Direktive 2010/31/EU;
– v členu 27 se črta sklicevanje na člen 9 Direktive 2010/31/EU, ki ga trenutno vsebuje člen 20 tega akta.

Posvetovalna skupina je po proučitvi predloga soglasno sklenila, da ne vsebuje vsebinskih sprememb, razen tistih, ki so bile opredeljene kot take. Skupina je v zvezi s kodifikacijo nespremenjenih določb prejšnjega akta s temi vsebinskimi spremembami ugotovila tudi, da predlog vsebuje zgolj kodifikacijo obstoječega pravnega besedila brez vsebinskih sprememb.

Freddy DREXLER
Pravni svetovalec

Thérèse BLANCHET
Pravni svetovalec

Daniel CALLEJA CRESPO
Generalni direktor

28.11.2022

MNENJE ODBORA ZA OKOLJE, JAVNO ZDRAVJE IN VARNOST HRANE

za Odbor za industrijo, raziskave in energetiko

o predlogu direktive Evropskega parlamenta in Sveta o energijski učinkovitosti stavb (prenovitev)
(COM(2021)0802 – C9-0469/2021/0426(COD))

Pripravljavec mnenja: Radan Kanev

KRATKA OBRAZLOŽITEV

Stavbe so odgovorne za 40 % skupne porabe energije in za ustrezen delež skupne porabe v gospodinjstvih ter za 36 % z energijo povezanih emisij toplogrednih plinov v EU. Zato je stavbni fond ključnega pomena za doseganje neto nevtralnosti do leta 2050. Energijsko učinkovitejši stavbni fond bi prispeval k izpolnitvi naših mednarodnih zavez, pa tudi k večji energetske varnosti in manjšemu uvozu energije v EU, k nižjim stroškom energije za potrošnike, bolj zdravim življenjskim razmeram in večji rasti, poleg tega pa bi spodbujal avantgardne tehnologije in ustvarjanje delovnih mest v Evropi.

Trenutno več ovir preprečuje, da bi izkoristili možnosti za prihranek energije:

celovita prenova, s katero se poraba energije zmanjša za vsaj 60 %, se izvede le pri 0,2 % stavbnega fonda na leto, in sicer zaradi zapletenega medsebojnega vpliva zakonodaje EU, nacionalnih gradbenih predpisov, praks ravnanja, gospodarskih in finančnih ovir ter deljene lastniške strukture stavbnega fonda v državah članicah (razdeljene spodbude).

Cenovna dostopnost – načelo „plačaj glede na prihranek“

Prenova je ključna za zmanjšanje porabe energije v stavbah, zmanjšanje emisij in znižanje stroškov energije. V skladu s sporočilom o valu prenove je za izpolnitev cilja zmanjšanja emisij toplogrednih plinov za 55 % do leta 2030 v primerjavi z letom 1990 potrebnih 275 milijard EUR dodatnih naložb na leto. Te stroške bi lahko krili običajni evropski državljani: najemniki – tako mlajši kot starejši – ali enodružinska gospodinjstva. Pripravljavec mnenja je prepričan, da bo prenovitev stavbnega fonda EU uspešna le, če bo imela veliko podporo državljanov EU. Da bi prenova postala privlačnejša, predlaga nove instrumente finančne podpore, ki bi temeljili na načelu „plačaj glede na prihranek“, tako da računi za odplačilo posojila nikoli ne bi preseglili prihrankov energije. Izvajanje direktive v državah članicah je osnovni pogoj za to, da bo prenova obstoječih enodružinskih stavb obvezna. Zahtevam za celovito prenavo stavb, da bi postale brezemisijske, pripravljavec mnenja dodaja ekonomske zaščitne ukrepe, ki bi jih začeli uporabljati leta 2030: pri tovrstni prenovi bi bilo treba stavbo preoblikovati v brezemisijsko ali pa doseči najboljše rezultate, ki jih lahko prinese prenova, katere stroški znašajo do 50 % vrednosti zadevne stavbe. Po mnenju pripravljavca mnenja je jasno, da bi bilo treba pri finančni

podpori in tehnični pomoči dati znatno prednost ranljivim gospodinjstvom in lastnikom z nizkimi dohodki. Ker te skupine živijo v najmanj učinkovitih stavbah, pripravljavec mnenja spreminja opredelitev razreda G (najmanj učinkovite stavbe), in sicer s „15 % najmanj učinkovitih“ v „vsaj 15 % najmanj učinkovitih“.

Celosten in prilagojen lokalni pristop

Podnebne razlike, lokalne razmere in razlike v stavbnem fondu zahtevajo celosten prilagojen pristop na lokalni ravni namesto enotnega pristopa za vse. Pripravljavec mnenja zato vključuje tudi razmislek o teh dejavnikih, pa tudi o možnosti drugačnega pristopa v zvezi z zgodovinskimi stavbami in o prednostni prenovi javnih stavb, kot so šole in bolnišnice. Povečati želi vlogo točk „vse na enem mestu“ za prenavo večstanovanjskih stavb in zasebnih najemnih stanovanj. Poleg tega ustrezno upošteva, da imajo države članice različno mešanico obnovljivih virov energije, da bi podprli vse obnovljive vire energije, vključno z energijo iz obnovljivih virov, ki prihaja iz omrežja. Pripravljavec mnenja sicer želi poudariti lokalni vidik izvajanja, vendar meni, da morajo ustrezen okvir za spodbujanje prenove vzpostaviti države članice: bistveno se mu zdi, da se v nacionalne strategije prenove vključijo popravni ukrepi v primeru slabih rezultatov in zadostna finančna podpora.

Kakovost zraka v zaprtih prostorih

Danes ljudje preživijo precej časa v zaprtih prostorih. Koncept dela in življenja pod isto streho je med pandemijo stopil še bolj v ospredje. Po ocenah več deset milijonov Evropejcev trpi zaradi neustrezne kakovosti zraka v zaprtih prostorih. Vzrokov za to je lahko več, na primer plesen in vlaga. Gradnja in vzdrževanje stavb lahko tako močno vplivata na javno zdravje in dobro počutje celotnega prebivalstva. Pripravljavec mnenja zato predlaga celostno opredelitev kakovosti zraka v zaprtih prostorih.

PREDLOGI SPREMEMB

Odbor za okolje, javno zdravje in varnost hrane poziva Odbor za industrijo, raziskave in energetiko kot pristojni odbor, da upošteva naslednje predloge sprememb:

Predlog spremembe 1

Predlog direktive

Uvodna izjava 2 a (novo)

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

Predlog spremembe

(2a) Podnebne spremembe so izziv, ki presega državne meje ter zahteva takojšnje in ambiciozno ukrepanje. Prehod na podnebno nevtralno gospodarstvo do leta 2050 je za Unijo, države članice, državljane in podjetja iz vseh sektorjev odlična priložnost, pa tudi

izziv. Pri tem je kohezijska politika ključno orodje za pravičen prehod na podnebno nevtrarno gospodarstvo, pri katerem ne bo nihče zapostavljen.

Predlog spremembe 2

Predlog direktive Uvodna izjava 3

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

(3) Kot je bilo napovedano v zelenem dogovoru, je Komisija 14. oktobra 2020³⁰ predstavila strategijo za val prenove. Strategija vključuje akcijski načrt s konkretnimi regulativnimi, finančnimi in omogočitvenimi ukrepi, njen cilj pa je vsaj **podvojitev letne stopnje** energijske prenove stavb do leta 2030 in **spodbujanje celovitih prenov**. Revizija direktive o energijski učinkovitosti stavb je potrebna kot sredstvo za uresničitev vala prenove. Prispevala bo tudi k uresničevanju **pobude** novi evropski Bauhaus in **evropske misije za podnebno nevtralna in pametna mesta**.

Predlog spremembe

(3) Kot je bilo napovedano v zelenem dogovoru, je Komisija 14. oktobra 2020³⁰ predstavila strategijo za val prenove. Strategija vključuje akcijski načrt s konkretnimi regulativnimi, finančnimi in omogočitvenimi ukrepi, njen cilj pa je vsaj **podvojiti letno stopnjo** energijske prenove stavb do leta 2030 in **spodbuditi celovite prenove več kot 35 milijonov stavb ter ustvariti do 160.000 delovnih mest v gradbenem sektorju, s čimer bi bila prenova cenovno dostopna vsem gospodinjstvom, tudi tistim, ki težko krijejo začetne stroške**. Revizija direktive o energijski učinkovitosti stavb je potrebna kot sredstvo za uresničitev vala prenove. Prispevala bo tudi k uresničevanju **evropske misije za podnebno nevtralna, zelena in pametna mesta ter bi morala slediti poti, ki jo je začrtal** novi evropski Bauhaus **kot predhodna faza vala prenove stavb. Pri novem evropskem Bauhausu bi bilo treba upoštevati tri temeljne stebre kot celovit pristop k doseganju boljše energijske učinkovitosti stavb in razogljičenega stavbnega fonda najpozneje do leta 2050: a) trajnostnost, tj. podnebne cilje, krožno gospodarstvo, ničelno onesnaževanje, ekologizacijo in biotsko raznovrstnost; b) estetiko, tj. kakovost izkustev in sloga, ki presega funkcionalnost; c) vključevanje, tj. cenjenje raznolikosti, varne dostopnosti in cenovne dostopnosti za vse; z gibanjem novi evropski Bauhaus se bo oblikovala podlaga za nove načine razmišljanja, ki**

bodo jasni in vključujoči, povečala se bosta varnost in udobje za naše državljane in zagotovila se bo podpora za kulturna gibanja za spodbujanje lokalnega in globalnega znanja, s katerim se bo ustvarila socialna dinamika na kulturni podlagi, potrebna, da se ne bi izvajali le ukrepi elitnih akterjev.

³⁰ Val preнове za Evropo – ekologizacija stavb, ustvarjanje delovnih mest, izboljšanje življenj, COM(2020) 662 final.

³⁰ Val preнове za Evropo – ekologizacija stavb, ustvarjanje delovnih mest, izboljšanje življenj, COM(2020)0662.

Predlog spremembe 3

Predlog direktive Uvodna izjava 4

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

(4) Z Uredbo (EU) 2021/1119 Evropskega parlamenta in Sveta³¹, tj. evropskimi podnebnimi pravili, je bil v zakonodajo zapisan cilj podnebne nevtralnosti v celotnem gospodarstvu do leta 2050 in določena zavezujoča zaveza Unije za domače zmanjšanje neto emisij toplogrednih plinov (emisij, po tem ko se odštejejo odvzemi) do leta 2030 za vsaj 55 % v primerjavi z ravnmi iz leta 1990.

³¹ Uredba (EU) 2021/1119 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 30. junija 2021 o vzpostavitvi okvira za doseganje podnebne nevtralnosti in spremembi uredb (ES) št. 401/2009 in (EU) 2018/1999 (evropska podnebna pravila) (UL L 243, 9.7.2021, str. 1).

Predlog spremembe 4

Predlog direktive Uvodna izjava 5

PE732.742v02-00

152/287

RR\1273003SL.docx

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

(5) Namen zakonodajnega svežnja „Pripravljeni na 55“, napovedanega v delovnem programu Evropske komisije za leto 2021, je izvajanje navedenih ciljev. Zajema vrsto področij politike, vključno z energijsko učinkovitostjo, energijo iz obnovljivih virov, rabo zemljišč, spremembo rabe zemljišč in gozdarstvom, obdavčitvijo energije, porazdelitvijo prizadevanj, trgovanjem z emisijami in infrastrukturo za alternativna goriva. Revizija Direktive 2010/31/EU je sestavni del navedenega svežnja.

Predlog spremembe

(5) Namen zakonodajnega svežnja „Pripravljeni na 55“, napovedanega v delovnem programu Evropske komisije za leto 2021, je izvajanje navedenih ciljev. Zajema vrsto področij politike, vključno z energijsko učinkovitostjo, energijo iz obnovljivih virov, rabo zemljišč, spremembo rabe zemljišč in gozdarstvom, obdavčitvijo energije, porazdelitvijo prizadevanj, trgovanjem z emisijami in infrastrukturo za alternativna goriva. Revizija Direktive 2010/31/EU je sestavni del navedenega svežnja. ***Ker je načelo „energijska učinkovitost na prvem mestu“ jedro sistema bolj krožnega gospodarstva, bi morala Komisija nameniti večjo pozornost stavbnemu sektorju, ki predstavlja več kot 40 % končne porabe energije v Uniji, poleg tega pa je 75 % stavb v Uniji še vedno energijsko neučinkovitih. Z boljšim vključevanjem krožnosti v stavbni sektor, infrastrukturo in tehnične zmogljivosti stavb na podlagi splošnega celovitega pristopa bi omogočili daljšo življenjsko dobo in manjšo porabo energije, hkrati pa bi določili konkretne načine razogljichenja in odpravljanja onesnaževanja v tem sektorju. Z revizijo Direktive 2003/87/ES (EU ETS), ki razširja trgovanje z emisijami ogljikovega dioksida na cestni promet in stavbe, da bi se oblikoval signal cene ogljika za celotno gospodarstvo, bi se lahko dolgoročno nadomestile drage in neučinkovite regulativne zahteve za energijsko učinkovitost stavb.***

Predlog spremembe 5

Predlog direktive

Uvodna izjava 5 a (novo)

(5a) Zaradi dileme med cenovno dostopnimi stanovanji in varstvom podnebja sta potrebni tehnološka nevtralnost ter inovativna moč podjetij in znanosti. Cenovni signal pri trgovanju z emisijami ogljikovega dioksida bo omogočil večjo konkurenco ter usmerjal ukrepe tako, da se bodo emisije zmanjšale tam, kjer bo to najbolj stroškovno učinkovito, s čimer se bodo zmanjšali skupni stroški prehoda za Unijo in državljane. Komisija je v evropskem zelenem dogovoru predlagala revizijo Direktive 2003/87/ES (EU ETS), da bi se trgovanje z emisijami ogljikovega dioksida razširilo na cestni promet in stavbe, s tem pa oblikoval signal cene ogljika za celotno gospodarstvo. Z vključitvijo stavb v trgovanje z emisijami bi se lahko dolgoročno nadomestile drage in neučinkovite regulativne zahteve za energijsko učinkovitost stavb.

Obrazložitev

Sistem EU za trgovanje z emisijami je temelj politike EU za boj proti podnebnim spremembam in ključno orodje za stroškovno učinkovito zmanjšanje emisij toplogrednih plinov.

Predlog spremembe 6

Predlog direktive

Uvodna izjava 5 b (novo)

(5b) Energijska učinkovitost stavb in v stavbe integrirani obnovljivi viri energije so v ospredju načrta REPowerEU, ki ga je Komisija predstavila 18. maja 2022, da bi hitro zmanjšala odvisnost od ruskih fosilnih goriv in pospešila zeleni prehod. Komisija je v sporočilu z dne 18. maja 2022 z naslovom Načrt

REPowerEU pozvala Parlament in Svet, naj z direktivo o energijski učinkovitosti stavb omogočita dodatne prihranke energije in povečanje energijske učinkovitosti stavb.

Obrazložitev

To je potrebno, da se upošteva najnovejši razvoj dogodkov.

Predlog spremembe 7

Predlog direktive

Uvodna izjava 6

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

(6) Stavbam gre pripisati 40 % končne porabe energije v Uniji in 36 % z energijo povezanih emisij toplogrednih plinov. Zaradi tega sta zmanjšanje porabe energije **v skladu z načelom „energijska učinkovitost na prvem mestu“**, kot je določeno v členu 3 [revidirane direktive o energijski učinkovitosti] in opredeljeno v členu 2(18) Uredbe (EU) 2018/1999³² Evropskega parlamenta in Sveta, in raba energije iz obnovljivih virov v stavbnem sektorju pomembna ukrepa, potrebna za zmanjšanje emisij toplogrednih plinov Unije. Manjša poraba energije in večja raba energije iz obnovljivih virov imata pomembno vlogo tudi pri zmanjševanju energijske odvisnosti Unije, spodbujanju zanesljive oskrbe z energijo in tehnološkega razvoja **ter** pri zagotavljanju možnosti za zaposlitev in regionalni razvoj, zlasti na otokih in podeželju.

³² Uredba (EU) 2018/1999 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 11. decembra 2018 o upravljanju energetske unije in podnebnih ukrepov, spremembi uredb (ES) št. 663/2009 in (ES) št. 715/2009 Evropskega parlamenta in Sveta, direktiv

Predlog spremembe

(6) Stavbam gre pripisati 40 % končne porabe energije v Uniji in **ustrezen delež v skupni porabi gospodinjstev ter** 36 % z energijo povezanih emisij toplogrednih plinov. Zaradi tega sta zmanjšanje porabe energije in **stroški energije v gospodinjstvih, tudi** raba energije iz obnovljivih virov v stavbnem sektorju pomembna ukrepa, potrebna za zmanjšanje emisij toplogrednih plinov Unije **in razširjenosti energijske revščine**. Manjša poraba energije in **hkratna** večja raba energije iz obnovljivih virov imata pomembno vlogo tudi pri zmanjševanju energijske odvisnosti Unije, spodbujanju zanesljive oskrbe z energijo, **predvsem ambicijah iz načrta REPower EU, stroškovne učinkovitosti pri ogrevanju in hlajenju stavb ter** tehnološkega razvoja, **pa tudi** pri zagotavljanju možnosti za zaposlitev in regionalni razvoj, zlasti na otokih in podeželju.

³² Uredba (EU) 2018/1999 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 11. decembra 2018 o upravljanju energetske unije in podnebnih ukrepov, spremembi uredb (ES) št. 663/2009 in (ES) št. 715/2009 Evropskega parlamenta in Sveta, direktiv

94/22/ES, 98/70/ES, 2009/31/ES, 2009/73/ES, 2010/31/EU, 2012/27/EU in 2013/30/EU Evropskega parlamenta in Sveta, direktiv Sveta 2009/119/ES in (EU) 2015/652 ter razveljavitvi Uredbe (EU) št. 525/2013 Evropskega parlamenta in Sveta (UL L 328, 21.12.2018, str. 1).

94/22/ES, 98/70/ES, 2009/31/ES, 2009/73/ES, 2010/31/EU, 2012/27/EU in 2013/30/EU Evropskega parlamenta in Sveta, direktiv Sveta 2009/119/ES in (EU) 2015/652 ter razveljavitvi Uredbe (EU) št. 525/2013 Evropskega parlamenta in Sveta (UL L 328, 21.12.2018, str. 1).

Obrazložitev

Amendment necessary for pressing reasons relating to the internal logic of the text. The "energy efficiency first" principle should not be an end in itself. The reduction of energy consumption can be a possible instrument to achieve the EU climate targets. However, it is not necessarily the most cost-effective and can lead to considerable inefficiencies. With the Emission Trading System, the EU already has a cost-effective instrument to decarbonise. Energy poverty and the high costs of renovations especially for vulnerable groups are important issue that should be consistently addresses throughout this Directive.

Predlog spremembe 8

Predlog direktive

Uvodna izjava 6 a (novo)

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

Predlog spremembe

(6a) Evropski stavbni fond je zelo raznolik, kar zadeva starost, velikost, rabo, izoliranost, vire ogrevanja, povpraševanje in dostop do energije. K temu, da je razogljčenje stavb zapletena in občutljiva tema, prispeva več dejavnikov, na primer najrazličnejše tehnične težave, visoki stroški, potrebni zanj, in število deležnikov, vključenih vanj. Enoten pristop k razogljčenju stavb ne bi izpolnjeval potreb potrošnikov niti odpravil pomislekov v zvezi z razogljčenjem. Potrebna je bolj prilagojena strategija, pri kateri se bodo upoštevali tako lokalni kot sistemski dejavniki.

Obrazložitev

Ta predlog spremembe je nujno potreben zaradi notranje skladnosti besedila. Prilagodljivost pri naboru ukrepov, predlaganih pri tej prenovitvi, bi morala biti ustrezno upoštevana v uvodni izjavi.

Predlog spremembe 9

Predlog direktive

Uvodna izjava 6 b (novo)

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

Predlog spremembe

(6b) Energijska učinkovitost stavbnega fonda in obnova stavb imata ogromno družbeno, gospodarsko in okoljsko vlogo ter pomembno pozitivno vplivata na nacionalna in unijska prizadevanja za zmanjšanje energetske odvisnosti, ki prispeva k nacionalni varnosti. Zato bi bilo treba naložbe v energijsko učinkovitost obravnavati kot prednostno nalogo tako na zasebni kot na javni ravni.

Obrazložitev

Ta predlog spremembe je nujno potreben zaradi notranje skladnosti besedila.

Predlog spremembe 10

Predlog direktive

Uvodna izjava 6 c (novo)

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

Predlog spremembe

(6c) Da bi vsi državljani imeli koristi od izboljšane energijske učinkovitosti ter višje kakovosti življenja in okoljskih, ekonomskih in zdravstvenih prednosti, ki jih ustvarja, bi bilo treba vzpostaviti ustrezen regulativni in finančni okvir, ki bi bi gospodinjstva z nizkimi in srednjimi dohodki ter energijsko revna gospodinjstva, ki tako v mestih kot na podeželju pogosto živijo v najmanj učinkovitih stavbah, podpiral pri prenovah.

Obrazložitev

Potrebno zaradi notranje skladnosti besedila.

Predlog spremembe 11

Predlog direktive

Uvodna izjava 6 d (novo)

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

Predlog spremembe

(6d) Vendar bi bilo treba upoštevati, da je socialni in ekonomski učinek prenove stavb ter višanja standardov energijske učinkovitosti odvisen od spodbud in naložbenih zmogljivosti gospodinjstev z nizkimi dohodki, ki trpijo zaradi energijske revščine in na splošno živijo v energijsko najmanj učinkovitih stavbah v mestih in na podeželju. Poleg tega je stavb z nizko energijsko učinkovitostjo veliko več kot stavb z višjimi standardi in zato veliko bolj prispevajo k večji porabi energije in dodatnim emisijam toplogrednih plinov.

Obrazložitev

Ta predlog spremembe je nujno potreben zaradi notranje skladnosti besedila.

Predlog spremembe 12

Predlog direktive

Uvodna izjava 6 e (novo)

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

Predlog spremembe

(6e) Uvedba minimalnih standardov energijske učinkovitosti bo skupaj s socialnimi in finančnimi zaščitnimi ukrepi izboljšala kakovost življenja najranljivejših in najrevnejših državljanov.

Obrazložitev

Potrebno zaradi notranje skladnosti besedila.

Predlog spremembe 13

Predlog direktive

Uvodna izjava 6 f (novo)

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

Predlog spremembe

(6f) Zato je bistveno, da se javna prizadevanja usmerijo v povečanje energijske učinkovitosti stavb, pri katerih je ta učinkovitost najnižja in v katerih živita spodnja dva decila prebivalstva vsake države članice.

Obrazložitev

Ta predlog spremembe je nujno potreben zaradi notranje skladnosti besedila.

Predlog spremembe 14

Predlog direktive

Uvodna izjava 7

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

Predlog spremembe

(7) Stavbe povzročajo emisije toplogrednih plinov pred svojo obratovalno življenjsko dobo, med njo in po njej. Vizija za razogljichenje stavbnega fonda do leta 2050 presega sedanjo osredotočenost na obratovalne emisije toplogrednih plinov. Zato bi bilo treba postopoma upoštevati emisije v celotnem življenjskem ciklu stavb, začenši z novimi stavbami. Stavbe so pomembna banka materialov, saj več desetletij služijo kot odlagališče virov, možnosti projektiranja pa močno vplivajo na emisije v celotnem življenjskem ciklu novih in prenovljenih stavb. Učinkovitost stavb v celotnem življenjskem ciklu bi bilo treba upoštevati ne le pri novih gradnjah, temveč tudi pri prenovah stavb, in sicer z vključitvijo politik za zmanjšanje emisij toplogrednih plinov v celotnem življenjskem ciklu v načrte držav članic za prenavo stavb.

(7) Stavbe povzročajo emisije toplogrednih plinov pred svojo obratovalno življenjsko dobo, med njo in po njej. Vizija za razogljichenje stavbnega fonda do leta 2050 presega sedanjo osredotočenost na obratovalne emisije toplogrednih plinov. Zato bi bilo treba postopoma zmanjšati emisije v celotnem življenjskem ciklu stavb, pri čemer naj cilje določi Komisija na podlagi skupne in usklajene metodologije. Stavbe so pomembna banka materialov, saj več desetletij služijo kot odlagališče virov, možnosti projektiranja pa močno vplivajo na emisije v celotnem življenjskem ciklu novih in prenovljenih stavb. Učinkovitost stavb v celotnem življenjskem ciklu bi bilo treba upoštevati ne le pri novih gradnjah, temveč tudi pri prenovah stavb, in sicer z vključitvijo politik in ciljev za zmanjšanje emisij toplogrednih plinov v celotnem življenjskem ciklu v načrte držav članic za prenavo stavb.

Predlog spremembe 15

Predlog direktive

Uvodna izjava 7 a (novo)

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

Predlog spremembe

(7a) Države članice bi morale pri izračunih in kazalnikih energijske učinkovitosti stavb upoštevati vpliv in celotni življenjski cikel svoje banke stavbnega materiala, da bi povečale ponovno uporabo in recikliranje, ki sta del načel krožnega gospodarstva. Pri tem bi bilo treba vzpostaviti povezavo z vodilno vlogo novega evropskega Bauhauusa, ki spodbuja večjo krožnost v grajenem okolju, tako da namesto rušenja in novogradnje promovira prenovo in prilagodljivo ponovno uporabo, kot je ustrezno.

Predlog spremembe 16

Predlog direktive

Uvodna izjava 7 b (novo)

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

Predlog spremembe

(7b) Uvedba zahtev v zvezi s celotnim življenjskim ciklom bo spodbudila industrijske inovacije, ustvarjanje vrednosti na lokalni ravni in krožnost, na primer s povečanjem uporabe lokalnih, tradicionalnih naravnih materialov, kot sta kamen in les, pa tudi sekundarne surovine.

Obrazložitev

Potrebno zaradi notranje skladnosti besedila.

Predlog spremembe 17

Predlog direktive
Uvodna izjava 7 c (novo)

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

Predlog spremembe

(7c) Bistveno je spodbujati in vključiti uporabo bolj trajnostnih gradbenih materialov, zlasti biološkega in geološkega izvora, pa tudi enostavnih pasivnih nizkotehnoloških in lokalno preizkušenih gradbenih tehnik, da se bosta podprla in spodbujala uporaba in raziskovanje tehnologije materialov, ki prispevajo k optimalni izolaciji in strukturni podpori stavb, s tem pa dosegle zmanjšanje porabe energije, ki se bo izrazilo kot energijska učinkovitost in večja odpornost zgradb. Glede na podnebno krizo in večjo verjetnost poletnih vročinskih valov bi bilo treba posebno pozornost nameniti varstvu stavb pred vročino.

Predlog spremembe 18

Predlog direktive
Uvodna izjava 7 d (novo)

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

Predlog spremembe

(7d) Celovit pristop k obravnavanju energijske učinkovitosti stavb zajema okoljske, družbene in gospodarske koristi in učinke. Prenove v stavbnem sektorju bi morale imeti obliko celovite spremembe celotne strukture stavbe, kot so ovoj stavbe (streha in fasada), osenčenje in regulacija prezračevanja. S tem bi se zmanjšalo povpraševanje po energiji, zlasti v stavbah, zgrajenih po drugi svetovni vojni, s čimer bi učinkoviteje pomagali prebivalstvu, ki mu grozi izključenost, in preprečili rast cen stanovanj, ki posledično vplivajo na emisije toplogrednih plinov zaradi večje uporabe zasebnega prevoza.

Predlog spremembe 19

Predlog direktive Uvodna izjava 7 e (novo)

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

Predlog spremembe

(7e) Visokokakovostno grajeno okolje je rezultat dela usposobljenih strokovnjakov v gradbenem sektorju ter ustvarjalnih in kulturnih sektorjih, ki je mogoče le s kakovostnimi procesi, zlasti postopki javnega naročanja.

Predlog spremembe 20

Predlog direktive Uvodna izjava 8

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

Predlog spremembe

(8) Za zmanjšanje emisij toplogrednih plinov v celotnem življenjskem ciklu stavb sta potrebni učinkovita raba virov in krožnost. To se lahko kombinira tudi s preoblikovanjem delov stavbnega fonda v začasni ponor ogljika.

(8) Za zmanjšanje emisij toplogrednih plinov v celotnem življenjskem ciklu stavb sta potrebni učinkovita raba virov, **zadostnost** in krožnost. To se lahko kombinira tudi s preoblikovanjem delov stavbnega fonda v začasni ponor ogljika, **in sicer z dodajanjem recikliranih in sonaravnih rešitev, kot so leseni materiali, zelene strehe in fasade ter rešitve, ki se zgledujejo po naravi in so podprte z naravo, stroškovno učinkovite ter hkrati zagotavljajo okoljske, družbene in gospodarske koristi ter pripomorejo h krepitvi odpornosti. Take rešitve prek lokalno prilagojenih, z viri gospodarnih in sistemskih posegov ter s spoštovanjem biotske raznovrstnosti v mesta ter kopenske in morske krajine prinašajo večjo raznolikost, naravo ter naravne značilnosti in procese;**

Predlog spremembe 21

Predlog direktive Uvodna izjava 9

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

(9) Potencial za globalno segrevanje v celotnem življenjskem ciklu kaže na skupni prispevek stavbe k emisijam, ki povzročajo podnebne spremembe. Združuje emisije toplogrednih plinov, vgrajene v gradbene proizvode, z neposrednimi in posrednimi emisijami iz faze uporabe. Zahteva po izračunu potenciala novih stavb za globalno segrevanje v celotnem življenjskem ciklu je zato prvi korak k večjemu upoštevanju učinkovitosti stavb v celotnem življenjskem ciklu in krožnega gospodarstva.

Predlog spremembe 22

Predlog direktive Uvodna izjava 10

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

(10) Stavbe proizvedejo približno polovico primarnih emisij drobnih delcev (PM_{2,5}) v EU, ki povzročajo prezgodnjo smrt in bolezni. Z izboljšanjem energijske učinkovitosti stavb bi se lahko in morale hkrati zmanjšati tudi emisije onesnaževal v skladu z Direktivo (EU) 2016/2284 Evropskega parlamenta in Sveta³³.

³³ Direktiva (EU) 2016/2284 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 14. decembra 2016 o zmanjšanju nacionalnih emisij za nekatera onesnaževala zraka, spremembi Direktive 2003/35/ES in razveljavitvi Direktive 2001/81/ES (UL L 344, 17.12.2016, str. 1).

Predlog spremembe 23

Predlog spremembe

(9) Potencial za globalno segrevanje v celotnem življenjskem ciklu kaže na skupni prispevek stavbe k emisijam, ki povzročajo podnebne spremembe. Združuje emisije toplogrednih plinov, vgrajene v gradbene proizvode, z neposrednimi in posrednimi emisijami iz faze uporabe in razgradnje. Zahteva po izračunu potenciala novih stavb za globalno segrevanje v celotnem življenjskem ciklu je zato prvi korak k večjemu upoštevanju učinkovitosti stavb v celotnem življenjskem ciklu in krožnega gospodarstva. **Zato bi bilo treba upoštevati tudi zmogljivost materialov za recikliranje v fazi razgradnje.**

Predlog spremembe

(10) Stavbe proizvedejo približno polovico primarnih emisij drobnih delcev (PM_{2,5}) v EU, ki povzročajo prezgodnjo smrt in bolezni. Z izboljšanjem energijske učinkovitosti stavb **ter uporabo ustreznih sonaravnih gradbenih materialov, ki so bolj zdravi**, bi se lahko in morale hkrati zmanjšati tudi emisije onesnaževal v skladu z Direktivo (EU) 2016/2284 Evropskega parlamenta in Sveta³³.

³³ Direktiva (EU) 2016/2284 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 14. decembra 2016 o zmanjšanju nacionalnih emisij za nekatera onesnaževala zraka, spremembi Direktive 2003/35/ES in razveljavitvi Direktive 2001/81/ES (UL L 344, 17.12.2016, str. 1).

Predlog direktive
Uvodna izjava 10 a (novo)

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

Predlog spremembe

(10a) Uravnavanje povpraševanja po energiji je pomembno orodje, ki Uniji omogoča, da vpliva na svetovni energetski trg in s tem na srednjeročno in dolgoročno zanesljivost oskrbe z energijo.

Obrazložitev

Ponovna uvedba uvodne izjave, ki jo je Komisija črtala.

Predlog spremembe 24

Predlog direktive
Uvodna izjava 10 b (novo)

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

Predlog spremembe

(10b) Pri tem je lahko v pomoč spodbujanje poglobljenega in učinkovitega raziskovanja novih tehnologij materialov.

Predlog spremembe 25

Predlog direktive
Uvodna izjava 11

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

Predlog spremembe

(11) Ukrepi za nadaljnje izboljšanje energijske učinkovitosti stavb bi morali upoštevati klimatske pogoje, vključno s prilagajanjem podnebnim spremembam, lokalne pogoje **ter** notranjo klimo in stroškovno učinkovitost. Ti ukrepi **ne bi smeli vplivati na druge zahteve** glede stavb, kot so dostopnost, požarna in potresna varnost in namen uporabe stavbe.

(11) Ukrepi za nadaljnje izboljšanje energijske učinkovitosti stavb bi morali upoštevati klimatske pogoje, vključno s prilagajanjem podnebnim spremembam, **in** lokalne pogoje, **pa tudi** notranjo klimo, **kakovost okolja v zaprtih prostorih, zadostnost in krožnost ter** stroškovno učinkovitost. Ti ukrepi bi **morali biti povezani z drugimi zahtevami** glede stavb, kot so dostopnost, požarna in potresna varnost, **varnost ogrevalnih naprav in električne**

napeljave ter namen uporabe stavbe. Poleg tega bi bilo treba s temi ukrepi poskrbeti za izboljšanje položaja ranljivih gospodinjstev in tistih z nizkimi dohodki, ljudi, ki jih je prizadela energijska revščina, in tistih, ki živijo v socialnih stanovanjih.

Obrazložitev

Ta predlog spremembe je nujno potreben zaradi notranje skladnosti besedila.

Predlog spremembe 26

Predlog direktive Uvodna izjava 12

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

(12) Energijsko učinkovitost stavb bi bilo treba izračunati na podlagi metodologije, ki se na nacionalni in regionalni ravni lahko razlikuje. To poleg toplotnih značilnosti vključuje druge dejavnike, ki imajo vse pomembnejšo vlogo, kot so ogrevalne in klimatske naprave, uporaba energije iz obnovljivih virov, stavbni avtomatizacijski in krmilni sistemi, pametne rešitve, pasivni ogrevalni in hladilni elementi, osenčenje, kakovost zraka v prostoru, primerna naravna svetloba ter oblika stavbe. Metodologija za izračun energijske učinkovitosti ne bi smela temeljiti le na obdobju, ko je potrebno ogrevanje ali klimatizacija, ampak bi morala zajemati letno energijsko učinkovitost stavbe. V tej metodologiji bi morali biti upoštevani veljavni evropski standardi. Metodologija bi morala zagotoviti prikaz dejanskih pogojev delovanja in omogočiti uporabo odčitane energije za preverjanje pravilnosti in za primerljivost, metodologija pa bi morala temeljiti na urnih korakih ali enotah, manjših od ure. Za spodbujanje uporabe energije iz obnovljivih virov na kraju samem bi morale države članice poleg

Predlog spremembe

(12) Energijsko učinkovitost stavb bi bilo treba izračunati na podlagi metodologije, ki se na nacionalni in regionalni ravni lahko razlikuje. To poleg toplotnih značilnosti vključuje druge dejavnike, ki imajo vse pomembnejšo vlogo, kot so ogrevalne in klimatske naprave, uporaba energije iz obnovljivih virov, stavbni avtomatizacijski in krmilni sistemi, pametne rešitve, ***rekuperacija toplote iz odpadnih voda, zračenja in hlajenja***, pasivni ogrevalni in hladilni elementi, osenčenje, kakovost zraka v prostoru, primerna naravna svetloba ter oblika stavbe. Metodologija za izračun energijske učinkovitosti ne bi smela temeljiti le na obdobju, ko je potrebno ogrevanje ali klimatizacija, ampak bi morala zajemati letno energijsko učinkovitost stavbe. V tej metodologiji bi morali biti upoštevani veljavni evropski standardi. Metodologija bi morala zagotoviti prikaz dejanskih pogojev delovanja in omogočiti uporabo odčitane energije za preverjanje pravilnosti in za primerljivost, metodologija pa bi morala temeljiti na urnih korakih ali enotah, manjših od ure. Za spodbujanje uporabe

skupnega splošnega okvira sprejeti potrebne ukrepe, da se v metodologiji izračuna priznajo in upoštevajo koristi čim večje uporabe energije iz obnovljivih virov na kraju samem, tudi za druge vrste uporabe (kot so polnilna mesta za električna vozila).

energije iz obnovljivih virov na kraju samem, **tudi s strešnimi sončnimi paneli v skladu z evropsko pobudo za strešne sončne panele**, bi morale države članice poleg skupnega splošnega okvira sprejeti potrebne ukrepe, da se v metodologiji izračuna priznajo in upoštevajo koristi čim večje uporabe energije iz obnovljivih virov na kraju samem, tudi za druge vrste uporabe (kot so polnilna mesta za električna vozila).

Obrazložitev

Ta predlog spremembe je nujno potreben zaradi notranje skladnosti besedila.

Predlog spremembe 27

Predlog direktive Uvodna izjava 14

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

(14) Dve tretjini energije, ki se porabi za ogrevanje in hlajenje stavb, še vedno izvirata iz fosilnih goriv. Za razogljičenje stavbnega sektorja je zlasti pomembno postopno opustiti fosilna goriva pri ogrevanju in hlajenju. Zato bi morale države članice v svojih načrtih prenove stavb navesti svoje nacionalne politike in ukrepe za postopno opuščanje fosilnih goriv pri ogrevanju in hlajenju, od leta **2027** pa se **v sklopu naslednjega večletnega finančnega okvira** ne bi več smele dajati finančne spodbude za instalacijo kotlov na fosilna goriva, razen tistih, ki so bile pred letom **2027** izbrane za naložbe v okviru Evropskega sklada za regionalni razvoj in Kohezijskega sklada. Z jasno pravno podlago za prepoved generatorjev toplote na podlagi njihovih emisij toplogrednih plinov ali vrste uporabljenega goriva bi se morale podpirati nacionalne politike in ukrepi postopnega opuščanja.

Predlog spremembe

(14) Dve tretjini energije, ki se porabi za ogrevanje in hlajenje stavb, še vedno izvirata iz fosilnih goriv, **za katera sta značilni tudi nestanovitnost cen in negotovost oskrbe. To zlasti velja za stavbe z nizko energijsko učinkovitostjo, v katerih živijo gospodinjstva z nizkimi dohodki, to pa povečuje socialne neenakosti in tveganje socialne izključenosti, zlasti v času visokih cen energije in vse višjih življenjskih stroškov.** Za razogljičenje stavbnega sektorja je zlasti pomembno postopno opustiti fosilna goriva pri ogrevanju in hlajenju, **določiti jasne in učinkovite strategije za proces postopnega opuščanja ter opredeliti najboljše tehnike zanj.** Zato bi morale države članice v svojih načrtih prenove stavb navesti svoje nacionalne politike in ukrepe za postopno opuščanje fosilnih goriv pri ogrevanju in hlajenju, od leta **2024** pa se ne bi več smele dajati finančne spodbude za instalacijo kotlov na fosilna goriva, razen tistih, ki so bile pred letom **2024** izbrane za naložbe v

okviru Evropskega sklada za regionalni razvoj in Kohezijskega sklada, **ter tistih za kotle, ki lahko delujejo na obnovljive vire energije**. Z jasno pravno podlago za prepoved generatorjev toplote na podlagi njihovih emisij toplogrednih plinov ali vrste uporabljenega goriva bi se morale podpirati nacionalne politike in ukrepi postopnega opuščanja.

Obrazložitev

Ta predlog spremembe je nujno potreben zaradi notranje skladnosti besedila. Za hitro razogljičenje ogrevanja in hlajenja je potreben tehnološko nevtralen pristop. Kotli, ki lahko delujejo na obnovljive vire energije, so stroškovno učinkovit način za razogljičenje in bi zato morali ostati upravičeni do finančnih spodbud.

Predlog spremembe 28

Predlog direktive

Uvodna izjava 14 a (novo)

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

Predlog spremembe

(14a) Učinkovita izraba toplote iz sistemov tople sanitarne vode je velika priložnost za prihranke energije. Priprava tople vode je glavni vir porabe energije v novih stavbah, odpadna toplota pa se običajno ne uporabi ponovno. Glede na to, da večina porabljene tople vode nastane pri prhanju, bi bilo pridobivanje toplote iz odtokov pri prhah v stavbah enostavna in stroškovno učinkovita rešitev za prihranek pri končni porabi energije ter zmanjšanje povezanih emisij CO₂ in metana, nastalih pri pripravi tople sanitarne vode.

Predlog spremembe 29

Predlog direktive

Uvodna izjava 17

(17) Komisija bi morala določiti primerjalni metodološki okvir za izračun stroškovno optimalnih ravni za minimalne zahteve glede energijske učinkovitosti. Pregled tega okvira bi moral omogočiti izračun energijske učinkovitosti in emisijske vrednosti ter upoštevati okoljske in zdravstvene eksternalije ter **razširitev** sistema trgovanja z emisijami in cene ogljika. Države članice bi morale uporabiti navedeni okvir za primerjavo rezultatov s sprejetimi minimalnimi zahtevami glede energijske učinkovitosti. Če bi bil med izračunanimi stroškovno optimalnimi ravnmi minimalnih zahtev glede energijske učinkovitosti in veljavnimi minimalnimi zahtevami glede energijske učinkovitosti velik razkorak, to je več kot 15 %, bi morale države članice to razliko upravičiti oziroma določiti ustrezne ukrepe za zmanjšanje tega odstopanja. Države članice bi morale ob upoštevanju trenutnih praks in izkušenj pri opredeljevanju tipičnih ekonomskih življenjskih ciklov pripraviti oceno ekonomskega življenjskega cikla stavbe ali elementa stavbe. O rezultatih te primerjave in uporabljenih podatkih, na podlagi katerih so bili navedeni rezultati doseženi, bi bilo treba redno poročati Komisiji. Ta poročila bi morala Komisiji omogočiti, da oceni napredek držav članic pri doseganju stroškovno optimalnih ravni minimalnih zahtev glede energijske učinkovitosti in da o njem poroča.

(17) Komisija bi morala določiti primerjalni metodološki okvir za izračun stroškovno optimalnih ravni za minimalne zahteve glede energijske učinkovitosti. Pregled tega okvira bi moral omogočiti izračun energijske učinkovitosti in emisijske vrednosti ter upoštevati okoljske, **varnostne** in zdravstvene eksternalije ter **možnost razširitve** sistema trgovanja z emisijami in cene ogljika. **Novi evropski Bauhaus lahko spremeni način snovanja politik za oblikovanje okolja prihodnosti, s tem ko izpolnjuje potrebo po prostorih, ki bodo prilagojeni novim načinom življenja.** Države članice bi morale uporabiti navedeni okvir za primerjavo rezultatov s sprejetimi minimalnimi zahtevami glede energijske učinkovitosti. Če bi bil med izračunanimi stroškovno optimalnimi ravnmi minimalnih zahtev glede energijske učinkovitosti in veljavnimi minimalnimi zahtevami glede energijske učinkovitosti velik razkorak, to je več kot 15 %, bi morale države članice to razliko upravičiti oziroma določiti ustrezne ukrepe za zmanjšanje tega odstopanja. Države članice bi morale ob upoštevanju trenutnih praks in izkušenj pri opredeljevanju tipičnih ekonomskih življenjskih ciklov pripraviti oceno ekonomskega življenjskega cikla stavbe ali elementa stavbe. O rezultatih te primerjave in uporabljenih podatkih, na podlagi katerih so bili navedeni rezultati doseženi, bi bilo treba redno poročati Komisiji. Ta poročila bi morala Komisiji omogočiti, da oceni napredek držav članic pri doseganju stroškovno optimalnih ravni minimalnih zahtev glede energijske učinkovitosti in da o njem poroča.

Obrazložitev

Ta predlog spremembe je nujno potreben zaradi notranje skladnosti besedila. Pri opredeljevanju regulativnih okvirov, ki zadevajo stavbni sektor, bi bilo treba upoštevati novi evropski Bauhaus, saj lahko ponudi informacije s področij, ki presegajo energetske predpise

kot take.

Predlog spremembe 30

Predlog direktive Uvodna izjava 19

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

(19) Zaradi večjih podnebnih in energetskih ambicij Unije je potrebna nova vizija za stavbe: to so brezemisijske stavbe, katerih zelo majhna potreba po energiji je v celoti pokrita z energijo iz obnovljivih virov, kadar je to tehnično izvedljivo. Vse nove stavbe bi morale biti brezemisijske, vse obstoječe stavbe pa bi bilo treba do leta 2050 preoblikovati v brezemisijske stavbe.

Predlog spremembe

(19) Zaradi večjih podnebnih in energetskih ambicij Unije je potrebna nova vizija za stavbe: to so brezemisijske stavbe, katerih zelo majhna potreba po energiji je v celoti pokrita z energijo iz obnovljivih virov, kadar je to tehnično izvedljivo. Vse nove stavbe, ***prednostno pa šole, vrtci in bolnišnice***, bi morale biti brezemisijske, vse obstoječe stavbe pa bi bilo treba do leta 2050 preoblikovati v brezemisijske stavbe.

Predlog spremembe 31

Predlog direktive Uvodna izjava 19 a (novo)

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

Predlog spremembe

(19a) Ker skoraj 90 % grajenega okolja, ki bo zgrajeno do leta 2050, že obstaja, si je treba ambicioznejše prizadevati za povečanje stopnje prenove in razogljičenja sedanjega stavbnega fonda. Spodbude in standardi, ki bodo določeni zdaj, bodo na koncu odločili, ali bo Unija dosegla svoje dolgoročne podnebne in energetske cilje.

Predlog spremembe 32

Predlog direktive Uvodna izjava 19 b (novo)

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

Predlog spremembe

(19b) Cenovna dostopnost in socialna pravičnost sta ključni za doseganje zelenega in pravičnega prehoda za razogljichen stavbni fond najpozneje do leta 2050. V skladu s sedanjo zakonodajo Unije je treba presoјati kreditno sposobnost potrošnikov. Bistveno je poskrbeti, da bo področje uporabe finančnih instrumentov ustrezalo potrebam potencialnih upravičencev: gospodinjstva z najnižjimi dohodki in tista, ki so najranljivejša, bi morala biti upravičena do 100-odstotnega subvencioniranja nadgradnje.

Predlog spremembe 33

**Predlog direktive
Uvodna izjava 19 c (novo)**

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

Predlog spremembe

(19c) Načelo „plačaj glede na prihranek“ bi moralo zagotoviti socialno pravičnost in ekonomsko privlačnost ter ga je treba razumeti kot spremljevalni ukrep, ki ne sme ogroziti splošnih podnebnih ambicij. Komisija bi morala pri oblikovanju standardov za to načelo poskrbeti, da ne bodo ogrožene prednostne naloge, določene v evropskih podnebnih pravilih ter strategiji Val prenove za Evropo – ekologizacija stavb, ustvarjanje delovnih mest, izboljšanje življenj.

Predlog spremembe 34

**Predlog direktive
Uvodna izjava 20**

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

Predlog spremembe

(20) Za pokritje potreb učinkovite

(20) Za pokritje potreb učinkovite

stavbe po energiji z energijo iz obnovljivih virov so na voljo različne možnosti: obnovljivi viri energije na kraju samem, kot so sončna toplotna energija, sončna fotovoltaična energija, toplotne črpalke in biomasa, energija iz obnovljivih virov, ki jo zagotavljajo skupnosti na področju energije iz obnovljivih virov ali energetske skupnosti državljanov, ter daljinsko ogrevanje in hlajenje na podlagi obnovljivih virov energije ali odpadne toplote.

stavbe po energiji z energijo iz obnovljivih virov so na voljo različne možnosti: obnovljivi viri energije na kraju samem, kot so sončna toplotna energija, sončna fotovoltaična energija, toplotne črpalke in biomasa, energija iz obnovljivih virov, ki jo zagotavljajo skupnosti na področju energije iz obnovljivih virov ali energetske skupnosti državljanov **ali drugi partnerji v soseski**, ter daljinsko ogrevanje in hlajenje na podlagi obnovljivih virov energije ali **izraba** odpadne toplote **iz odpadnih voda, tople sanitarne vode ali zraka in obnovljivi viri, vključeni v distribucijsko omrežje**.

Obrazložitev

Ta predlog spremembe je nujno potreben zaradi notranje skladnosti besedila. Velika podjetja so v skladu z direktivo o spodbujanju uporabe energije iz obnovljivih virov izključena iz sodelovanja v energetskih skupnostih. Ta neugodni položaj bi bilo treba izravnati z omogočanjem drugih oblik deljene uporabe energije v soseski poleg skupnosti na področju energije.

Predlog spremembe 35

Predlog direktive Uvodna izjava 21

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

(21) Za potrebno razogljichenje stavbnega fonda Unije je potrebna obsežna energijska prenova: skoraj 75 % tega stavbnega fonda je po sedanjih gradbenih standardih neučinkovitega, 85–95 % stavb, ki obstajajo danes, pa bo leta 2050 še vedno stalo. Vendar je ponderirana letna stopnja energetske prenove še vedno nizka in znaša približno 1 %. S tem tempom bi za razogljichenje stavbnega sektorja potrebovali stoletja. Spodbujanje in podpiranje prenove stavb, vključno s preходом na brezemisijske ogrevalne sisteme, je zato ključni cilj te direktive.

Predlog spremembe

(21) Za potrebno razogljichenje javnega in zasebnega stavbnega fonda Unije, vključno s stavbami institucij, organov in agencij Unije, je potrebna obsežna energijska prenova: skoraj 75 % tega stavbnega fonda je po sedanjih gradbenih standardih neučinkovitega, 85–95 % stavb, ki obstajajo danes, pa bo leta 2050 še vedno stalo. Vendar je ponderirana letna stopnja energetske prenove še vedno nizka in znaša približno 1 %. S tem tempom bi za razogljichenje stavbnega sektorja potrebovali stoletja. Spodbujanje in podpiranje prenove stavb, vključno s preходом na brezemisijske ogrevalne sisteme, je zato ključni cilj te direktive.

Predlog spremembe 36

Predlog direktive Uvodna izjava 22

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

(22) Minimalni standardi energijske učinkovitosti so bistveno regulativno orodje za obsežno prenovo obstoječih stavb, saj odpravljajo ključne ovire za prenovo, kot so razdeljene spodbude in strukture solastništva, ki jih ni mogoče premagati z gospodarskimi spodbudami. Uvedba minimalnih standardov energijske učinkovitosti bi morala privedi do postopnega opuščanja najmanj učinkovitih stavb in stalnega izboljševanja nacionalnega stavbnega fonda, kar bi prispevalo k dolgoročnemu cilju razogljičenega stavbnega fonda do leta 2050.

Predlog spremembe 37

Predlog direktive Uvodna izjava 23

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

(23) Minimalni standardi energijske učinkovitosti, določeni na ravni Unije, bi se morali osredotočiti na prenovo stavb z največjim potencialom v smislu razogljičenja, zmanjševanje energijske revščine ter razširjene socialne in gospodarske koristi, zlasti na stavbe z daleč najslabšo energijsko učinkovitostjo, ki jih je treba prednostno prenoviti.

Predlog spremembe 38

Predlog spremembe

(22) Minimalni standardi energijske učinkovitosti so bistveno regulativno orodje za obsežno prenovo obstoječih stavb, saj odpravljajo ključne ovire za prenovo, kot so razdeljene spodbude in strukture solastništva, ki jih ni mogoče premagati z gospodarskimi spodbudami. Uvedba minimalnih standardov energijske učinkovitosti bi morala privedi do postopnega opuščanja najmanj učinkovitih stavb in stalnega izboljševanja nacionalnega stavbnega fonda, vključno z institucijami in organi Unije, kar bi prispevalo k dolgoročnemu cilju razogljičenega stavbnega fonda do leta 2050.

Predlog spremembe

(23) Minimalni standardi energijske učinkovitosti, določeni na ravni Unije, bi se morali osredotočiti na prenovo stavb z največjim potencialom v smislu razogljičenja, zmanjševanje energijske revščine ter razširjene socialne in gospodarske koristi, zlasti na stavbe z daleč najslabšo energijsko učinkovitostjo, ki jih je treba prednostno prenoviti, vključno z možnostjo hibridnih toplotnih črpalk, kadar ni na voljo nobena druga izvedljiva rešitev brez fosilnih goriv.

Predlog direktive
Uvodna izjava 23 a (novo)

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

Predlog spremembe

(23a) Da bi se v celoti in podrobno evidentiralo sedanje stanje stavbnega fonda, kar bo omogočilo natančno določitev, kje stojijo najmanj učinkovite stavbe, bi morala Komisija izvesti revizijo stavbnega fonda Unije, da bi se osredotočila na prizadevanja in naložbe Unije.

Predlog spremembe 39

Predlog direktive
Uvodna izjava 25

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

Predlog spremembe

(25) Uvedbo minimalnih standardov energijske učinkovitosti bi moral spremljati omogočitveni okvir, vključno s tehnično pomočjo in finančnimi ukrepi. Minimalni standardi energijske učinkovitosti, določeni na nacionalni ravni, ne predstavljajo „standardov Unije“ v smislu pravil o državni pomoči, medtem ko bi se minimalni standardi energijske učinkovitosti na ravni Unije lahko šteli za take „standarde Unije“. V skladu z revidiranimi pravili o državni pomoči lahko države članice odobrijo državno pomoč za prenovo stavb zaradi uskladitve s standardi energijske učinkovitosti na ravni Unije, torej za doseganje določenega razreda energijske učinkovitosti, dokler ti standardi na ravni Unije ne postanejo obvezni. Ko bodo standardi obvezni, lahko države članice še naprej dodeljujejo državno pomoč za prenovo stavb in stavbnih enot, za katere veljajo standardi energijske učinkovitosti na ravni Unije, če naj bi se s prenovo stavbe dosegel višji standard od določenega minimalnega razreda energijske učinkovitosti.

(25) Uvedbo minimalnih standardov energijske učinkovitosti bi moral spremljati omogočitveni okvir, vključno s tehnično pomočjo in finančnimi ukrepi, pri čemer bi morali posebno pozornost nameniti programom prenove za ranljiva gospodinjstva, gospodinjstva z nizkimi dohodki in energijsko revna gospodinjstva. Minimalni standardi energijske učinkovitosti, določeni na nacionalni ravni, ne predstavljajo „standardov Unije“ v smislu pravil o državni pomoči, medtem ko bi se minimalni standardi energijske učinkovitosti na ravni Unije lahko šteli za take „standarde Unije“. V skladu z revidiranimi pravili o državni pomoči lahko države članice odobrijo državno pomoč za prenovo stavb zaradi uskladitve s standardi energijske učinkovitosti na ravni Unije, torej za doseganje določenega razreda energijske učinkovitosti, dokler ti standardi na ravni Unije ne postanejo obvezni. Ko bodo standardi obvezni, lahko države članice še naprej dodeljujejo državno pomoč za prenovo stavb in stavbnih enot, za katere veljajo standardi energijske učinkovitosti na ravni Unije, če

naj bi se s prenovo stavbe dosegel višji standard od določenega minimalnega razreda energijske učinkovitosti ali prenova poteka v okviru sheme izkazov o prenovi stavb.

Obrazložitev

Ta predlog spremembe je nujno potreben zaradi notranje skladnosti besedila. Finančni ukrepi bodo zajemali stavbe z jasnim časovnim načrtom za doseganje ničelnih emisij v določenem časovnem okviru. Shema izkazov o prenovi stavb je okvir za izvedbo tega, v njej pa je navedeno zaporedje korakov prenove, ki se medsebojno nadgrajujejo, da se stavba najpozneje do leta 2050 preoblikuje v brezemisijsko stavbo.

Predlog spremembe 40

Predlog direktive Uvodna izjava 26

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

(26) Taksonomija EU razvršča okoljskotrajnostne gospodarske dejavnosti v celotnem gospodarstvu, tudi za stavbni sektor. V skladu z delegiranim aktom o podnebni taksonomiji EU se prenova stavb šteje za trajnostno dejavnost, če dosega vsaj 30-odstotni prihranek energije, izpolnjuje minimalne zahteve glede energijske učinkovitosti za večjo prenovo obstoječih stavb ali vključuje posamezne ukrepe, povezane z energijsko učinkovitostjo stavb, kot so namestitev, vzdrževanje ali popravilo opreme za energijsko učinkovitost ali instrumentov in naprav za merjenje, uravnavanje in krmiljenje energijske učinkovitosti stavb, če so taki posamezni ukrepi v skladu z določenimi merili. Prenova stavb zaradi uskladitve z minimalnimi standardi energijske učinkovitosti na ravni Unije je običajno v skladu z merili iz taksonomije EU, povezanimi z dejavnostmi prenove stavb.

Predlog spremembe

(26) Taksonomija EU razvršča okoljskotrajnostne gospodarske dejavnosti v celotnem gospodarstvu, tudi za stavbni sektor. V skladu z delegiranim aktom o podnebni taksonomiji EU se prenova stavb šteje za trajnostno dejavnost, če dosega vsaj 30-odstotni prihranek energije, izpolnjuje minimalne zahteve glede energijske učinkovitosti za večjo prenovo obstoječih stavb ali vključuje posamezne ukrepe, povezane z energijsko učinkovitostjo stavb, kot so namestitev, vzdrževanje ali popravilo opreme za energijsko učinkovitost ali instrumentov in naprav za merjenje, uravnavanje in krmiljenje energijske učinkovitosti stavb, če so taki posamezni ukrepi v skladu z določenimi merili. Prenova stavb zaradi uskladitve z minimalnimi standardi energijske učinkovitosti na ravni Unije je običajno v skladu z merili iz taksonomije EU, povezanimi z dejavnostmi prenove stavb.

Predlog spremembe 41

Predlog direktive Uvodna izjava 29

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

(29) Da bi do leta 2050 dosegli visoko energijsko učinkovit in razogljičen stavbni fond ter obstoječe stavbe preoblikovali v brezemisijske stavbe, bi morale države članice pripraviti nacionalne načrte prenove stavb, ki bi nadomestili dolgoročne strategije prenove in postali še močnejše, v celoti operativno načrtovalno orodje za države članice, z večjim poudarkom na financiranju in zagotavljanju, da so za izvedbo prenove stavb na voljo **ustrezno** usposobljeni delavci. Države članice bi morale v svojih načrtih prenove stavb določiti lastne nacionalne cilje za prenovo stavb. V skladu s členom 21(b)(7) Uredbe (EU) 2018/1999 in omogočitvenimi pogoji iz Uredbe (EU) 2021/60 Evropskega parlamenta in Sveta³⁶ bi morale države članice predložiti opis ukrepov financiranja ter opis naložbenih potreb in upravnih virov za izvajanje načrtov prenove stavb.

³⁶ Uredba (EU) 2021/1060 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 24. junija 2021 o določitvi skupnih določb o Evropskem skladu za regionalni razvoj, Evropskem socialnem skladu plus, Kohezijskem skladu, Skladu za pravični prehod in Evropskem skladu za pomorstvo, ribištvo in akvakulturo ter finančnih pravil zanje in za Sklad za azil, migracije in vključevanje, Sklad za notranjo varnost in Instrument za finančno podporo za upravljanje meja in vizumsko politiko (UL L 231, 30.6.2021, str. 159).

Predlog spremembe 42

Predlog spremembe

(29) Da bi do leta 2050 dosegli visoko energijsko učinkovit in razogljičen stavbni fond ter obstoječe stavbe preoblikovali v brezemisijske stavbe, bi morale države članice pripraviti nacionalne načrte prenove stavb, ki bi nadomestili dolgoročne strategije prenove in postali še močnejše, v celoti operativno načrtovalno orodje za države članice, z večjim poudarkom na **upravni podpori**, financiranju in zagotavljanju, da so za izvedbo prenove stavb **in kvalitetnih procesov, zlasti postopkov javnega naročanja**, na voljo **visoko** usposobljeni delavci **iz gradbenega sektorja ter ustvarjalnih in kulturnih sektorjev**. Države članice bi morale v svojih načrtih prenove stavb določiti lastne nacionalne cilje za prenovo stavb. V skladu s členom 21(b)(7) Uredbe (EU) 2018/1999 in omogočitvenimi pogoji iz Uredbe (EU) 2021/60 Evropskega parlamenta in Sveta³⁶ bi morale države članice predložiti opis ukrepov financiranja ter opis naložbenih potreb in upravnih virov za izvajanje načrtov prenove stavb.

³⁶ Uredba (EU) 2021/1060 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 24. junija 2021 o določitvi skupnih določb o Evropskem skladu za regionalni razvoj, Evropskem socialnem skladu plus, Kohezijskem skladu, Skladu za pravični prehod in Evropskem skladu za pomorstvo, ribištvo in akvakulturo ter finančnih pravil zanje in za Sklad za azil, migracije in vključevanje, Sklad za notranjo varnost in Instrument za finančno podporo za upravljanje meja in vizumsko politiko (UL L 231, 30.6.2021, str. 159).

Predlog direktive Uvodna izjava 32

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

(32) Postopna prenova je lahko rešitev, ko gre za visoke vnaprejšnje stroške, in v izogib nevšečnostim za prebivalce, ki se lahko pojavijo pri prenovi v enem koraku. Vendar je treba tako postopno prenovno skrbno načrtovati, da se prepreči, da bi en korak prenove preprečil potrebne nadaljnje korake. V izkazih o prenovi stavb je določen jasen časovni načrt za postopno prenovno, ki lastnikom in vlagateljem pomaga pri načrtovanju najboljšega časovnega okvira in obsega ukrepanja. Zato bi morali biti izkazi o prenovi stavb kot prostovoljno orodje na voljo lastnikom stavb v vseh državah članicah.

Predlog spremembe

(32) ***Celovita prenova v enem koraku je stroškovno najučinkovitejša možnost z najmanjšim ogljičnim proračunom za pravočasno doseganje cilja evropskega stavbnega fonda.*** Postopna prenova je lahko rešitev, ko gre za visoke vnaprejšnje stroške, in v izogib nevšečnostim za prebivalce, ki se lahko pojavijo pri prenovi v enem koraku. Vendar je treba tako postopno prenovno skrbno načrtovati, da se prepreči, da bi en korak prenove preprečil potrebne nadaljnje korake. V izkazih o prenovi stavb je določen jasen časovni načrt za postopno prenovno, ki lastnikom in vlagateljem pomaga pri načrtovanju najboljšega časovnega okvira in obsega ukrepanja. Zato bi morali biti izkazi o prenovi stavb kot prostovoljno orodje na voljo lastnikom stavb v vseh državah članicah. ***Načrti za prenovno ne bi smeli postati gospodarsko ali upravno breme za lastnike stavb in bi jih bilo treba brezplačno zagotoviti vsem lastnikom nepremičnin z nizkimi dohodki in vsem lastnikom nepremičnine, ki je njihovo glavno prebivališče. Da bi bilo birokracije čim manj in bi se preprečilo podvajanje, se lahko države članice odločijo, da izkaze o prenovi stavb združijo z energijskimi izkaznicami.***

Predlog spremembe 43

Predlog direktive Uvodna izjava 33

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

(33) Pojem celovite prenove v zakonodaji Unije še ni opredeljen. Da bi dosegli dolgoročno vizijo za stavbe, bi bilo

Predlog spremembe

(33) Pojem celovite prenove v zakonodaji Unije še ni opredeljen. Da bi dosegli dolgoročno vizijo za stavbe, bi bilo

treba celovito prenovo opredeliti kot prenovo, s katero se stavbe preoblikujejo v brezemisijske stavbe; v prvi fazi kot prenovo, s katero se stavbe preoblikujejo v skoraj ničenergijske stavbe. Ta opredelitev je namenjena povečanju energijske učinkovitosti stavb. Celovita prenova za namene energijske učinkovitosti je odlična priložnost za obravnavo drugih vidikov, kot so življenjski pogoji ranljivih gospodinjstev, povečanje odpornosti proti podnebnim spremembam, odpornosti proti tveganjem nesreč, vključno s potresno odpornostjo, požarna varnost, odstranjevanje nevarnih snovi, vključno z azbestom, in dostopnost za invalide.

treba celovito prenovo opredeliti kot prenovo, s katero se stavbe preoblikujejo v brezemisijske stavbe; v prvi fazi kot prenovo, s katero se stavbe preoblikujejo v skoraj ničenergijske stavbe. Ta opredelitev je namenjena povečanju energijske učinkovitosti stavb. Celovita prenova za namene energijske učinkovitosti je odlična priložnost za obravnavo drugih vidikov, kot so **kakovost okolja v zaprtih prostorih**, življenjski pogoji ranljivih gospodinjstev, povečanje odpornosti proti podnebnim spremembam, odpornosti proti tveganjem nesreč, vključno s potresno odpornostjo, požarna varnost, **varnost ogrevalnih naprav in električne napeljave, prezračevanje**, odstranjevanje nevarnih snovi, vključno z azbestom, in dostopnost za invalide **in starejše**. **Celovite prenove, s katerimi se energijska učinkovitost stavb poveča za vsaj 60 %, se trenutno na letni ravni izvajajo le v 0,2 % stavbnega fonda, pri čemer se energijska učinkovitost le v enem od petih primerov bistveno izboljša.**

Predlog spremembe 44

Predlog direktive Uvodna izjava 34

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

(34) Da bi spodbujale celovito prenovo, ki je eden od ciljev strategije za val prenove, bi morale države članice poskrbeti za okrepljeno finančno in upravno podporo za celovito prenovo.

Predlog spremembe 45

Predlog direktive Uvodna izjava 35 a (novo)

Predlog spremembe

(34) Da bi spodbujale celovito prenovo, ki je eden od ciljev strategije za val prenove, bi morale države članice dati prednost okrepljeni finančni in upravni podpori za celovito prenovo s poudarkom na energijsko revnih državljanih in gospodinjstvih z nizkimi dohodki, pa tudi na najmanj učinkovitih stavbah.

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

Predlog spremembe

(35a) Komisija bi morala določiti tehnične smernice o zgodovinskih stavbah, da bi olajšala in omogočila izvajanje te direktive, hkrati pa varovala kulturno dediščino.

Obrazložitev

Ta predlog spremembe je nujno potreben zaradi notranje skladnosti besedila.

Predlog spremembe 46

Predlog direktive

Uvodna izjava 35 b (novo)

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

Predlog spremembe

(35b) Komisija bi morala oblikovati tehnične smernice o stavbah, ki so zgodovinska dediščina, in zgodovinskih središčih ter s tem poskrbeti, da bo ob izpolnjevanju ekoloških ciljev zaščiten kulturna dediščina.

Predlog spremembe 47

Predlog direktive

Uvodna izjava 35 c (novo)

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

Predlog spremembe

(35c) Prenova stavb za povečanje energijske učinkovitosti pogosto vključuje ravnanje z materiali, kot so strehe, stene in električna napeljava, ki bi lahko vsebovale azbest, če so bile zgrajene pred predpisi Unije in nacionalnimi predpisi in prepovedjo o uporabi azbesta. Uvedba zahtev za varno odstranjevanje azbesta mora biti družbeno pravična in jo morajo spremljati ustrezni ukrepi za podporo lastnikom stavb pri financiranju potrebnih prenov ter spremljevalni ukrepi

za krepitev zmogljivosti za mala in srednja podjetja, ki izvajajo dela. Evropska strategija za odstranitev vsega azbesta bi morala vključevati predlog za posodobitev Direktive 2009/148/ES, da bi okrepili ukrepe Unije za varovanje delavcev pred nevarnostmi, ki jih predstavlja azbest, in preprečili nov val žrtev azbesta med valom prenove, pa tudi predlog za posodobitev Direktive 2010/31/EU z namenom uvedbe zahteve za obvezno pregledovanje in nadaljnje odstranjevanje azbesta in drugih nevarnih snovi pred začetkom prenovitvenih del, da bi zavarovali zdravje gradbenih delavcev.

Predlog spremembe 48

Predlog direktive Uvodna izjava 35 d (novo)

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

Predlog spremembe

(35d) Nujno je treba zmanjšati odvisnost od fosilnih goriv v stavbah ter pospešiti prizadevanja za razogljičenje in elektrifikacijo njihove porabe energije. Da bi omogočili stroškovno učinkovito namestitev tehnologij sončne energije v poznejši fazi, bi morale biti vse nove stavbe „pripravljene na sončno energijo“, tj. zasnovane tako, da se optimizira njihov potencial za proizvodnjo sončne energije na podlagi sončnega obsevanja lokacije, kar omogoča uspešno namestitev tehnologij sončne energije brez dragih strukturnih posegov. Poleg tega bi morale države članice zagotoviti postavitve primernih solarnih naprav na novih stanovanjskih in nestanovanjskih stavbah ter obstoječih nestanovanjskih stavbah. Da bi učinkovito izkoristili potencial solarnih naprav na stavbah, bi morale države članice opredeliti merila za njihovo postavitve na stavbah in morebitne izjeme od te postavitve v skladu z ocenjenim tehničnim in ekonomskim potencialom naprav za proizvodnjo sončne energije ter značilnostmi stavb, ki jih ta obveznost

zajema.

Predlog spremembe 49

Predlog direktive
Uvodna izjava 35 e (novo)

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

Predlog spremembe

(35e) *Upoštevanje povezave med vodo in energijo je zlasti pomembno za obravnavanje medsebojno odvisne porabe energije in vode ter vse večjega pritiska na oba vira. Učinkovito upravljanje in ponovna uporaba vode lahko bistveno prispevata k prihranku energije in zagotovita tako podnebne kot tudi ekonomske in socialne koristi.*

Predlog spremembe 50

Predlog direktive
Uvodna izjava 35 f (novo)

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

Predlog spremembe

(35f) *Države članice bi morale pri ocenjevanju možnosti za učinkovito ogrevanje in hlajenje upoštevati širše okoljske, zdravstvene in varnostne vidike. Glede na vlogo toplotnih črpalk pri izkoriščanju potenciala energijske učinkovitosti na področju ogrevanja in hlajenja bi bilo treba čim bolj zmanjšati tveganja negativnih vplivov obstojnih, bioakumulativnih ali strupenih hladilnih sredstev na okolje.*

Predlog spremembe 51

Predlog direktive
Uvodna izjava 37

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

(37) Ob upoštevanju tudi vse večjega deleža električne energije iz obnovljivih virov pa električna vozila sproščajo manj emisij toplogrednih plinov. Električna vozila so pomemben element prehoda na čisto energijo, ki temelji na ukrepih za energijsko učinkovitost, alternativnih gorivih, energiji iz obnovljivih virov in inovativnih rešitvah za upravljanje energetske prilagodljivosti. Gradbeni predpisi lahko postanejo učinkovito sredstvo za uvedbo ciljno usmerjenih zahtev v podporo nameščanju infrastrukture za polnjenje električnih vozil na parkiriščih stanovanjskih in nestanovanjskih stavb. Države članice bi morale odpraviti ovire, kot so razdeljene spodbude in upravni zapleti, s katerimi se soočajo posamezni lastniki, kadar želijo na svojem parkirnem mestu namestiti polnilno mesto.

Predlog spremembe 52

Predlog direktive

Uvodna izjava 39

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

(39) Pametno in dvosmerno polnjenje omogoča povezovanje energetskega sistema stavb. Polnilna mesta, kjer električna vozila običajno parkirajo dalj časa, na primer kjer ljudje parkirajo zaradi bivanja ali zaposlitve, so zelo pomembna za povezovanje energetskega sistema, zato je treba zagotoviti funkcionalnost pametnega polnjenja. V primerih, ko bi dvosmerno polnjenje pripomoglo k nadaljnjemu prodoru električne energije iz obnovljivih virov prek voznega parka električnih vozil v promet in elektroenergetski sistem na splošno, bi morala biti na voljo tudi taka

Predlog spremembe

(37) Ob upoštevanju tudi vse večjega deleža električne energije iz obnovljivih virov pa električna vozila sproščajo manj emisij toplogrednih plinov. Električna vozila so pomemben element prehoda na čisto energijo, ki temelji na ukrepih za energijsko učinkovitost, alternativnih gorivih, energiji iz obnovljivih virov in inovativnih rešitvah za upravljanje energetske prilagodljivosti. Gradbeni predpisi lahko postanejo učinkovito sredstvo za uvedbo ciljno usmerjenih zahtev v podporo nameščanju infrastrukture za polnjenje električnih vozil na parkiriščih stanovanjskih in nestanovanjskih stavb. Države članice bi morale odpraviti ovire, kot so ozka grla pri priključitvi na omrežje in njegovi zmogljivosti, razdeljene spodbude in upravni zapleti, s katerimi se soočajo posamezni lastniki, kadar želijo na svojem parkirnem mestu namestiti polnilno mesto.

Predlog spremembe

(39) Pametno in dvosmerno polnjenje omogoča povezovanje energetskega sistema stavb. Polnilna mesta, kjer električna vozila običajno parkirajo dalj časa, na primer kjer ljudje parkirajo zaradi bivanja ali zaposlitve, so zelo pomembna za povezovanje energetskega sistema, zato je treba v primeru vseh novih polnilnih mest v stavbah in poleg njih zagotoviti funkcionalnost pametnega polnjenja. V primerih, ko bi dvosmerno polnjenje pripomoglo k nadaljnjemu prodoru električne energije iz obnovljivih virov prek voznega parka električnih vozil v promet in elektroenergetski sistem na

funkcionalnost.

splošno, bi morala biti na voljo tudi taka funkcionalnost.

Predlog spremembe 53

Predlog direktive Uvodna izjava 40

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

(40) Spodbujanje zelene mobilnosti je ključni del evropskega zelenega dogovora, stavbe pa imajo lahko pomembno vlogo pri zagotavljanju potrebne infrastrukture, ne le za polnjenje električnih vozil, temveč tudi za kolesa. Prehod na mehko mobilnost, kot je kolesarjenje, lahko znatno zmanjša emisije toplogrednih plinov iz prometa. Kot je določeno v načrtu za uresničitev podnebnih ciljev do leta 2030, bo povečanje modalnega deleža čistega in učinkovitega zasebnega in javnega prevoza, kot je kolesarjenje, znatno zmanjšalo onesnaževanje zaradi prometa ter prineslo velike koristi posameznim državljanom in skupnostim. Pomanjkanje parkirnih mest za kolesa v stanovanjskih in nestanovanjskih stavbah je velika ovira za uporabo koles. Z gradbenimi predpisi se lahko učinkovito podpira prehod na čistejšo mobilnost, tako da se določijo zahteve za najmanjše število parkirnih mest za kolesa.

Predlog spremembe 54

Predlog direktive Uvodna izjava 40 a (novo)

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

Predlog spremembe

(40) Spodbujanje zelene mobilnosti je ključni del evropskega zelenega dogovora, stavbe pa imajo lahko pomembno vlogo pri zagotavljanju potrebne infrastrukture, ne le za polnjenje električnih vozil, temveč tudi za kolesa. Prehod na aktivno mobilnost, kot je kolesarjenje, lahko znatno zmanjša emisije toplogrednih plinov iz prometa. Ker prodaja električnih koles, tudi tovornih, hitro raste, je treba poskrbeti tudi za prostor in osnovno polnilno infrastrukturo za tovrstna vozila, da se olajša njihova redna uporaba. Kot je določeno v načrtu za uresničitev podnebnih ciljev do leta 2030, bo povečanje modalnega deleža čistega in učinkovitega zasebnega in javnega prevoza, kot je kolesarjenje, znatno zmanjšalo onesnaževanje zaradi prometa ter prineslo velike koristi posameznim državljanom in skupnostim. Pomanjkanje parkirnih mest za kolesa v stanovanjskih in nestanovanjskih stavbah je velika ovira za uporabo koles. Z gradbenimi predpisi se lahko učinkovito podpira prehod na čistejšo mobilnost, tako da se določijo zahteve za najmanjše število parkirnih mest za kolesa.

(40a) Države članice bi morale podpreti

lokalne organe pri razvoju in izvajanju načrtov za trajnostno mobilnost v mestih s posebnim poudarkom na povezovanju stanovanjske politike s trajnostno mobilnostjo, uporabo objektov za shranjevanje energije v podporo vključevanju električnih vozil in z urbanističnim načrtovanjem.

Predlog spremembe 55

Predlog direktive Uvodna izjava 41

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

(41) Načrte enotnega digitalnega trga in energetske unije bi bilo treba uskladiti in bi morali služiti skupnim ciljem. Digitalizacija energetskega sistema hitro spreminja področje energetike, od vključevanja obnovljivih virov energije do pametnih omrežij in stavb, pripravljenih na pametne sisteme. Da bi digitalizirali stavbni sektor, so cilji povezljivosti Unije in njene ambicije za postavitev visokozmogljivih komunikacijskih omrežij pomembni za pametne domove in dobro povezane skupnosti. Da bi se čim bolj povečala uporaba pametnih sistemov in digitalnih rešitev v grajenem okolju bi bilo treba zagotoviti ciljno usmerjene spodbude. To ponuja nove priložnosti za prihranke energije, saj se odjemalcem zagotavljajo točnejše informacije o njihovih vzorcih porabe, operaterju sistema pa omogoča učinkovitejše upravljanje omrežja.

Predlog spremembe

(41) Načrte enotnega digitalnega trga in energetske unije bi bilo treba uskladiti in bi morali služiti skupnim ciljem. Digitalizacija energetskega sistema hitro spreminja področje energetike, od vključevanja obnovljivih virov energije do pametnih omrežij in stavb, pripravljenih na pametne sisteme. Da bi digitalizirali stavbni sektor, so cilji povezljivosti Unije in njene ambicije za postavitev visokozmogljivih komunikacijskih omrežij pomembni za pametne domove in dobro povezane skupnosti. Da bi se čim bolj povečala uporaba pametnih sistemov in digitalnih rešitev v grajenem okolju bi bilo treba zagotoviti ciljno usmerjene spodbude. ***Energetska varnost in energijsko učinkovitost bi bilo treba podpirati, in sicer s spodbujanjem naložb ter spodbudami za nizkotehnološke, nizkoenergijske rešitve, da bi olajšali digitalni prehod, saj bi izboljšali povezljivost, s tem pa ublažili digitalni razkorak. Sodelovanje pri novem evropskem Bauhausu je zato pomembno ter za boj proti energijski revščini z inovativnimi rešitvami za stavbni, gradbeni in industrijski sektor ter sektor materialov.*** To ponuja nove priložnosti za prihranke energije, saj se odjemalcem zagotavljajo točnejše informacije o

njihovih vzorcih porabe, operaterju sistema pa omogoča učinkovitejše upravljanje omrežja.

Predlog spremembe 56

Predlog direktive Uvodna izjava 42

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

(42) Za spodbujanje konkurenčnega in inovativnega trga za storitve pametnih stavb, ki prispeva k učinkoviti rabi energije in vključevanju energije iz obnovljivih virov v stavbe, ter podpiranje naložb v prenovo bi morale države članice zainteresiranim stranem zagotoviti neposreden dostop do podatkov stavbnih sistemov. Države članice v izogib pretiranim upravnim stroškom za tretje osebe olajšajo popolno interoperabilnost storitev in izmenjave podatkov v Uniji.

Predlog spremembe

(42) Za spodbujanje konkurenčnega in inovativnega trga za storitve pametnih stavb, ki prispeva k učinkoviti rabi energije in vključevanju energije iz obnovljivih virov v stavbe, vključno s strešnimi sončnimi paneli, ter podpiranje naložb v prenovo bi morale države članice zainteresiranim stranem zagotoviti neposreden dostop do podatkov stavbnih sistemov. Države članice v izogib pretiranim upravnim stroškom za tretje osebe olajšajo popolno interoperabilnost storitev in izmenjave podatkov v Uniji.

Predlog spremembe 57

Predlog direktive Uvodna izjava 43

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

(43) Indikator pripravljenosti na pametne sisteme bi bilo treba uporabljati za merjenje zmogljivosti stavb za uporabo informacijskih in komunikacijskih tehnologij ter elektronskih sistemov, s katerimi bi se obratovanje stavb prilagodilo potrebam stanovalcev in omrežju ter izboljšala energijska in celotna učinkovitost stavb. Indikator pripravljenosti na pametne sisteme bi moral povečati ozaveščenost lastnikov stavb in stanovalcev o vrednosti avtomatizacije stavbe in elektronskega spremljanja tehničnih stavbnih sistemov, pri stanovalcih pa vzbuditi zaupanje glede

Predlog spremembe

(43) Indikator pripravljenosti na pametne sisteme bi bilo treba uporabljati za merjenje zmogljivosti stavb za uporabo informacijskih in komunikacijskih tehnologij ter elektronskih sistemov, s katerimi bi se obratovanje stavb prilagodilo potrebam stanovalcev in omrežju ter izboljšala energijska in celotna učinkovitost stavb. Indikator pripravljenosti na pametne sisteme bi moral povečati ozaveščenost lastnikov stavb in stanovalcev o vrednosti avtomatizacije stavbe in elektronskega spremljanja tehničnih stavbnih sistemov, pri stanovalcih pa vzbuditi zaupanje glede

dejanskih prihrankov, ki se dosežejo s temi novimi izboljšanimi funkcionalnostmi. Indikator pripravljenosti na pametne sisteme je zlasti koristen za velike stavbe z velikimi potrebami po energiji. Za druge stavbe bi morala biti shema za razvrščanje stavb glede na pripravljenost na pametne sisteme za države članice neobvezna.

dejanskih prihrankov, ki se dosežejo s temi novimi izboljšanimi funkcionalnostmi. Indikator pripravljenosti na pametne sisteme je zlasti koristen za velike stavbe z velikimi potrebami po energiji. Za druge stavbe bi morala biti shema za razvrščanje stavb glede na pripravljenost na pametne sisteme za države članice neobvezna, pri čemer bi bilo treba upoštevati zakonodajo o varstvu podatkov.

Predlog spremembe 58

Predlog direktive

Uvodna izjava 44

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

(44) Dostop do zadostnega financiranja je ključnega pomena za doseganje ciljev glede energijske učinkovitosti za leti 2030 in 2050. Vzpostavljeni oziroma prilagojeni so bili finančni instrumenti Unije in drugi ukrepi, da bi se podprla energijska učinkovitost stavb. Najnovejše pobude za povečanje razpoložljivosti financiranja na ravni Unije med drugim vključujejo vodilno komponento „Prenoviti“ iz mehanizma za okrevanje in odpornost, vzpostavljenega z Uredbo (EU) 2021/241 Evropskega parlamenta in Sveta³⁹, ter Socialni sklad za podnebje, vzpostavljen z Uredbo (EU).../... Več drugih ključnih programov EU lahko podpira energijsko prenavo v sklopu večletnega finančnega okvira 2021–2027, vključno s skladi kohezijske politike in skladom InvestEU, vzpostavljenim z Uredbo (EU) 2021/523 Evropskega parlamenta in Sveta⁴⁰. Unija prek okvirnih programov za raziskave in inovacije vlaga v nepovratna sredstva ali posojila za spodbujanje najboljše tehnologije in izboljšanje energijske učinkovitosti stavb, tudi prek partnerstev z industrijo in državami članicami, kot sta evropsko partnerstvo za prehod na čisto energijo in evropsko partnerstvo za

Predlog spremembe

(44) Dostop do zadostnega financiranja je ključnega pomena za doseganje ciljev glede energijske učinkovitosti za leti 2030 in 2050. Vzpostavljeni oziroma prilagojeni so bili finančni instrumenti Unije in drugi ukrepi, da bi se podprla energijska učinkovitost stavb. Najnovejše pobude za povečanje razpoložljivosti financiranja na ravni Unije med drugim vključujejo vodilno komponento „Prenoviti“ iz mehanizma za okrevanje in odpornost, vzpostavljenega z Uredbo (EU) 2021/241 Evropskega parlamenta in Sveta³⁹, ter Socialni sklad za podnebje, vzpostavljen z Uredbo (EU).../... Več drugih ključnih programov EU lahko podpira energijsko prenavo v sklopu večletnega finančnega okvira 2021–2027, vključno s skladi kohezijske politike in skladom InvestEU, vzpostavljenim z Uredbo (EU) 2021/523 Evropskega parlamenta in Sveta⁴⁰. Unija prek okvirnih programov za raziskave in inovacije vlaga v nepovratna sredstva ali posojila za spodbujanje najboljše tehnologije in izboljšanje energijske učinkovitosti stavb, tudi prek partnerstev z industrijo in državami članicami, kot sta evropsko partnerstvo za prehod na čisto energijo in evropsko partnerstvo za trajnostno grajeno okolje (Built4People).

trajnostno grajeno okolje (Built4People).

Komisija bi morala v skladu z Uredbo (EU) 2021/1119 Evropskega parlamenta in Sveta^{40a} vzpostaviti sektorska partnerstva za energetski prehod v gradbeništvu, in sicer tako, da bi povezala najpomembnejše deležnike.

³⁹ Uredba (EU) 2021/241 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 12. februarja 2021 o vzpostavitvi Mehanizma za okrevanje in odpornost (UL L 57, 18.2.2021).

³⁹ Uredba (EU) 2021/241 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 12. februarja 2021 o vzpostavitvi Mehanizma za okrevanje in odpornost (UL L 57, 18.2.2021).

⁴⁰ Uredba (EU) 2021/523 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 24. marca 2021 o vzpostavitvi Programa InvestEU in spremembi Uredbe (EU) 2015/1017 (UL L 107, 26.3.2021, str. 30).

⁴⁰ Uredba (EU) 2021/523 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 24. marca 2021 o vzpostavitvi Programa InvestEU in spremembi Uredbe (EU) 2015/1017 (UL L 107, 26.3.2021, str. 30).

^{40a} Uredba (EU) 2021/1119 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 30. junija 2021 o vzpostavitvi okvira za doseganje podnebne nevtralnosti in spremembi uredb (ES) št. 401/2009 in (EU) 2018/1999 (evropska podnebna pravila) (UL L 243, 9.7.2021, str. 1).

Obrazložitev

V skladu z evropskimi podnebnimi pravili bi morala Komisija olajšati sektorske dialoge in partnerstva na področju podnebja, tudi v gradbenem sektorju.

Predlog spremembe 59

Predlog direktive Uvodna izjava 46

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

(46) Finančni mehanizmi, spodbude in mobilizacija finančnih institucij za energijske prenove stavb bi morali biti v središču nacionalnih načrtov prenove stavb, države članice pa bi jih morale dejavno spodbujati. Taki ukrepi bi morali vključevati spodbujanje hipotekarnih kreditov za energijsko učinkovitost za

Predlog spremembe

(46) Finančni mehanizmi, nepovratna sredstva in subvencije, spodbude in mobilizacija finančnih institucij za energijske prenove stavb, prilagojene potrebam različnih lastnikov in najemnikov, bi morali biti v središču nacionalnih načrtov prenove stavb, države članice pa bi jih morale dejavno spodbujati.

certificirano energijsko učinkovito prenovo stavb, spodbujanje naložb javnih organov v energijsko učinkovit stavbni fond, na primer z javno-zasebnimi partnerstvi ali pogodbami za zagotavljanje prihranka energije, ali zmanjšanje zaznanega tveganja naložb.

Taki ukrepi bi morali vključevati spodbujanje hipotekarnih kreditov za energijsko učinkovito prenovo stavb, spodbujanje naložb javnih organov v energijsko učinkovit stavbni fond, na primer z javno-zasebnimi partnerstvi ali pogodbami za zagotavljanje prihranka energije, ali zmanjšanje zaznanega tveganja naložb. ***Pri finančnih shemah bi bilo treba dajati bistveno prednost celovitim prenovam, da bi bile finančno privlačne.***

Predlog spremembe 60

Predlog direktive Uvodna izjava 46 a (novo)

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

Predlog spremembe

(46a) Zeleni hipotekarni krediti in zelena posojila prebivalstvu lahko bistveno prispevajo k preoblikovanju gospodarstva in zmanjšanju emisij ogljikovega dioksida. Direktiva o hipotekarnih kreditih sicer ne ovira uvajanja zelenih hipotek, vendar tudi ne vsebuje nobenih specifičnih ukrepov, da bi ga spodbujala. Poleg tega le malo ponudnikov hipotekarnih kreditov sistematično zbira podatke o nepremičninah, za katere se hipotekarni kredit najame. Sistematičnih podatkov o energijski učinkovitosti ali „zelenosti“ stanovanjskih nepremičnin je premalo, kar povzroča težave, ki lahko ovirajo doseganje ciljev evropskega zelenega dogovora. Unija in države članice bi morale prilagoditi ustrezno zakonodajo ter oblikovati podporne ukrepe, da bi pospešile uvajanje zelenih hipotekarnih kreditov in zelenih posojil prebivalstvu ter zbiranje podatkov.

Predlog spremembe 61

Predlog direktive Uvodna izjava 46 b (novo)

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

Predlog spremembe

(46b) Za finančno shemo po načelu „plačaj glede na prihranek“ ni na voljo noben finančni instrument Unije, vendar bi morala za te sheme Komisija razviti skupni unijski standard, ki bi za javne in zasebne akterje določal obvezne minimalne zahteve, da bi se jim ta standard lahko odobril.

Predlog spremembe 62

Predlog direktive Uvodna izjava 47

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

Predlog spremembe

(47) Financiranje samo ne bo dovolj za pokritje potreb po prenovi. Poleg financiranja je za zagotovitev pravega omogočitvenega okvira in odpravo ovir za prenavo nepogrešljivo vzpostaviti dostopna in pregledna svetovalna orodja in instrumente pomoči, kot so točke „vse na enem mestu“, ki ponujajo celostne storitve energijske prenove ali posrednike, ter izvajati druge ukrepe in spodbude, denimo tiste iz pobude Komisije o pametnem financiranju pametnih stavb.

(47) Financiranje samo ne bo dovolj za pokritje potreb po prenovi. Poleg financiranja je za zagotovitev pravega omogočitvenega okvira in odpravo ovir za prenavo nepogrešljivo vzpostaviti dostopna in pregledna svetovalna orodja in instrumente **upravne** pomoči, kot so točke „vse na enem mestu“, ki ponujajo celostne storitve energijske prenove ali posrednike, ter izvajati druge ukrepe in spodbude, denimo tiste iz pobude Komisije o pametnem financiranju pametnih stavb. **Točke „vse na enem mestu“ bi morale biti opremljene tako, da bi lahko podprle prenavo večstanovanjskih stavb in zasebnih najemnih stanovanj. Podpirati bi bilo treba tudi lokalne pobude, kot so programi prenove pod vodstvom državljanov ter programi za razogljičenje ogrevanja in hlajenja na ravni soseske ali občine, saj ti programi krepijo sodelovanje državljanov pri energetske prenavi, imajo učinek ekonomije obsega ter prinašajo rešitve, ki ustrezajo**

Predlog spremembe 63

Predlog direktive

Uvodna izjava 48

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

(48) Energijsko neučinkovite stavbe so pogosto povezane z energijsko revščino in socialnimi težavami. Ranljiva gospodinjstva so še posebej izpostavljena naraščajočim cenam energije, saj večji delež svojega proračuna porabijo za energente. Z zniževanjem previsokih računov za energijo lahko prenova stavb pomaga ljudem iz energijske revščine in jo tudi prepreči. Hkrati prenova stavb ni brezplačna in bistveno je poskrbeti za to, da so socialni učinki stroškov prenove stavb, zlasti na ranljiva gospodinjstva, pod nadzorom. V valu prenove ne bi smel biti nihče prezrt in bi ga bilo treba izkoristiti kot priložnost za izboljšanje položaja ranljivih gospodinjstev, zagotoviti pa bi bilo treba tudi pravičen prehod na podnebno nevtralnost. Zato bi morale biti finančne spodbude in drugi ukrepi politike prednostno usmerjeni v ranljiva gospodinjstva, ljudi, ki jih je prizadela energijska revščina, in **tiste**, ki živijo v socialnih stanovanjih, države članice pa bi morale sprejeti ukrepe za preprečevanje izselitev zaradi prenove. Predlog Komisije za priporočilo Sveta o zagotavljanju pravičnega prehoda na podnebno nevtralnost določa skupni okvir in skupno razumevanje celovitih politik in naložb, potrebnih za zagotovitev pravičnega prehoda.

Predlog spremembe

(48) Energijsko neučinkovite stavbe so pogosto povezane z energijsko revščino in socialnimi težavami. Ranljiva gospodinjstva so še posebej izpostavljena naraščajočim cenam energije **iz fosilnih virov**, saj večji delež svojega proračuna porabijo za energente. Z zniževanjem previsokih računov za energijo lahko prenova stavb pomaga ljudem iz energijske revščine in jo tudi prepreči. Hkrati prenova stavb ni brezplačna in bistveno je poskrbeti za to, da so socialni učinki stroškov prenove stavb, zlasti na ranljiva gospodinjstva, pod nadzorom. V valu prenove ne bi smel biti nihče prezrt in bi ga bilo treba izkoristiti kot priložnost za izboljšanje položaja ranljivih gospodinjstev **in tistih z nizkimi dohodki, energijsko revnih ljudi in tistih, ki živijo v socialnih stanovanjih**, zagotoviti pa bi bilo treba tudi pravičen prehod na podnebno nevtralnost. Zato bi morale biti finančne spodbude in drugi ukrepi politike prednostno usmerjeni v ranljiva gospodinjstva **z nizkimi dohodki**, ljudi, ki jih je prizadela energijska revščina, **v lastnike nepremičnin z nizkimi dohodki, starejše in upokojene lastnike nepremičnin ter ljudi**, ki živijo v socialnih stanovanjih, države članice pa bi morale sprejeti ukrepe za preprečevanje izselitev zaradi prenove. Predlog Komisije za priporočilo Sveta o zagotavljanju pravičnega prehoda na podnebno nevtralnost določa skupni okvir in skupno razumevanje celovitih politik in naložb, potrebnih za zagotovitev pravičnega prehoda.

Predlog spremembe 64

Predlog direktive Uvodna izjava 49

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

(49) Da bi morebitnim kupcem ali najemnikom omogočili, da že v zgodnji fazi upoštevajo energijsko učinkovitost stavb, bi morale imeti stavbe ali stavbne enote, ki so naprodaj ali se oddajajo v najem, energijsko izkaznico, razred energijske učinkovitosti in indikator pa bi morala biti navedena v vseh oglasih. Morebitni kupec ali najemnik stavbe ali stavbne enote bi moral v energijski izkaznici stavbe dobiti pravilne informacije o energijski učinkovitosti stavbe ter praktične nasvete za izboljšanje te učinkovitosti. Energijska izkaznica bi morala poleg tega vsebovati informacije o porabi primarne energije stavbe, o proizvodnji energije iz obnovljivih virov in njenih obratovalnih emisijah toplogrednih plinov.

Predlog spremembe

(49) Da bi morebitnim kupcem ali najemnikom omogočili, da že v zgodnji fazi upoštevajo energijsko učinkovitost stavb, bi morale imeti stavbe ali stavbne enote, ki so naprodaj ali se oddajajo v najem v komercialne namene, energijsko izkaznico, razred energijske učinkovitosti in indikator pa bi morala biti navedena v vseh oglasih. Morebitni kupec ali najemnik stavbe ali stavbne enote bi moral v energijski izkaznici stavbe dobiti pravilne informacije o energijski učinkovitosti stavbe ter praktične nasvete za izboljšanje te učinkovitosti. Energijska izkaznica bi morala poleg tega vsebovati informacije o porabi primarne energije stavbe, o finančnih shemah po načelu „plačaj glede na prihranek“, ki se uporabljajo za nepremičnino, o proizvodnji energije iz obnovljivih virov in njenih obratovalnih emisijah toplogrednih plinov.

Obrazložitev

Ta predlog spremembe je nujno potreben zaradi notranje skladnosti besedila.

Predlog spremembe 65

Predlog direktive Uvodna izjava 50

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

(50) Spremljanje stavbnega fonda olajšujejo razpoložljivi podatki, zbrani z digitalnimi orodji, s čimer se zmanjšajo upravni stroški. Zato bi bilo treba vzpostaviti nacionalne podatkovne zbirke o energijski učinkovitosti stavb, informacije v njih pa bi bilo treba posredovati opazovalnici EU za stavbni fond.

Predlog spremembe

(50) Spremljanje stavbnega fonda olajšujejo razpoložljivi podatki, zbrani z digitalnimi orodji, razvoj in maksimizacija digitalnih tehnologij za doseganje učinkovitejših, vključujočih, dostopnih in okoljsko trajnostnih rešitev. Te tehnologije bi bilo treba uporabiti za izboljšanje socialne blaginje državljanov, ne da bi vzpostavili digitalni nadzor nad ljudmi, ter

s tem zmanjšati upravne stroške. Zato bi bilo treba vzpostaviti nacionalne podatkovne zbirke o energijski učinkovitosti stavb, informacije v njih pa bi bilo treba posredovati opazovalnici EU za stavbni fond.

Predlog spremembe 66

Predlog direktive Uvodna izjava 51

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

(51) Stavbe, ki jih uporabljajo javni organi, in stavbe, v katerih se pogosto zadržuje javnost, bi morale biti vzgled s tem, da kažejo upoštevanje okoljskega in energetskega vidika, zato bi bilo treba za te stavbe zahtevati redno energijsko certificiranje. Posredovanje informacij o energijski učinkovitosti javnosti bi bilo treba okrepiti z jasno vidnim prikazom teh energijskih izkaznic, zlasti v zgradbah določene velikosti, ki jih uporabljajo javni organi ali v katerih se pogosto zadržuje javnost, kot so mestne hiše, šole, trgovine, nakupovalni centri, supermarketi, restavracije, gledališča, banke in hoteli.

Predlog spremembe

(51) Stavbe, ki jih uporabljajo javni organi, in stavbe, v katerih se pogosto zadržuje javnost, bi morale biti vzgled s tem, da kažejo upoštevanje okoljskega in energetskega vidika, zato bi bilo treba za te stavbe zahtevati redno energijsko certificiranje. Posredovanje informacij o energijski učinkovitosti javnosti bi bilo treba okrepiti z jasno vidnim prikazom teh energijskih izkaznic, zlasti v zgradbah določene velikosti, ki jih uporabljajo javni organi ali v katerih se pogosto zadržuje javnost, kot so mestne hiše, šole, trgovine, nakupovalni centri, supermarketi, restavracije, gledališča, banke in hoteli. ***Da bi javni organi zagotavljali vzgled in spodbujali prepoznavnost ukrepov za trajnostnost, bi si morali v stavbah javne uprave brez zgodovinske ali kulturne vrednosti prizadevati za namestitve sončnih panelov na svoje stavbe.***

Obrazložitev

Prepoznavnost energetskega prehoda bi bilo treba povečati tako, da bi stavbe javnih organov služile za vzgled.

Predlog spremembe 67

Predlog direktive Uvodna izjava 51 a (novo)

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

Predlog spremembe

(51a) Unija in države članice morajo upoštevati pripravljenost splošne javnosti za udeležbo v prenovi stavb in njen odnos do tega.

Obrazložitev

Ta predlog spremembe je nujno potreben zaradi notranje skladnosti besedila.

Predlog spremembe 68

Predlog direktive Uvodna izjava 53

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

Predlog spremembe

(53) Redno vzdrževanje in pregledovanje ogrevalnih, prezračevalnih in klimatskih sistemov s strani usposobljenega osebja prispeva skladno s tehničnimi specifikacijami k ohranjanju njihove pravilne nastavitve in na ta način zagotavlja optimalno delovanje z okoljskega, varnostnega in energijskega vidika. Celotni ogrevalni, prezračevalni in klimatski sistem bi bilo treba med **njegovim** življenjskim ciklom **in zlasti** pred zamenjavo ali nadgradnjo neodvisno ocenjevati v rednih časovnih presledkih. Da bi lastnikom in najemnikom stavb zmanjšale upravno breme, bi si morale države članice prizadevati za čim boljšo povezavo med pregledi in certificiranjem.

(53) Redno vzdrževanje in pregledovanje ogrevalnih, prezračevalnih in klimatskih sistemov **ter električne napeljave** s strani usposobljenega osebja prispeva skladno s tehničnimi specifikacijami k ohranjanju njihove pravilne nastavitve in na ta način zagotavlja optimalno delovanje z okoljskega, varnostnega in energijskega vidika. Celotni ogrevalni, prezračevalni in klimatski sistem **in električno napeljavo** bi bilo treba med življenjskim ciklom, **zlasti pa** pred zamenjavo ali nadgradnjo neodvisno ocenjevati v rednih časovnih presledkih, **pri čemer bi morala biti ocena za najemnike, lastnike nepremičnin z nizkimi dohodki in ne glede na dohodkovna merila brezplačna za vse lastnike, katerih nepremičnina je njihovo glavno prebivališče**. Da bi lastnikom in najemnikom stavb zmanjšale upravno breme, bi si morale države članice prizadevati za čim boljšo povezavo med pregledi in certificiranjem.

Obrazložitev

Ta predlog spremembe je nujno potreben zaradi notranje skladnosti besedila. Energijska

revščina in visoki stroški prenove, zlasti za ranljive skupine, so pomemben vidik, ki bi ga bilo treba v tej direktivi dosledno obravnavati. Redno vzdrževanje, pregledovanje in neodvisno ocenjevanje električnih sistemov zagotavlja optimalno delovanje z okoljskega, varnostnega in energetskega vidika.

Predlog spremembe 69

Predlog direktive

Uvodna izjava 53 a (novo)

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

Predlog spremembe

(53a) Slabo prezračevanje v zaprtih prostorih je povezano s povečanim prenosom okužb dihal, kot so gripa, tuberkuloza in okužba z rinovirusi. Tudi virus SARS-CoV-2 se v zaprtih prostorih prenaša še posebej učinkovito. Zato je kakovost zraka v zaprtih prostorih ključna za preprečevanje širjenja okužb, ki se prenašajo po zraku. Z ogrevalnimi, prezračevalnimi in klimatskimi sistemi lahko zagotovimo ustrezno kakovost zraka v zaprtih prostorih in zmanjšamo prenos okužb v njih, in sicer z večjo izmenjavo zraka, omejevanjem kroženja zraka in povečanim deležem zunanjega zraka ter z uporabo ustreznih vrst filtrov.

Obrazložitev

Ta predlog spremembe je nujno potreben zaradi notranje skladnosti besedila. Podpira zahteve glede prezračevanja, ki so že določene v stari direktivi o energijski učinkovitosti stavb.

Predlog spremembe 70

Predlog direktive

Uvodna izjava 54

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

Predlog spremembe

(54) Skupen pristop k pripravi energijskih izkaznic stavb, izkazom o prenovi stavb, indikatorjem pripravljenosti na pametne sisteme in pregledovanju ogrevalnih in klimatskih sistemov, ki jih izvajajo usposobljeni ali potrjeni

(54) Skupen pristop k pripravi energijskih izkaznic stavb, izkazom o prenovi stavb, indikatorjem pripravljenosti na pametne sisteme in pregledovanju ogrevalnih, **prezračevalnih** in klimatskih sistemov **ter električne napeljave**, ki jih

strokovnjaki, katerih neodvisnost je treba zagotoviti na podlagi objektivnih kriterijev, prispeva k enakim pogojem v zvezi s prizadevanji držav članic glede varčevanja z energijo v stavbah in bo morebitnim lastnikom ali uporabnikom omogočil preglednost glede energijske učinkovitosti na nepremičninskem trgu Unije. Da bi zagotovili kakovost energijskih izkaznic, izkazov o prenovi stavb, indikatorjev pripravljenosti na pametne sisteme ter pregleda ogrevalnih in klimatskih sistemov v Uniji, bi moral biti v vsaki državi članici vzpostavljen neodvisen nadzorni mehanizem.

izvajajo usposobljeni ali potrjeni strokovnjaki, katerih neodvisnost je treba zagotoviti na podlagi objektivnih kriterijev, prispeva k enakim pogojem v zvezi s prizadevanji držav članic glede varčevanja z energijo v stavbah in bo morebitnim lastnikom ali uporabnikom omogočil preglednost glede energijske učinkovitosti na nepremičninskem trgu Unije. Da bi zagotovili kakovost energijskih izkaznic, izkazov o prenovi stavb, indikatorjev pripravljenosti na pametne sisteme ter pregleda ogrevalnih in klimatskih sistemov v Uniji, bi moral biti v vsaki državi članici vzpostavljen neodvisen nadzorni mehanizem.

Obrazložitev

Pregledi morajo zajemati tudi električne napeljave, da se izboljša energijska učinkovitost v skladu s standardom, ki je na voljo (IEC/HD 60364-8-1:2019). Prezračevanje je zajeto v členu 20, v tej uvodni izjavi pa ga ni bilo.

Predlog spremembe 71

Predlog direktive Uvodna izjava 57

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

(57) Da bi se uresničil cilj izboljšanja energijske učinkovitosti stavb, bi bilo treba na Komisijo v skladu s členom 290 PDEU prenesti pooblastilo za sprejemanje aktov v zvezi s prilagoditvijo določenih delov splošnega okvira iz Priloge I tehničnemu napredku, določitvijo metodološkega okvira za izračunavanje stroškovno optimalnih ravni za minimalne zahteve glede energijske učinkovitosti, prilagajanjem pragov za brezemisijske stavbe in izračun metodologije za potencial za globalno segrevanja v celotnem življenjskem ciklu, ustanovitvijo skupnega evropskega okvira za izkaze o prenovi stavb in shemo Unije za razvrščanje stavb glede na pripravljenost na pametne

Predlog spremembe

(57) Da bi se uresničil cilj izboljšanja energijske učinkovitosti stavb, bi bilo treba na Komisijo v skladu s členom 290 PDEU prenesti pooblastilo za sprejemanje aktov v zvezi s prilagoditvijo določenih delov splošnega okvira iz Priloge I tehničnemu napredku, določitvijo metodološkega okvira za izračunavanje stroškovno optimalnih ravni za minimalne zahteve glede energijske učinkovitosti, prilagajanjem pragov za brezemisijske stavbe in izračun metodologije za potencial za globalno segrevanja v celotnem življenjskem ciklu, ustanovitvijo skupnega evropskega okvira za izkaze o prenovi stavb in shemo Unije za razvrščanje stavb glede na pripravljenost na pametne sisteme

sisteme. Zlasti je pomembno, da se Komisija pri svojem pripravljalnem delu ustrezno posvetuje, vključno na ravni strokovnjakov, in da se ta posvetovanja izvedejo v skladu z načeli, določenimi v Medinstitucionalnem sporazumu z dne 13. aprila 2016 o boljši pripravi zakonodaje⁴¹. Za zagotovitev enakopravnega sodelovanja pri pripravi delegiranih aktov Evropski parlament in Svet zlasti prejmeta vse dokumente sočasno s strokovnjaki iz držav članic, njihuni strokovnjaki pa se sistematično lahko udeležujejo sestankov strokovnih skupin Komisije, ki zadevajo pripravo delegiranih aktov.

⁴¹ UL L 123, 12.5.2016, str. 1.

ter potrditvijo standardov za finančne sheme po načelu „plačaj glede na prihranek“. Zlasti je pomembno, da se Komisija pri svojem pripravljalnem delu ustrezno posvetuje, vključno na ravni strokovnjakov, in da se ta posvetovanja izvedejo v skladu z načeli, določenimi v Medinstitucionalnem sporazumu z dne 13. aprila 2016 o boljši pripravi zakonodaje⁴¹. Za zagotovitev enakopravnega sodelovanja pri pripravi delegiranih aktov Evropski parlament in Svet zlasti prejmeta vse dokumente sočasno s strokovnjaki iz držav članic, njihuni strokovnjaki pa se sistematično lahko udeležujejo sestankov strokovnih skupin Komisije, ki zadevajo pripravo delegiranih aktov.

⁴¹ UL L 123, 12.5.2016, str. 1.

Predlog spremembe 72

Predlog direktive Uvodna izjava 58

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

(58) Da bi zagotovila učinkovito izvajanje določb iz te direktive, Komisija podpira države članice z različnimi orodji, kot je instrument za tehnično podporo⁴², ki zagotavlja prilagojeno tehnično strokovno znanje za pripravo in izvajanje reform, vključno s tistimi za povečanje letne stopnje energijske prenove stanovanjskih in nestanovanjskih stavb **do leta 2030** ter spodbujanje celovite energijske prenove. Tehnična podpora se na primer nanaša na krepitev upravne zmogljivosti, podporo razvoju in izvajanju politik ter izmenjavo ustreznih dobrih praks.

Predlog spremembe

(58) Da bi zagotovila učinkovito izvajanje določb iz te direktive, Komisija podpira države članice z različnimi orodji, kot je instrument za tehnično podporo⁴², ki zagotavlja prilagojeno tehnično strokovno znanje za pripravo in izvajanje reform, vključno s tistimi za povečanje letne stopnje energijske prenove stanovanjskih in nestanovanjskih stavb **na vsaj 3 % od leta 2025** ter spodbujanje celovite energijske prenove. Tehnična podpora se na primer nanaša na krepitev upravne zmogljivosti, podporo razvoju in izvajanju politik ter izmenjavo ustreznih dobrih praks. **Države članice bi morale zagotoviti dostopnost tehnične podpore gospodinjstvom z nizkimi dohodki.**

⁴² Uredba (EU) 2021/240 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 10. februarja 2021 o vzpostavitvi Instrumenta za tehnično podporo (UL L 57, 18.2.2021, str. 1).

⁴² Uredba (EU) 2021/240 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 10. februarja 2021 o vzpostavitvi Instrumenta za tehnično podporo (UL L 57, 18.2.2021, str. 1).

Obrazložitev

Da se zagotovi skladnost z dolgoročnim ciljem doseganja ničelnih neto emisij v EU do leta 2050, je treba povečati ambicioznost v stavbnem sektorju, in sicer tako, da se letna stopnja prenove poveča vsaj na 3 %.

Predlog spremembe 73

Predlog direktive Člen 1 – odstavek 1

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

1. Ta direktiva ob upoštevanju zunanjih klimatskih in lokalnih pogojev ter notranjih klimatskih zahtev in stroškovne učinkovitosti spodbuja izboljšanje energijske učinkovitosti stavb v Uniji in zmanjšanje emisij toplogrednih plinov iz stavb, da bi do leta 2050 dosegli brezemisijski stavbni fond.

Predlog spremembe

1. Ta direktiva ob upoštevanju zunanjih klimatskih in lokalnih pogojev ter notranjih klimatskih zahtev, **kakovosti notranjega okolja, družbenoekonomskega vpliva** in stroškovne učinkovitosti spodbuja izboljšanje energijske učinkovitosti stavb v Uniji in zmanjšanje emisij toplogrednih plinov iz stavb, da bi **najpozneje** do leta 2050 dosegli brezemisijski, **pametnejši in bolj trajnostni** stavbni fond.

Obrazložitev

Ta predlog spremembe je nujno potreben zaradi notranje skladnosti besedila.

Predlog spremembe 74

Predlog direktive Člen 1 – odstavek 2 – točka f

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

(f) nacionalnimi načrti prenove stavb;

Predlog spremembe

(f) nacionalnimi načrti prenove stavb **za javne in zasebne stavbe, ki bi morali vsebovati ukrepe za krožnost, s katerimi bi se izboljšali glavni deli stavbe, kot sta**

fasada in streha;

Predlog spremembe 75

Predlog direktive

Člen 1 – odstavek 2 – točka f a (novo)

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

Predlog spremembe

(fa) postopno odpravo tehničnih stavbnih sistemov, ki temeljijo na fosilnih gorivih;

Predlog spremembe 76

Predlog direktive

Člen 1 – odstavek 2 – točka g

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

Predlog spremembe

(g) infrastrukturo za trajnostno mobilnost v stavbah in ob njih ter

(g) infrastrukturo za trajnostno **in aktivno** mobilnost v stavbah in ob njih ter

Predlog spremembe 77

Predlog direktive

Člen 1 – odstavek 2 – točka h a (novo)

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

Predlog spremembe

(ha) pametnimi in zelenimi stavbami za uresničevanje ciljev digitalnega in zelenega prehoda;

Predlog spremembe 78

Predlog direktive

Člen 1 – odstavek 2 – točka k a (novo)

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

Predlog spremembe

(ka) minimalnimi zahtevami za električna omrežja, da bi zagotovili učinkovitost in zmogljivosti za uspešno izvajanje ukrepov prenove stavb.

Obrazložitev

Ta predlog spremembe je nujno potreben zaradi notranje skladnosti besedila.

Predlog spremembe 79

Predlog direktive

Člen 2 – odstavek 1 – točka 2

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

2. „brezemisijska stavba“ pomeni stavbo z zelo visoko energijsko učinkovitostjo, kot je določena v skladu s Prilogo I, pri kateri je zelo nizka količina še vedno potrebne energije v celoti pokrita z energijo iz obnovljivih virov, proizvedeno na kraju samem, iz skupnosti na področju energije iz obnovljivih virov v smislu Direktive (EU) 2018/2001 [spremenjena direktiva o spodbujanju uporabe energije iz obnovljivih virov] ali iz sistema daljinskega ogrevanja in hlajenja v skladu z zahtevami iz Priloge III;

Predlog spremembe

2. „brezemisijska stavba“ pomeni stavbo z zelo visoko energijsko učinkovitostjo, kot je določena v skladu s Prilogo I, pri kateri je zelo nizka količina še vedno potrebne energije v celoti pokrita z energijo iz obnovljivih virov, proizvedeno na kraju samem, iz skupnosti na področju energije iz obnovljivih virov v smislu Direktive (EU) 2018/2001 [spremenjena direktiva o spodbujanju uporabe energije iz obnovljivih virov] ali **virov obnovljive energije in odpadne toplote, iz učinkovitega sistema daljinskega ogrevanja in hlajenja oziroma iz obnovljivih virov, vključenih v distribucijsko omrežje, certificirano v skladu z Direktivo (EU) 2018/2001 [spremenjena direktiva o spodbujanju uporabe energije iz obnovljivih virov], v skladu z zahtevami iz Priloge III ali shranjeno na kraju samem;**

Predlog spremembe 80

Predlog direktive

Člen 2 – odstavek 1 – točka 3

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

3. „skoraj ničenergijska stavba“ pomeni stavbo z zelo visoko energijsko učinkovitostjo, kot je določena v skladu s Prilogo I, ki ne sme biti nižja od stroškovno optimalne ravni za leto 2023, ki jo sporočijo države članice v skladu s

Predlog spremembe

3. „skoraj ničenergijska stavba“ pomeni stavbo z zelo visoko energijsko učinkovitostjo, kot je določena v skladu s Prilogo I, ki ne sme biti nižja od stroškovno optimalne ravni za leto 2023, ki jo sporočijo države članice v skladu s

členom 6(2), in pri kateri za skoraj nič potrebne energije oziroma zelo majhno količino potrebne energije v zelo veliki meri zadostuje energija iz obnovljivih virov, vključno z energijo iz obnovljivih virov, proizvedeno na kraju samem ali v bližini;

členom 6(2), in pri kateri za skoraj nič potrebne energije oziroma zelo majhno količino potrebne energije v zelo veliki meri zadostuje energija iz obnovljivih virov, vključno z energijo iz obnovljivih virov, proizvedeno na kraju samem ali v bližini, ***oziroma iz učinkovitega sistema daljinskega ogrevanja in hlajenja v skladu z zahtevami iz Priloge III oziroma iz obnovljivih virov, vključenih v distribucijsko omrežje, certificirano v skladu z Direktivo (EU) 2018/2001 [spremenjena direktiva o spodbujanju uporabe energije iz obnovljivih virov] ali shranjeno na kraju samem;***

Obrazložitev

Ta predlog spremembe je nujno potreben zaradi notranje skladnosti besedila.

Predlog spremembe 81

Predlog direktive

Člen 2 – odstavek 1 – točka 4

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

4. „minimalni standardi energijske učinkovitosti“ pomenijo pravila, po katerih morajo obstoječe stavbe izpolnjevati zahtevo glede energijske učinkovitosti kot del obsežnega načrta prenove stavbnega fonda ali na sprožilni točki na trgu (prodaja ali najem) v določenem časovnem obdobju ali na določen datum, kar spodbudi prenovo obstoječih stavb;

Predlog spremembe

4. „minimalni standardi energijske učinkovitosti“ pomenijo pravila, po katerih morajo obstoječe stavbe izpolnjevati zahtevo glede energijske učinkovitosti kot del obsežnega načrta prenove stavbnega fonda ali na sprožilni točki na trgu (prodaja ali najem) v določenem časovnem obdobju ali na določen datum, kar spodbudi prenovo obstoječih stavb ***v skladu z načelom „energijska učinkovitost na prvem mestu“, kot je opredeljeno v [prenovljeni direktivi o energijski učinkovitosti];***

Predlog spremembe 82

Predlog direktive

Člen 2 – odstavek 1 – točka 4 a (novo)

4a. „*novi evropski Bauhaus*“ pomeni *povezavo z valom prenove v predhodni fazi, pri čemer se izkoristijo inovativne rešitve, ki jih projekt ponuja za celovito prenovo stavbnega fonda, in se preseže zgolj energijsko učinkovitost, dostopnost in varnost ter se izvede resnično celostna in kakovostna prenova stavbnega fonda, tako da se upoštevajo posebne okoliščine in soseščina ter spoštujejo trajnostnost, estetika in vključevanje;*

Predlog spremembe 83

Predlog direktive

Člen 2 – odstavek 1 – točka 6

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

6. „*tehnični stavbni sistem*“ pomeni *tehnično opremo stavbe ali stavbne enote, ki omogoča ogrevanje in hlajenje prostorov, prezračevanje, sanitarno toplo vodo, vgrajeno razsvetljavo, avtomatizacijo in krmiljenje stavbe, proizvodnjo in shranjevanje energije iz obnovljivih virov na kraju samem ali kombinacijo navedenega, vključno s *tistimi* sistemi, ki uporabljajo energijo iz obnovljivih virov;*

Predlog spremembe

6. „*tehnični stavbni sistem*“ pomeni *tehnično opremo stavbe ali stavbne enote, ki omogoča ogrevanje in hlajenje prostorov, prezračevanje, **kakovost zraka v zaprtih prostorih**, sanitarno toplo vodo, vgrajeno razsvetljavo, avtomatizacijo in krmiljenje stavbe, **senčila, električno napeljavo in nadzor nad njo, postaje za dvosmerno polnjenje električnih vozil, če so ekonomsko izvedljive**, proizvodnjo in shranjevanje energije iz obnovljivih virov na kraju samem, **vključno s fotovoltaičnimi paneli na strehi, shranjevanje, energijo iz obnovljivih virov, proizvedeno v bližini, ki jo je mogoče uporabljati na lokaciji stavbe prek namenske povezave z virom proizvodnje, sistem izrabe odpadne toplote** ali kombinacijo **vsega** navedenega, vključno s sistemi, ki uporabljajo energijo iz obnovljivih virov;*

Obrazložitev

Ta predlog spremembe je nujno potreben zaradi notranje skladnosti besedila.

Predlog spremembe 84

Predlog direktive

Člen 2 – odstavek 1 – točka 8

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

8. „energijska učinkovitost stavbe“ pomeni izračunano ali odčitano količino energije, potrebno za zadovoljevanje potreb po energiji, povezanih z običajno uporabo stavbe, ki med drugim vključuje energijo za ogrevanje, hlajenje, prezračevanje, toplo vodo in razsvetljavo;

Predlog spremembe

8. „energijska učinkovitost stavbe“ pomeni izračunano ali odčitano količino energije, potrebno za zadovoljevanje potreb po energiji, povezanih z običajno uporabo stavbe, ki med drugim vključuje energijo za ogrevanje, hlajenje, prezračevanje, toplo vodo in razsvetljavo **ter tehnični stavbni sistem;**

Obrazložitev

Ta predlog spremembe je nujno potreben zaradi notranje skladnosti besedila.

Predlog spremembe 85

Predlog direktive

Člen 2 – odstavek 1 – točka 9 a (novo)

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

9a. „odčitano“ pomeni, da je energija izmerjena z ustrežno napravo, kot je merilnik energije, merilnik moči, naprava za merjenje in spremljanje moči ali električni števec;

Predlog spremembe

Obrazložitev

Ta predlog spremembe je nujno potreben zaradi notranje skladnosti besedila.

Predlog spremembe 86

Predlog direktive

Člen 2 – odstavek 1 – točka 11

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

11. „faktor primarne energije iz obnovljivih virov“ pomeni primarno energijo iz obnovljivih virov na kraju samem, iz bližnjih ali oddaljenih virov, ki se dobavi prek danega nosilca energije, vključno z dobavljeno energijo in izračunanimi splošnimi stroški dobave energije do krajev uporabe, deljeno z dobavljeno energijo;

Predlog spremembe 87

Predlog direktive

Člen 2 – odstavek 1 – točka 13

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

13. „energija iz obnovljivih virov“ pomeni energijo iz obnovljivih *nefosilnih* virov, *predvsem vetra, sonca (sončna toplotna in sončna fotovoltaična), in geotermalne energije, energije okolice, plimovanja, valovanja ter druge energije oceanov, vodne energije, biomase, deponijskega plina, plina iz čistilnih naprav za odpadne vode in bioplina;*

Predlog spremembe

11. „faktor primarne energije iz obnovljivih virov“ pomeni primarno energijo iz obnovljivih virov na kraju samem, iz bližnjih ali oddaljenih virov, ***vključno s strešnimi sončnimi paneli***, ki se dobavi prek danega nosilca energije, vključno z dobavljeno energijo in izračunanimi splošnimi stroški dobave energije do krajev uporabe, deljeno z dobavljeno energijo;

Predlog spremembe

13. „energija iz obnovljivih virov“ pomeni energijo iz obnovljivih virov, ***kot je opredeljena v Direktivi (EU).../... [spremenjena direktiva o spodbujanju uporabe energije iz obnovljivih virov];***

Obrazložitev

Ta predlog spremembe je nujno potreben zaradi notranje skladnosti besedila.

Predlog spremembe 88

Predlog direktive

Člen 2 – odstavek 1 – točka 18

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

18. „izkaz o prenovi stavbe“ pomeni dokument, v katerem je določen prilagojen časovni načrt za prenovo določene stavbe v več korakih, s katero se bo znatno izboljšala njena energijska učinkovitost;

Predlog spremembe

18. „izkaz o prenovi stavbe“ pomeni dokument, v katerem je določen prilagojen časovni načrt za prenovo določene stavbe v ***enem ali*** več korakih, s katero se bo znatno izboljšala njena energijska učinkovitost ***in kakovost notranjega okolja;***

Predlog spremembe 89

Predlog direktive

Člen 2 – odstavek 1 – točka 19 – uvodni del

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

19. „celovita prenova“ pomeni prenovu, s katero se stavba ali stavbna enota

Predlog spremembe

19. „celovita prenova“ pomeni prenovu, **osredotočeno na naslednje bistvene elemente: izolacijo sten, izolacijo strehe, izolacijo temeljne plošče, zamenjavo zunanjega stavbnega pohištva, zrakotesnost, paroprepustnost, sanacijo toplotnih mostov, sisteme prezračevanja ter ogrevanja in hlajenja ter avtomatizacijo stavbe. Z obravnavo teh elementov bi namreč zagotovili zdravo kakovost zraka v zaprtih prostorih, nepatogeno okolje ter udobje za stanovalce poleti in pozimi, in sicer s preglednimi informacijskimi orodji, da bi lahko uporabniki stavbe ocenili njeno dejansko energijsko učinkovitost;**

Predlog spremembe 90

Predlog direktive

Člen 2 – odstavek 1 – točka 19 – točka a

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

(a) pred 1. januarjem **2030**: spremeni v skoraj ničenergijsko stavbo;

Predlog spremembe

(a) pred 1. januarjem **2028**: spremeni v skoraj ničenergijsko stavbo;

Predlog spremembe 91

Predlog direktive

Člen 2 – odstavek 1 – točka 19 – točka b

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

(b) po 1. januarju **2030**: spremeni v brezemisijško stavbo;

Predlog spremembe

(b) po 1. januarju **2028**: spremeni v brezemisijško stavbo;

Predlog spremembe 92

Predlog direktive

Člen 2 – odstavek 1 – točka 19 – točka b a (novo)

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

Predlog spremembe

(ba) spremeni tako, da se s celostnim pristopom izboljša kakovost okolja v zaprtih prostorih in zagotovijo zdrava kakovost zraka v zaprtih prostorih, okolje brez patogenov in potrebno udobje za stanovalce poleti in pozimi, pri čemer se posebna pozornost nameni varstvu stavb pred poletno vročino;

Predlog spremembe 93

Predlog direktive

Člen 2 – odstavek 1 – točka 20

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

Predlog spremembe

20. „postopna celovita prenova“ pomeni celovito prenovo, izvedeno v **več** korakih, v skladu s koraki, določenimi v izkazu o prenovi stavbe v skladu s členom 10;

20. „postopna celovita prenova“ pomeni celovito prenovo, izvedeno v **nekaj** korakih, v skladu s koraki, določenimi v izkazu o prenovi stavbe v skladu s členom 10, **in lahko zajema hibridno toplotno črpalko, če niso na voljo druge izvedljive nefosilne rešitve;**

Predlog spremembe 94

Predlog direktive

Člen 2 – odstavek 1 – točka 20 a (novo)

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

Predlog spremembe

20a. „celovita prenova v enem koraku“ pomeni celovito prenovo, izvedeno v enem koraku in skladno s cilji, opredeljenimi v izkazu o prenovi stavbe v skladu s členom 10 in ustreznem podrobnem projektu stavbe;

Predlog spremembe 95

Predlog direktive

Člen 2 – odstavek 1 – točka 21 – pododstavek 2

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

Države članice lahko izbirajo med možnostjo (a) ali (b);

Predlog spremembe

Države članice lahko izbirajo med možnostjo (a), (b) **ali obema**;

Obrazložitev

Ta predlog spremembe je nujno potreben zaradi notranje skladnosti besedila.

Predlog spremembe 96

Predlog direktive

Člen 2 – odstavek 1 – točka 23

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

23. „emisije toplogrednih plinov v celotnem življenjskem ciklu“ pomenijo skupne emisije toplogrednih plinov, povezane s stavbo na vseh stopnjah njenega življenjskega cikla, od zasnove stavbe (pridobivanje materialov, ki se uporabljajo pri gradnji stavbe) do proizvodnje in predelave materialov in stopnje obratovanja stavbe ter do **njenega** konca (razgradnja stavbe in ponovna uporaba, recikliranje, druga predelava in odstranjevanje njenih materialov);

Predlog spremembe

23. „emisije toplogrednih plinov v celotnem življenjskem ciklu“ pomenijo skupne emisije toplogrednih plinov, povezane s stavbo na vseh stopnjah njenega življenjskega cikla, **materiale, uporabljene na vključenih parkirnih mestih in na parkirnih mestih drugje, z upoštevanjem koristi ponovne uporabe in recikliranja ob koncu življenjske dobe**, od zasnove stavbe (pridobivanje materialov, ki se uporabljajo pri gradnji stavbe) do proizvodnje in predelave materialov in stopnje obratovanja stavbe ter do konca **njene življenjske dobe** (razgradnja stavbe in ponovna uporaba, recikliranje, druga predelava in odstranjevanje njenih materialov);

Predlog spremembe 97

Predlog direktive

Člen 2 – odstavek 1 – točka 24

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

24. „potencial za globalno segrevanje (GWP) v celotnem življenjskem ciklu“

Predlog spremembe

(Ne zadeva slovenske različice.)

pomeni indikator, ki količinsko opredeljuje potencial stavbe za globalno segrevanje v njenem celotnem življenjskem ciklu;

Predlog spremembe 98

Predlog direktive

Člen 2 – odstavek 1 – točka 26

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

26. „energijska revščina“ pomeni energijsko revščino, kot je opredeljena v **členu 2(49) [prenovljene direktive o energijski učinkovitosti]**;

Predlog spremembe

26. „energijska revščina“ pomeni energijsko revščino, kot je opredeljena v **[prenovljeni direktivi o energijski učinkovitosti]**;

Predlog spremembe 99

Predlog direktive

Člen 2 – odstavek 1 – točka 26 a (novo)

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

Predlog spremembe

26a. „kakovost okolja v zaprtih prostorih“ pomeni sklop parametrov, vključno s kakovostjo zraka v zaprtih prostorih, toplotnim udobjem, razsvetljavo, vlažnostjo in akustiko za izboljšanje zdravja in dobrega počutja stanovalcev, kot je opisano v standardu EN 16798-1 in standardu EN 16516, ter po standardiziranih preskusnih metodah in situ, če so na voljo, da se zagotovi zdravo notranje ozračje;

Predlog spremembe 100

Predlog direktive

Člen 2 – odstavek 1 – točka 27

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

27. „ranljiva gospodinjstva“ pomenijo **energijsko revna gospodinjstva** ali gospodinjstva, vključno z gospodinjstvi z

Predlog spremembe

27. „ranljiva gospodinjstva“ pomenijo **gospodinjstva, ki jim grozi energijska revščina**, ali gospodinjstva, vključno z

nižjimi srednjimi dohodki, ki so še posebej izpostavljena visokim stroškom energije in nimajo sredstev za prenovo stavbe, ki jo uporabljajo;

gospodinjstvi z nižjimi srednjimi dohodki, ki so še posebej izpostavljena visokim stroškom energije in nimajo sredstev za prenovo stavbe, ki jo uporabljajo, ***kot je opredeljeno s kazalniki iz člena 8(3) [prenovljene direktive o energijski učinkovitosti];***

Predlog spremembe 101

Predlog direktive

Člen 2 – odstavek 1 – točka 27 a (novo)

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

Predlog spremembe

27a. „sonaravne rešitve“ pomenijo celostno podpiranje dobre uporabe in prilagajanja javnega prostora okoli stavb v skladu z uvodno izjavo 8.

Predlog spremembe 102

Predlog direktive

Člen 2 – odstavek 1 – točka 29

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

Predlog spremembe

29. „energijska izkaznica“ pomeni potrdilo, ki ga priznava država članica ali pravna oseba, ki jo ta določi, in v katerem je navedena energijska učinkovitost stavbe ali stavbne enote, izračunana po metodologiji, sprejeti v skladu s členom 4;

29. „energijska izkaznica“ pomeni potrdilo, ki ga priznava država članica ali pravna oseba, ki jo ta določi, in v katerem je navedena energijska učinkovitost stavbe ali stavbne enote, izračunana po metodologiji, sprejeti v skladu s členom 4 ***ter priporočili za izboljšanje energijske učinkovitosti in potenciala za globalno segrevanje;***

Obrazložitev

Ta predlog spremembe je nujno potreben zaradi notranje skladnosti besedila.

Predlog spremembe 103

Predlog direktive

Člen 2 – odstavek 1 – točka 31 – točka a – točka iii

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

iii) stroškov vzdrževanja in operativnih stroškov, vključno s stroški energije, ob upoštevanju stroškov pravic do emisije toplogrednih plinov;

Predlog spremembe

iii) stroškov vzdrževanja in operativnih stroškov, vključno s stroški energije **v celotnem življenjskem ciklu stavbe**, ob upoštevanju stroškov pravic do emisije toplogrednih plinov **in stroškov, povezanih z materiali in postopki, potrebnimi za vzdrževanje stavbe med uporabo, na primer za prenovo**;

Obrazložitev

Ta predlog spremembe je nujno potreben zaradi notranje skladnosti besedila.

Predlog spremembe 104

Predlog direktive

Člen 2 – odstavek 1 – točka 31 – točka a – točka iv

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

iv) okoljskih in zdravstvenih eksternalij rabe energije;

Predlog spremembe

iv) okoljskih in zdravstvenih eksternalij rabe energije **ter stroškov izpolnjevanja zahtev po učinkovitosti v zvezi s kakovostjo okolja v zaprtih prostorih**;

Obrazložitev

Potrebno zaradi notranje skladnosti besedila.

Predlog spremembe 105

Predlog direktive

Člen 2 – odstavek 1 – točka 31 – točka a – točka v

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

v) zaslužkov od proizvedene energije na kraju samem, kjer je to primerno;

Predlog spremembe

v) zaslužkov od proizvedene energije na kraju samem, kjer je to primerno, **in prihrankov zaradi izpolnjevanja zahtev po učinkovitosti v zvezi s kakovostjo okolja v zaprtih prostorih**;

Obrazložitev

Potrebno zaradi notranje skladnosti besedila.

Predlog spremembe 106

Predlog direktive

Člen 2 – odstavek 1 – točka 36 a (novo)

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

Predlog spremembe

36a. „digitalno povezano polnilno mesto“ pomeni polnilno mesto, ki lahko pošilja in sprejema informacije v realnem času, dvosmerno komunicira z električnim omrežjem in električnim vozilom ter ga je mogoče spremljati in nadzorovati na daljavo, vključno z zagonom in ustavitvijo operacije polnjenja ter merjenjem pretoka električne energije;

Obrazložitev

Za zagotovitev skladnosti opredelitev v predlogih direktive o energijski učinkovitosti stavb, uredbe o infrastrukturi za alternativna goriva in direktive o spodbujanju uporabe energije iz obnovljivih virov.

Predlog spremembe 107

Predlog direktive

Člen 2 – odstavek 1 – točka 37

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

Predlog spremembe

37. „digitalni dnevnik stavb“ pomeni skupno odložišče vseh zadevnih podatkov o stavbah, vključno s podatki o energijski učinkovitosti, kot so energijske izkaznice, izkazi o prenovi stavb in indikatorji pripravljenosti na pametne sisteme, ki olajšuje informirano odločanje in izmenjavo informacij v gradbenem sektorju med lastniki in stanovalci stavb, finančnimi institucijami in javnimi organi;

37. „digitalni dnevnik stavb“ pomeni skupno odložišče vseh zadevnih podatkov o stavbah, vključno s podatki o energijski učinkovitosti **in kakovosti notranjega okolja**, kot so energijske izkaznice, izkazi o prenovi stavb in indikatorji pripravljenosti na pametne sisteme, ki olajšuje informirano odločanje in izmenjavo informacij v gradbenem sektorju med lastniki in stanovalci stavb, finančnimi institucijami in javnimi organi;

Predlog spremembe 108

Predlog direktive

Člen 2 – odstavek 1 – točka 37 a (novo)

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

Predlog spremembe

**37a. „parkirno mesto za kolesa“
pomeni prostor, namenjen enemu kolesu;**

Predlog spremembe 109

Predlog direktive

Člen 2 – odstavek 1 – točka 40 – uvodni del

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

Predlog spremembe

40. „generator toplote“ pomeni del ogrevalnega sistema, ki z enim ali več naslednjih procesov ustvarja koristno toploto za vrste uporabe, opredeljene v Prilogi I:

40. „generator toplote“ pomeni del ogrevalnega sistema, ki z enim ali več naslednjih procesov ustvarja **ali zajema** koristno toploto za vrste uporabe, opredeljene v Prilogi I:

Obrazložitev

Ta predlog spremembe je nujno potreben zaradi notranje skladnosti besedila.

Predlog spremembe 110

Predlog direktive

Člen 2 – odstavek 1 – točka 40 – točka c

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

Predlog spremembe

(c) zajemanje toplote iz **okoliskega** zraka, iz izpušnega zraka od prezračevanja ali **vodnih** ali talnih virov toplote z uporabo toplotnih črpalk;

(c) zajemanje toplote iz **okolice in notranjosti stavbe ali stavbne enote, iz** zraka, **med drugim** iz izpušnega zraka od prezračevanja, ali **vode, vključno z odpadno vodo in toplo sanitarno vodo,** ali talnih virov toplote, **vključno** z uporabo toplotnih črpalk;

Obrazložitev

Ta predlog spremembe je nujno potreben zaradi notranje skladnosti besedila.

Predlog spremembe 111

Predlog direktive

Člen 2 – odstavek 1 – točka 40 a (novo)

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

Predlog spremembe

40a. „električna napeljava“ pomeni sistem, sestavljen iz vseh fiksnih elementov (kot so stikalne plošče, kabli, ozemljitveni sistemi, vtičnice, stikala in napeljava za razsvetljavo), katerih namen je distribucija električne energije znotraj stavbe do vseh krajev uporabe ali prenos električne energije, proizvedene na lokaciji stavbe;

Obrazložitev

Ta predlog spremembe je nujno potreben zaradi notranje skladnosti besedila.

Predlog spremembe 112

Predlog direktive

Člen 2 – odstavek 1 – točka 40 b (novo)

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

Predlog spremembe

40b. „rekuperacija odpadne toplote“ pomeni napravo ali sistem, ki se uporablja za zajemanje in prenos energije v okolju v zaprtih prostorih stavb ali stavbnih enot ter omogoča uporabo te energije;

Obrazložitev

Ta predlog spremembe je nujno potreben zaradi notranje skladnosti besedila.

Predlog spremembe 113

Predlog direktive

Člen 2 – odstavek 1 – točka 41 a (novo)

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

Predlog spremembe

41a. „finančna shema „plačaj glede na prihranek““ pomeni posojilno shemo, ki je namenjena izključno ali zgolj izboljšanju energijske učinkovitosti in pri kateri stroški odplačevanja posojila v mesečnem ali letnem povprečju nikoli ne presežejo prihrankov energije, da se zagotovi in olajša izvajanje Uredbe (EU) 2021/1119 Evropskega parlamenta in Sveta (evropska podnebna pravila);

Obrazložitev

Ta predlog spremembe je nujno potreben zaradi notranje skladnosti besedila.

Predlog spremembe 114

Predlog direktive

Člen 2 – odstavek 1 – točka 42 a (novo)

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

Predlog spremembe

42a. „toplotna črpalka“ pomeni stroj, napravo ali obrat, ki prenaša toploto iz virov/ponorov oziroma k virom/ponorom, kot so zrak, voda ali tla, v stavbe ali iz njih, za ogrevanje, hlajenje ali zagotavljanje tople sanitarne vode;

Obrazložitev

Ta predlog spremembe je nujno potreben zaradi notranje skladnosti besedila.

Predlog spremembe 115

Predlog direktive

Člen 2 – odstavek 1 – točka 49 – uvodni del

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

Predlog spremembe

49. „v bližini proizvedena energija iz obnovljivih virov“ pomeni energijo iz obnovljivih virov, proizvedeno na lokalni ali četrtni ravni območja ocenjene stavbe,

49. „v bližini proizvedena energija iz obnovljivih virov“ pomeni energijo iz obnovljivih virov, proizvedeno na lokalni ali četrtni ravni območja ocenjene stavbe,

ki izpolnjuje vse naslednje pogoje:

vključno s strešnimi sončnimi paneli, ki izpolnjuje vse naslednje pogoje:

Predlog spremembe 116

Predlog direktive

Člen 2 – odstavek 1 – točka 50

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

50. „storitve energijske učinkovitost stavb“ pomenijo storitve, kot so ogrevanje, hlajenje, prezračevanje, topla sanitarna voda in razsvetljava ter druge storitve, katerih ***raba*** energije se upošteva pri energijski učinkovitosti stavb;

Predlog spremembe

50. „storitve energijske učinkovitost stavb“ pomenijo storitve, ***katerih namen je optimizirati uporabo sistema***, kot so ogrevanje, hlajenje, prezračevanje, topla sanitarna voda in razsvetljava ter druge storitve, katerih ***izboljšanje rabe*** energije se upošteva pri energijski učinkovitosti stavb;

Predlog spremembe 117

Predlog direktive

Člen 2 – odstavek 1 – točka 53

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

53. „lastna raba“ pomeni del energije iz obnovljivih virov, proizvedene na kraju samem ali v bližini, ki se uporablja v tehničnih sistemih na kraju samem za storitve energijske učinkovitosti stavb;

Predlog spremembe

53. „lastna raba“ pomeni del energije iz obnovljivih virov, proizvedene na kraju samem ali v bližini, ki se uporablja v tehničnih sistemih na kraju samem za storitve energijske učinkovitosti stavb, ***vključno s strešnimi sončnimi paneli***;

Predlog spremembe 118

Predlog direktive

Člen 2 – odstavek 1 – točka 57 a (novo)

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

Predlog spremembe

57a. „krožni ukrepi“ pomenijo ukrepe, katerih namen je zmanjšati potrebo po neobdelanih materialih in njihovem pridobivanju z zmanjšanjem povpraševanja po novih materialih, in

sicer s ponovnim premislekom, popravilom, ponovno uporabo, preoblikovanjem in recikliranjem rabljenih materialov ter s podaljšanjem življenjske dobe izdelkov in stavb.

Predlog spremembe 119

Predlog direktive

Člen 3 – odstavek 1 – pododstavek 1

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

Vsaka država članica **oblikuje** nacionalni načrt prenove stavb, da zagotovi **prenovo** nacionalnega fonda javnih in zasebnih stanovanjskih in nestanovanjskih stavb v visoko energijsko učinkovit in razogljičen stavbni fond do leta 2050, z namenom preobrazbe obstoječih stavb v brezemisijske stavbe.

Predlog spremembe

Vsaka država članica **pripravi** nacionalni načrt prenove stavb, **s katerim podpre doseganje letne stopnje temeljite prenove, vključno s postopno temeljito prenovo, v višini vsaj 2,5 % na leto oziroma v povprečju na leto, v skladu s sporočilom Komisije z dne 14. oktobra 2020 z naslovom „Val prenove za Evropo – ekologizacija stavb, ustvarjanje delovnih mest, izboljšanje življenj“, v katerem je opisan val prenove***, zato da se zagotovi **prenova** nacionalnega fonda javnih in zasebnih stanovanjskih in nestanovanjskih stavb v visoko energijsko učinkovit in razogljičen stavbni fond do leta 2050, z namenom preobrazbe obstoječih stavb v brezemisijske **in, če je tehnično izvedljivo, celo stroškovno optimalne energetske pozitivne** stavbe. **V načrtu prenove stavb so v časovnem načrtu določeni višji cilji za vsako naslednje zaporedno obdobje, kar temelji na povečani gospodarski zmogljivosti za temeljito prenovo, za obdobje do leta 2050 pa je cilj povprečna stopnja temeljite prenove 3 % ali več. Tako zastavljen načrt zagotavlja, da bodo prenove stanovanjskih stavb z nizko ekonomsko vrednostjo cenovno dostopne, na primer tako, da ne bodo presegle polovične vrednosti stavbe ali stavbne enote za gospodinjstva, ki zasedajo te stavbe. Vsaka država članica, pa tudi institucije Unije morajo pred pripravo nacionalnega načrta pregledati stavbni fond, vključno z energijsko učinkovitostjo,**

emisijami in drugimi okoljskimi parametri.

**COM(2020)0662.*

Obrazložitev

Ta predlog spremembe je nujno potreben zaradi notranje skladnosti besedila.

Predlog spremembe 120

Predlog direktive

Člen 3 – odstavek 1 – pododstavek 2 – uvodni del

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

Vsak načrt prenove stavb obsega:

Predlog spremembe

Vsak načrt prenove stavb **je usklajen z načelom „energijska učinkovitost na prvem mestu“, kot je opredeljeno v Uredbi (EU) 2018/1999 in določeno v Direktivi [prenovljena direktiva o energijski učinkovitosti], ter** obsega:

Obrazložitev

Ta predlog spremembe je nujno potreben zaradi notranje skladnosti besedila.

Predlog spremembe 121

Predlog direktive

Člen 3 – odstavek 1 – pododstavek 2 – točka c

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

(c) pregled izvedenih in načrtovanih politik in ukrepov, s katerimi se podpira izvajanje časovnega načrta v skladu s točko (b), **ter**

Predlog spremembe

(c) pregled izvedenih in načrtovanih politik in ukrepov, s katerimi se podpira izvajanje časovnega načrta v skladu s točko (b), **vključno z ukrepi za zmanjšanje skupnega okoljskega odtisa sestavnih delov stavb in spodbujanje uporabe trajnostnih, sekundarnih in lokalno pridobljenih izdelkov za gradnjo in prenovo,** ter

Predlog spremembe 122

Predlog direktive

Člen 3 – odstavek 1 – pododstavek 2 – točka d

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

(d) opis naložbenih potreb za izvajanje načrta prenove stavb, virov in ukrepov financiranja ter upravnih virov za prenovo stavb.

Predlog spremembe

(d) opis naložbenih potreb za izvajanje **celovitega** načrta prenove stavb, virov in ukrepov financiranja **za vsako vrsto stavbe v nacionalnem načrtu in uporabljenih finančnih modelov, zlasti če so vključeni gospodarski subjekti**, ter upravnih virov za prenovo stavb.

Predlog spremembe 123

Predlog direktive

Člen 3 – odstavek 1 – pododstavek 2 – točka d a (novo)

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

Predlog spremembe

(da) **minimalne zahteve za električna omrežja, da bi dosegli njihovo učinkovitost in zmogljivost za uspešno izvajanje ukrepov prenove stavb;**

Predlog spremembe 124

Predlog direktive

Člen 3 – odstavek 1 – pododstavek 2 – točka d b (novo)

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

Predlog spremembe

(db) **podroben pregled skupnega deleža, števila in lokacije nezasedenih stavb in praznih nepremičnin v stavbah v skupnem lastništvu ter osnutek nacionalne strategije za polno sodelovanje lastnikov tovrstnih nepremičnin pri ukrepih za prenovo stavb.**

Predlog spremembe 125

Predlog direktive

Člen 3 – odstavek 1 – pododstavek 2 – točka d c (novo)

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

Predlog spremembe

(dc) preusposabljanje in izpopolnjevanje delavcev, zlasti na delovnih mestih, povezanih s prenovo stavb, vključno s trajnostnimi delovnimi tehnikami;

Obrazložitev

Ta predlog spremembe je nujno potreben zaradi notranje skladnosti besedila.

Predlog spremembe 126

Predlog direktive

Člen 3 – odstavek 1 – pododstavek 3

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

Predlog spremembe

Časovni načrt iz točke (b) vključuje nacionalne cilje za leta 2030, 2040 in 2050 v zvezi z letno stopnjo energijske prenove, porabo primarne in končne energije nacionalnega stavbnega fonda ter zmanjšanjem operativnih emisij toplogrednih plinov v nacionalnem stavbnem fondu; posebne **časovnice**, v skladu s katerimi morajo stavbe do let 2040 in 2050 dosegati višje razrede energijske učinkovitosti od tistih iz člena 9(1), kar je v skladu s potjo preoblikovanja nacionalnega stavbnega fonda v brezemisijske stavbe; z dokazi podprto oceno pričakovanega prihranka energije in širših koristi; ter ocene prispevka načrta prenove stavb k doseganju zavezujočega nacionalnega cilja posamezne države članice glede emisij toplogrednih plinov v skladu z Uredbo (EU) .../... [revidirana uredba o porazdelitvi prizadevanj], ciljev Unije glede energijske učinkovitosti v skladu z Direktivo (EU) .../.... [prenovljena direktiva o energijski učinkovitosti], ciljev Unije glede energije iz obnovljivih virov, vključno z okvirnim ciljem glede deleža energije iz obnovljivih virov v stavbnem

Časovni načrt iz točke (b) vključuje nacionalne cilje za leta 2030, 2040 in 2050 v zvezi z letno stopnjo energijske prenove, porabo primarne in končne energije nacionalnega stavbnega fonda ter zmanjšanjem operativnih emisij toplogrednih plinov v nacionalnem stavbnem fondu, **deležem energije iz obnovljivih virov ter postopnim opuščanjem finančne podpore za fosilna goriva za ogrevanje do leta 2024**; posebne **mejnike**, v skladu s katerimi morajo stavbe do let 2040 in 2050 dosegati višje razrede energijske učinkovitosti od tistih iz člena 9(1), kar je v skladu s potjo preoblikovanja nacionalnega stavbnega fonda v brezemisijske stavbe; z dokazi podprto oceno pričakovanega prihranka energije in širših koristi; **kot so tiste, povezane z zdravjem in kakovostjo zraka v zaprtih prostorih**; ter ocene prispevka načrta prenove stavb k doseganju zavezujočega nacionalnega cilja posamezne države članice glede emisij toplogrednih plinov v skladu z Uredbo (EU) .../... [revidirana uredba o porazdelitvi prizadevanj], ciljev Unije glede energijske učinkovitosti v

sektorju v skladu z Direktivo (EU) 2018/2001 [spremenjena direktiva o spodbujanju uporabe energije iz obnovljivih virov], ter podnebne cilja Unije za leto 2030 in cilja podnebne nevtralnosti do leta 2050 v skladu z Uredbo (EU) 2021/1119.

skladu z Direktivo (EU) .../.... [prenovljena direktiva o energijski učinkovitosti], ciljev Unije glede energije iz obnovljivih virov, vključno z okvirnim ciljem glede deleža energije iz obnovljivih virov v stavbnem sektorju v skladu z Direktivo (EU) 2018/2001 [spremenjena direktiva o spodbujanju uporabe energije iz obnovljivih virov], ter podnebne cilja Unije za leto 2030 in cilja podnebne nevtralnosti do leta 2050 v skladu z Uredbo (EU) 2021/1119. ***V časovnem načrtu iz točke (b) so določeni tudi nacionalni cilji za izgradnjo parkirnih mest za kolesa.***

Predlog spremembe 127

Predlog direktive

Člen 3 – odstavek 1 – pododstavek 3 a (novo)

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

Predlog spremembe

Časovni načrt vključuje pregled kazalnikov kakovosti zraka za območja in aglomeracije, vključno z barvnim zemljevidom označevanja območij in aglomeracij, kjer lahko določene vrste obnovljivih virov energije za ogrevanje in hlajenje ali v soproizvodnji povzročijo nesorazmerne stroške pri zagotavljanju, da koncentracije PM2.5 v zunanjem zraku ne presegajo ciljne vrednosti v skladu z Direktivo 2008/50/ES o kakovosti zunanjega zraka.

Obrazložitev

Zagotavljanje sinergij in skladnosti z okoljskim pravnim redom v zvezi s kakovostjo zraka, ki se uporablja za preglednico iz Priloge II.

Predlog spremembe 128

Predlog direktive

Člen 3 – odstavek 4 – pododstavek 1 – točka a a (novo)

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

Predlog spremembe

(aa) načrt ustrezno upošteva cilje iz Direktive 2008/50/ES in zagotavlja skladnost z ustrezno zakonodajo ter visoko raven varstva okolja in zdravja ljudi;

Predlog spremembe 129

Predlog direktive

Člen 3 – odstavek 4 – pododstavek 1 – točka a b (novo)

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

Predlog spremembe

(ab) so bili obnovljivi viri energije za ogrevanje in hlajenje ustrezno obravnavani in analizirani;

Predlog spremembe 130

Predlog direktive

Člen 3 – odstavek 4 – pododstavek 1 – točka c a (novo)

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

Predlog spremembe

(ca) so pogoji v okviru delujočih shem financiranja prenove ustrezni za uresničitev nacionalnega cilja za zmanjšanje energijske revščine in za uspešno vključevanje energijsko revnih in ranljivih odjemalcev, tako da nihče ne bo zapostavljen;

Predlog spremembe 131

Predlog direktive

Člen 3 – odstavek 6

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

Predlog spremembe

6. Vsakih pet let vsaka država članica Komisiji predloži svoj osnutek načrta prenove stavb, pri čemer uporabi predlogo iz Priloge II. Vsaka država članica predloži

6. Vsakih pet let vsaka država članica Komisiji predloži svoj osnutek načrta prenove stavb, pri čemer uporabi predlogo iz Priloge II. Vsaka država članica predloži

svoj načrt prenove stavb kot del svojega celovitega nacionalnega energetskega in podnebne načrta iz člena 3 Uredbe (EU) 2018/1999 in, kadar država članica predloži posodobljen načrt, posodobljen načrt iz člena 14 navedene uredbe. Z odstopanjem od člena 3(1) in člena 14(2) navedene uredbe države članice Komisiji do 30. junija 2025 predložijo *prvi* načrt prenove stavb.

svoj načrt prenove stavb kot del svojega celovitega nacionalnega energetskega in podnebne načrta iz člena 3 Uredbe (EU) 2018/1999 in, kadar država članica predloži posodobljen načrt, posodobljen načrt iz člena 14 navedene uredbe. Z odstopanjem od člena 3(1) in člena 14(2) navedene uredbe države članice Komisiji do 30. junija 2025 predložijo načrt prenove stavb. ***Države članice zagotovijo uskladitev in integracijo svojega načrta prenove stavb s sredstvi Unije za prenovo, prejetimi od začetka veljavnosti te direktive, do njegove uradne predložitve.***

Predlog spremembe 132

Predlog direktive Člen 3 – odstavek 7

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

7. Vsaka država članica svojemu naslednjemu končnemu načrtu prenove stavb priloži podrobnosti o izvajanju svoje najnovejše dolgoročne strategije prenove ali načrta prenove stavb. Vsaka država članica navede, ali so njeni nacionalni cilji bili doseženi.

Predlog spremembe

7. Vsaka država članica svojemu naslednjemu končnemu načrtu prenove stavb priloži podrobnosti o izvajanju svoje najnovejše dolgoročne strategije prenove ali načrta prenove stavb. Vsaka država članica navede, ali so njeni nacionalni cilji bili doseženi ***in kateri popravni ukrepi so predvideni v primeru nedoseganja.***

Predlog spremembe 133

Predlog direktive Člen 3 – odstavek 7 a (novo)

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

Predlog spremembe

7a. Države članice sprejmejo potrebne ukrepe za zagotovitev izvajanja ukrepov, vključenih v načrte za prenovo stavb, ki predvidevajo ustrezne mehanizme spremljanja in kazni v skladu s členom 31.

Obrazložitev

Ta predlog spremembe je nujno potreben zaradi notranje skladnosti besedila.

Predlog spremembe 134

Predlog direktive

Člen 3 – odstavek 8 a (novo)

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

Predlog spremembe

8a. Komisija vzpostavi evropsko partnerstvo za energetske prehode v gradbeništvu, ki bo združevalo ključne deležnike na vključujoč in reprezentativen način. Partnerstvo bo olajšalo podnebne dialoge in spodbujalo sektor, da pripravi „načrt za energetski prehod“, da bi opredelili razpoložljive ukrepe in tehnološke možnosti za izboljšanje energijske učinkovitosti in notranjih klimatskih pogojev stavb ter za zmanjšanje emisij toplogrednih plinov iz stavb. Takšen načrt bi lahko pomembno prispeval k pomoči sektorju pri načrtovanju naložb, potrebnih za doseganje ciljev te direktive in načrta EU za uresničitev podnebnih ciljev.

Predlog spremembe 135

Predlog direktive

Člen 4 – odstavek 1

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

Predlog spremembe

Države članice uporabljajo metodologijo za izračunavanje energijske učinkovitosti stavb v skladu s skupnim splošnim okvirom, določenim v Prilogi I.

Države članice uporabljajo metodologijo za izračunavanje energijske učinkovitosti stavb **in elementov stavbe, ki so del ovoja stavbe**, v skladu s skupnim splošnim okvirom, določenim v Prilogi I.

Obrazložitev

Ta predlog spremembe je nujno potreben zaradi notranje skladnosti besedila.

Predlog spremembe 136

Predlog direktive

Člen 5 – odstavek 1 – pododstavek 2

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

Države članice sprejmejo potrebne ukrepe, s katerimi zagotovijo, da so pri zamenjavi ali nadgradnji elementov stavbe, da bi se dosegla vsaj stroškovno optimalna raven, določene minimalne zahteve glede energijske učinkovitosti elementov stavbe, ki so del ovoja stavbe in precej vplivajo na energijsko učinkovitost ovoja stavbe.

Predlog spremembe

Države članice sprejmejo potrebne ukrepe, s katerimi zagotovijo, da so pri zamenjavi ali nadgradnji elementov stavbe, da bi se dosegla vsaj stroškovno optimalna raven, določene minimalne zahteve glede energijske učinkovitosti elementov stavbe, ki so del ovoja stavbe in precej vplivajo na energijsko učinkovitost ovoja stavbe.
Energijska učinkovitost elementov stavbe se izračuna v skladu z metodologijo iz člena 4.

Obrazložitev

Ta predlog spremembe je nujno potreben zaradi notranje skladnosti besedila.

Predlog spremembe 137

Predlog direktive

Člen 5 – odstavek 1 – pododstavek 2 a (novo)

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

Predlog spremembe

Države članice sprejmejo potrebne ukrepe, s katerimi zagotovijo, da so pri zamenjavi ali posodobitvi stavbnih sistemov, določene minimalne in referenčne zahteve glede energijske učinkovitosti, ki znatno vplivajo na energijsko učinkovitost stavbe, da bi se dosegla vsaj stroškovno optimalna raven.

Obrazložitev

Ta predlog spremembe je nujno potreben zaradi notranje skladnosti besedila.

Predlog spremembe 138

Predlog direktive

Člen 5 – odstavek 1 – pododstavek 4

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

Navedene zahteve upoštevajo **splošne** notranje klimatske pogoje, **da ne pride do možnih negativnih učinkov**, kot je **neustrezno prezračevanje**, in lokalne pogoje ter namembnost in starost stavbe.

Predlog spremembe

Navedene zahteve upoštevajo **nujnost, da se zagotovijo ustrezni notranji klimatski pogoji na podlagi optimalnih ravni kakovosti okolja, da bi zagotovili zdrave notranje klimatske in okoljske pogoje in preprečili morebitne negativne učinke zaradi neustreznega prezračevanja, pomanjkanja dnevne svetlobe, pregrevanja ali hrupa**, in lokalne pogoje ter namembnost in starost stavbe.

Obrazložitev

Ta predlog spremembe je nujno potreben zaradi notranje skladnosti besedila.

Predlog spremembe 139

Predlog direktive

Člen 5 – odstavek 3 – točka a a (novo)

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

Predlog spremembe

(aa) samostojne stavbe, ki so uradno zaščitene kot del zaščitenega okolja ali zaradi svojega posebnega arhitekturnega ali kulturnega in zgodovinskega pomena, ki predstavljajo evropsko kulturo, identiteto in vrednote, če bi izpolnjevanje določenih minimalnih zahtev glede energijske učinkovitosti nesprejemljivo spremenilo njihove značilnosti ali videz in kjer so bile ocenjene alternativne možnosti in je skladnost mogoče doseči le z zelo nesorazmernimi ukrepi ter ob upoštevanju okoljskih ciljev;

Obrazložitev

Ta predlog spremembe je nujno potreben zaradi notranje skladnosti besedila.

Predlog spremembe 140

Predlog direktive

Člen 5 – odstavek 3 – točka b

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

(b) začasne objekte s časom uporabe dveh let ali manj, industrijske komplekse, delavnice in nestanovanjske kmetijske stavbe z majhno porabo energije ter nestanovanjske kmetijske stavbe, ki se uporabljajo v sektorju, zajetem v nacionalnem sektorskem sporazumu o energijski učinkovitosti;

Predlog spremembe

(b) začasne objekte s časom uporabe dveh let ali manj, industrijske komplekse, delavnice, **skladišča** in nestanovanjske kmetijske **in storitvene** stavbe z majhno porabo energije **in majhno porabo za ogrevanje in hlajenje, infrastrukturne oskrbovalne postaje, kot so transformatorske postaje, podpostaje, naprave za regulacijo tlaka, železniške konstrukcije**, ter nestanovanjske kmetijske stavbe, ki se uporabljajo v sektorju, zajetem v nacionalnem sektorskem sporazumu o energijski učinkovitosti;

Obrazložitev

Ta predlog spremembe je nujno potreben zaradi notranje skladnosti besedila.

Predlog spremembe 141

Predlog direktive

Člen 7 – odstavek 2 – uvodni del

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

2. Države članice zagotovijo, da se potencial za globalno segrevanje (GWP) v celotnem življenjskem ciklu izračuna v skladu s Prilogo III in navede v energijski izkaznici stavbe:

Predlog spremembe

2. Države članice zagotovijo, da se potencial za globalno segrevanje (GWP) v celotnem življenjskem ciklu izračuna v skladu s Prilogo III in navede v energijski izkaznici stavbe:

Predlog spremembe 142

Predlog direktive

Člen 7 – odstavek 2 – točka b

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

(b) od 1. januarja **2030**: za vse nove stavbe.

Predlog spremembe

(b) od 1. januarja **2029**: za vse nove stavbe **in večje prenove, vključno s postopnimi, javnih stavb, javnih projektov in stavb z uporabno tlorisno površino,**

večjo od 2 000 kvadratnih metrov.

Predlog spremembe 143

Predlog direktive

Člen 7 – odstavek 2 a (novo)

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

Predlog spremembe

2a. Naložbeni projekti za nove stavbe upoštevajo tehnično, okoljsko in ekonomsko smotrnosti alternativnih naprav in sistemov z visokim izkoristkom za:

- (a) decentralizirano proizvodnjo in porabo energije iz obnovljivih virov;**
- (b) soproizvodnjo toplote in električne energije z visokim izkoristkom;**
- (c) centralno ali lokalno ogrevanje in hlajenje, vključno s polno ali delno uporabo energije iz obnovljivih virov;**
- (d) toplotne črpalke;**
- (e) centralizirano ogrevanje ali hlajenje, nameščeno horizontalno v vsakem nadstropju;**
- (f) sanitarno toplo vodo.**

Predlog spremembe 144

Predlog direktive

Člen 7 – odstavek 3

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

Predlog spremembe

3. Na Komisijo se prenese pooblastilo za sprejemanje delegiranih aktov v skladu s členom 29 za dopolnitev te direktive, da se Priloga III prilagodi tehnološkemu napredku in inovacijam, da se določijo najvišji pragovi energijske učinkovitosti v Prilogi III za prenovljene stavbe in **da se prilagodijo** najvišji pragovi energijske učinkovitosti za brezemisijske stavbe.

3. Na Komisijo se prenese pooblastilo za sprejemanje delegiranih aktov v skladu s členom 29 za dopolnitev te direktive, da se Priloga III prilagodi tehnološkemu napredku in inovacijam, da se določijo **standardi minimalne kakovosti okolja v zaprtih prostorih za brezemisijske stavbe, opredelijo** najvišji pragovi energijske učinkovitosti v Prilogi III za prenovljene stavbe in **znižajo** najvišji pragovi

energijske učinkovitosti za brezemisijske stavbe.

Predlog spremembe 145

Predlog direktive Člen 7 – odstavek 3 a (novo)

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

Predlog spremembe

3a. Komisija po začetku veljavnosti revizije uredbe o gradbenih proizvodih (2019/1020) in najpozneje do 31. decembra 2028 sprejme delegirani akt v skladu s členom 29 za dopolnitev te direktive, v katerem določi vseevropsko metodologijo za izračun potenciala za globalno segrevanje v celotnem življenjskem ciklu, vključno z vgrajenim ogljikom, ki jo oblikuje v procesu, ki vključuje deležnike, in ki v skladu s standardom EN 15978 temelji na okviru LEVELs, pa tudi na evropskem časovnem načrtu v zvezi z ogljikom v celotnem življenjskem ciklu in kosovnici.

Države članice najpozneje pet let po sprejetju tega delegiranega akta uvedejo najvišje mejne vrednosti skupnega kumulativnega potenciala za globalno segrevanje v celotnem življenjskem ciklu, ki so dovoljene v novih stavbah. Na tej podlagi se na Komisijo prenese pooblastilo za sprejemanje delegiranih aktov v skladu s členom 29 za določitev ciljev kumulativnega potenciala za globalno segrevanje v življenjskem ciklu, vključno z vgrajenim ogljikom za nove stavbe.

Komisija izda smernice, izmenjuje dokaze o obstoječih nacionalnih politikah in nudi tehnično podporo državam članicam, kadar zanjo zaprosijo, za določitev ustreznih nacionalnih mejnih vrednosti.

Predlog spremembe 146

Predlog direktive
Člen 7 – odstavek 4

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

4. Države članice **v zvezi z novimi stavbami obravnavajo vprašanja zdravih notranjih klimatskih pogojev, prilagajanja** podnebnim spremembam, **požarne varnosti, tveganj, povezanih** z močno potresno dejavnostjo, in **dostopnosti za invalide**. Države članice obravnavajo tudi **odvzeme** ogljika, **povezane** s shranjevanjem ogljika v stavbah ali na njih.

Predlog spremembe

4. Države članice **poskrbijo, da imajo nove stavbe dobre notranje klimatske pogoje, optimalne ravni kakovosti notranjega okolja, se prilagajajo** podnebnim spremembam, **med drugim z naravnimi rešitvami, zagotavljajo požarno varnost in zasilno razsvetljavo, so odporne na tveganja, povezana** z močno potresno dejavnostjo, in **omogočajo preprost dostop invalidom**. Države članice obravnavajo tudi **linearnost, da bi dosegle višje ravni krožnosti, na primer z zahtevami za uporabo sekundarnih materialov in odvzemov** ogljika, **povezanih** s shranjevanjem ogljika v stavbah ali na njih, **na primer s poraščenimi površinami**.

Predlog spremembe 147

Predlog direktive
Člen 8 – odstavek 1 – pododstavek 1

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

Države članice sprejmejo potrebne ukrepe, s katerimi zagotovijo, da se pri večji prenovi stavb energijska učinkovitost stavbe ali njenih prenovljenih delov z namenom izpolnitve minimalnih zahtev glede energijske učinkovitosti, določenih v skladu s členom 5, če je to tehnično, funkcionalno in ekonomsko izvedljivo, izboljša.

Predlog spremembe

Države članice sprejmejo potrebne ukrepe, s katerimi zagotovijo, da se pri večji prenovi stavb energijska učinkovitost stavbe ali njenih prenovljenih delov z namenom izpolnitve minimalnih zahtev glede energijske učinkovitosti, določenih v skladu s členom 5, **in nizkotemperaturno ogrevanje**, če je to tehnično, funkcionalno in ekonomsko izvedljivo, **znatno** izboljša. **O prenovi se poroča kot o fazi v sistemu izkazov za postopno temeljito prenovu v skladu s členom 10.**

Obrazložitev

Ta predlog spremembe je nujno potreben zaradi notranje skladnosti besedila.

Predlog spremembe 148

Predlog direktive Člen 8 – odstavek 3

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

3. Države članice spodbujajo, da se pri večjih prenovah stavb upoštevajo visoko učinkoviti alternativni sistemi, če je to tehnično, funkcionalno in ekonomsko izvedljivo. **Države članice pri večjih prenovah stavb obravnavajo vprašanja zdravih notranjih klimatskih pogojev, prilagajanja podnebnim spremembam, požarne varnosti, tveganj, povezanih z močno potresno dejavnostjo, odstranjevanja nevarnih snovi, vključno z azbestom, in dostopnosti za invalide.**

Predlog spremembe

3. Države članice spodbujajo, da se pri večjih prenovah stavb upoštevajo visoko učinkoviti alternativni sistemi, če je to tehnično, funkcionalno in ekonomsko izvedljivo.

To vključuje oceno tehnične, okoljske in ekonomske izvedljivosti alternativnih naprav in sistemov z visokim izkoristkom za:

(a) decentralizirano proizvodnjo in porabo energije iz obnovljivih virov;

(b) soproizvodnjo toplote in električne energije z visokim izkoristkom, vključno s polno ali delno uporabo energije iz obnovljivih virov, v skladu s (prenovljeno Direktivo 2018/2002 o energetske učinkovitosti);

(c) centralno ali lokalno ogrevanje in hlajenje, vključno z največjo uporabo energije iz obnovljivih virov;

(d) toplotne črpalke;

(e) centralizirano ogrevanje ali hlajenje, nameščeno horizontalno v vsakem nadstropju;

(f) sanitarno toplo vodo.

Države članice poskrbijo, da se pri večjih prenovah stavb izboljša kakovost zraka v notranjih prostorih v skaldu z minimalnimi standardi za kakovost okolja v zaprtih prostorih, da so prilagodijo podnebnim spremembam, med drugim

znaravnimi rešitvami, boljšo požarno varnostjo, ter da so odpornejše na tveganja, povezana z močno potresno dejavnostjo, ne vsebujejo nevarnih snovi, vključno z azbestom ter invalidom omogočajo preprost dostop. Države članice spodbujajo prenove z nizkimi emisijami, prenove, zasnovane za enostavno demontažo in reverzibilnost stavb, ter prenove s sekundarnim materialom, da se doseže visoka raven krožnosti.

Obrazložitev

Ta predlog spremembe je nujno potreben zaradi notranje skladnosti besedila.

Predlog spremembe 149

Predlog direktive

Člen 8 – odstavek 3 a (novo)

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

Predlog spremembe

3a. Države članice s posebnimi finančnimi ukrepi spodbujajo obnovo in uporabo stavb, ki se trenutno ne uporabljajo, zlasti na redko poseljenih, oddaljenih in podeželskih območjih, ter stavbnih enot v najmanj učinkovitih večstanovanjskih stavbah.

Obrazložitev

Ta predlog spremembe je nujno potreben zaradi notranje skladnosti besedila.

Predlog spremembe 150

Predlog direktive

Člen 8 – odstavek 3 b (novo)

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

Predlog spremembe

3b. Države članice poskrbijo, da se električna napeljava vseh stanovanj pregleda med zakonsko predpisanimi pregledi stavb in tudi ob dodajanju

pomembnih delov električne opreme, kot so polnilne postaje za električna vozila, domače baterije, fotovoltaične instalacije, toplotne črpalke itd.

Obrazložitev

It is estimated that a minimum of 130 million dwellings, built before 1990, have not undergone an electrical system upgrade, readiness of existing electrical installations to cope with new renewable, energy efficiency, and e-vehicle charging demands is not proven in the EU domestic building stock. While the energy transition, decarbonisation and energy efficiency will drive electrification of buildings the integration of highly efficient equipment or on-site renewable generation & storage can be impossible with obsolete electrical installations. European building stock renovation must therefore integrate electrical inspection regime and upgrades. *source: <https://www.feedsnet.org/>*

Predlog spremembe 151

Predlog direktive

Člen 9 – odstavek 1 – pododstavek 1 – točka a – uvodni del

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

(a) stavbe in stavbne enote, ki so v lasti javnih organov, dosežejo najpozneje

Predlog spremembe

(a) stavbe in stavbne enote, ki so v lasti javnih organov, **vključno s stavbami, ki so v lasti evropskih institucij in agencij, jih upravljajo ali uporabljajo**, dosežejo najpozneje

Predlog spremembe 152

Predlog direktive

Člen 9 – odstavek 1 – pododstavek 1 – točka a – točka i

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

(i) po 1. januarju 2027 vsaj razred energijske učinkovitosti **F ter**

Predlog spremembe

(i) po 1. januarju 2027 vsaj razred energijske učinkovitosti **E ter**

Predlog spremembe 153

Predlog direktive

Člen 9 – odstavek 1 – pododstavek 1 – točka a – točka ii

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

(ii) po 1. januarju **2030** vsaj razred energijske učinkovitosti **E**;

Predlog spremembe

(ii) po 1. januarju **2033** vsaj razred energijske učinkovitosti **D**;

Predlog spremembe 154

Predlog direktive

Člen 9 – odstavek 1 – pododstavek 1 – točka a – točka ii a (novo)

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

Predlog spremembe

(ii) po 1. januarju 2035 vsaj razred energijske učinkovitosti C;

Predlog spremembe 155

Predlog direktive

Člen 9 – odstavek 1 – pododstavek 1 – točka b – točka i

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

Predlog spremembe

(i) po 1. januarju **2027** vsaj razred energijske učinkovitosti **F ter**

(i) po 1. januarju **2029** vsaj razred energijske učinkovitosti **E**;

Predlog spremembe 156

Predlog direktive

Člen 9 – odstavek 1 – pododstavek 1 – točka b – točka ii

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

Predlog spremembe

(ii) po 1. januarju **2030** vsaj razred energijske učinkovitosti **E**;

(ii) po 1. januarju **2033** vsaj razred energijske učinkovitosti **D**;

Predlog spremembe 157

Predlog direktive

Člen 9 – odstavek 1 – pododstavek 1 – točka b – točka ii a (novo)

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

Predlog spremembe

(ii) po 1. januarju 2035 vsaj razred

energijske učinkovitosti C;

Predlog spremembe 158

Predlog direktive

Člen 9 – odstavek 1 – pododstavek 1 – točka c – uvodni del

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

(c) stanovanjske stavbe in stavbne enote dosežejo najpozneje

Predlog spremembe

(c) stanovanjske stavbe in stavbne enote dosežejo **na podlagi načela stroškovne optimalnosti in v skladu s členom 15** najpozneje

Predlog spremembe 159

Predlog direktive

Člen 9 – odstavek 1 – pododstavek 1 – točka c – točka i

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

(i) po 1. januarju **2027** vsaj razred energijske učinkovitosti **F ter**

Predlog spremembe

(i) po 1. januarju **2030** vsaj razred energijske učinkovitosti **E ter**

Predlog spremembe 160

Predlog direktive

Člen 9 – odstavek 1 – pododstavek 1 – točka c – točka ii

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

(ii) po 1. januarju **2033** vsaj razred energijske učinkovitosti **E**;

Predlog spremembe

(ii) po 1. januarju **2035** vsaj razred energijske učinkovitosti **D**;

Predlog spremembe 161

Predlog direktive

Člen 9 – odstavek 1 – pododstavek 1 – točka c – točka ii a (novo)

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

Predlog spremembe

(iia) po 1. januarju 2037 vsaj razred energijske učinkovitosti C;

Predlog spremembe 162

Predlog direktive

Člen 9 – odstavek 1 – pododstavek 2

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

Države članice v svojem časovnem načrtu iz člena 3(1)(b) določijo **posebne časovnice** za stavbe iz tega odstavka, da bi do let 2040 in 2050 dosegle višje razrede energijske učinkovitosti v skladu s potjo preoblikovanja nacionalnega stavbnega fonda v brezemisijske stavbe.

Predlog spremembe

Države članice v svojem časovnem načrtu iz člena 3(1)(b) določijo **linearne poti z mejniki** za stavbe iz tega odstavka, da bi do let 2040 in 2050 dosegle višje razrede energijske učinkovitosti v skladu s potjo preoblikovanja nacionalnega stavbnega fonda v brezemisijske stavbe. ***V zvezi s tem skladnost z minimalnimi standardi učinkovitosti urejajo načrti za prenovo v skladu s členom 10.***

Predlog spremembe 163

Predlog direktive

Člen 9 – odstavek 1 – pododstavek 2 a (novo)

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

Predlog spremembe

Komisija lahko na zahtevo države članice državam dovoli odstopanje do največ treh let za prilagoditev minimalnih standardov energijske učinkovitosti z določitvijo različnih rokov ali prilagoditvijo zahtev za razrede energijske učinkovitosti za posamezne segmente stavbnega fonda. V takih primerih država članica predlaga alternativne ukrepe z vsaj enakovrednim ali močnejšim učinkom na splošno učinkovitost nacionalnega stavbnega fonda, hkrati pa lastnikom in/ali najemnikom stavbnega fonda, na katerega vpliva odstopanje, zagotovi izravnalne ukrepe, med drugim v skladu z uredbo (Socialni sklad za podnebje). Komisija o prošnji države članice odloči najpozneje tri mesece po tem, ko prošnjo prejme. Države članice v svojem časovnem načrtu iz člena 3(1)(b) dokumentirajo enakovrednost.

Predlog spremembe 164

Predlog direktive

Člen 9 – odstavek 3 – točka a

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

(a) zagotavljanje ustreznih finančnih ukrepov, zlasti tistih, ki so namenjeni ranljivim gospodinjstvom, ljudem, ki jih je prizadela energijska revščina ali živijo v socialnih stanovanjih, v skladu s členom 22 Direktive (EU).../... [prenovljena direktiva o energijski učinkovitosti];

Predlog spremembe

(a) zagotavljanje ustreznih finančnih ukrepov, zlasti tistih, ki so namenjeni ranljivim gospodinjstvom **ter gospodinjstvom z nizkimi in srednjimi dohodki**, ljudem, ki jih je prizadela energijska revščina ali živijo v socialnih stanovanjih, v skladu s členom 22 Direktive (EU).../... [prenovljena direktiva o energijski učinkovitosti];

Predlog spremembe 165

Predlog direktive

Člen 9 – odstavek 3 – točka b

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

(b) zagotavljanje tehnične pomoči, tudi prek točk „vse na enem mestu“;

Predlog spremembe

(b) zagotavljanje tehnične pomoči, tudi **z informacijskimi storitvami, upravno podporo in celovitimi storitvami prenove** prek točk „vse na enem mestu“ **na ravni sosedstva, da bi dosegli energijsko revna gospodinjstva, s posebnim poudarkom na lastnikih stanovanj z nizkimi dohodki in ranljivih lastnikih stanovanj ter sistemom izkazov o prenovi**;

Predlog spremembe 166

Predlog direktive

Člen 9 – odstavek 3 – točka b a (novo)

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

Predlog spremembe

(ba) brezplačna razširitev uporabe izkazov o prenovi v skladu s členom 10 na gospodinjstva z nizkimi in srednjimi dohodki, ranljive odjemalce, vključno s končnimi porabniki, ljudmi, ki se soočajo

z energijsko revščino ali jim ta grozi ter ljudmi, ki živijo v socialnih stanovanjih;

Predlog spremembe 167

Predlog direktive

Člen 9 – odstavek 3 – točka c

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

(c) oblikovanje integriranih shem financiranja;

Predlog spremembe

(c) oblikovanje integriranih shem financiranja, **ki spodbujajo celovite prenove, med drugim tudi s finančnimi shemami po načelu „plačaj glede na prihranek“, ki zajemajo skupni standard Unije;**

Predlog spremembe 168

Predlog direktive

Člen 9 – odstavek 3 – točka e a (novo)

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

Predlog spremembe

(ea) **določitev okvira za zagotovitev zadostne delovne sile z ustrežno ravno znanj in spretnosti, da se omogoči pravočasno izvajanje zahtev.**

Predlog spremembe 169

Predlog direktive

Člen 9 – odstavek 3 – točka e b (novo)

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

Predlog spremembe

(eb) **promoviranje in spodbujanje stroškovno učinkovite zgodnje zamenjave grelnikov in s tem povezana morebitna potrebna optimizacija tehničnih stavbnih sistemov.**

Predlog spremembe 170

Predlog direktive

Člen 9 – odstavek 3 – točka e c (novo)

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

Predlog spremembe

(ec) spodbujanje naravnih rešitev, predvsem za prilagajanje podnebnim spremembam.

Predlog spremembe 171

Predlog direktive

Člen 9 – odstavek 3 – točka e d (novo)

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

Predlog spremembe

(ed) spodbujanje shranjevanja energije iz obnovljivih virov, da se omogoči samoporaba energije iz obnovljivih virov in zmanjša nestanovitnost;

Predlog spremembe 172

Predlog direktive

Člen 9 – odstavek 5 – točka b

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

Predlog spremembe

(b) stavbe, ki se uporabljajo za obredne namene ali verske dejavnosti;

(b) stavbe, ki se uporabljajo za obredne namene ali verske dejavnosti, **če bi izpolnjevanje standardov nesprejemljivo spremenilo njihovo naravo ali videz;**

Predlog spremembe 173

Predlog direktive

Člen 9 – odstavek 5 – točka c

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

Predlog spremembe

(c)časne objekte s časom uporabe dveh let ali manj, industrijske komplekse, delavnice in nestanovanjske **kmetijske stavbe** z majhno porabo energije ter **nestanovanjske** kmetijske stavbe, ki se

(c)časne objekte s časom uporabe dveh let ali manj, industrijske komplekse, delavnice in **skladišča**, nestanovanjske **stavbe, kot so gospodarski objekti** z majhno porabo energije ter **hlajenja in**

uporabljajo v sektorju, zajetem v nacionalnem sektorskem sporazumu o energijski učinkovitosti;

ogrevanja, infrastrukturne polnilne postaje, na primer transformatorji, razvodne postaje, obrati za nadzor tlaka, železniški objekti ter kmetijske stavbe, ki se uporabljajo v sektorju, zajetem v nacionalnem sektorskem sporazumu o energijski učinkovitosti;

Predlog spremembe 174

Predlog direktive

Člen 9 – odstavek 5 a (novo)

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

Predlog spremembe

5a. Države članice določijo potrebne ukrepe za:

a) ohranjanje zgodovinske in kulturne dediščine;

b) obnovo zgodovinskih stavb, za kar je bistveno pomembno uporabiti metodologije za ohranitev notranjosti, da bi spodbujali identifikacijo, varstvo in ohranjanje kulturne in naravne dediščine, ki velja za izjemno pomembno za človeštvo;

Predlog spremembe 175

Predlog direktive

Člen 9 a (novo)

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

Predlog spremembe

Člen 9a

Sončna energija pri stavbah

Države članice v skladu s Strategijo EU za sončno energijo zagotovijo, da so vse nove stavbe zasnovane tako, da je na podlagi osončenosti lokacije optimiziran njihov potencial za proizvodnjo sončne energije, tako da je omogočena stroškovno učinkovita namestitev sončne tehnologije.

Države članice poskrbijo za uvedbo

ustreznih naprav za sončno energijo: .

(a) do datuma prenosa te direktive na vseh novih javnih in poslovnih stavbah, katerih uporabna tlorisna površina presega 250 kvadratnih metrov;

(b) do 31. decembra 2026 na vseh obstoječih javnih in poslovnih stavbah, katerih uporabna tlorisna površina presega 250 kvadratnih metrov ter

(c) od datuma prenosa te direktive na vseh novih stanovanjskih stavbah.

Države članice opredelijo in objavijo merila na nacionalni ravni za izvajanje teh obveznosti v praksi in za morebitne izjeme za določene vrste stavb v skladu z ocenjenim tehničnim in ekonomskim potencialom naprav za pridobivanje sončne energije ter značilnostmi stavb, ki jih zajema ta obveznost.

Predlog spremembe 176

Predlog direktive

Člen 10 – odstavek 3 – točka b

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

(b) vključuje časovni načrt prenove, v katerem je *navedeno zaporedje korakov prenove, ki se medsebojno nadgrajujejo*, da se stavba najpozneje do leta 2050 preoblikuje v brezemisijško stavbo;

Predlog spremembe

(b) vključuje časovni načrt prenove *kot del energijske izkaznice*, v katerem je *opisana prenova v skladu z načelom „energijska učinkovitost na prvem mestu“*, da se stavba najpozneje do leta 2050 preoblikuje v brezemisijško stavbo;

Predlog spremembe 177

Predlog direktive

Člen 10 – odstavek 3 – točka c

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

(c) v njem so *navedene pričakovane* koristi v smislu prihrankov energije, prihrankov pri računih za energijo in

Predlog spremembe

(c) v njem so *navedeni pričakovani stroški naložb in pričakovane* koristi v smislu prihrankov energije, prihrankov pri

zmanjšanja operativnih emisij toplogrednih plinov ter širše koristi, povezane z zdravjem in udobjem ter izboljšano prilagoditveno **sposobnostjo stavb** na podnebne spremembe, **ter**

računih za energijo in zmanjšanja operativnih emisij toplogrednih plinov ter širše koristi, povezane z zdravjem, **varnostjo (požarno, električno in potresno)** in udobjem **v smislu kakovosti notranjega okolja, kakovosti notranjega zraka, toplotnega in akustičnega udobja, dnevne svetlobe** ter izboljšano prilagoditveno **zmožnostjo stavbe glede** na podnebne spremembe, **in**

Predlog spremembe 178

Predlog direktive

Člen 10 – odstavek 3 a (novo)

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

Predlog spremembe

3a. Države članice zagotovijo, da izkaz o prenovi stavbe ne ustvarja gospodarske ali negospodarske ovire za lastnike stavb, zlasti za gospodinjstva z nizkimi in srednjimi dohodki, ranljive odjemalce, vključno s končnimi porabniki, ljudi, ki se soočajo z energijsko revščino ali jim ta grozi, ter ljudi, ki živijo v socialnih stanovanjih, in da se izkazi o prenovi stavb izdajajo brezplačno, zlasti lastnikom stanovanj, za katere je stanovanje edina stanovanjska nepremičnina.

Predlog spremembe 179

Predlog direktive

Člen 11 – odstavek 1 – pododstavek 1

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

Države članice z namenom čim bolj učinkovite rabe energije v tehničnih stavbnih sistemih določijo zahteve za sisteme glede celotne energijske učinkovitosti, pravilne namestitve, ustrezne velikosti, prilagoditve in krmiljenja tehničnih stavbnih sistemov, ki se namestijo v nove ali obstoječe stavbe.

Predlog spremembe

Države članice z namenom čim bolj učinkovite rabe energije v tehničnih stavbnih sistemih določijo zahteve za sisteme glede celotne energijske učinkovitosti, pravilne namestitve, ustrezne velikosti, prilagoditve in krmiljenja tehničnih stavbnih sistemov, ki se namestijo v nove ali obstoječe stavbe.

Države članice pri določanju zahtev **upoštevajo pogoje projektiranja in tipične ali povprečne pogoje obratovanja.**

Države članice pri določanju zahtev **zahtevajo uporabo tehnologij petih najvišjih razredov energijske učinkovitosti v skladu z uredbama št. 811/2013 in 812/2013.**

Predlog spremembe 180

Predlog direktive Člen 11 – odstavek 1 – pododstavek 3

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

Države članice lahko določijo zahteve glede emisij toplogrednih plinov generatorjev toplote ali glede določene vrste goriva, ki ga uporabljajo generatorji toplote, če take zahteve ne predstavljajo neupravičene tržne ovire.

Predlog spremembe

Države članice lahko določijo zahteve glede emisij toplogrednih plinov generatorjev toplote ali glede določene vrste goriva, ki ga uporabljajo generatorji toplote, **v skladu s členoma 3 in 15**, če take zahteve ne predstavljajo neupravičene tržne ovire **in so tehnološko nevtralne.**

Predlog spremembe 181

Predlog direktive Člen 11 – odstavek 1 – pododstavek 4

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

Države članice zagotovijo, da zahteve, ki so jih določile za tehnične stavbne sisteme, dosežejo vsaj najnovejše stroškovno optimalne ravni.

Predlog spremembe

Države članice zagotovijo, da zahteve, ki so jih določile za tehnične stavbne sisteme, dosežejo vsaj najnovejše stroškovno optimalne ravni **in so usmerjene k ustreznim standardom gospodarske in okoljske optimizacije za njihovo dimenzioniranje, če so na voljo.**

Predlog spremembe 182

Predlog direktive Člen 12 – odstavek 1 – točka c

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

(c) vsaj eno parkirno mesto za kolesa na vsako parkirno mesto za avtomobile;

Predlog spremembe

(c) vsaj eno parkirno mesto za kolesa na vsako parkirno mesto za avtomobile **in**

vsaj eno parkirno za kolesa na vsako parkirno mesto za avtomobile v vseh poslovnih stavbah in stavbah v lasti ali rabi javnih organov;

Predlog spremembe 183

Predlog direktive

Člen 12 – odstavek 1 – točka c a (novo)

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

Predlog spremembe

(ca) na vsakih 10 parkirnih mest za kolesa se eno parkirno mesto nameni kolesom z večjimi merami od standardnih, na primer za tovorna kolesa, trikolesa in kolesa s priklopniki, pri čemer se zagotovi vsaj eno tako mesto;

Predlog spremembe 184

Predlog direktive

Člen 12 – odstavek 1 – pododstavek 1

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

Predlog spremembe

, kadar je parkirišče neposredno ob **stavbi** in v primeru večjih prenov prenovitvena dela zajemajo parkirišča ali električno infrastrukturo parkirišča.

kadar je parkirišče **v stavbi ali** neposredno ob **njej** in v primeru večjih prenov prenovitvena dela zajemajo parkirišča ali električno infrastrukturo parkirišča.

Obrazložitev

Ta predlog spremembe je nujno potreben zaradi notranje skladnosti besedila.

Predlog spremembe 185

Predlog direktive

Člen 12 – odstavek 1 – pododstavek 2

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

Predlog spremembe

Države članice zagotovijo, da imajo vnaprej položeni kabli take kapacitete, da se omogoči sočasna uporaba

Države članice zagotovijo, da imajo vnaprej položeni kabli **in električna napeljava** take kapacitete, da se omogoči

pričakovanega števila polnilnih mest.

ekonomsko optimalna sočasna uporaba pričakovanega števila polnilnih mest.

Predlog spremembe 186

Predlog direktive Člen 12 – odstavek 2

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

2. Kar zadeva vse nestanovanjske stavbe z več kot dvajsetimi parkirnimi mesti, *države članice do 1. januarja 2027 zagotovijo namestitev vsaj enega polnilnega mesta na vsakih deset parkirnih mest in vsaj enega parkirnega mesta za kolesa na vsako parkirno mesto za avtomobile. V primeru stavb, ki so v lasti javnih organov ali jih ti uporabljajo, države članice do 1. januarja 2033 zagotovijo vnaprejšnje polaganje kablov za vsaj eno od dveh parkirnih mest.*

Predlog spremembe

2. Kar zadeva vse nestanovanjske stavbe z več kot dvajsetimi parkirnimi mesti in *stavbe* v lasti javnih organov z *več kot desetimi parkirnimi mesti*, države članice do 1. januarja 2027 zagotovijo:

(a) *namestitev najmanj enega polnilnega mesta na vsaki dve parkirni mesti;*

(b) *vsaj eno parkirno mesto za kolesa na vsako parkirno mesto za avtomobile;*

(c) *na vsakih 10 parkirnih mest za kolesa se vsaj eno nameni kolesom z večjimi merami od standardnih, kot so tovorna kolesa, trikolesa in kolesa s priklopniki.*

V primeru stavb, ki so v lasti javnih organov ali jih ti uporabljajo, države članice do 1. januarja 2033 zagotovijo vnaprejšnje polaganje kablov za vsaj eno od dveh parkirnih mest.

Obrazložitev

Ta predlog spremembe je nujno potreben zaradi notranje skladnosti besedila.

Predlog spremembe 187

Predlog direktive
Člen 12 – odstavek 3

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

3. Države članice lahko zahteve glede števila parkirnih mest za kolesa v skladu z odstavkoma 1 in 2 prilagodijo za posebne kategorije nestanovanjskih stavb, v katerih se kolesa običajno manj uporabljajo kot prevozno sredstvo.

Predlog spremembe

3. Države članice lahko zahteve glede števila parkirnih mest za kolesa v skladu z odstavkoma 1 in 2 prilagodijo za posebne kategorije nestanovanjskih stavb, v katerih se kolesa običajno manj uporabljajo kot prevozno sredstvo, ***ter glede na lokalne potrebe in značilnosti. Države članice take prilagoditve uporabijo po posvetovanju s strokovnjaki za aktivno mobilnost in civilno družbo.***

Predlog spremembe 188

Predlog direktive
Člen 12 – odstavek 4 – pododstavek 1 – točka a a (novo)

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

Predlog spremembe

(aa) da je v skupnih parkirnih prostorih za kolesa na vsakih 10 parkirnih mest za kolesa eno parkirno mesto namenjeno kolesom z večjimi merami od standardnih, kot so tovorna kolesa, trikolesa in kolesa s priklopniki, pri čemer se zagotovi vsaj eno tako mesto;

Obrazložitev

Ta predlog spremembe je nujno potreben zaradi notranje skladnosti besedila.

Predlog spremembe 189

Predlog direktive
Člen 12 – odstavek 4 – pododstavek 1 – točka b

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

Predlog spremembe

(b) vsaj dve parkirni mesti za kolesa na vsako stanovanje.

črtano

Predlog spremembe 190

Predlog direktive

Člen 12 – odstavek 4 – pododstavek 2

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

je parkirišče neposredno ob **stavbi** in v primeru večjih prenov prenovitvena dela zajemajo parkirišča ali električno infrastrukturo parkirišča.

Predlog spremembe

je parkirišče **v stavbi ali** neposredno ob **njej** in v primeru večjih prenov prenovitvena dela zajemajo parkirišča ali električno infrastrukturo parkirišča.

Obrazložitev

Ta predlog spremembe je nujno potreben zaradi notranje skladnosti besedila.

Predlog spremembe 191

Predlog direktive

Člen 12 – odstavek 4 – pododstavek 3

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

Države članice zagotovijo, da imajo vnaprej položeni kabli take kapacitete, da se omogoči sočasna uporaba polnilnih mest na vseh parkirnih mestih. Kadar v primeru večje prenove zagotovitev dveh parkirnih mest za kolesa za vsako stanovanje ni izvedljiva, države članice zagotovijo toliko parkirnih mest za kolesa, kot je ustrezno.

Predlog spremembe

Države članice zagotovijo, da imajo vnaprej položeni kabli **in električna napeljava** take kapacitete, da se omogoči **ekonomsko optimalna** sočasna uporaba polnilnih mest na vseh parkirnih mestih. Kadar v primeru večje prenove zagotovitev dveh parkirnih mest za kolesa za vsako stanovanje ni izvedljiva, države članice zagotovijo toliko parkirnih mest za kolesa, kot je ustrezno.

Predlog spremembe 192

Predlog direktive

Člen 12 – odstavek 5

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

5. Države članice se lahko odločijo, da se odstavki 1, 2 in 4 ne uporabljajo za posebne kategorije stavb, kadar bi bilo potrebno vnaprejšnje polaganje kablov odvisno od izoliranih mikrosistemov ali se stavbe nahajajo v najbolj oddaljenih regijah

Predlog spremembe

5. Države članice se lahko odločijo, da se odstavki 1, 2 in 4 ne uporabljajo za posebne kategorije stavb, kadar bi bilo potrebno vnaprejšnje polaganje kablov odvisno od izoliranih mikrosistemov ali se stavbe nahajajo v najbolj oddaljenih regijah

v smislu člena 349 PDEU, če bi to znatno otežilo delovanje lokalnega energetskega sistema in ogrozilo stabilnost lokalnega omrežja;

v smislu člena 349 PDEU, če bi to znatno otežilo delovanje lokalnega energetskega sistema in ogrozilo stabilnost lokalnega omrežja *glede na potencial objektov za shranjevanje energije*;

Obrazložitev

Ta predlog spremembe je nujno potreben zaradi notranje skladnosti besedila.

Predlog spremembe 193

Predlog direktive

Člen 12 – odstavek 6 a (novo)

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

Predlog spremembe

6a. *Obstoječa zasebna polnilna mesta in polnilna mesta iz odstavkov 1, 2 in 4 oceni regulativni organ v posvetovanju z ustreznimi deležniki, kot so operaterji distribucijskih sistemov, operaterji e-mobilnosti in agregatorji prožnosti, da se ugotovi, ali je ustrezno namestiti dvosmerne funkcije polnjenja in podpreti objekte za shranjevanje energije.*

Predlog spremembe 194

Predlog direktive

Člen 12 – odstavek 8 – pododstavek 1

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

Predlog spremembe

Države članice določijo ukrepe za poenostavitev nameščanja polnilnih mest v novih in obstoječih stanovanjskih in nestanovanjskih stavbah ter odpravijo regulativne ovire, vključno s postopki za izdajo dovoljenj in odobritev, brez poseganja v pravo držav članic o lastninskih in najemnih razmerjih. Države članice odpravijo ovire za namestitev polnilnih mest v stanovanjskih stavbah s parkirnimi mesti, zlasti potrebo po pridobitvi soglasja najemodajalca ali

Države članice določijo ukrepe za poenostavitev nameščanja polnilnih mest **in parkirnih mest za kolesa** v novih in obstoječih stanovanjskih in nestanovanjskih stavbah ter odpravijo regulativne ovire, vključno s postopki za izdajo dovoljenj in odobritev, brez poseganja v pravo držav članic o lastninskih in najemnih razmerjih. Države članice odpravijo ovire za namestitev polnilnih mest **in parkirnih mest za kolesa** v stanovanjskih stavbah s parkirnimi mesti,

solastnikov za zasebno polnilno mesto za lastno uporabo.

zlasti potrebo po pridobitvi soglasja najemodajalca ali solastnikov za zasebno polnilno mesto za lastno uporabo.

Obrazložitev

Ta predlog spremembe je nujno potreben zaradi notranje skladnosti besedila.

Predlog spremembe 195

Predlog direktive

Člen 12 – odstavek 8 – pododstavek 2

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

Države članice zagotovijo razpoložljivost tehnične pomoči lastnikom stavb in najemnikom, ki želijo namestiti polnilna mesta.

Predlog spremembe

Države članice zagotovijo razpoložljivost tehnične pomoči lastnikom stavb in najemnikom, ki želijo namestiti polnilna mesta **in parkirna mesta za kolesa**.

Predlog spremembe 196

Predlog direktive

Člen 12 – odstavek 9

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

9. Države članice zagotovijo medsebojno povezanost politik na področju stavb, **mehke** in zelene mobilnosti ter urbanističnega načrtovanja.

Predlog spremembe

9. Države članice zagotovijo medsebojno povezanost politik na področju stavb, **aktivne** in zelene mobilnosti ter urbanističnega načrtovanja. **Države članice uvedejo spremembe v obstoječe gradbene predpise o tehničnih zahtevah za namestitve parkirnih mest za kolesa v vseh novih stanovanjskih in nestanovanjskih stavbah.**

Obrazložitev

Ta predlog spremembe je nujno potreben zaradi notranje skladnosti besedila.

Predlog spremembe 197

Predlog direktive

Člen 14 – odstavek 1 – pododstavek 1

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

Države članice zagotovijo, da imajo lastniki, najemniki in upravljavci stavb neposreden dostop do podatkov svojih stavbnih sistemov. Dostop ali podatki se na **njihovo** zahtevo dajo na voljo tretji osebi. Države članice spodbujajo popolno interoperabilnost storitev in izmenjave podatkov v Uniji v skladu z odstavkom 6.

Predlog spremembe

Države članice zagotovijo, da imajo lastniki, najemniki in upravljavci stavb neposreden dostop do **ustreznih** podatkov svojih stavbnih sistemov. Dostop ali podatki se na **utemeljeno** zahtevo dajo na voljo tretji osebi. Države članice spodbujajo popolno interoperabilnost storitev in izmenjave podatkov v Uniji v skladu z odstavkom 6.

Predlog spremembe 198

Predlog direktive

Člen 14 – odstavek 5

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

5. Komisija sprejme izvedbene akte, v katerih podrobno opredeli zahteve glede interoperabilnosti ter nediskriminatorne in pregledne postopke za dostop do podatkov. Ti izvedbeni akti se **sprejmejo** v skladu s svetovalnim postopkom iz člena 30(2).

Predlog spremembe

5. Komisija sprejme izvedbene akte, v katerih podrobno opredeli zahteve glede interoperabilnosti ter nediskriminatorne in pregledne postopke za dostop do podatkov. Ti izvedbeni akti se v skladu s svetovalnim postopkom iz člena 30(2) **sprejmejo do 31. decembra 2023. Pripravi se strategija posvetovanja, s katero se določijo cilji posvetovanja, ciljni deležniki in dejavnosti posvetovanja za pripravo izvedbenih aktov.**

Predlog spremembe 199

Predlog direktive

Člen 15 – odstavek 1

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

1. Države članice zagotovijo **ustrezno financiranje**, podporne ukrepe in druge instrumente, s katerimi bi lahko odpravile tržne ovire in spodbudile potrebne naložbe v energijsko prenovo v skladu s svojim

Predlog spremembe

1. Države članice zagotovijo **ustrezne subvencije, sheme financiranja**, podporne ukrepe in druge instrumente, **ki so prilagojeni potrebam različnih lastnikov in najemnikov stavb in** s katerimi bi lahko

nacionalnim načrtom prenove stavb in da bi do leta 2050 preoblikovale svoj stavbni fond v brezemisijske stavbe.

odpravile tržne ovire in spodbudile potrebne naložbe v energijsko prenovo **in gradnjo z nizkimi emisijami v življenjskem ciklu z uporabo čiste energije** v skladu s svojim nacionalnim načrtom prenove stavb in da bi do leta 2050 preoblikovale svoj stavbni fond v brezemisijske stavbe **in dosegle višjo stopnjo krožnosti. Države članice pri celoviti prenovi stanovanjskih stavb, ki stane več kot 50 % vrednosti stavbe ali stavbne enote, zagotovijo poseben mehanizem financiranja. Prednost se da gospodinjstvom z nizkimi in srednjimi dohodki, ranljivim odjemalcem, vključno s končnimi porabniki, ljudem, ki se soočajo z energijsko revščino ali jim ta grozi, ter ljudem, ki živijo v socialnih stanovanjih.**

Predlog spremembe 200

Predlog direktive Člen 15 – odstavek 4

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

4. Da bi povečale naložbe, države članice spodbujajo uvedbo omogočitvenih orodij za financiranje in finančnih orodij, kot so posojila za energijsko učinkovitost in hipotekarni krediti za prenovo stavb, pogodbeno zagotavljanje prihranka energije, davčne spodbude, sheme financiranja prek davkov in prek računov, jamstveni skladi, skladi, namenjeni celovitim prenovam, skladi, namenjeni prenovam z minimalnim pragom znatnih ciljnih prihrankov energije, **in** standardi hipotekarnih portfeljev. Usmerjajo naložbe v energijsko učinkovit javni stavbni fond v skladu z Eurostatovimi smernicami o evidentiranju pogodb o zagotavljanju prihranka energije v računih države.

Predlog spremembe

4. Da bi povečale naložbe, države članice spodbujajo uvedbo omogočitvenih orodij za financiranje in finančnih orodij, kot so posojila za energijsko učinkovitost in hipotekarni krediti za prenovo stavb, pogodbeno zagotavljanje prihranka energije, **finančne sheme po načelu „plačaj glede na prihranek“**, davčne spodbude, **za katere je pogoj pozitiven razvoj certifikata za energijsko učinkovitost stavbe, ki ji je namenjena ta spodbuda**, sheme financiranja prek davkov in prek računov, jamstveni skladi, skladi, namenjeni celovitim prenovam, skladi, namenjeni prenovam z minimalnim pragom znatnih ciljnih prihrankov energije, standardi hipotekarnih portfeljev **in ekonomski instrumenti za zagotavljanje spodbud za uporabo krožnih ukrepov, kot je celovit seznam iz Priloge II**. Usmerjajo naložbe v energijsko učinkovit javni stavbni fond v skladu z Eurostatovimi

smernicami o evidentiranju pogodb o zagotavljanju prihranka energije v računih države. **Države članice zagotovijo, da so informacije o razpoložljivih finančnih sredstvih in finančnih instrumentih na voljo javnosti na lahko dostopen in pregleden način.**

Predlog spremembe 201

Predlog direktive

Člen 15 – odstavek 5 – pododstavek 1

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

Države članice olajšajo združevanje projektov, da se vlagateljem omogoči dostop, potencialnim strankam pa ponudijo rešitve v svežnju.

Predlog spremembe

Države članice olajšajo združevanje projektov, da se vlagateljem omogoči dostop, potencialnim strankam pa ponudijo rešitve v svežnju. **Države članice zagotovijo podporo lokalnim pobudam, kot so programi prenove, ki jih vodijo državljani, in programi za razogljičenje ogrevanja in hlajenja na ravni sosesk ali na občinski ravni.**

Predlog spremembe 202

Predlog direktive

Člen 15 – odstavek 5 – pododstavek 2

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

Države članice sprejmejo ukrepe, s katerimi zagotovijo, da finančne institucije široko in nediskriminatorno ponujajo posojilne produkte na področju energijske učinkovitosti za prenovo stavb ter da so ti produkti razpoznavni in dostopni potrošnikom. Države članice zagotovijo, da banke in druge finančne institucije ter vlagatelji prejmejo informacije o priložnostih za sodelovanje pri financiranju izboljšanja energijske učinkovitosti stavb.

Predlog spremembe

Države članice sprejmejo ukrepe, s katerimi zagotovijo, da finančne institucije široko in nediskriminatorno ponujajo posojilne produkte na področju energijske učinkovitosti za prenovo stavb ter da so ti produkti razpoznavni in dostopni potrošnikom. Države članice zagotovijo, da banke in druge finančne institucije ter vlagatelji prejmejo informacije o priložnostih za sodelovanje pri financiranju izboljšanja energijske učinkovitosti stavb **in razvijejo specifične produkte za gospodinjstva z nizkimi in srednjimi dohodki, ranljive odjemalce, vključno s**

končnimi porabniki, ljudi, ki se soočajo z energijsko revščino ali jim ta grozi in ljudi, ki živijo v socialnih stanovanjih.

Predlog spremembe 203

Predlog direktive

Člen 15 – odstavek 6

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

6. Države članice zagotovijo vzpostavitev zmogljivosti za tehnično pomoč, tudi prek točk „vse na enem mestu“, ki so namenjene vsem akterjem, vključenim v prenavo stavb, vključno z lastniki stanovanj ter upravnimi, finančnimi in gospodarskimi subjekti, med drugim tudi malimi in srednjimi podjetji.

Predlog spremembe

6. Države članice zagotovijo vzpostavitev zmogljivosti za tehnično pomoč, tudi prek *vsestranskih* točk „vse na enem mestu“, ki so namenjene vsem akterjem, vključenim v prenavo stavb, vključno z lastniki stanovanj ter upravnimi, finančnimi in gospodarskimi subjekti, med drugim tudi malimi in srednjimi podjetji.

Države članice zagotovijo delovanje vsaj ene točke „vse na enem mestu“ v vsaki regiji Unije. Komisija tesno sodeluje z Evropsko investicijsko banko, državami članicami in regijami, da se zagotovi neprekinjeno financiranje točk „vse na enem mestu“ v celotnem obdobju vala prenove.

Predlog spremembe 204

Predlog direktive

Člen 15 – odstavek 7 – pododstavek 1 a (novo)

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

Predlog spremembe

Države članice dajo prednost dodelitvi dela sredstev Evropskega socialnega sklada za izpopolnjevanje fizičnih delavcev na področju energetske učinkovitosti v gradbenem sektorju, vključno s trajnostnimi delovnimi tehnikami s poudarkom na zdravstvenih vidikih, kot je azbest. Države članice vzpostavijo register svojih delavcev v vrednostni verigi gradbeništva z natančno navedbo razpoložljivih znanj in

usposobljenih delavcev na trgu. Ti registri se letno posodablajo in njihovi podatki so javno dostopni.

Predlog spremembe 205

Predlog direktive

Člen 15 – odstavek 8 a (novo)

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

Predlog spremembe

8a. Komisija v skladu s členom 2 te direktive razvije skupni standard Unije za finančne sheme „plačaj glede na prihranek“, ki določa obvezne minimalne zahteve za javne in zasebne akterje.

Obrazložitev

Ta predlog spremembe je nujno potreben zaradi notranje skladnosti besedila.

Predlog spremembe 206

Predlog direktive

Člen 15 – odstavek 9 – uvodni del

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

Predlog spremembe

9. Države članice svoje finančne ukrepe za izboljšavo energijske učinkovitosti pri prenovi stavb povežejo z zelenimi **ali** doseženimi prihranki energije, ki se ugotovijo na podlagi enega ali več naslednjih meril:

9. Države članice svoje finančne ukrepe za **pozitivno** izboljšavo energijske učinkovitosti, **ki je dokazana z ustreznimi certifikati, kar omogoča izboljšave** pri prenovi stavb, povežejo z zelenimi **in** doseženimi prihranki energije, ki se ugotovijo na podlagi enega ali več naslednjih meril:

Obrazložitev

Ta predlog spremembe je nujno potreben zaradi notranje skladnosti besedila.

Predlog spremembe 207

Predlog direktive

Člen 15 – odstavek 9 – točka a

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

(a) energijska učinkovitost opreme ali materiala za prenovo; v tem primeru opremo ali material za prenovo namesti ustrezno certificiran ali usposobljen inštalater in izpolnjuje minimalne zahteve glede energijske učinkovitosti **elementov stavbe**;

Predlog spremembe

(a) energijska učinkovitost opreme ali materiala za prenovo; v tem primeru opremo ali material za prenovo namesti ustrezno certificiran ali usposobljen inštalater in izpolnjuje minimalne zahteve glede energijske učinkovitosti **za izboljšanje učinkovitosti porabe energije v stavbah**;

Obrazložitev

Financial measures are paramount to stimulate the energy renovation market. Such supportive measures have to go beyond the system of energy-savings obligations. (since energy savings obligation usually target commoditized products and not look at the overall performance/management of building). A report by the Building Performance Institute in Europe found that a combination of different tools may be more effective than single measures over the long-term. Attention shall be paid to the effective leverage of public money spend on energy efficiency measures in buildings. A recent study by the European Court of Auditors show that it is not possible to know how much energy will have been saved by investing a total of €6.6 billion of 2014-2020 public spending in residential buildings at EU level since the cost-effectiveness of the investments have not been measured.

Predlog spremembe 208

Predlog direktive

Člen 15 – odstavek 9 – točka d a (novo)

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

Predlog spremembe

(da) rezultati naknadnega spremljanja;

Obrazložitev

Ta predlog spremembe je nujno potreben zaradi notranje skladnosti besedila.

Predlog spremembe 209

Predlog direktive

Člen 15 – odstavek 9 – točka d b (novo)

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

Predlog spremembe

(db) rezultati uspešnosti indikatorja pripravljenosti na pametne sisteme;

Obrazložitev

Ta predlog spremembe je nujno potreben zaradi notranje skladnosti besedila.

Predlog spremembe 210

Predlog direktive

Člen 15 – odstavek 9 – točka e a (novo)

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

Predlog spremembe

(ea) izboljšana kakovost okolja v zaprtih prostorih.

Obrazložitev

Ta predlog spremembe je nujno potreben zaradi notranje skladnosti besedila.

Predlog spremembe 211

Predlog direktive

Člen 15 – odstavek 10

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

Predlog spremembe

10. Države članice najpozneje od 1. januarja **2027** ne zagotavljajo nobenih finančnih spodbud za namestitve kotlov na fosilna goriva, razen tistih, ki so bili pred letom **2027** izbrani za naložbe v skladu členom 7(1)(h)(i), tretja alineja, Uredbe (EU) 2021/1058 Evropskega parlamenta in Sveta⁴⁵ o Evropskem skladu za regionalni razvoj in Kohezijskem skladu ter v skladu s členom 73 Uredbe (EU) 2021/2115 Evropskega parlamenta in Sveta⁴⁶ o strateških načrtih SKP.

10. Države članice najpozneje od 1. januarja **2024** ne zagotavljajo nobenih finančnih spodbud za namestitve kotlov na fosilna goriva, **ki nimajo dovoljenja za obratovanje z obnovljivo ali razogljičeno energijo**, razen tistih, ki so bili pred letom **2024** izbrani za naložbe v skladu členom 7(1)(h)(i), tretja alineja, Uredbe (EU) 2021/1058 Evropskega parlamenta in Sveta⁴⁵ o Evropskem skladu za regionalni razvoj in Kohezijskem skladu ter v skladu s členom 73 Uredbe (EU) 2021/2115 Evropskega parlamenta in Sveta⁴⁶ o strateških načrtih SKP.

Kotli, ki se namestijo v kombinaciji s tehnologijami za proizvodnjo energije iz obnovljivih virov (ne-samostojni), so vedno upravičeni do spodbud.

⁴⁵ Uredba (EU) 2021/1058 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 24. junija 2021 o Evropskem skladu za regionalni razvoj in Kohezijskem skladu (UL L 231, 30.6.2021, str. 60).

⁴⁶ Uredba (EU) 2021/2115 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 2. decembra 2021 o določitvi pravil o podpori za strateške načrte, ki jih pripravijo države članice v okviru skupne kmetijske politike (strateški načrti SKP) in se financirajo iz Evropskega kmetijskega jamstvenega sklada (EKJS) in Evropskega kmetijskega sklada za razvoj podeželja (EKSRP), ter o razveljavitvi uredb (EU) št. 1305/2013 in (EU) št. 1307/2013 (UL L 435, 6.12.2021, str. 1).

⁴⁵ Uredba (EU) 2021/1058 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 24. junija 2021 o Evropskem skladu za regionalni razvoj in Kohezijskem skladu (UL L 231, 30.6.2021, str. 60).

⁴⁶ Uredba (EU) 2021/2115 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 2. decembra 2021 o določitvi pravil o podpori za strateške načrte, ki jih pripravijo države članice v okviru skupne kmetijske politike (strateški načrti SKP) in se financirajo iz Evropskega kmetijskega jamstvenega sklada (EKJS) in Evropskega kmetijskega sklada za razvoj podeželja (EKSRP), ter o razveljavitvi uredb (EU) št. 1305/2013 in (EU) št. 1307/2013 (UL L 435, 6.12.2021, str. 1).

Obrazložitev

Amendment necessary for pressing reasons relating to the internal logic of the text. While accelerating fuel switching in buildings is essential, all technologies ready to use renewable and decarbonise energy should be able to contribute to buildings' decarbonisation. It is important to distinguish between technologies and the fuels they utilise: boilers on the market today can already use 100 % renewable energies (biomethane) and variable shares of hydrogen. It is essential to ensure that boilers that work in combination with renewable-based technologies and support the increasing uptake of renewable energy, such as hybrid heaters and solar thermal systems, remain fully eligible for incentives.

Predlog spremembe 212

Predlog direktive

Člen 15 – odstavek 10 a (novo)

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

Predlog spremembe

10a. Države članice ne zagotovijo nobenih finančnih spodbud za namestitve nekaterih vrst generatorjev toplote na območjih in v strnjjenih naseljih, kjer bi to lahko povzročilo nesorazmerne stroške, da

bi zagotovile, da koncentracije PM2.5 v zunanem zraku ne presežejo ciljne vrednosti, v skladu z Direktivo 2008/50/ES, ali na območjih in v strnjenih naseljih, kjer je bilo ugotovljeno preseganje, da se zagotovi visoka raven varstva okolja in zdravja ljudi.

Obrazložitev

S tem se zagotavljajo sinergije in skladnost z okoljsko zakonodajo v zvezi s kakovostjo zraka. Onesnaženost zraka je odgovorna za več sto tisoč smrti v EU. Val prenove in namensko financiranje ne bi smela zaostri problema onesnaženosti zraka, temveč bi morala zagotoviti le rešitve, ki koristijo vsem.

Predlog spremembe 213

Predlog direktive

Člen 15 – odstavek 11 – pododstavek 1

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

Države članice z večjo finančno, davčno, upravno in tehnično podporo spodbujajo celovito prenovo in obsežne programe, v katere je vključeno veliko število stavb in katerih rezultat je splošno zmanjšanje potreb po primarni energiji za vsaj 30 %.

Predlog spremembe

Države članice z večjo finančno, davčno, upravno in tehnično podporo **dajejo prednost celoviti prenovi in obsežnim programom**, v katere je vključeno veliko število stavb in katerih rezultat je splošno zmanjšanje potreb po primarni energiji za vsaj 40 %. **Države članice zagotovijo, da se za celovite ali postopne celovite prenove, s katerimi se stavbe uvrstijo v razred A ali B – če A ni tehnično izvedljiv –, zagotovi najvišja stopnja javnega financiranja.**

Predlog spremembe 214

Predlog direktive

Člen 15 – odstavek 12

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

12. Finančne spodbude so v skladu s členom 22 Direktive (EU).../...[prenovljena direktiva o energijski učinkovitosti] prednostno namenjene ranljivim

Predlog spremembe

12. Finančne spodbude so v skladu s členom 22 Direktive (EU).../...[prenovljena direktiva o energijski učinkovitosti] prednostno namenjene **gospodinjstvom z**

gospodinjstvom, ljudem, ki jih je prizadela energijska revščina, in tistim, ki živijo v socialnih stanovanjih. [prenovljena direktiva o energijski učinkovitosti];

nizkimi in srednjimi dohodki, ranljivim **odjemalcem, vključno s končnimi porabniki**, ljudem, ki jih je prizadela **ali jim grozi** energijska revščina, in tistim, ki živijo v socialnih stanovanjih. [prenovljena direktiva o energijski učinkovitosti]; **Države članice zagotovijo, da imajo ti potrošniki koristi od stroškovno nevtralnih shem prenove.**

Predlog spremembe 215

Predlog direktive Člen 15 – odstavek 13

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

13. Kadar države članice lastnikom stavb ali stavbnih enot omogočijo finančne spodbude za prenovo najetih stavb ali stavbnih enot, poskrbijo, da finančne spodbude koristijo tako lastnikom kot najemnikom, zlasti zagotovijo pomoči pri plačevanju **najemne** ali z **določitvijo zgornjih mej** za zvišanje najemnine.

Predlog spremembe

13. Kadar države članice lastnikom stavb ali stavbnih enot omogočijo finančne spodbude za prenovo najetih stavb ali stavbnih enot, poskrbijo, da finančne spodbude koristijo tako lastnikom kot najemnikom, zlasti z zagotovitvijo pomoči pri plačevanju **najemnine** ali z **vedbo finančne sheme „plačaj glede na prihranek“ v skladu s členom 2 te direktive, uvedeno kot pogoj** za zvišanje najemnine, **da se zagotovi, da najemnina ne bo zvišana za višji znesek, kot je bil privarčevan, ker so bili s prenovo doseženi prihranki energije. Uvedejo učinkovite socialne zaščitne ukrepe in jamstva, zlasti za zaščito ranljivih gospodinjestev in gospodinjestev, ki jih je prizadela energijska revščina.**

Predlog spremembe 216

Predlog direktive Člen 16 – odstavek 1 – pododstavek 1

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

Države članice določijo potrebne ukrepe za vzpostavitev sistema certificiranja energijske učinkovitosti

Predlog spremembe

Države članice določijo potrebne ukrepe za vzpostavitev sistema certificiranja energijske učinkovitosti stavb **s ciljem, da**

stavb.

se najkasneje do leta 2035 na cenovno dostopen in učinkovit način zajame celoten stavbni fond.

Obrazložitev

Ta predlog spremembe je nujno potreben zaradi notranje skladnosti besedila.

Predlog spremembe 217

Predlog direktive

Člen 16 – odstavek 1 – pododstavek 2

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

Energijska izkaznica vključuje energijsko učinkovitost stavbe, izraženo z numeričnim indikatorjem porabe primarne energije v kWh/(m² na leto), in referenčne vrednosti, kot so minimalne zahteve glede energijske učinkovitosti, minimalni standardi energijske učinkovitosti, zahteve za skoraj ničenergijske stavbe in zahteve za brezemisijske stavbe, da bi lastnikom ali najemnikom stavbe ali stavbne enote omogočili primerjavo in oceno njene energijske učinkovitosti.

Predlog spremembe

Energijska izkaznica vključuje energijsko učinkovitost stavbe, izraženo z numeričnim indikatorjem porabe primarne **in končne** energije v kWh/(m² na leto), in referenčne vrednosti, kot so minimalne zahteve glede energijske učinkovitosti, minimalni standardi energijske učinkovitosti, zahteve za skoraj ničenergijske stavbe in zahteve za brezemisijske stavbe, da bi lastnikom ali najemnikom stavbe ali stavbne enote omogočili primerjavo in oceno njene energijske učinkovitosti.

Predlog spremembe 218

Predlog direktive

Člen 16 – odstavek 2

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

2. Energijska izkaznica mora biti najpozneje do 31. decembra 2025 skladna s predlogo iz Priloge V. V njej je določen razred energijske učinkovitosti stavbe na zaključeni lestvici, v kateri so uporabljene samo črke od A do G. Črka A predstavlja brezemisijske stavbe, kot so opredeljene v členu 2(2), črka G pa predstavlja 15 % najmanj energijsko učinkovitih stavb v nacionalnem stavbnem fondu ob uvedbi lestvice. Države članice zagotovijo, da so indikatorji energijske učinkovitosti

Predlog spremembe

2. Energijska izkaznica mora biti najpozneje do 31. decembra 2025 skladna s predlogo iz Priloge V. V njej je določen razred energijske učinkovitosti stavbe na zaključeni lestvici, v kateri so uporabljene samo črke od A do G. Črka A predstavlja brezemisijske stavbe, kot so opredeljene v členu 2(2), črka G pa predstavlja **vsaj** 15 % najmanj energijsko učinkovitih stavb v nacionalnem stavbnem fondu ob uvedbi lestvice. Države članice zagotovijo, da so indikatorji energijske učinkovitosti

enakomerno porazdeljeni v preostale razrede energijske učinkovitosti (B do F). Države članice poskrbijo za skupno vizualno podobo energijskih izkaznic na svojem ozemlju.

enakomerno porazdeljeni v preostale razrede energijske učinkovitosti (B do F). Države članice poskrbijo za skupno vizualno podobo energijskih izkaznic na svojem ozemlju. **Države članice dodajo dodatni razred A+, ki ustreza stavbam s pozitivno energijsko bilanco, brez poseganja v brezemisijske stavbe, kot so opredeljene v členu 2 te direktive. Države članice določijo črko v srednjih razredih za ravni učinkovitosti, ki omogočajo minimalno zmogljivost odziva na povpraševanje, kar odraža doseganje zadostne učinkovitosti ovoja do najpozneje leta 2035 za stanovanjske stavbe in do leta 2032 za nestanovanjske stavbe. Ta ovoj je primeren za vgradnjo prilagodljivih sistemov za ogrevanje prostorov, ogrevanje vode in klimatizacijo ali za priključitev na daljinsko ogrevanje pri nizkih temperaturah, da se omogoči toplotno udobje in prožno delovanje električnih omrežij. Komisija izda podrobne smernice o energijskih izkaznicah, vključno s predlogo s skupno vizualno podobo in skupnim logotipom, v skladu s Prilogo V, da se izboljša njihova kakovost ter zagotovita verodostojnost in primerljivost podatkov po vsej Uniji.**

Predlog spremembe 219

Predlog direktive Člen 16 – odstavek 3

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

3. Države članice zagotovijo kakovost, zanesljivost in cenovno dostopnost energijskih izkaznic. Zagotovijo, da energijske izkaznice po obisku na kraju samem izdajo neodvisni strokovnjaki.

Predlog spremembe

3. Države članice zagotovijo kakovost, zanesljivost in cenovno dostopnost energijskih izkaznic. Zagotovijo, da **so** energijske izkaznice **cenovno dostopne za gospodinjstva z nizkimi dohodki in za vse enote, ki se uporabljajo kot edino prebivališče, brez poseganja v merila glede dohodka, in da jih** po obisku na kraju samem izdajo **usposobljeni in** neodvisni strokovnjaki, **ter da predloga za energijske izkaznice**

temelji na jasnih logotipih, piktogramih in lahko berljivih razdelkih, ki prikazujejo razpon predvidenih stroškov.

Po sprejetju delegiranega akta v skladu s členom 7 energijske izkaznice vključujejo dodatne informacije o potencialu globalnega segrevanja v skladu s členom 7 za nove stavbe in stavbe, ki so v lasti, upravljanju ali uporabi institucij in agencij Unije, da se zagotovi enostaven in enoten certifikat.

Predlog spremembe 220

Predlog direktive

Člen 16 – odstavek 4 – pododstavek 1

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

Energijska izkaznica vključuje priporočila za stroškovno učinkovite izboljšave energijske učinkovitosti in zmanjšanje **obratovalnih** emisij toplogrednih plinov stavbe ali stavbne enote, razen če stavba ali stavbna enota že izpolnjuje zadevni standard za brezemisijske stavbe .

Predlog spremembe

Energijska izkaznica vključuje priporočila za stroškovno učinkovite izboljšave energijske učinkovitosti in zmanjšanje emisij toplogrednih plinov stavbe ali stavbne enote, razen če stavba ali stavbna enota že izpolnjuje zadevni standard za brezemisijske stavbe, **in izboljšanje ocene indikatorja pripravljenosti na pametne sisteme za stavbe, za katere je ta indikator obvezen v skladu s členom 13 te direktive.**

Predlog spremembe 221

Predlog direktive

Člen 16 – odstavek 5

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

5. Priporočila, vključena v energijsko izkaznico, morajo biti za posamezno stavbo tehnično izvedljiva in so v njih ocenjeni prihranki energije in zmanjšanje **obratovalnih** emisij toplogrednih plinov. V njih je **lahko** tudi navedena ocena dolžine obdobja odplačevanja ali stroškov in koristi med ekonomskim življenjskim ciklom te

Predlog spremembe

5. Priporočila, vključena v energijsko izkaznico, morajo biti za posamezno stavbo tehnično izvedljiva in so v njih ocenjeni prihranki energije in zmanjšanje emisij toplogrednih plinov. V njih je tudi navedena ocena dolžine obdobja odplačevanja ali stroškov in koristi med

stavbe.

ekonomskim življenjskim ciklom te stavbe.

Obrazložitev

Ta predlog spremembe je nujno potreben zaradi notranje skladnosti besedila.

Predlog spremembe 222

Predlog direktive Člen 16 – odstavek 6

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

6. Priporočila vključujejo oceno, ali je mogoče ogrevalni ali klimatski sistem prilagoditi za delovanje pri učinkovitejših temperaturnih nastavitvah, kot so nizkotemperaturni toplotni oddajniki za vodne ogrevalne sisteme, vključno s potrebnim oblikovanjem zahtev glede izhodne toplotne moči in temperature/pretoka.

Predlog spremembe

6. Priporočila vključujejo **dobro prikazano navedbo preostale življenjske dobe sistemov za ogrevanje prostorov in vode ter klimatskih sistemov** ter oceno, ali je mogoče **sistem za ogrevanje prostorov in vode** ali klimatski sistem prilagoditi za delovanje pri učinkovitejših temperaturnih nastavitvah, kot so nizkotemperaturni toplotni oddajniki za vodne ogrevalne sisteme, vključno s potrebnim oblikovanjem zahtev glede izhodne toplotne moči in temperature/pretoka.

Predlog spremembe 223

Predlog direktive Člen 16 – odstavek 10

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

10. Veljavnost energijske izkaznice ne sme biti daljša od **pet** let. Vendar za stavbe z razredom energijske učinkovitosti A, B ali C, določenim v skladu z odstavkom 2, energijska izkaznica ne velja več kot 10 let.

Predlog spremembe

10. Veljavnost energijske izkaznice ne sme biti daljša od **sedmih** let. Vendar za stavbe z razredom energijske učinkovitosti A, B ali C, določenim v skladu z odstavkom 2, energijska izkaznica ne velja več kot 10 let.

Predlog spremembe 224

Predlog direktive Člen 16 – odstavek 11 – pododstavek 1

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

Države članice zagotovijo, da so na voljo poenostavljeni postopki za posodabljanje energijske izkaznice, kadar se nadgradijo samo posamezni elementi (enotni ali samostojni ukrepi).

Predlog spremembe

Države članice zagotovijo, da so na voljo poenostavljeni postopki za posodabljanje energijske izkaznice, kadar se nadgradijo samo posamezni elementi (enotni ali samostojni ukrepi), **da se zmanjšajo stroški za izdajo posodobljene izkaznice.**

Predlog spremembe 225

Predlog direktive

Člen 16 – odstavek 11 – pododstavek 2

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

Države članice zagotovijo, da so na voljo poenostavljeni postopki za posodabljanje energijske izkaznice, kadar se izvajajo ukrepi, opredeljeni v izkazu o prenovi stavbe.

Predlog spremembe

Države članice zagotovijo, da so na voljo poenostavljeni postopki za posodabljanje energijske izkaznice, kadar se izvajajo ukrepi, opredeljeni v izkazu o prenovi stavbe, **ali v primeru uporabe digitalnega dvojčka stavbe, da se zmanjšajo stroški za izdajo posodobljene izkaznice.**

Predlog spremembe 226

Predlog direktive

Člen 16 – odstavek 11 a (novo)

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

Predlog spremembe

11a. Poleg okvira energijskih izkaznic iz tega člena države članice najpozneje do 31. decembra 2025 določijo standarde za različne arhetipe stavb in najvišje mejne vrednosti za potrebo po energiji za ogrevanje, ki bi omogočile ogrevanje stavb z ogrevanjem z nizkimi temperaturami. Komisija najpozneje do 31. decembra 2024 objavi smernice za razvoj take metrike.

Predlog spremembe 227

Predlog direktive

Člen 17 – odstavek 1 – pododstavek 1 – točka a

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

(a) stavbe ali stavbne enote, ki se zgradijo, so prestale večjo prenavo, se prodajo ali oddajo novim najemnikom **ali za katere se najemna pogodba podaljša**, ter

Predlog spremembe

(a) stavbe ali stavbne enote, ki se zgradijo, so prestale večjo prenavo, se prodajo ali oddajo novim najemnikom, ter

Predlog spremembe 228

Predlog direktive

Člen 17 – odstavek 2

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

2. Države članice zahtevajo, da se ob izgradnji, prodaji ali oddaji stavbe ali stavbne enote **ali ob podaljšanju najemnih pogodb** morebitnemu najemniku ali kupcu pokaže oziroma ob dejanskem nakupu in najemu izroči energijska izkaznica.

Predlog spremembe

2. Države članice zahtevajo, da se ob izgradnji, prodaji ali oddaji stavbe ali stavbne enote morebitnemu najemniku ali kupcu pokaže oziroma ob dejanskem nakupu in najemu izroči energijska izkaznica.

Predlog spremembe 229

Predlog direktive

Člen 19 – odstavek 5 – pododstavek 1

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

Komisija do 30. junija 2024 sprejme izvedbeni akt s skupno predlogo za prenos informacij v opazovalnico za stavbni fond.

Predlog spremembe

Komisija do 30. junija 2024 sprejme izvedbeni akt s skupno predlogo za prenos informacij v opazovalnico za stavbni fond. **Države članice do tega datuma na podlagi smernic Komisije začnejo revizijo stanja stavbnega fonda Unije, da bi opredelile ranljiva območja z nizkimi socialno-ekonomskimi kazalniki in stavbe z nizko energijsko učinkovitostjo v skladu z direktivo o energijski učinkovitosti. Na ta način bodo prizadevanja za gospodarsko in strokovno podporo usmerjena v najbolj ranljivo družbo, s čimer se bo spodbujala višja stopnja prenove stavb v Uniji, ki bo**

enakovredna in usklajena za vse države članice.

Predlog spremembe 230

Predlog direktive

Člen 19 – odstavek 6 a (novo)

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

Predlog spremembe

6a. *Komisija bo vsaki dve leti, začevši z drugim letom po objavi te direktive, objavila zbirno poročilo o stanju in napredku stavbnega fonda Unije na lokalni, regionalni in nacionalni ravni.*

Predlog spremembe 231

Predlog direktive

Člen 20 – odstavek 4 – pododstavek 3

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

Predlog spremembe

Shema pregledov vključuje oceno velikosti prezračevalnega sistema v primerjavi z zahtevami stavbe in upošteva, ali lahko zmogljivosti prezračevalnega sistema optimizirajo njegovo učinkovitost pri tipičnih ali povprečnih pogojih obratovanja.

Shema pregledov vključuje oceno velikosti prezračevalnega sistema v primerjavi z zahtevami stavbe in upošteva, ali lahko zmogljivosti prezračevalnega sistema optimizirajo njegovo učinkovitost pri tipičnih ali povprečnih pogojih obratovanja. ***Pregledi vključujejo tudi oceno kakovosti zraka v zaprtih prostorih.***

Obrazložitev

Ta predlog spremembe je nujno potreben zaradi notranje skladnosti besedila.

Predlog spremembe 232

Predlog direktive

Člen 20 – odstavek 7 – pododstavek 1

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

Predlog spremembe

Države članice določijo zahteve za zagotovitev, da se, kadar je to tehnično in

Države članice določijo zahteve za zagotovitev, da se, kadar je to tehnično in

ekonomsko izvedljivo, nestanovanjske stavbe z učinkovito nazivno izhodno močjo ogrevalnih sistemov ali sistemov za kombinirano ogrevanje in prezračevanje prostorov nad 290 kW do 31. decembra 2024 opremijo s stavbnimi avtomatizacijskimi in krmilnimi sistemi. Prag za učinkovito nazivno izhodno moč se do 31. decembra 2029 zniža na 70 kW.

ekonomsko izvedljivo, nestanovanjske stavbe z učinkovito nazivno izhodno močjo ogrevalnih sistemov, **hladilnih sistemov** ali sistemov za kombinirano ogrevanje, **hlajenje** in prezračevanje prostorov nad 290 kW do 31. decembra 2024 opremijo s stavbnimi avtomatizacijskimi in krmilnimi sistemi. Prag za učinkovito nazivno izhodno moč se do 31. decembra 2029 zniža na 70 kW.

Obrazložitev

Področje uporabe (290 kW) v sedanji direktivi o energijski učinkovitosti stavb je izračunano glede na ogrevanje in prezračevanje prostorov (člen 14(4)), zajema pa tudi hlajenje prostorov (člen 15(4)). Predlagana revizija ne ustreza sedanjim določbam sistema za avtomatizacijo in nadzor stavb, ki jih države članice že izvajajo.

Predlog spremembe 233

Predlog direktive Člen 22 – odstavek 2

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

2. Države članice objavijo informacije o **usposabljanju** in **potrjevanju**. Države članice zagotovijo objavo redno posodobljenih seznamov usposobljenih ali potrjenih strokovnjakov oziroma potrjenih podjetij, ki nudijo storitve takih strokovnjakov.

Predlog spremembe

2. Države članice **poskrbijo, da so sistemi potrjevanja ali enakovredni sistemi kvalifikacij za neodvisne strokovnjake, s katerimi se potrjuje energijska učinkovitost stavb, pripravljajo izkazi o prenovi stavb, ocenjuje pripravljenost na pametne sisteme, pregledujejo ogrevalni in klimatski sistemi, dostopni in cenovno ugodni ter da pravilno delujejo, ter** objavijo informacije o **možnostih za usposabljanje in potrjevanje**. Države članice zagotovijo objavo redno posodobljenih seznamov usposobljenih ali potrjenih strokovnjakov oziroma potrjenih podjetij, ki nudijo storitve takih strokovnjakov.

Obrazložitev

Ta predlog spremembe je nujno potreben zaradi notranje skladnosti besedila.

Predlog spremembe 234

Predlog direktive Člen 23 – odstavek 1

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

1. Države članice zagotovijo **ustrezno raven usposobljenosti** za gradbene strokovnjake, ki izvajajo celovita prenovitvena dela v skladu s členom 26 [prenovljena direktiva o energijski učinkovitosti].

Predlog spremembe

1. Države članice zagotovijo **nacionalni načrt za razvoj znanj, spretnosti in kompetenc na visoki ravni** za gradbene strokovnjake, ki izvajajo celovita prenovitvena dela v skladu s členom 26 [prenovljena direktiva o energijski učinkovitosti].

Predlog spremembe 235

Predlog direktive Člen 23 – odstavek 2 a (novo)

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

Predlog spremembe

2a. Države članice spodbujajo programe za sisteme za prekvalifikacijo zaposlenih v podjetjih, ki so dejavna na področju pridobivanja fosilnih goriv, proizvodnje in distribucije energije ter obračunavanja energije, katerih proizvodnja energije in dejavnosti bodo pozneje zaradi prizadevanj Unije za razogljičenje postopno opuščene. S takim pristopom bodo ti pomembni deležniki na pozitiven način vključeni v proces razogljičenja energetskega sektorja Unije.

Predlog spremembe 236

Predlog direktive Člen 25 – odstavek 2

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

Komisija v okviru tega pregleda oceni, ali se z uporabo te direktive v kombinaciji z drugimi zakonodajnimi instrumenti, ki obravnavajo energijsko učinkovitost in emisije toplogrednih plinov iz stavb, zlasti

Predlog spremembe

Komisija v okviru tega pregleda oceni, ali se z uporabo te direktive v kombinaciji z drugimi zakonodajnimi instrumenti, ki obravnavajo energijsko učinkovitost in emisije toplogrednih plinov iz stavb, zlasti

z oblikovanjem cen ogljika, zagotavlja zadosten napredek pri doseganju popolnoma razogljičenega, brezemisijskega stavbnega fonda do leta 2050 ali pa je treba uvesti nadaljnje zavezujoče ukrepe na ravni Unije, zlasti obvezne minimalne standarde energijske učinkovitosti za cel stavbni fond. Komisija tudi preuči, kako bi lahko države članice v okviru stavbne politike Unije in politike Unije glede energijske učinkovitosti uporabljale celovite pristope na ravni četrti ali soseške, pri tem pa zagotovile, da bi vsaka stavba izpolnjevala minimalne zahteve glede energijske učinkovitosti, na primer s shemami celovitih prenov, ki se namesto za eno samo stavbo uporabljajo za več stavb v določenem prostorskem okviru.

z oblikovanjem cen ogljika, zagotavlja zadosten napredek pri doseganju popolnoma razogljičenega, brezemisijskega stavbnega fonda do leta 2050 ali pa je treba uvesti nadaljnje zavezujoče ukrepe na ravni Unije, zlasti obvezne minimalne standarde energijske učinkovitosti za cel stavbni fond. ***Poleg tega celostni pristop na vseh prostorskih ravneh vključuje: krajinsko arhitekturo, urbanistično načrtovanje, infrastrukturo in zasnovano, s čimer bi spodbujali bolj trajnostne, vključujoče in inovativne načine življenja v skladu z razvojem našega grajenega okolja, da bi se prilagodili novim potrebam ter zagotovili dostojna in kakovostna stanovanja za vse, vse to pa bi bilo treba upoštevati pri ukrepih na ravni Unije.*** Komisija tudi preuči, kako bi lahko države članice v okviru stavbne politike Unije in politike Unije glede energijske učinkovitosti uporabljale celovite pristope na ravni četrti ali soseške, pri tem pa zagotovile, da bi vsaka stavba izpolnjevala minimalne zahteve glede energijske učinkovitosti, na primer s shemami celovitih prenov, ki se namesto za eno samo stavbo uporabljajo za več stavb v določenem prostorskem okviru.

Obrazložitev

Ta predlog spremembe je nujno potreben zaradi notranje skladnosti besedila.

Predlog spremembe 237

Predlog direktive Člen 26 – odstavek 1

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

1. Države članice sprejmejo potrebne ukrepe za obveščanje lastnikov ali najemnikov stavb ali stavbnih enot ter ***vse zadevne akterje*** na trgu o različnih metodah in praksah, ki povečujejo energijsko učinkovitost. Države

Predlog spremembe

1. Države članice ***podprejo informacijske kampanje in kampanje ozaveščanja, da bi spodbudile zanimanje in podporo javnosti za izboljšanje direktive o energijski učinkovitosti stavb, ter sprejmejo potrebne ukrepe za***

članice zlasti sprejmejo potrebne ukrepe za zagotavljanje prilagojenih informacij ranljivim gospodinjstvom.

obveščanje lastnikov ali najemnikov stavb ali stavbnih enot ter **vseh zadevnih akterjev** na trgu o različnih metodah in praksah, ki povečujejo energijsko učinkovitost. Države članice zlasti sprejmejo potrebne ukrepe za zagotavljanje prilagojenih informacij ranljivim gospodinjstvom, **gospodinjstvom, ki jih je prizadela energijska revščina, ljudem, ki živijo v socialnih stanovanjih, na ranljivih območjih v skladu z direktivo o energijski učinkovitosti, in za zagotavljanje informacij na ravni soseske, da dosežejo te potrošnike.**

Obrazložitev

Ta predlog spremembe je nujno potreben zaradi notranje skladnosti besedila.

Predlog spremembe 238

Predlog direktive

Člen 26 – odstavek 2 – pododstavek 1

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

Države članice lastnikom ali najemnikom stavb zlasti zagotovijo informacije o energijskih izkaznicah, tudi o njihovem namenu in ciljih, o stroškovno učinkovitih ukrepih ter po potrebi o finančnih instrumentih, da bi se izboljšala energijska učinkovitost stavbe, ter o zamenjavi kotlov na fosilna goriva z bolj trajnostnimi alternativami. Države članice zagotovijo informacije prek dostopnih in preglednih svetovalnih orodij, kot so svetovanje v zvezi s prenovo in točke vse na enem mestu.

Predlog spremembe

Države članice lastnikom ali najemnikom stavb zlasti zagotovijo informacije o energijskih izkaznicah, tudi o njihovem namenu in ciljih, o stroškovno učinkovitih ukrepih ter po potrebi o finančnih instrumentih, da bi se izboljšala energijska učinkovitost stavbe, ter o zamenjavi kotlov na fosilna goriva z bolj trajnostnimi alternativami. Države članice zagotovijo informacije prek dostopnih in preglednih svetovalnih orodij, kot so svetovanje v zvezi s prenovo in točke vse na enem mestu. **Dostop do takih svetovalnih orodij se posebej prilagodi za gospodinjstva z nizkimi dohodki in ranljiva gospodinjstva, gospodinjstva, ki jih je prizadela energijska revščina, in osebe, ki živijo v socialnih stanovanjih.**

Obrazložitev

Ta predlog spremembe je nujno potreben zaradi notranje skladnosti besedila.

Predlog spremembe 239

Predlog direktive

Priloga I – točka 1 – odstavek 3

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

Energijska učinkovitost stavbe se izrazi z numeričnim indikatorjem porabe primarne energije na enoto referenčne tlorisne površine na leto, v kWh/m² na leto za namene energijskih izkaznic in skladnosti z minimalnimi zahtevami glede energijske učinkovitosti. Metodologija za določitev energijske učinkovitosti stavbe mora biti pregledna in odprta za inovacije.

Predlog spremembe

Energijska učinkovitost stavbe se izrazi z numeričnim indikatorjem porabe primarne **in končne** energije na enoto referenčne tlorisne površine na leto, v kWh/m² na leto za namene energijskih izkaznic in skladnosti z minimalnimi zahtevami glede energijske učinkovitosti. Metodologija za določitev energijske učinkovitosti stavbe mora biti pregledna in odprta za inovacije.

Obrazložitev

Ta predlog spremembe je nujno potreben zaradi notranje skladnosti besedila, da bi najemnikom zagotovili večjo jasnost ter tako spodbudili energijsko učinkovitost in prenovo.

Predlog spremembe 240

Predlog direktive

Priloga I – točka 1 – odstavek 4

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

Države članice opišejo svojo nacionalno metodologijo izračuna na podlagi Priloge A k poglavitnim evropskim standardom o energijski učinkovitosti stavb, in sicer EN ISO 52000-1, EN ISO 52003-1, EN ISO 52010-1, EN ISO 52016-1, EN ISO 52018-1, EN 16798-1 in EN 17423 ali dokumentom, ki jih nadomeščajo . Ta določba ne pomeni pravne kodifikacije navedenih standardov.

Predlog spremembe

Države članice opišejo svojo nacionalno metodologijo izračuna na podlagi Priloge A k poglavitnim evropskim standardom o energijski učinkovitosti stavb , in sicer EN ISO 52000-1, EN ISO 52003-1, EN ISO 52010-1, EN ISO 52016-1, EN ISO 52018-1, EN **ISO 52120-1**, EN 16798-1 in EN 17423 ali dokumentom, ki jih nadomeščajo . Ta določba ne pomeni pravne kodifikacije navedenih standardov.

Obrazložitev

Učinek sistema za avtomatizacijo in nadzor stavb je bistven za energijsko učinkovitost stavb. Standard EN ISO 52120-1 je standard EPB v okviru mandata M480 in zagotavlja pomembne

podatke za izračun energijske učinkovitosti stavb. Poleg tega, ker se bo elektrifikacija stavb predvidoma povečala, se bo poraba energije zaradi novih električnih obremenitev zvišala.

Predlog spremembe 241

Predlog direktive Priloga I – točka 3

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

3. Za namen prikaza energijske učinkovitosti stavbe **lahko** države članice opredelijo dodatne numerične indikatorje za skupno porabo primarne energije, rabo energije iz neobnovljivih in obnovljivih virov ter za **proizvedene** obratovalne emisije toplogrednih plinov.

Predlog spremembe

3. Za namen prikaza energijske učinkovitosti stavbe države članice opredelijo dodatne numerične indikatorje za skupno porabo primarne energije, rabo energije iz neobnovljivih in obnovljivih virov ter za obratovalne **in vgrajene** emisije toplogrednih plinov **v pričakovani življenjski dobi stavbe**.

Obrazložitev

Ta predlog spremembe je potreben za zagotovitev, da direktiva o energijski učinkovitosti stavb zajema energijsko učinkovitost in zmanjšanje emisij toplogrednih plinov, kot je navedeno v členu 1(1). Vključitev dodatnih numeričnih kazalnikov za vgrajene emisije toplogrednih plinov (proizvodnja in/ali gradnja stavb) v vidike za upoštevanje pri oceni energijske učinkovitosti stavb in obveznost zagotavljanja informacij o vgrajenih emisijah v zvezi z uporabo gradbenih proizvodov in materialov.

Predlog spremembe 242

Predlog direktive Priloga I – točka 4 – točka b

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

(b) ogrevalnega sistema in oskrbe s toplo vodo, vključno z značilnostmi glede njune izolacije;

Predlog spremembe

(b) ogrevalnega sistema in oskrbe s toplo vodo, vključno z značilnostmi glede njune izolacije **in rekuperacije toplote**;

Obrazložitev

Rekuperacija toplote je lahko pomemben del ukrepov, ki vodijo do energijske učinkovitosti in prihrankov energije, vendar je lahko manj privlačna, če se njihova koristnost ne upošteva pri izračunu energijske porabe stavbe v skladu z direktivo o energijski učinkovitosti stavb.

Predlog spremembe 243

Predlog direktive

Priloga I – točka 4 – točka b a (novo)

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

Predlog spremembe

(ba) zmogljivost nameščenih decentraliziranih virov energije, vključno z obnovljivimi viri energije na kraju samem, dvosmerna infrastruktura za polnjenje električnih vozil, prilagajanje odjema in shranjevanje;

Obrazložitev

Ta predlog spremembe je nujno potreben zaradi notranje skladnosti besedila.

Predlog spremembe 244

Predlog direktive

Priloga I – točka 4 – točka h

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

Predlog spremembe

(h) notranjih klimatskih pogojev, vključno s projektirano notranjo klimo;

(h) notranjih klimatskih pogojev, vključno s projektirano notranjo klimo *in* **kakovostjo zraka v zaprtih prostorih;**

Obrazložitev

Ta predlog spremembe je nujno potreben zaradi notranje skladnosti besedila, kar zadeva prezračevanje in javno zdravje.

Predlog spremembe 245

Predlog direktive

Priloga I – točka 4 – točka i a (novo)

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

Predlog spremembe

(ia) avtomatizacija stavb in tehnične zmogljivosti za upravljanje stavb za spremljanje, nadzor in optimizacijo energijske učinkovitosti;

Obrazložitev

Zato je spremljanje ključnega pomena za spodbujanje nenehnega izboljševanja energijske učinkovitosti, zlasti v zvezi z naraščanjem števila polnilnih postaj za električna vozila doma. Spremljanje bi običajno lahko privedlo do povprečnega prihranka energije v višini 10 %; vendar spremljanje energije v sedANJI opredelitvi direktive o energijski učinkovitosti stavb še ni priznано kot tehnični stavbni sistem.

Predlog spremembe 246

Predlog direktive Priloga I – točka 4 – točka i b (novo)

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

Predlog spremembe

**(ib) učinkovitost električni naprav
(IECEN 60364-8-1).**

Obrazložitev

Da bi zajeli učinkovitost električnih instalacij, bi bilo treba uvesti obveznost zmanjšanja izgub energije pri električnih napravah, poleg zahtev glede uspešnosti za tiste rešitve, ki so v skladu z obstoječimi in priznanimi standardi (IEC EN 60364-8-1).

Predlog spremembe 247

Predlog direktive Priloga II – točka a – prva vrstica

<i>Besedilo, ki ga predlaga Komisija</i>		
Predloga za nacionalne načrte prenove stavb		
Člen 3 direktive o energijski učinkovitosti stavb	Obvezni indikatorji	Neobvezni indikatorji/pripombe

a) Pregled nacionalnega stavbnega fonda	Število stavb in skupna tlorisna površina (m2):	Število stavb in skupna tlorisna površina (m2):
	– po vrsti stavbe (vključno z javnimi stavbami in socialnimi stanovanji)	– po starosti stavbe
	– po razredu energijske učinkovitosti	– po velikosti stavbe
	– stavba s skoraj ničelno porabo energije	– po tipu podnebja
	– najmanj učinkovite (vključno z opredelitvijo)	– rušenje (število in skupna tlorisna površina)
<i>Predlog spremembe</i>		
Predloga za nacionalne načrte prenove stavb		
Člen 3 direktive o energijski učinkovitosti stavb	Obvezni indikatorji	Neobvezni indikatorji/pripombe
a) Pregled nacionalnega stavbnega fonda	Število stavb in skupna tlorisna površina (m2):	Število stavb in skupna tlorisna površina (m2):
	– po vrsti stavbe (vključno z javnimi stavbami in socialnimi stanovanji)	– po starosti stavbe
	– po razredu energijske učinkovitosti	– po velikosti stavbe
	– stavba s skoraj ničelno porabo energije	– po tipu podnebja
	– najmanj učinkovite (vključno z opredelitvijo)	– po ravni dohodka gospodinjstev
	– po njeni aktualni funkciji kot primarno/sekundarno prebivališče	– rušenje (število in skupna tlorisna površina)

Predlog spremembe 248

Predlog direktive

Priloga II – stolpec 2 – točka a – vrstica 7 – alineja 3

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

- prebivalstvo, ki živi v neustreznih

PE732.742v02-00

Predlog spremembe

- prebivalstvo, ki živi v neustreznih

272/287

RR\1273003SL.docx

stanovanjskih razmerah (npr. streha, ki pušča) **ali** v neustreznih pogojih toplotnega udobja

stanovanjskih razmerah (npr. streha, ki pušča, **nevarna električna napeljava**) v neustreznih pogojih toplotnega udobja

Obrazložitev

Politetrafluoroetilen in polivinil klorid se na mednarodni ravni ne štejeta za odpadke z zelenega seznama. Zaradi svojih lastnosti sta oba pod nadzorom v EU. Politetrafluoroetilen spada v področje uporabe sedanjih omejitev PFAS, poteka pa tudi delo v zvezi z omejevanjem polivinil klorida.

Predlog spremembe 249

Predlog direktive

Priloga II – stolpec 2 – točka a – vrstica 9

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

Opredelitev skoraj ničenergijske stavbe za nove in obstoječe stavbe

Predlog spremembe

Opredelitev skoraj ničenergijske **in ničemisjske** stavbe za nove in obstoječe stavbe

Predlog spremembe 250

Predlog direktive

Priloga II – stolpec 2 – točka b – vrstica 1

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

Cilji za letne stopnje prenove: število in skupna tlorisna površina (m²):

- po vrsti stavbe
- najmanj učinkovite

Predlog spremembe

Cilji za letne stopnje prenove: število in skupna tlorisna površina (m²):

- po vrsti stavbe
- najmanj učinkovite

Cilji za pričakovani delež (%) prenovljenih stavb:

- ***po vrsti stavbe***
- ***po obsegu prenove***

Predlog spremembe 251

Predlog direktive

Priloga II – stolpec 2 – točka c – vrstica 1 – pododstavek 1 – točka d

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

(d) krepitev moči in zaščita ranljivih odjemalcev ter zmanjšanje energijske revščine, vključno s politikami in ukrepi v skladu s členom 22 Direktive (EU).../... [prenovljena direktiva o energijski učinkovitosti], ter cenovna dostopnost stanovanj;

Predlog spremembe

(d) krepitev moči in zaščita ranljivih odjemalcev ter zmanjšanje energijske revščine, ***vključno z vrsto ukrepov za prednostno financiranje prenove stavb za energijsko revna in ranljiva gospodinjstva, ter nacionalni cilj za omilitev energijske revščine z ukrepi za prenovo stavb*** v skladu s členom 22 Direktive (EU).../... [prenovljena direktiva o energijski učinkovitosti], ter cenovna dostopnost stanovanj;

Predlog spremembe 252

Predlog direktive

Priloga II – stolpec 2 – točka c – vrstica 1 – pododstavek 1 – točka e

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

(e) vzpostavitev točk „vse na enem mestu“ ali podobnih mehanizmov za zagotavljanje tehničnega, upravnega in finančnega svetovanja in podpore;

Predlog spremembe

(e) vzpostavitev točk „vse na enem mestu“ ***na lokalni*** ravni ali podobnih mehanizmov za zagotavljanje ***prilagojenega*** tehničnega, upravnega in finančnega svetovanja, ***podpore ter celovitih storitev prenove za lastnike nepremičnin;***

Predlog spremembe 253

Predlog direktive

Priloga II – stolpec 2 – točka c – vrstica 1 – pododstavek 1 – točka n

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

(n) odpravljanje vrzeli in neskladij v znanjih in spretnostih človeških virov ter spodbujanje izobraževanja, usposabljanja, izpopolnjevanja in preusposabljanja v gradbenem sektorju ter v sektorjih energijske učinkovitosti in energije iz obnovljivih virov; ter

Predlog spremembe

(n) odpravljanje vrzeli in neskladij v znanjih in spretnostih človeških virov ter spodbujanje izobraževanja, usposabljanja, izpopolnjevanja in preusposabljanja v gradbenem sektorju ter v sektorjih energijske učinkovitosti in energije iz obnovljivih virov ***z obveznim izvajanjem sistemov stalnega strokovnega razvoja, registrov znanj in spretnosti ter nacionalnih ciljev za kvalifikacije in izpopolnjevanje strokovnjakov, po potrebi***

v skladu z nacionalnimi časovnimi načrti kvalifikacij, oblikovanimi v okviru pobude EU BUILD UP Skills in/ali pobude Construction Blueprint.

Predlog spremembe 254

Predlog direktive

Priloga II – stolpec 2 – točka c – vrstica 1 – pododstavek 1 – točka o

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

(o) kampanje ozaveščanja in druga svetovalna orodja.

Predlog spremembe

(o) **obsežne** kampanje ozaveščanja, **ki promovirajo koristi učinkovitosti stavb in dostopne podporne ukrepe, ki se izvajajo na nacionalni, regionalni in lokalni ravni ter na ravni Unije**, in druga svetovalna orodja.

Predlog spremembe 255

Predlog direktive

Priloga II – stolpec 2 – točka c – vrstica 1 – pododstavek 2

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

- ime politike ali ukrepa,
- kratek opis (natančen obseg, cilj in načini izvajanja),
- količinsko opredeljen cilj,
- vrsta politike ali ukrepa (kot so zakonodajni, ekonomski, davčni, usposabljanje, ozaveščanje),
- načrtovani proračun in viri financiranja,
- subjekti, odgovorni za izvajanje politike,
- pričakovani učinek,
- stanje izvajanja,
- datum začetka veljavnosti,
- obdobje izvajanja.

Predlog spremembe

- ime politike ali ukrepa,
- kratek opis (natančen obseg, cilj in načini izvajanja),
- količinsko opredeljen cilj,
- vrsta politike ali ukrepa (kot so zakonodajni, ekonomski, davčni, usposabljanje, ozaveščanje),
- načrtovani proračun in viri financiranja,
- subjekti, odgovorni za izvajanje politike,
- pričakovani učinek,
- stanje izvajanja,
- datum začetka veljavnosti,
- obdobje izvajanja.
- **mehanizmi spremljanja,**

Obrazložitev

1) subparagraf d) is amended to ensure the practical implementation of national-level financial schemes targeted to energy poor and vulnerable households as per the applicable definition pursuant to the proposed amendments of the EED

2) subparagraf e) is amended to ensure accessible tailored services efficiently reaching the local communities, which are the main beneficiaries of the OSS concept. The suggested amendments also include the provision of integrated renovation services overcoming the issues related to the fragmentation of the construction sector in general and specifically of the renovation process, which is often cited as one of the major barriers to large-scale building retrofitting.

3) subparagraf n) is amended to ensure the application of streamlined instruments which are key for the life-long learning progress and regular upgrade of the skills and knowledge of building professionals in a quickly changing technological environment. Additionally, it brings coherence with the most effective and widely recognized EU initiatives in the area, thus avoiding duplication of measures and reduction of costs.

4) subparagraf o) is amended to ensure ambitious scope and outreach of the communication and awareness raising campaigns, which are expected to integrate national coverage by the public media and local community-oriented communication action to achieve highest impact.

5) additionally, monitoring mechanisms and penalties in case of non-compliance or underperformance are required to ensure coherent implementation at national level

Predlog spremembe 256

Predlog direktive

Priloga II – stolpec 2 – točka c – vrstica 1 – pododstavek 1 – točka f a (novo)

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

Predlog spremembe

(fa) posodobitev zalog za ogrevanje in hlajenje z namestitvijo tehnologij, pripravljenih za delo z obnovljivimi viri energije in razogljivenimi viri energije;

Predlog spremembe 257

Predlog direktive

Priloga II – stolpec 2 – točka c – vrstica 1 – pododstavek 1 – točka f b (novo)

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

Predlog spremembe

(fb) povečanje električne varnosti;

Predlog spremembe 258

Predlog direktive

Priloga III – točka I – odstavek 3 – alinea 1

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

— energijo iz obnovljivih virov, proizvedeno na kraju samem, ki izpolnjuje merila iz člena 7 Direktive (EU) 2018/2001 [spremenjena direktiva o spodbujanju uporabe energije iz obnovljivih virov],

Predlog spremembe

— energijo iz obnovljivih virov, proizvedeno na kraju samem **ali dobavljeno prek omrežja**, ki izpolnjuje merila iz člena 7 Direktive (EU) 2018/2001 [spremenjena direktiva o spodbujanju uporabe energije iz obnovljivih virov],

Predlog spremembe 259

Predlog direktive

Priloga III – točka I – odstavek 4

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

Brezemisijska stavba ne sme povzročati nobenih emisij ogljika iz fosilnih goriv **na kraju samem**.

Predlog spremembe

Brezemisijska stavba ne sme povzročati nobenih emisij ogljika iz fosilnih goriv.

Predlog spremembe 260

Predlog direktive

Priloga III – točka II – odstavek 1

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

Za izračun potenciala za globalno segrevanje v celotnem življenjskem ciklu novih stavb v skladu s členom 7(2) se potencial za globalno segrevanje sporoči kot numerični indikator za vsako fazo življenjskega cikla, **izražen** v kg ekvivalenta CO₂/m² (uporabne tlorisne površine), povprečno za eno leto referenčnega obdobja študije, ki traja 50

Predlog spremembe

Za izračun potenciala za globalno segrevanje v celotnem življenjskem ciklu novih stavb v skladu s členom 7(2) se potencial za globalno segrevanje sporoči kot numerični indikator za vsako fazo življenjskega cikla, **pri čemer se upoštevajo tudi koristi ponovne rabe in recikliranja ob koncu življenjske dobe, izražene** v kg ekvivalenta CO₂/m²

let. Izbira podatkov, opredelitev scenarijev in izračuni se izvedejo v skladu s standardom EN 15978 (EN 15978:2011). Trajnostnost gradbenih objektov – Vrednotenje učinkov ravnanja z okoljem v stavbah – Računska metoda). Obseg elementov stavb in tehnične opreme ustreza opredelitvi v skupnem okviru EU Level(s) za indikator 1.2. Kadar obstaja nacionalno orodje za izračun ali je tako orodje potrebno za razkritje informacij ali pridobitev gradbenih dovoljenj, se to orodje lahko uporabi za razkritje potrebnih informacij. Uporabijo se lahko druga orodja za izračun, če izpolnjujejo minimalna merila, določena v skupnem okviru EU Level(s). Uporabijo se podatki v zvezi s posebnimi gradbenimi proizvodi, izračunani v skladu z [revidirana uredba o gradbenih proizvodih], kadar so na voljo.

(uporabne tlorisne površine), povprečno za eno leto referenčnega obdobja študije, ki traja 50 let. Izbira podatkov, opredelitev scenarijev in izračuni se izvedejo v skladu s standardom EN 15978 (EN 15978:2011). Trajnostnost gradbenih objektov – Vrednotenje učinkov ravnanja z okoljem v stavbah – Računska metoda). Obseg elementov stavb in tehnične opreme ustreza opredelitvi v skupnem okviru EU Level(s) za indikator 1.2. Kadar obstaja nacionalno orodje za izračun ali je tako orodje potrebno za razkritje informacij ali pridobitev gradbenih dovoljenj, se to orodje lahko uporabi za razkritje potrebnih informacij. Uporabijo se lahko druga orodja za izračun, če izpolnjujejo minimalna merila, določena v skupnem okviru EU Level(s). Uporabijo se podatki v zvezi s posebnimi gradbenimi proizvodi, izračunani v skladu z [revidirana uredba o gradbenih proizvodih], kadar so na voljo.

Obrazložitev

Glede na pomen spodbujanja krožnega stavbnega ekosistema je bistveno poročati tudi o dodatnih okoljskih koristih, ki izhajajo iz ponovne uporabe in recikliranja ob koncu življenjske dobe stavbe.

Predlog spremembe 261

Predlog direktive

Priloga IV – točka 2 – točka c a (novo)

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

Predlog spremembe

(ca) sposobnost stavbe, da shrani energijo in jo ponovno sprosti v stavbo ali omrežje kot električno energijo, kadar je to potrebno, kar omogoča aktivno udeležbo stavb v elektroenergetskem sistemu.

Obrazložitev

Ta predlog spremembe je nujno potreben zaradi notranje skladnosti besedila.

Predlog spremembe 262

Predlog direktive

Priloga V – točka 1 – točka h a (novo)

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

Predlog spremembe

(ha) obratovalne emisije drobnih delcev (PM_{2,5});

Obrazložitev

Kazalniki so bili prestavljeni iz odstavka 2 kot element, ki ga je treba obvezno prikazati.

Predlog spremembe 263

Predlog direktive

Priloga V – točka 1 – točka i

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

Predlog spremembe

(i) razred emisij toplogrednih plinov
(če je ustrezno).

(i) razred emisij toplogrednih plinov.

Predlog spremembe 264

Predlog direktive

Priloga V – točka 1 – točka i a (novo)

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

Predlog spremembe

(ia) porabo energije, konično obremenitev, velikost generatorja ali sistema, glavni nosilec energije in glavno vrsto elementa za vsako uporabo: ogrevanje, hlajenje, topla sanitarna voda, prezračevanje in vgrajena razsvetljava;

Obrazložitev

Kazalniki so bili prestavljeni iz odstavka 2 Priloge V kot element, ki ga je treba obvezno prikazati.

Predlog spremembe 265

Predlog direktive

Priloga V – točka 1 – točka i b (novo)

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

Predlog spremembe

(ib) stanje električne naprave (sklic na zadnji pregled);

Predlog spremembe 266

Predlog direktive

Priloga V – točka 2 – točka b

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

Predlog spremembe

(b) energijo iz obnovljivih virov, proizvedeno na kraju samem, glavni nosilec energije in vrsto obnovljivega vira energije;

(b) energijo iz obnovljivih virov, proizvedeno na kraju samem, glavni nosilec energije in vrsto obnovljivega vira energije **ter pripravljenost za namestitve novih zmogljivosti za proizvodnjo energije iz obnovljivih virov (npr. razpoložljivi prostor, usmeritev, električni sistem);**

Predlog spremembe 267

Predlog direktive

Priloga V – točka 2 – točka g

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

Predlog spremembe

(g) povprečno vrednost U za neprozorne elemente ovoja stavbe;

(g) povprečno vrednost U **in povprečno vrednost g** za neprozorne elemente ovoja stavbe;

Obrazložitev

Nacionalne zahteve se prepogosto osredotočajo na izolacijo (vrednost U), drugi vidiki pa so enako pomembni za oceno učinkovitosti prozornih elementov ovoja stavbe, zlasti prepustnosti sončne energije (vrednost g).

Predlog spremembe 268

Predlog direktive

Priloga V – točka 2 – točka j a (novo)

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

Predlog spremembe

(ja) rezultat analize kakovosti zraka v zaprtih prostorih;

Obrazložitev

Študije kažejo, da so podnebne izboljšave v zaprtih prostorih ena od ključnih spodbud za lastnike stavb za izvedbo energijske prenove.

Predlog spremembe 269

Predlog direktive

Priloga V – točka 2 – točka j b (novo)

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

Predlog spremembe

(jb) rezultat analize stanja dnevne svetlobe;

Obrazložitev

Študije kažejo, da so podnebne izboljšave v zaprtih prostorih ena od ključnih spodbud za lastnike stavb za izvedbo energijske prenove.

Predlog spremembe 270

Predlog direktive

Priloga V – točka 2 – točka m

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

Predlog spremembe

(m) število in vrsto polnilnih mest za električna vozila;

(m) število in vrsto polnilnih mest za električna vozila **ter pripravljenost električne infrastrukture na dodajanje novih polnilnih mest;** ;

Obrazložitev

Energy Performance Certificates (EPCs) must integrate information about the latest inspection of the electrical installations and its readiness to install new major equipment. The proposed template for EPCs suggests including information about the presence of heat-pump, EV charging, storage or on-site renewable generation, but should also include information

about the readiness and latest safety check of the electrical installations to integrate such equipment. Every dwelling owner or tenant should have an easy access to information about the status and readiness of the electrical installations particularly in the view of electrification of heating and transport and the possibility to add new equipment, such as EV charging point, heat pump, on-site renewable generation, and storage.

Predlog spremembe 271

Predlog direktive

Priloga V – točka 2 – točka n

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

(n) prisotnost, vrsto in velikost sistemov za shranjevanje energije;

Predlog spremembe

(n) prisotnost, vrsto in velikost sistemov za shranjevanje energije **ter pripravljenost na dodajanje novih zmogljivosti za shranjevanje;**

Obrazložitev

Energy Performance Certificates (EPCs) must integrate information about the latest inspection of the electrical installations and its readiness to install new major equipment. The proposed template for EPCs suggests including information about the presence of heat-pump, EV charging, storage or on-site renewable generation, but should also include information about the readiness and latest safety check of the electrical installations to integrate such equipment. Every dwelling owner or tenant should have an easy access to information about the status and readiness of the electrical installations particularly in the view of electrification of heating and transport and the possibility to add new equipment, such as EV charging point, heat pump, on-site renewable generation, and storage.

Predlog spremembe 272

Predlog direktive

Priloga V – točka 2 – točka r a (novo)

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

Predlog spremembe

(ra) **pripravljenost za prenehanje uporabe fosilnih goriv;**

Obrazložitev

Energy Performance Certificates (EPCs) must integrate information about the latest inspection of the electrical installations and its readiness to install new major equipment. The proposed template for EPCs suggests including information about the presence of heat-pump,

EV charging, storage or on-site renewable generation, but should also include information about the readiness and latest safety check of the electrical installations to integrate such equipment. Every dwelling owner or tenant should have an easy access to information about the status and readiness of the electrical installations particularly in the view of electrification of heating and transport and the possibility to add new equipment, such as EV charging point, heat pump, on-site renewable generation, and storage.

Predlog spremembe 273

Predlog direktive

Priloga V – točka 2 – točka r b (novo)

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

Predlog spremembe

(rb) prilagodljivost skupnih potreb stavbe po električni energiji, vključno z njeno sposobnostjo za prilagajanje odjema glede na omrežje in zmožnostjo prenosa obremenitve.

Obrazložitev

Energy Performance Certificates (EPCs) must integrate information about the latest inspection of the electrical installations and its readiness to install new major equipment. The proposed template for EPCs suggests including information about the presence of heat-pump, EV charging, storage or on-site renewable generation, but should also include information about the readiness and latest safety check of the electrical installations to integrate such equipment. Every dwelling owner or tenant should have an easy access to information about the status and readiness of the electrical installations particularly in the view of electrification of heating and transport and the possibility to add new equipment, such as EV charging point, heat pump, on-site renewable generation, and storage.

POSTOPEK V ODBORU, ZAPROŠENEM ZA MNENJE

Naslov	Energijska učinkovitost stavb (prenovitev)
Referenčni dokumenti	COM(2021)0802 – C9-0469/2021 – 2021/0426(COD)
Pristojni odbor Datum razglasitve na zasedanju	ITRE 14.2.2022
Mnenje pripravil Datum razglasitve na zasedanju	ENVI 14.2.2022
Pripravljavec/-ka mnenja Datum imenovanja	Radan Kanev 11.3.2022
Obrazložitev v odboru	17.5.2022
Datum sprejetja	3.10.2022
Izid končnega glasovanja	+: 33 –: 8 0: 27
Poslanci, navzoči pri končnem glasovanju	Mathilde Androuët, Bartosz Arłukowicz, Simona Baldassarre, Marek Paweł Balt, Aurélie Beigneux, Hildegard Bentele, Sergio Berlato, Alexander Bernhuber, Simona Bonafè, Delara Burkhardt, Pascal Canfin, Sara Cerdas, Mohammed Chahim, Nathalie Colin-Oesterlé, Esther de Lange, Bas Eickhout, Agnès Evren, Helène Fritzon, Malte Gallée, Andreas Glück, Catherine Griset, Anja Hazekamp, Martin Hojsik, Pär Holmgren, Jan Huitema, Yannick Jadot, Petros Kokalis (Petros Kokkalis), Ewa Kopacz, Joanna Kopcińska, Peter Liese, César Luena, Liudas Mažylis, Tilly Metz, Silvia Modig, Alessandra Moretti, Ville Niinistö, Grace O’Sullivan, Jessica Polfjärd, Nicola Procaccini, Frédérique Ries, María Soraya Rodríguez Ramos, Silvia Sardone, Christine Schneider, Günther Sidl, Ivan Vilibor Sinčić, Maria Spiraki (Maria Spyraiki), Nils Torvalds, Edina Tóth, Véronique Trillet-Lenoir, Alexandr Vondra, Mick Wallace, Pernille Weiss, Michal Wiezik, Tiemo Wölken, Anna Zalewska
Namestniki, navzoči pri končnem glasovanju	Michael Bloss, Biljana Borzan, Asger Christensen, Matthias Ecke, Radan Kanev, Ondřej Knotek, João Pimenta Lopes, Christel Schaldemose, Sarah Wiener
Namestniki (člen 209(7)), navzoči pri končnem glasovanju	Abir Al-Sahlani, Attila Ara-Kovács, Krzysztof Hetman, Niklas Nienaaß

**POIMENSKO GLASOVANJE PRI KONČNEM GLASOVANJU
V ODBORU, ZAPROŠENEM ZA MNENJE**

33	+
PPE	Bartosz Arłukowicz, Alexander Bernhuber, Nathalie Colin-Oesterlé, Agnès Evren, Krzysztof Hetman, Radan Kanev, Ewa Kopacz, Peter Liese, Liudas Mažylis, Maria Spiraki (Maria Spyraiki)
RENEW	Abir Al-Sahlani, Pascal Canfin, Asger Christensen, Martin Hojsík, Frédérique Ries, María Soraya Rodríguez Ramos, Nils Torvalds, Véronique Trillet-Lenoir, Michal Wiezik
S&D	Attila Ara-Kovács, Marek Paweł Balt, Simona Bonafè, Biljana Borzan, Delara Burkhardt, Sara Cerdas, Mohammed Chahim, Matthias Ecke, Helène Fritzon, César Luena, Alessandra Moretti, Christel Schaldemose, Günther Sidl, Tiemo Wölken

8	-
ID	Mathilde Androuët, Simona Baldassarre, Aurélia Beigneux, Catherine Griset, Silvia Sardone
RENEW	Andreas Glück, Jan Huitema, Ondřej Knotek

27	0
ECR	Sergio Berlato, Joanna Kopcińska, Nicola Procaccini, Alexandr Vondra, Anna Zalewska
NI	Ivan Vilibor Sinčić, Edina Tóth
PPE	Hildegard Bentele, Esther de Lange, Jessica Polfjärd, Christine Schneider, Pernille Weiss
THE LEFT	Anja Hazekamp, Petros Kokalis (Petros Kokkalis), Silvia Modig, João Pimenta Lopes, Mick Wallace
VERTS/ALE	Michael Bloss, Bas Eickhout, Malte Gallée, Pär Holmgren, Yannick Jadot, Tilly Metz, Niklas Nienaß, Ville Niinistö, Grace O'Sullivan, Sarah Wiener

Uporabljeni znaki:

+ : za

- : proti

0 : vzdržani

POSTOPEK V PRISTOJNEM ODBORU

Naslov	Energijska učinkovitost stavb (prenovitev)	
Referenčni dokumenti	COM(2021)0802 – C9-0469/2021 – 2021/0426(COD)	
Datum predložitve EP	15.12.2021	
Pristojni odbor Datum razglasitve na zasedanju	ITRE 14.2.2022	
Odbori, zaprošeni za mnenje Datum razglasitve na zasedanju	ENVI 14.2.2022	TRAN 14.2.2022
Pridruženi odbori Datum razglasitve na zasedanju	TRAN 9.6.2022	
Poročevalec/-ka Datum imenovanja	Ciarán Cuffe 14.2.2022	
Obravnava v odboru	27.6.2022	
Datum sprejetja	9.2.2023	
Izid končnega glasovanja	+	49
	-	18
	0:	6
Poslanci, navzoči pri končnem glasovanju	Nicola Beer, François-Xavier Bellamy, Hildegard Bentele, Tom Berendsen, Michael Bloss, Paolo Borchia, Marc Botenga, Markus Buchheit, Martin Buschmann, Cristian-Silviu Buşoi, Jerzy Buzek, Maria da Graça Carvalho, Ignazio Corrao, Beatrice Covassi, Ciarán Cuffe, Josianne Cutajar, Nicola Danti, Marie Dauchy, Pilar del Castillo Vera, Christian Ehler, Valter Flego, Lina Gálvez Muñoz, Jens Geier, Nicolás González Casares, Bart Groothuis, Christophe Grudler, András Gyürk, Henrike Hahn, Robert Hajšel, Ivo Hristov, Ivars Ijabs, Romana Jerković, Seán Kelly, Izabela-Helena Kloc, Łukasz Kohut, Miapetra Kumpula-Natri, Marisa Matias, Eva Maydell, Iskra Mihajlova (Iskra Mihaylova), Johan Nissinen, Mauri Pekkarinen, Mikuláš Peksa, Cvetelina Penkova (Tsvetelina Penkova), Morten Petersen, Markus Pieper, Clara Ponsatí Obiols, Robert Roos, Sara Skytvedal, Maria Spiraki (Maria Spyraiki), Beata Szydło, Grzegorz Tobiszowski, Patrizia Toia, Henna Virkkunen, Pernille Weiss, Carlos Zorrinho	
Namestniki, navzoči pri končnem glasovanju	Damian Boeselager, Jakop G. Dalunde, Matthias Ecke, Cornelia Ernst, Klemen Grošelj, Elena Kundera (Elena Kountoura), Dace Melbārde, Alin Miţuţa, Jutta Paulus, Massimiliano Salini	
Namestniki (člen 209(7)), navzoči pri končnem glasovanju	Marco Campomenosi, Rosanna Conte, Jarosław Duda, France Jamet, Aušra Maldeikienė, Tilly Metz, Alessandro Panza, Rovana Plumb	
Datum predložitve	16.2.2023	

**POIMENSKO GLASOVANJE PRI KONČNEM GLASOVANJU
V PRISTOJNEM ODBORU**

49	+
NI	Martin Buschmann, Clara Ponsatí Obiols
PPE	Hildegard Bentele, Cristian-Silviu Buşoi, Jerzy Buzek, Maria da Graça Carvalho, Pilar del Castillo Vera, Jarosław Duda, Christian Ehler, Seán Kelly, Aušra Maldeikienė, Eva Maydell, Dace Melbārde, Maria Spiraki (Maria Spyraiki), Pernille Weiss
Renew	Valter Flego, Klemen Grošelj, Christophe Grudler, Iskra Mihajlova (Iskra Mihaylova), Alin Mituța, Morten Petersen
S&D	Beatrice Covassi, Josianne Cutajar, Matthias Ecke, Lina Gálvez Muñoz, Jens Geier, Nicolás González Casares, Robert Hajšel, Ivo Hristov, Romana Jerkovič, Lukasz Kohut, Miapetra Kumpula-Natri, Cvetelina Penkova (Tsvetelina Penkova), Rovana Plumb, Patrizia Toia, Carlos Zorrinho
The Left	Marc Botenga, Cornelia Ernst, Elena Kundera (Elena Kountoura), Marisa Matias
Verts/ALE	Michael Bloss, Damian Boeselager, Ignazio Corrao, Ciarán Cuffe, Jakop G. Dalunde, Henrike Hahn, Tilly Metz, Jutta Paulus, Mikuláš Peksa

18	-
ECR	Izabela-Helena Kloc, Robert Roos, Beata Szydło, Grzegorz Tobiszowski
ID	Paolo Borchia, Markus Buchheit, Marco Campomenosi, Rosanna Conte, Marie Dauchy, France Jamet, Alessandro Panza
PPE	François-Xavier Bellamy, Tom Berendsen, Markus Pieper, Massimiliano Salini, Sara Skytvedal
Renew	Nicola Beer, Bart Groothuis

6	0
ECR	Johan Nissinen
NI	András Gyürk
PPE	Henna Virkkunen
Renew	Nicola Danti, Ivars Ijabs, Mauri Pekkarinen

Uporabljeni znaki:

+ : za

- : proti

0 : vzdržani